

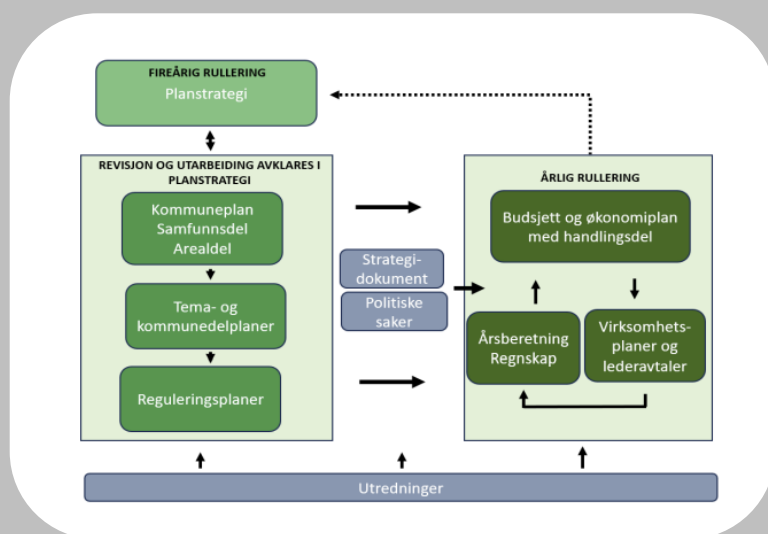
Kommuneplanens handlingsdel

Budsjett 2025 og Økonomiplan 2025-2028

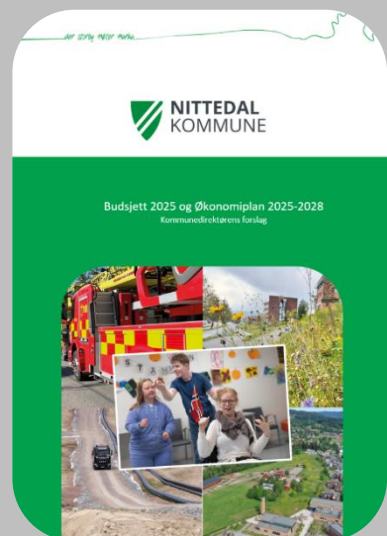
Kommunestyrets vedtak
KST 110/24 – 16. desember 2024

Foto på forsiden. Oppe til venstre: Brannbil fra Nedre Romerike brann- og redningsvesen, oppe til høyre: Rådhuskvartalet med nyanlagt blomsterbed, nede til venstre: VA på langs gir Nittedal nye vann- og avløpsledninger. Nede til høyre: Nittedal sentrum, med Mo gård og det framtidige sentrumsområdet. Hovedbilde: Thea, Christian og Marie starter dagen på Stammen aktivitetshus.

Bilde 1 - Kommunens plansystem og plassering av budsjettets plass i systemet

Ordførers innledning

Årsbudsjettet og økonomiplanen er en plan for hva vi som kommune skal gjøre og bruke pengene på de neste fire årene.

Det er godt å leve i Nittedal og det skal fortsatt være godt å leve her de neste årene for våre nå 26000 innbyggere. Nittedal er en attraktiv kommune i vekst, hvor mange ønsker å etablere seg både familier og bedrifter. Men det begynner å bli trangt om plassen. Derfor er det viktig at vi i året som kommer klarer å slutføre viktige område- og reguleringsplaner som skal legge til rette for fortsatt vekst. I dette arbeidet vil vi i 2025 begynne å se konturene av sentrumsplanen for Mokollen, samt planforslag for Varingskollen og trolig endelig vedtak av områdeplanene for Midtre Rotnes og Tumyrhaugen. Samtidig må vi følge opp med barnehage- og skoleplasser, samt tilbud innen helse velferd og fritid både til nye og eksisterende innbyggere.

Mange velger å flytte til Nittedal grunnet mangfoldet av yrkesmulighetene og det rike og mangfoldige fritidstilbud vårt innen idrett, kultur, frivillighet, natur og friluftsliv. Dette skal vi fortsette å ta var på også årene framover.

Vi er i krevende økonomisk tid hvor Nittedal skal rigges for framtida i en tid med mange utfordringer. Verdensbildet er fortsatt ustabil med kriger i Europa og ny ledelse i USA. Lokalt har vi fortsatt store utfordringer innen alvorlig skolefravær og barn og ungdom med ekstra behov. Samtidig blir vi stadig flere eldre hvor vi skal imøtekomme behovet for tilstrekkelig med helse og omsorgsplasser i egen kommune. En annen sentral utfordring er å skaffe nok arbeidskraft og kompetanse til å løse alle oppgavene for våre innbyggere. Årets budsjett svarer blant annet ut hvordan vi skal løse disse utfordringene.

Til tross for et krevende budsjett er det gitt rom for å opprettholde Nittedalsmodellen og vårt samarbeid med frivillighet, idrett og kultur, samt kommunale fritidstilbud. Det er også gitt rom for en fortsatt reduksjon av eiendomsskatten, i en tid hvor mange innbyggere sliter med å få endene til å møtes. 2025 er også friluftslivets år og det er i den anledning også satt av noe midler til for å følge opp denne viktige satsningen her i Nittedal.

I arbeidet med prioriteringene er kommuneplanens samfunnsdel innarbeidet i økonomiplanen som et viktig kompass i dette arbeidet. I omstillingsarbeidet har vi valgt å gjøre det på vår måte gjennom lederdrevet omstilling.

Det vil være helt avgjørende at vi i dette arbeidet lykkes med å modernisere oss, finne nye løsninger og spille enda mer på lag med innbyggerne, næringslivet og frivilligheten, til det beste for alle.

Jeg ønsker igjen å gi en stor takk til alle som bidrar til at Nittedal er et godt sted å bo og leve, innen både frivillighet og næringsliv. Sist, men ikke minst til våre dyktige ansatte som hver eneste dag er der for oss gjennom hele livsløpet og som sørger for at politiske vedtak og budsjett følges opp.

Ordfører – Rune Winum

Kommunedirektørens forord

Vi rigger Nittedal for framtida!

Det er godt å leve i Nittedal, og det skal det fortsatt være. Kommuneplanens samfunnsdel ligger fast frem mot 2035, med 5 samfunns mål som viser retning.

- Vi bidrar til god helse og livskvalitet
- Vi gir god utdanning
- Vi utvikler bærekraftige tettsteder
- Vi ivaretar klima, natur og miljø
- Vi skaper fremtiden sammen

I budsjett og økonomiplan 2025-2028 holder vi retningen mot 2035, og vi skal i 2025 levere tjenester for 2,4 milliarder i Nittedalsamfunnet. Samtidig er vår førsteprioritet å styrke vår økonomiske bærekraft, som nå trues.

Nittedal kommune har utgifter som er større enn inntektene, og får et stort underskudd i 2024 som vi må bruke sparepengene våre på å dekke. Lånegjelden er lavere enn mange av nabokommunene våre, men koster mer nå med høyere renter og den vil vokse betydelig med den veksten Nittedal kommer til å ha fremover.

For å ivareta den økonomiske handleevnen over tid, er Nittedal kommune nødt til å gjennomføre en betydelig omstilling av sin virksomhet. I tillegg til å arbeide med å redusere utgiftene slik at vi kan komme i balanse, er det behov for en omfattende tjenesteinnovasjon slik at det også i framtida er godt å leve i Nittedal.

Og vi er allerede i gang med lederdrevet omstilling. Vi skal endre måten vi leverer tjenester på, redusere nivå på tjenester, endre hvordan vi organiserer oss og hvor vi leverer tjenestene våre. Første omstillingsperiode er fra 2024-2027 og lederne er godt i gang med å forberede tiltak og grep som skal øke mulighetene for økonomisk bærekraft.

Gjennomføring av lederdrevet omstilling krever et godt samspill mellom politikk og administrasjon, et sterkt kollektivt lederskap, god samhandling mellom tillitsvalgte, vernetjenesten og ledelsen, og prosesser der alle ansatte blir godt ivaretatt.

Selv om vi er godt i gang med hvordan vi skal gjennomføre omstillingen er det først i denne økonomiplanperioden at endringene kommer til å merkes.

I Nittedal er det, i tillegg til priser og renteutgifter, særlig utgifter knyttet til de mest sårbare gruppene hos oss som har økt betydelig de siste årene. Dette gjelder barnevern, spesialundervisning i skoler og barnehager, samt økonomisk sosialhjelp. Å endre hvordan og på hvilket nivå kommunene leverer disse tjenestene er krevende og tar tid, dette fordi det i all hovedsak handler om mennesker som på ulike måter er avhengig av kommunen. Samtidig er utgiftene nå høyere enn inntektene og det betyr at vi tærer kraftig på sparepengene våre om vi ikke klarer å skape balanse på disse risikoområdene. I 2025 blir det hovedprioritet å få kontroll på disse utgiftene og samtidig få redusert utgifter på andre områder slik at vi kan unngå å bruke for mye av disposisjonsfondet.

Hvordan vi organiserer oss og hvor vi leverer tjenester kan være raskere å gjennomføre og skjerme våre innbyggere noe, men det vil merkes.

I denne økonomiplanperioden mangler vi mellom 150-180 millioner for å ha økonomisk bærekraft. Det er et krevende beløp å forholde seg til. Beløpet er teoretisk og basert på at vi fra 2024 tar med oss et høyt utgiftsnivå inn i økonomiplanperioden. Rapporteringen så langt i 2024 viser en prognose på et underskudd på 113 millioner. Og dersom vi skulle nådd vårt finansielle måltall om 2,5% netto driftsresultat mangler vi i tillegg 62 millioner. Lederne har jobbet godt med første steg som er å levere budsjett 2025 for eget område i balanse, imidlertid er ikke balanse nok til å håndtere utgiftsveksten vi har og vi må i 2025 redusere utgiftene betydelig.

Nittedal kommune er fortsatt en av de kommunene i Akershus med gode forutsetninger for å lykkes med omstilling. Til tross for noe nedgang i skatteinntektene ligger vi fortsatt blant de kommunene med god skatteinnngang. Vi er en av de mest barnerike kommunene og har færre eldre enn mange andre, i tillegg vil vi vokse fremover. Det gir vekst i inntektene selv om den veksten vi ser nå ikke er høy nok til å dekke utgiftene. Vi har høy effektivitet på mange av tjenestene våre, samtidig viser analyser at det er områder vi har et høyere utgiftsnivå enn andre, det gir mulighetsrom til å vurdere nivå og øke effektiviteten.

Vi skal i denne økonomiplanperioden intensivere arbeidet med å rigge Nittedal for fremtida gjennom tjenesteinnovasjon. Vi skal være en attraktiv og fremtidsrettet arbeidsgiver som videreutvikler kompetansen vår, samskaper mer og tar i bruk ny teknologi.

God lesing!

Kommunedirektør - Adelheid Buschmann Kristiansen

Innholdsfortegnelse

Ordførers innledning	4
Kommunedirektørens forord	5
Budsjettvedtak	8
Å rigge Nittedal for fremtiden	12
Nittedalsamfunnet	21
Politisk og administrativ organisering	43
Nittedal mot 2035	47
Planer og planstrategi	50
Samfunnsmålene i 2025-2028.....	53
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	58
Investeringer i økonomiplanen	70
Økonomisk utvikling i planperioden.....	77
Mot en bærekraftig organisasjon.....	88
Samfunnssikkerhet og beredskap	91
Helse og velferd.....	92
Oppvekst og utdanning	106
Miljø og samfunnsutvikling	122
Fellestjenester	138
Finans	146
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	149
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd.....	150
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	151
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd.....	152
Gebyrliste	154
Vedlegg.....	190

Budsjettvedtak

Kommunestyrets vedtak – Budsjett og Økonomiplan 2025-2028

1. Innledning

Nittedal skal utvikles i tråd med samfunnsmålene i kommuneplanens samfunnsdel slik budsjettgrunnlaget bygger på. Nittedal kommune skal preges av å ta innbyggernes ønsker og behov på alvor. Det innebærer å spille på lag med innbyggere, frivilligheten og næringslivet. Folk skal bestemme mer over eget liv og økonomi. Nittedal skal utvikles med gode bomiljøer, sikre arbeidsplasser, handel og fritidsaktiviteter i hele kommunen. Nittedal skal være et godt sted å bo, et trygt sted å vokse opp, et attraktivt sted å jobbe, et sted for opplevelser og et sted der du får helsetjenester og omsorg. Vedtakene under og verbalvedtakene i økonomiplan 2024-2027 gir uttrykk for prioriteringer i framtidige saker, budsjett og økonomiplaner. Det skal rapporteres jevnlig på disse til hovedutvalg og formannskap, og danne grunnlag for framtidige budsjett og økonomiplanforslag fra kommunedirektøren. Hovedutvalgene bes følge opp vedtakene og avgjøre prosessuelle og innholdsmessige forhold, og innstiller til formannskap og kommunestyre i tråd med delegeringsreglementet.

2. Lederdrevet omstilling

For å ivareta den økonomiske handleevnen over tid er Nittedal kommune nødt til å gjennomføre en betydelig omstilling av sin virksomhet. I tillegg til å arbeide med å redusere utgiftene slik at vi kan komme i balanse, er det behov for en omfattende tjenesteinnovasjon slik at det også i framtida er godt å leve i Nittedal. Det skal i gjennomføringen av lederdrevet omstilling utredes og fremmes saker til politisk behandling som handler om nivå på tjenester og hvor vi skal levere tjenester. Vi vil prioritere det viktigste først; liv, helse og oppvekstvilkår. Dette innebærer også forenkling, sammenheng i saksbehandling og mer effektive prosesser. Vi vil gjøre en gjennomgang av hvilke offentlige reguleringer som kan forenkles eller fjernes, med mål om å effektivisere.

Kommunestyret ber kommunedirektøren fortsette omstillingsarbeidet og gi dette høyeste prioritet. Det forutsettes at det utarbeides solide kunnskapsgrunnlag slik at det tas gode beslutninger i tråd med prioriteringene i politiske vedtak. Digitalisering og konkurranseutsetting av aktiviteter og tjenester gjennomføres for å sikre effektiv drift.

En del av omstillingen innebærer tiltak som sikrer at administrasjonskostnadene går ned. Målsetningen er at administrasjonskostnadene skal ligge under gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner.

3. Framtidige investeringer

Helsehus og skolekapasiteten på Rotnes vurderes parallelt og i sammenheng med utbyggingsplanene for Nittedal sentrum. Ved bygging av ny brannstasjon på Kjøl må etterbruken av Rådstua vurderes. Det vurderes om rehabilitering av dammer kan utsettes ytterligere.

Det må sees på løsninger der eksisterende bygningsmasse tas i bruk for å samordne og levere tjenester. Vedlikehold av kommunale bygg og eiendommer er viktig i omstillingsfasen, framfor å investere i nye bygg. Det legges fram en sak som gir oversikt over kommunens samlede bygningsmasse, som belyser vedlikeholdsbehov, bruksmuligheter og salg av aktuelle eiendommer.

4. Heldøgns omsorg

Til grunn for utbygging på Døli ligger vedtak fattet i budsjett og økonomiplan for 2024– 2027, samt i hovedutvalg for oppvekst og velferd 8/24. Første byggetrinn skal startes opp så snart som mulig. Budsjetttrammene justeres i forbindelse med endelig vedtak om dimensjonering og tidslinjen for trinnvis utbygging.

5. Skole og barnehage

I utviklingen av nittedalsskolen skal den pedagogiske grunnbemanningen prioriteres. Arbeidet med å samordne tilbudet for elever som faller utenfor det ordinære skoleløpet må fortsette.

Kommunedirektøren bes videreføre arbeidet med å se på hvordan de ulike forsterkede tilbudene på ulike skoler kan ivaretas samlet i kommunen, eksempelvis på en felles alternativ opplæringsarena eller forsterket skole.

Kommunedirektøren bes legge fram en sak som vurderer fleksibelt barnehageopptak med ett telletidspunkt mer enn i dag.

6. Idrettsstøtte

Det avsettes investeringsstøtte til idretten med kr. 500 000,- i 2025. Investeringsstøtte innarbeides i økonomiplanperioden for å bidra til mer forutsigbarhet for idretten i et flerårig perspektiv i tråd med verbalpunkt 3.4 i BØP 2024-2027.

Det avsettes kr. 50 000,- i 2025 til å følge opp friluftslivets år i form av tiltaksmidler til varige tiltak for å fremme bedre ferdsel for alle og nærfriluftsliv. Utplassering av treningsapparater, benker og stimerking er eksempler på folkehelsetiltak som kan gjennomføres i samarbeid med velforeninger, borettslag og frivillige organisasjoner. Økte kostnader til idrett og friluftsliv i 2025, i alt kr. 350 000,- finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Kr. 279 000,- til driftsstøtte og kr. 200 000,- til investeringsstøtte dekkes innenfor sektorens budsjett, ref. formannskapssak 46/24.

7. Samarbeid med private og frivilligheten

Samskaping med private aktører og frivillige organisasjoner skal være en viktig del av kommunens omstillingsarbeid. Dette vil styrke kommunens tjenestetilbud.

8. Næringsutvikling

Det må legges til rette for innovasjon, nyetablering og vekst slik at det skapes flere attraktive arbeidsplasser og et variert arbeidsmarked.

9. Interkommunalt samarbeid

Kommunedirektøren bes se på muligheten for interkommunalt samarbeid der dette kan effektivisere kommunens virksomhet og tjenester. Kommunedirektøren bes vurdere nytte og kostnad av eksisterende interkommunale samarbeid.

10. Flyktninger

Bosettingskapasiteten for flyktninger skal vurderes helhetlig, inkludert kommunens kostnader utover introduksjonsprogrammet, slik at det er samsvar mellom kommunens økonomiske og faglige kapasitet og antall flyktninger Nittedal vedtar å bosette.

11. Gebyrer

Arbeidet med å innføre reell selvkost på alle kommunale gebyrer, slik at man ikke betaler mer enn den faktiske kostnaden for å behandle en sak innenfor sakskategorien fortsetter. Kommunedirektøren bes legge fram en sak som vurderer fleksibelt barnehageopptak med ett telletidspunkt mer enn i dag.

12. Budsjettforlik

Kommunedirektøren gis fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av budsjettforliket mellom AP/SP og SV i kommunens budsjett og økonomiplan 2025- 2028. 17

13. Rivning av Kirkeby skole

Kommunedirektøren får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene ved å utsette rivning av Kirkeby skole, K-sak 109/24, i kommunen budsjett og økonomiplan 2025-28

Rammevedtak

1. Forslag til driftsbudsjett vedtas slik det fremgår av Vedlegg - Forskriftsrapporter Økonomiplan: **Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd**, hvor år 1 er årsbudsjett 2025, herunder mål og premisser for bevilgningene.
2. Driftsrammene for hver sektor vedtas slik det fremgår av Vedlegg - Forskriftsrapporter Økonomiplan: **Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd**.
3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å avsette til og bruke av bundne fond og finansinntekter og -utgifter i sektorenes budsjetter.
4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele virkninger av lønnsoppgjøret fra sentral post til sektorene.
5. Forslag til investeringsbudsjett vedtas slik det fremgår av Vedlegg - Forskriftsrapporter Økonomiplan: **Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd og Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd**. År 1 er årsbudsjett 2025, herunder mål og premisser for bevilgningene.
6. Kommunedirektøren legger frem sak tidlig i 2025 dersom det blir vesentlige endringer som følge av budsjettbehandlingen i Stortinget.
7. Kommunedirektøren får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet 2025 i Økonomiplan 2025 – 2028.
8. Kommunedirektøren får fullmakt til å innarbeid budsjettmessige effekter av vedtak om bosettinger av flyktninger.

Låneopptak og avdrag

1. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til 222 185 000 kroner i 2025.
2. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.
3. Avdrag på lån til investeringer fastsettes til 90 000 000 kroner.
4. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2025 med 70 000 000 kroner. Enhet for bolig og tilflytting gis fullmakt til å forskuttere tildeling til startlånskunder med inntil 35 000 000 kroner før Husbankens lånetilsagn er mottatt.

Skattesatser

1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2025 legges til grunn skattøre på 12,75 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.
2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2025 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.

Eiendomsskatt

1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2025 etter følgende utskrivningsalternativ: §3 f) Faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.

2. Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.
3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 12 og 13 velger kommunestyret å ha differensierte eiendomsskattesatser. Skattesats for bolig- og fritidseiendom settes til 2,1 promille og generell skattesats settes til 2,5 promille.
4. I medhold av eiendomsskatteloven § 11 fastsettes et bunnfradrag på kr 1 300 000,- av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.
5. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b.
6. Kommunestyret, i medhold av eiendomsskatteloven § 25, fastsetter at eiendomsskatten betales i tre terminer.
7. I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskriving av eiendomsskatt for boligeiendommer der dette er beregnet. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 84/14.

Vedtatte økonomiske handlingsregler

1. Netto driftsresultat 2,5 %
2. Disposisjonsfond 8 %
3. Gjeldsgrad 75 %,

Betalingssatser

1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 4,1 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2025) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2025.
2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte gebyrliste og gjøres gjeldende fra 1.1.2025 hvis ikke annet er bestemt. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å endre til de til enhver tid gjeldende satser i henhold til «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» og «Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.»
3. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å endre utgiftstak for minstesatser innenfor helse og omsorgstjenester justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.
4. Regjeringen har foreslått å redusere merverdiavgiftssatsen på vann og avløp fra 25 til 15 prosent fra 1. mai. Kommunedirektøren gis fullmakt til å justere aktuelle priser med denne endringen i henhold til Stortingets vedtak i desember.
5. Endring av forskrift om gebyrregulativ for plan, byggesak og geodata (gjelder miljø og samfunnsutvikling), Nittedal kommune, Viken (FOR-2020-12-14-3303), vedtas i henhold til "Vedlegg - Gebyrforskrift for sektor for miljø og samfunnsutvikling".
6. Prisjustering vedtas i henhold til "Vedlegg- Priser og avgifter for gravplasser og gravferd, Nittedal kirkelige fellesråd" og gjøres gjeldende fra 1.1.2025 hvis ikke annet er bestemt.

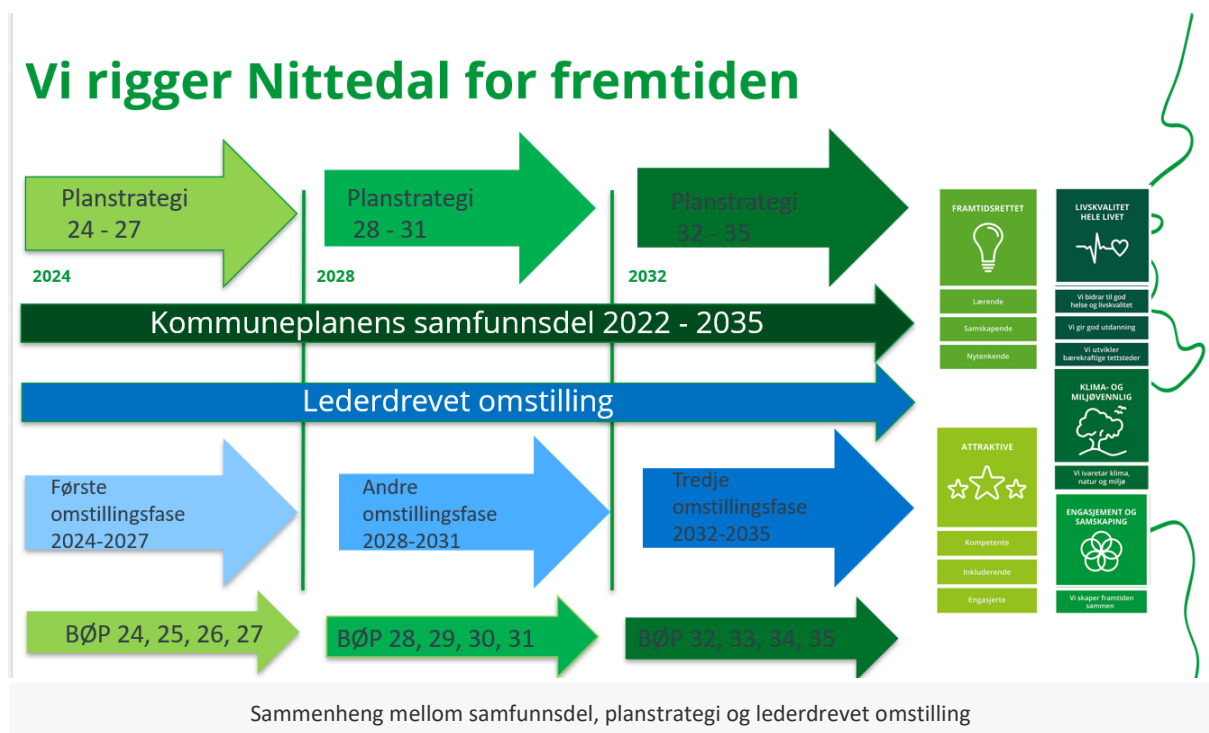
Å rigge Nittedal for fremtiden

Arbeidet med å styrke budsjett og økonomiplan som både et økonomisk rammeverk og strategisk styringsverktøy startet i 2023, og Budsjett og økonomiplan 2024-2027 var første versjon som innarbeidet kommuneplanens samfunnsdel og organisasjonspolitikken.

I budsjett og økonomiplan 2025-2028 står samfunnsmålene og fokusområdene fast, mens lederdrevet omstilling presenteres som verktøy for å komme oss ut av situasjonen med høyere utgifter enn inntekter og i løpet av de neste årene styrke vår økonomiske bærekraft som er basert på vedtatte finansielle måltall.

Planstrategien gir gode beskrivelser av hvordan plansystemet består av hvilke verktøy som er nyttige og viktige, også for gjennomføring av lederdrevet omstilling. Den styrker kommunaldirektørens pålagte utredningsplikt, samtidig som vi må tørre å ta valg på et godt nok kunnskapsgrunnlag og fremme politiske saker til behandling og fremme forslag i budsjett og økonomiplaner og tertialer.

Sammenhengen mellom planstrategi - samfunnsdelen og organisasjonspolitikken - lederdrevet omstilling - de ulike budsjett og økonomiplanene vi skal utvikle de neste årene vises i figuren nedenfor.

Kommuneøkonomien preger nyhetsbildet

Nittedal og mange andre kommuner, og særlig våre naboer på Romerike, strever med at utgiftene nå er høyere enn inntektene. Det er flere årsaker til dette, samtidig er det ikke årsakene som er utfordringen, men mer hvordan vi skal løse dette fremover.

For kommune-Norge har økt rente, økte utgifter til enkeltgrupper i befolkningen, og for noen omlegging av inntektssystemet spist opp handlingsrommet kommunene hadde til å arbeide videre med omstilling og innovasjon av tjenestene.

For Nittedal sin del slår endringene i utgiftsutjevningen særlig negativt ut. Vi anses for å være mer leddrevet enn landsgjennomsnittet og vil, slik det ser ut nå, i 2025 trekkes hele 32 millioner fra det gjennomsnittlige nivået på rammetilskudd. Det er nærmere en dobling av det vi ser ut til å trekkes i rammetilskudd for 2024. Det betyr at vi må på alle områder levere enda mer effektivt på tjenestene og samtidig ha høy produktivitet i og med at vi har et statistisk høyere utgiftsbehov enn andre kommuner, eksempelvis for gruppen 0-16 år.

Imidlertid ser vi, når vi sammenligner oss med utvalgte kommuner, at vi på noen områder har høyere utgifter og tilsynelatende høyere nivå på tjenestene. Det er i første omgang særlig på disse områdene vi må studere nærmere og gå i dialog med andre kommuner slik at vi kan treffe riktig med omstillingen.

Det å endre hvordan og på hvilket nivå kommunene leverer tjenester på er krevende og tar tid, dette fordi det i all hovedsak handler om mennesker som på ulike måter er avhengig av at kommunene leverer tjenester. Samtidig er utgiftene nå høyere enn inntektene og det betyr at vi tærer kraftig på sparepengene våre om vi ikke klarer å skape balanse raskt.

I Nittedal er det, i tillegg til priser og renteutgifter, særlig utgifter knyttet til de mest sårbare gruppene hos oss som har økt betydelig de siste årene. Dette gjelder barnevern, spesialundervisning i skoler og barnehager, samt økonomisk sosialhjelp. Institusjonene og boliger med tilrettelagte tjenester melder og om press på tjenestene og har utfordringer med å holde budsjettammene.

Konsekvensen av dette er at vi må tåle å bruke av sparepengene en periode mens vi arbeider for å få ned utgiftene og styrke inntektene der det er mulig.

Hvilken framtid er det vi må rigge oss for?

I vår vedtatte organisasjonspolitikk er det beskrevet 4 hovedutfordringer.

Kommunedirektøren har arbeidet videre med utfordringene slik de ble beskrevet i organisasjonspolitikken som ble vedtatt i 2022 og innarbeidet det som hovedutfordringer i arbeidet med lederdrevet omstilling.

Kommuneøkonomien blir strammere

Våre utgifter er høyere enn inntektene. Våre finansielle måltall er under press og vår økonomiske bærekraft trues og det raskt. Vi vil også for 2024 levere et negativt driftsresultat, vi har økende lånegjeld og vi ligger an til en betydelig bruk av disposisjonsfond.

Bilde 2 - Vi må tære av kommunens oppsparte midler i disposisjonsfondet

I denne økonomiplanperioden mangler vi mellom 150-180 millioner for å ha økonomisk bærekraft. Det er et krevende beløp å forholde seg til.

Beløpet er teoretisk og basert på at vi fra 2024 tar med oss et høyt utgiftsnivå inn i økonomiplanperioden. Rapporteringen så langt i 2024 viser en prognose på et underskudd på 113 millioner. Og dersom vi skulle nådd vårt finansielle måltall om 2,5% netto driftsresultat mangler vi i tillegg 62 millioner. Lederne har jobbet godt med første steg som er å levere budsjett 2025 for eget område i balanse, imidlertid er ikke balanse nok til å håndtere utgiftsveksten vi har og vi må i 2025 redusere utgiftene betydelig.

Den klare målsettingen for lederdrevet omstilling i 2025 er å kunne levere *årsregnskapet* i balanse og dermed redusere bruken av disposisjonsfond. Imidlertid er det en rekke usikkerheter knyttet til kostnadene til de mest sårbare gruppene som gjør dette svært krevende og som vil kunne gjøre at denne målsettingen om balanse strekker seg inn i 2026.

Det krever at vi kommer frem til tiltak og grep som reduserer utgiftene våre og at disse kan gjennomføres raskt slik at de kan gi en økonomisk effekt tidlig i 2025. Det å finne balansen mellom raske og riktige beslutninger blir særlig viktig for å kunne komme godt i gang med omstillingen og oppnå resultater.

Et annet mål for første fase i lederdrevet omstilling er å holde investeringene på et nivå som følger minimumsavdragene, dette for å ikke presse økonomien ytterligere og sørge for at rentenivået holder en flat utvikling fremover. Imidlertid vil refinansiering av noen korte lån medføre noe økning i lånegjeld og dermed renteutgiftene. Det betyr at en litt større andel av driftsinntektene våre må dekke opp for økte rentekostnader.

At utgiftene nå er betydelig høyere enn inntektene gjør det ekstra krevende å rigge Nittedal for framtida. I Agenda Kaupangrapporten som ble presentert på budsjett og dialogmøtet i mai 2024 ser en at vi allerede er veldig effektiv på en rekke områder sammenlignet med andre kommuner. Siste 3 år har rangeringen til Nittedal vært 60 - 44 - 41. Vi er i 2023 den 41 mest effektive kommunen i landet. I tillegg har vi en rangering på kostnader alle tjenester på 30, som tilsier at vi er av kommunene i Norge som har fornuftig kostnadsnivå.

Rang i sammenlikningskommunene

Region	Rang kommune indeks	Rang kvalitet	Rang kostnad	Rang finans	Rang effektivitet
▲					
3006 Kongsberg	91	16	78	215	39
3021 Ås	97	104	23	253	20
3027 Rælingen	124	81	7	307	5
3029 Lørenskog	98	51	4	315	1
3030 Lillestrøm	42	133	14	164	15
3031 Nittedal	79	186	30	189	41
3034 Nes	23	313	10	74	49
3802 Holmestrand	58	150	28	167	33
4202 Grimstad	45	21	72	136	34
Gruppe 09	135	141	92	222	89

Utvikling siste tre år

Region	2021	2022	2023
▲			
3031 Nittedal			
Rang kommuneindeks	77	52	79
Rang kvalitet	230	251	186
Rang kostnad alle tjenester	36	21	30
Rang finans	160	150	189
Rang effektivitet	60	44	41
Kommuneindeks	0,31	0,34	0,28
Indeks kvalitet	-0,04	-0,09	0,01
Indeks kostnad alle tjenester	0,95	1,11	0,99
Indeks finans	0,01	0,01	-0,15
Indeks effektivitet	0,45	0,51	0,50

Bilde 3 Kommuneindeksen 2024 – Nittedal og sammenlikningskommuner

Det er klart et mulighetsrom og sammenligne oss med de kommunene som vi har valgt ut og som ligger bedre an på effektivitetsindeksen.

Vi har valgt å særlig sammenligne Nittedal med Rælingen, Nes, Ås og Lørenskog. Det vil inngå i det videre analysearbeidet og være kommuner vi bruker i Framsiktanalysene.

Samtidig må vi løse våre utfordringer på vår måte, og analyser at egen kostnadsvekst de siste 3 årene blir et viktig grep inn i arbeidet med lederdrevet omstilling. Vekst utover deflator må analyseres og vurderes konkrete grep for å ta ned slik at vår kostnadsvekst følger lønns og prisutvikling.

I og med at utgiftene nå er høyere enn inntektene er det behov for mer kapasitet i organisasjonen vår for å komme raskt i gang med riktige tiltak og grep. Samtidig ligger mange av gevinstene i vår omstillingen på tjenesteinnovasjon, som har litt lengre tidshorisont enn konkrete kutt og raske nivåendringer på tjenestene våre.

Konkurranse om arbeidskraften

Det er tøff konkurranse om arbeidskrafta og vi kommer ikke til å få tak i nok folk.

Flere og flere deler av organisasjonen vår merker at det er krevende å rekruttere nye og beholde folkene våre. Det har lenge vært snakket om sykepleiermangel, men det gjelder også lærere, barnehagelærere og flere andre profesjoner. Det er en utvikling som kommer til å forsterke seg fremover, også fordi vi nå ikke bare konkurrerer med kommune-Norge, men og med den statlige helsesektoren som melder om kapasitetsutfordringer, og ikke minst forsvaret som skal styrkes betydelig de neste årene.

Bilde 4 - Rekruttering og å beholde kommuneansatte blir stadig mer krevende

Samtidig er det slik at andelen som skal inn i vårt arbeidsliv synker og det krever betydelig tjenesteinnovasjon slik at vi kan levere tjenester med en knappere tilgang på ressurser enn det vi har vært vant til. Det krever kapasitet, kunnskap og innsikt i hvordan vi skal arbeide med tjenesteinnovasjon og ikke minst et sterkt samspill mellom ledere, tillitsvalgte, verneombud og ansatte i organisasjonen vår.

Høyere endringstakt og økende krav til kompetanse

Bilde 5 - Vi må få fart på omstillingsarbeidet i kommunen

Samfunnet vårt endrer seg raskt og det krever mer av oss.

Vi må bruke ressurser på å både styrke fagene i sektorene og ikke minst styrke kompetanse og kapasitet i fellestjenestene våre slik at vi evner å utvikle og beholde de ansatte vi har i dag og gjøre oss attraktive for de som kommer inn i arbeidslivet.

Forventinger fra innbyggere, aktører, stat og egne ansatte gjør at vi må finne ut hvilken kommune vi vil være i reisen mot kommune 3.0, eller kanskje allerede mot kommune 4.0 og 5.0.

Fra den vedtatte organisasjonspolitikken; Vi er fremtidsrettet når vi klarer å se langt fram slik at vi kan nå målene i kommuneplanen. Vi må koble mennesker, kunnskaper og ideer på nye måter. Vi må bruke ressursene våre annerledes, og vi må invitere til samskaping for å mobilisere andre ressurser utenfor kommuneorganisasjonen. Vi må være modigere.

Vi må med andre ord vri kompetansen til eksisterende personell. Det gjør vi ved å 1) kartlegge kompetanse, 2) utarbeide kompetanseplan og 3) bidra til kompetansevidring.

Mange av dagens løsninger vil bli vanskelige å videreføre på grunn av mangel på penger, men ikke minst mangel på folk.

Videre i den vedtatte organisasjonspolitikken; Vi må tørre å utfordre våre handlingsmønstre, våre tradisjoner, våre profesjoner og våre systemer. Vi må være villige til å bevege oss mot grensene av det vi i dag oppfatter som riktig. Som politikere, ansatte, tillitsvalgte og verneombud må vi våge mer.

Det å bygge kultur for å rigge oss for framtida, med økt tjenesteinnovasjon og trygghet for å kunne utfordre det eksisterende, tørre å sette i gang og akseptere at vi noen ganger kommer til å feile, blir viktig.

Vi trenger trygge, kompetente og tydeligere ledere som viser vei slik at reisen vi skal ta sammen som organisasjon oppleves som riktig og gjør oss attraktiv og fremtidsrettet.

Alt som kan digitaliseres, vil bli digitalisert

Vi må tørre å ta i bruk teknologi og nye verktøy.

Bilde 6 - Vi vet ikke i dag hvordan morgendagens løsninger ser ut

Utviklingen innen digitale løsninger går veldig fort og det er krevende å holde oversikt. KS arbeider med å utvikle KS digitale fellestjenester og DigiViken samler ressursene og gjør en innsats for å hjelpe kommunene å holde oversikt.

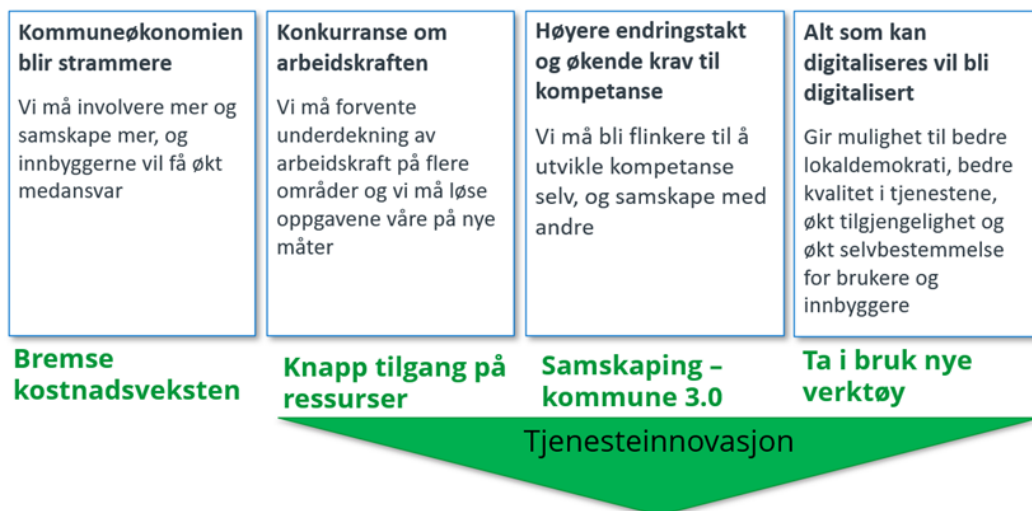
Vi må ha kapasitet til å følge med, ta i bruk teknologi og endre hvordan vi gjør oppgavene våre når vi tar i bruk mulighetene som ligger i digitale løsninger.

I Nittedal kommune har vi over år arbeidet med ulike digitale løsninger, først og fremst knyttet til IT sikkerhet og styrke infrastruktur og drift. Det har vært nødvendige forutsetninger for at sektorene kan fortsette sin digitale utvikling. I sektorene tas flere og flere digitale løsninger i bruk, samtidig som vi ser behov for å styrke kompetansen vår på nettopp det å sikre at vi evner å se helheten, optimalisere prosessene på de løsningene vi har, og være enda tydeligere på hvilke gevinster vi kan ta ut og ikke minst hvordan gevinstene skal hentes.

Hvordan løse hovedutfordringene?

De 4 hovedutfordringene som er beskrevet ovenfor viser hva vi må løse for å rigge Nittedal for framtida, og det er flere sentrale tema som er viktige for å få til omstilling.

Hovedutfordringer - lederdrevet omstilling

De 4 hovedutfordringene ligger til grunn for lederdrevet omstilling

For å lykkes med lederdrevet omstilling må vi både arbeide med å finne vår beste struktur, styrke vår felles kompetanse, forstå og kommunisere med våre omgivelser og finne ut hvordan vi best samhandler med både politisk nivå, i egen organisasjon og med andre kommuner.

Lederdrevet omstilling- tiltak og grep

Tiltak er både konkrete tiltak for å håndtere avvik og for å holde budsjettene man har fått gjennom tertialbehandlingen og løpende justeringer. I lederdrevet omstilling skal det skapes en kultur for å gjøre 1% forbedringer, det er forbedringer ledere og ansatte kan gjøre gjennom hele året for å redusere utgiftene. Dette gjelder særlig på driftsutgifter.

Grep er større endringer som skal vurderes politisk behandlet eller administrativt gjennomført. Dette er endringer som skal gi gevinster på både utgifter til lønn, drift og finans.

Praktisk gjennomføring av lederdrevet omstilling

Lederdrevet omstilling består av følgende grep:

- Produktivitet/effektivitet – måten vi leverer tjenester
- Nivå/terskel – nivå på tjenestene våre
- Struktur – hvordan vi organiserer tjenestene og hvor vi leverer tjenestene.

Nedenfor beskrives den praktiske gjennomføringen av lederdrevet omstilling og hvordan mandatet til kommunedirektøren og samspill med kommunestyret løses i første omstillingsperiode som er fra 2024-2027.

Endre måten vi leverer tjenester på

Det ligger til kommunedirektøren å endre måten vi leverer tjenester på, dette følger av kommunelovens bestemmelse om at kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale administrasjonen og har et vidt handlingsrom til å fordele og prioritere oppgaver innenfor politisk og økonomisk fastsatte rammer.

Kommunestyret fastsetter rammene i budsjett og økonomiplan og kommunedirektøren endrer måten vi leverer tjenester med mål om å holde tjenestene innenfor vedtakene som er gjort i de økonomiske rammene.

Å bli mer produktiv og effektiv krever dialog og analyser både hos oss og med utvalgte kommuner og iverksetting av grep for å endre måten vi leverer tjenester.

Dersom vi skal nå økonomisk bærekraft er det en klar målsetting å komme betydelig høyere opp i rangeringen i kommuneindeksen der vi er den 41 mest effektive kommunen nå, mens vi er nr. 79 når alle områdene er hensyntatt.

Hvordan vi løser oppgavene i organisasjonen bestemmes gjennom ledelse og i dialog med tillitsvalgte, verneombud og ansatte. Lederne er delegert personalansvar, økonomiansvar og fagansvar.

Arbeidsgivers styringsrett er et viktig prinsipp når vi skal endre måten vi leverer tjenester på. Styringsretten er i denne sammenheng retten til å organisere, lede, fordele og kontrollere arbeidet, og utøves i stor grad av kommunedirektøren og andre ledere i samarbeid med tillitsvalgte og verneombudene på ulike nivå i organisasjonen.

Endring av måten vi leverer tjenester på ligger tett til styringsretten som styrkes gjennom delegasjonsreglementet i pkt. 2.3 C og D, som ivaretar omplassering, overføring, opprettelse og nedleggelse av stillinger innenfor vedtatte budsjетtrammer.

KS veikart for tjenesteinnovasjon er eksempel på et av flere verktøy for å endre måten vi leverer tjenester på, kort forklart er det en verktøykasse for kommuner som vil skape bedre tjenester for innbyggerne. Veikartet tar oss gjennom seks faser, fra behovet oppstår til ny praksis er satt i drift.

Nivå på tjenester

Å endre nivå på tjenester krever politisk vedtak og et godt samspill med de ulike politiske organene vi har.

Samtidig vil det i situasjoner der budsjетtrammene ikke holdes og merforbruket øker, være en plikt kommunedirektøren har etter loven og nødvendig å midlertidig gjøre endringer som kan oppfattes som endring i nivå. Det kan for eksempel være å holde igjen vakanser eller utsette aktivitet for å redusere utgifter, typisk mot slutten av året. Imidlertid skal alle varige endringer på nivå behandles politisk før de iverksettes.

Når vi arbeider med å varig endre nivå på tjenestene våre vil det være behov for å både forsøke å ivareta helhet og tydeliggjøre konsekvenser så langt det lar seg gjøre. Dette for å gjøre våre politikere best mulig i stand til å gjøre gode vedtak som ivaretar utviklingen av nittedalsamfunnet i den retning som er besluttet eksempelvis gjennom kommuneplanens samfunnsdel og andre politiske vedtak som er gjort.

I planstrategien er utredninger beskrevet og vil være et viktig verktøy for å legge frem saker og/eller strategier hvor endring i nivå på tjenester kommer frem.

Å endre nivå på tjenester skal i lederdrevet omstilling enten gjøres gjennom en politisk sak, eksempelvis endret forskrift for kommunale barnehager, der åpningstid i barnehager ble redusert, eller beskrives i budsjett og økonomiplan som et tiltak (grep) som gir redusert ramme for enheten/sektoren.

Det er en tydelig sammenheng mellom nivå på tjenester og det å etter kommuneloven levere forslag til budsjett og økonomiplan som er i balanse og realistiske. Hva som er realistisk nivå på tjenester, er det avgjørende å ha et godt samspill mellom politikk og administrasjon om, slik at vi kan lykkes med å rigge Nittedal for fremtida.

Å endre nivå på tjenestene våre er det viktigste grepet i lederdrevet omstilling og vi kan ikke nå økonomisk bærekraft og omstille i den størrelsesorden vi må uten at det får konsekvenser for vårt nivå på tjenester.

Et godt samspill mellom politikk og administrasjon er viktig, men samtidig også krevende, når vi må finne balansen mellom raskt og riktig, og få til tidlig dialog om endringer på nivå.

Hvordan vi organiserer oss

Kommunestyret fastsetter rammene til sektorene i budsjett og økonomiplan og det ligger til kommunedirektøren å organisere administrasjonen innenfor de vedtatte rammene.

Det er kun dersom kommunedirektøren foreslår organisatoriske endringer som flytter ressurser mellom sektorene at det krever politisk vedtak, eksempelvis gjennom budsjett og økonomiplan eller tertialbehandling. I enkelttilfeller kan dette gjøres som en del av en politisk sak som da skal innarbeides i tertial eller budsjett og økonomiplan.

I arbeidet med Ledelse i Nittedal kommune, som omhandler lederopplæring og lederutvikling, samt styrking av det kollektive lederskapet gjennom likere praksis, vil vurdering og eventuell endring av lederspenn være et viktig grep innen hvordan vi organiserer oss for å ta ned utgiftene. Å bruke endring i lederspenn som grep, også for å skjerme tjenester nærmest de vi er til for, skal og vurderes i lederdrevet omstilling.

Det vil være aktuelt å gjennomføre midlertidige endringer i ledelse for å styrke særlige områder der utgiftene er blitt høyere enn inntektene. Et eksempel er arbeidet med å gjennomgå samtlige vedtak i barnehagene der vi flytter på oppgavene mellom to ledere for å styrke lederressursen i forvaltningen av disse vedtakene.

Hvor vi leverer tjenester

Å endre hvor vi leverer tjenester har stor og bred politisk interesse, og at det krever politisk vedtak og et godt samspill med de ulike politiske organene vi har. I planstrategien er utredninger beskrevet og vil være et viktig verktøy for å legge frem saker og/eller strategier hvor endring i hvor vi leverer tjenester kommer frem. I tillegg vil områdeplaner og andre reguleringsplaner være verktøy for å beskrive hvor tjenester skal leveres dersom det medfører etablering av nye bygg eller større endringer på eksisterende bygg.

Dette er og grep hvor det vil være hensiktsmessig å ha dialog i politiske møter i forkant av at det kommer politiske saker eller grep i BØP når det er hensiktsmessig.

I lederdrevet omstilling vil lederne arbeide med hvor vi skal levere tjenester og se på muligheter for å både bremse kostnadsveksten og gjennomføre tjenesteinnovasjoner ved bruk av KS veikart for tjenesteinnovasjon som beskrevet ovenfor.

Å endre hvor vi leverer tjenester skal enten gjøres gjennom en politisk sak, eller inngå i budsjett og økonomiplanen.

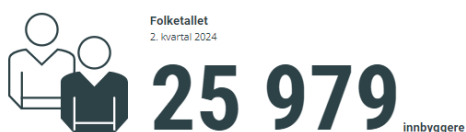

Nittedalsamfunnet

Nittedal runder snart 26 000 innbyggere, er blant de 50 største kommunene i Norge, og er en kommune i vekst og utvikling.

Bygda har en attraktiv og sentral beliggenhet som nabokommune til Oslo, nærhet til marka, og er en del av hovedstadsregionen. Nittedal har et rikt foreningsliv og et variert næringsliv. Kommunen er en stor arbeidsgiver og er en hjørnesteinsvirksomhet som genererer aktivitet for foreningsliv og næringsliv i kommunen.

Befolkning

I 2023 ble det født 223 personer, mot 207 i 2022.

Nettoflyttingen i 2023 var på 385 personer, det er en nedgang fra 2022 med 74 personer. Det er en forventet utvikling når rentene har økt og boligmarkedet går tregere og færre bygg er oppført. Antall døde er stabilt med 169 døde i 2023, mot 168 døde i 2022. Vekst i 2. kvartal 2024 var på 50 personer, mens det var 88 personer på samme kvartal i 2023.

Befolkningsutviklingen i Nittedal påvirker både den løpende tjenesteytingen og investeringsbehovet i kommunen, samt det økonomiske handlingsrommet både på utgifts- og inntektssiden. Virkningen av befolkningsveksten avhenger av utviklingen i de ulike aldersgruppene, siden det er stor forskjell i behovet for kommunale tjenester for barn, voksne og eldre.

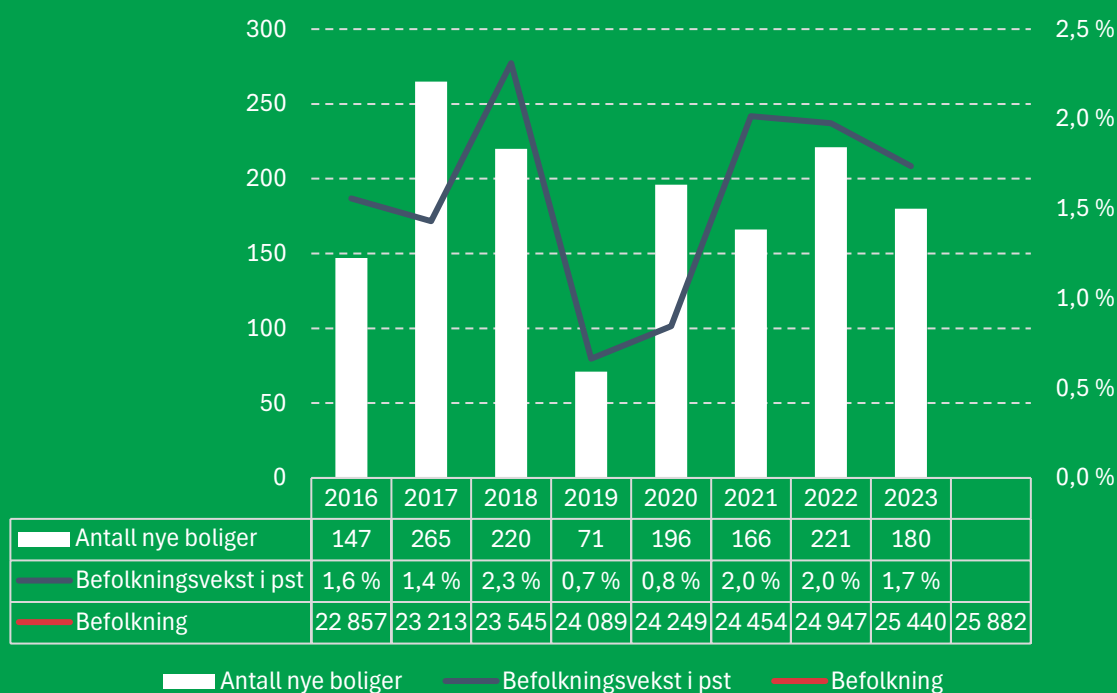
Gode prognoser om befolkningsutviklingen i forhold til vekst, alderssammensetning og lokalisering er av avgjørende betydning for å dekke innbyggernes fremtidige behov for tjenester og å kunne planlegge og bygge ut gode og effektive tilbud til befolkningen. Til befolkningsframskrivingene i Nittedal benytter vi dataprogrammet KOMPAS hvor historiske data om tidligere flytting (både intern og ekstern flytting), dødelighet og samlet fruktbarhet inngår.

Dette kombineres med utarbeidelsen av et boligprogram hvor man anslår antall nye boliger i årene som kommer. Anslaget er utformet på bakgrunn av avsatt boligareal, konkrete forslag til utbyggingsprosjekter, innsendte byggesøknader og kontakt med utbyggere for hvilke utbyggingsplaner de har for årene som kommer. Det er betydelig usikkerhet knyttet til framtidig boligvekst, ikke minst i forhold til den generelle samfunnsutviklingen og markedssituasjonen.

En annen faktor som det knytter seg til betydelig usikkerhet i framover, er hvordan fruktbarheten vil utvikle seg. I løpet av de siste 12-13 årene har fruktbarheten falt fra over 2,1 til ca. 1,6 for Nittedal kommune (gjennomsnittstall for antall fødte barn pr. kvinne). Dette er en nasjonal trend, og påvirker veksten negativt.

Usikkerhet i befolkningsprognoser blir større jo lenger ut i framskrivingsperioden man kommer. Variasjoner i befolkningsveksten henger sammen med veksten i nye boliger. Sterk boligvekst innebærer sterkere befolkningsvekst, og vice versa.

I tabellen under vises befolkningsveksten og antall nye boliger slik det har vært i perioden 2016-2023.

Figur 1: Nye boliger og befolkningsvekst i Nittedal kommune. Historisk utvikling fra 2016 til 2023.

Befolkningsframskrivninger for ulike aldersgrupper 2025-2035. Pr 31.12. Nittedal

Alder\År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035
0-5 år	1 373	1 342	1 370	1 442	1 489	1 531	1 606
6-12 år	2 336	2 387	2 335	2 386	2 441	2 472	2 629
13-15 år	1 102	1 095	1 129	1 116	1 115	1 084	1 164
Sum 0-15 år	4 810	4 824	4 834	4 944	5 045	5 088	5 398
16-19 år	1 541	1 541	1 501	1 499	1 474	1 537	1 491
20-39 år	5 665	5 692	5 858	6 228	6 390	6 489	6 610
40-66 år	10 092	10 178	10 283	10 498	10 643	10 814	11 279
Sum 16-66	17 298	17 411	17 643	18 225	18 507	18 840	19 380
67-79 år	2 495	2 563	2 607	2 689	2 754	2 881	3 415
80-89 år	1 120	1 147	1 209	1 246	1 293	1 289	1 297
90 år +	196	212	216	233	247	253	407
Sum 67 +	3 812	3 922	4 033	4 167	4 293	4 423	5 119
I alt	25 920	26 157	26 509	27 336	27 845	28 351	29 897
Pst vekst	0,1	0,9	1,3	3,1	1,9	1,8	1,2

Tabell 1 - Tabellen viser årlig utvikling frem til 2030 - deretter vises det et estimat i 2035, som også er dit kommunens samfunnsdelsplan ender

Befolkningsutvikling for ulike aldersgrupper.

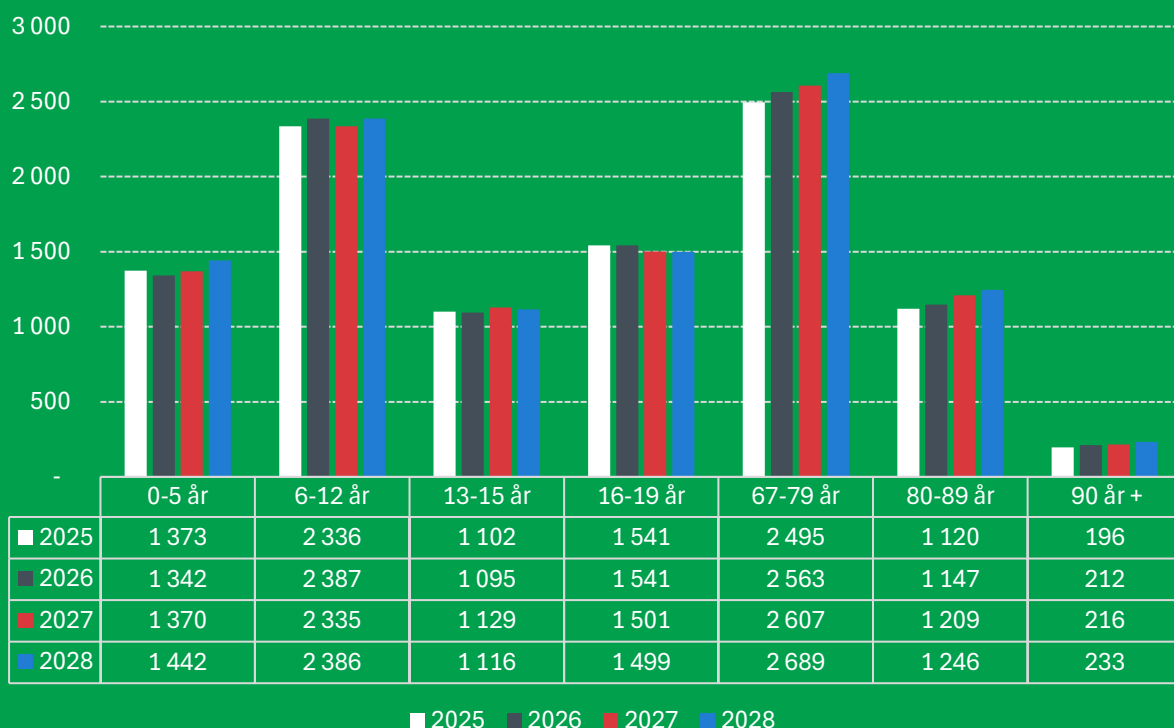
Ovenfor presenteres en tabell for prognosene for befolkningsutvikling for de ulike aldersgruppene og noen vurderinger, her fremkommer det blant annet hvordan befolkningen kan utvikle seg mot 2035 under forutsetning av årlig realisering av nye boliger slik det er anslått i boligprogrammet. Det er ventet en svært lav boligvekst i 2025 og 2026, det vil påvirke veksten betydelig, og dermed og inntektene til kommunen.

Tabellen viser at de to nærmeste årene blir det liten samlet befolkningsvekst i Nittedal. Dette er i tråd med lav økning i antall nye boliger. Veksten tar seg opp fra 2027 og utover hvor også antall nye boliger øker.

Planlagte, men ikke igangsatte boligprosjekter vil kunne påvirke tallene i denne planperioden. Større utviklingsprosjekter på Hagan, i Varingskollen og på Rotnes vil påvirke veksten mot 2035.

I planperioden 2025-2028 viser prognosen en vekst i barnetallene fra en prognose på 4810 i 2025 til 4944 i 2028. Det øker videre frem mot 2035 hvor det forventes å være 5398 barn.

I de eldste aldersgruppene er det forventet en vekst fra 3812 i 2025 til 4167 i 2028, og veksten fortsetter frem mot 2035, til 5119.

Figur 2: Befolkningsframskrivninger fordelt på alderssammensetning.

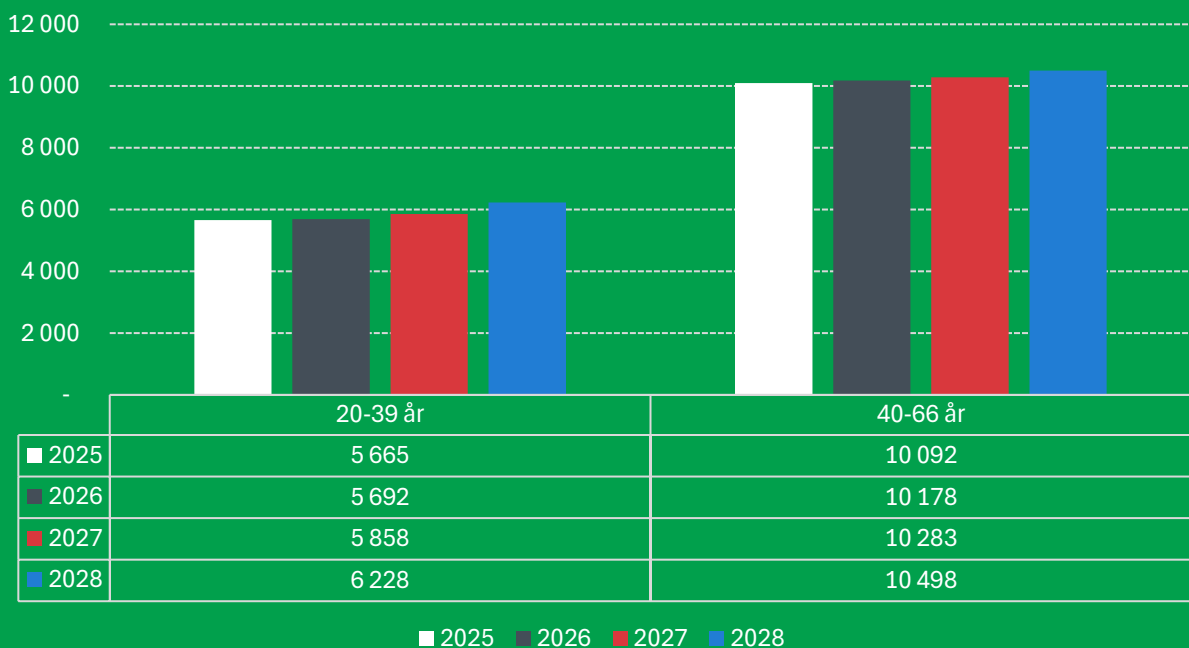
Boligsammensetningen i kommunen viser at andelen leiligheter er lav i forhold til behovet for aldersvennlige samfunn der innbyggerne våre kan få bo lengst mulig hjemme.

Andelen leiligheter sett opp mot eneboliger/rekkehus/tomannsboliger er 2154 mot 8096; en andel på ca. 26,6 %. Det er i arealplanen satt av store områder hvor det vil bli planlagt leilighetsutbygging og det vil påvirke denne andelen positivt frem mot 2035.

Boliger etter boligtype - SSB	2024
Enebolig	5100
Tomannsbolig	1049
Rekkehus, kjedehus og andre småhus	1947
Boligblokk	2154
Bygning for bofellesskap	69
Andre bygningstyper	78

I aldersgruppen 20-66 er det forventet en vekst fra 15 757 til 16 726 frem til 2028, og en betydelig vekst frem mot 2035, til 6432 for 20-39 år, og 11 533 for 40-66 år, totalt 17 965.

I denne gruppen har vi svært mange av de som pendler ut av kommunen for å arbeide, og andelen vil kunne øke fremover i takt med veksten i aldersgruppene om ikke det etableres flere arbeidsplasser i Nittedal. I 2023 pendlet 9880 ut av kommunen, det er en økning på 113 fra 2022. Samtidig har antallet som pendler inn økt med 159 til 4796 personer.

Figur 3: Befolkningsframskrivinger fordelt på alderssammensetning.

Pendling

Pendler ut av kommunen
2023

9 880 personer

Pendler inn til kommunen
2023

4 796 personer

Kilde

Sysselsetting, registerbasert, Statistisk sentralbyrå

Andelen som bor i tettsted i Nittedal er 94% og bygda har sterke lokalsentra i flere deler av kommunen. Samtidig er kun 1,81km² dekket av bygg, så vi har store ubebygde arealer til jordbruk, skogbruk og muligheter til et rikt friluftsliv.

Befolkningstetthet
2024

144 Innbyggere per km²

Befolkningstettheten øker med 2 innbyggere fra 2023 til 2024. Og denne forventes å stige etter hvert som nye utbyggingsområder i våre vedtatte lokalsenter og sentrum utvikles.

Arealbruk

Areal dekket av veier
2024

2,26 km²

Areal dekket av bygninger
2024

1,82 km²

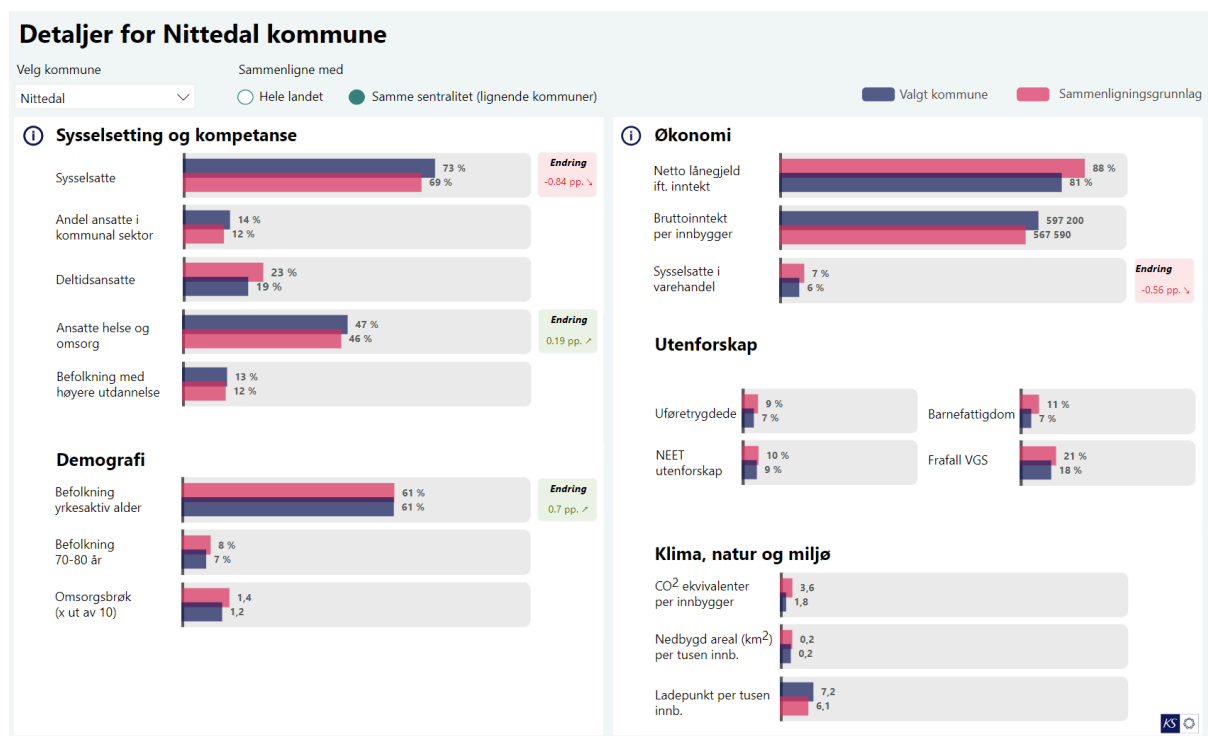
Utvalgt statistikk og kjennetegn ved Nittedalsamfunnet

Vår visjon fra kommuneplanens samfunnsdel er at det er godt å leve i Nittedal. Når vi ser på statistikk som gir et overordnet bilde, eksempelvis KS Fremtidsverktøy 2040 ser mye bra ut for samfunnet vårt.

Fremtidsverktøyet 2040

KS har i 2024 videreutviklet Fremtidsverktøyet 2040 med utgangspunkt i tilgjengelig statistikk på kommunenivå. Statistikk er hentet hos SSB, Helsedirektoratet, NAV m fl og utgjør til sammen rundt 60 ulike variabler.

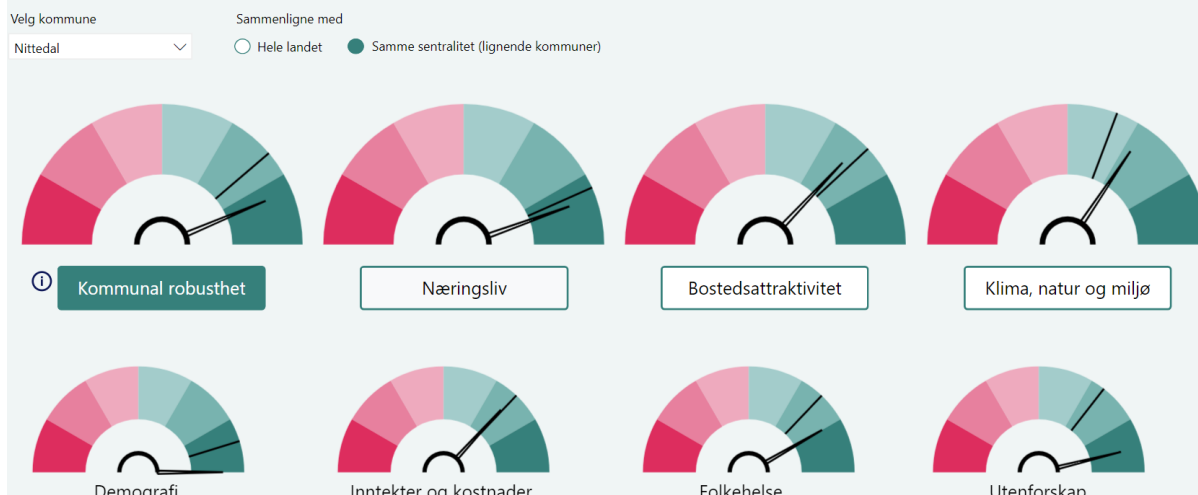
Verktøyet presenter innsikt for Nittedal som inneholder noe utvalgte overordnede indikatorer innen sysselsetting og kompetanse, demografi, utenforskap, økonomi, klima, natur og miljø. Nittedal er vist med mørk farge og sammenligningsgrunnlaget som er lignende kommuner er vist med lys farge. Gjennomgående er det mer positivt i Nittedal enn sammenlignbare kommuner på de valgte indikatorene i verktøyet.

Kommunene i Norge deles videre inn i 6 nivå basert på resultatene på fire områder med underliggende indikatorer. Og for Nittedal er vi gjennomgående på grønt, og ligger på de fleste indikatorene bedre enn sammenlignbare kommuner.

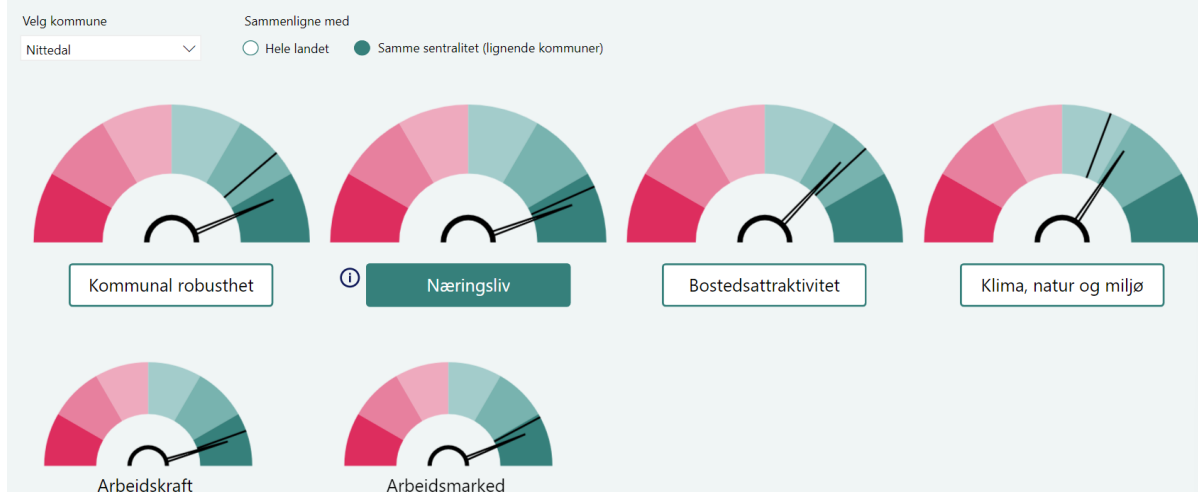
Kommunal robusthet - inneholder indikatorene; Demografi, Inntekter og kostnader, Folkehelse, Utenforskap.

Oversikt for Nittedal kommune

Næringsliv - inneholder indikatorene; Arbeidskraft og Arbeidsmarked

Oversikt for Nittedal kommune

Bostedsattraktivitet - inneholder indikatorene; Boforhold, Fritid og Infrastruktur.

Oversikt for Nittedal kommune

Velg kommune

Nittedal

Sammenligne med

☐ Hele landet

☒ Samme sentralitet (lignende kommuner)

Kommunal robusthet

Næringsliv

Bostedsattraktivitet

Klima, natur og miljø

Boforhold

Fritid

Infrastruktur

Klima, natur og miljø med indikatorene; Klima, Natur og Miljø.

Oversikt for Nittedal kommune

Velg kommune

Nittedal

Sammenligne med

☐ Hele landet

☒ Samme sentralitet (lignende kommuner)

Kommunal robusthet

Næringsliv

Bostedsattraktivitet

i

Klima, natur og miljø

Klima

Natur

Miljø

Folkehelseprofil - utgitt av FHI

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jamfør lov om folkehelsearbeid.

Eldres helse er temaet for folkehelseprofilen 2024.

Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå.

All statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold. Nittedal har 14 indikatorer på grønt og 10 på gult, mens 3 er på rødt, hvorav en ikke er rapportert.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ▬ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Til høyre - forklaring til folkehelseprofilen og oppvekstprofilen som følger nedenfor.

Det er utarbeidet egen [folkehelseoversikt](#) for Nittedal i Framsikt som oppdateres på hjemmesidene våre, her presenteres kun profilene.

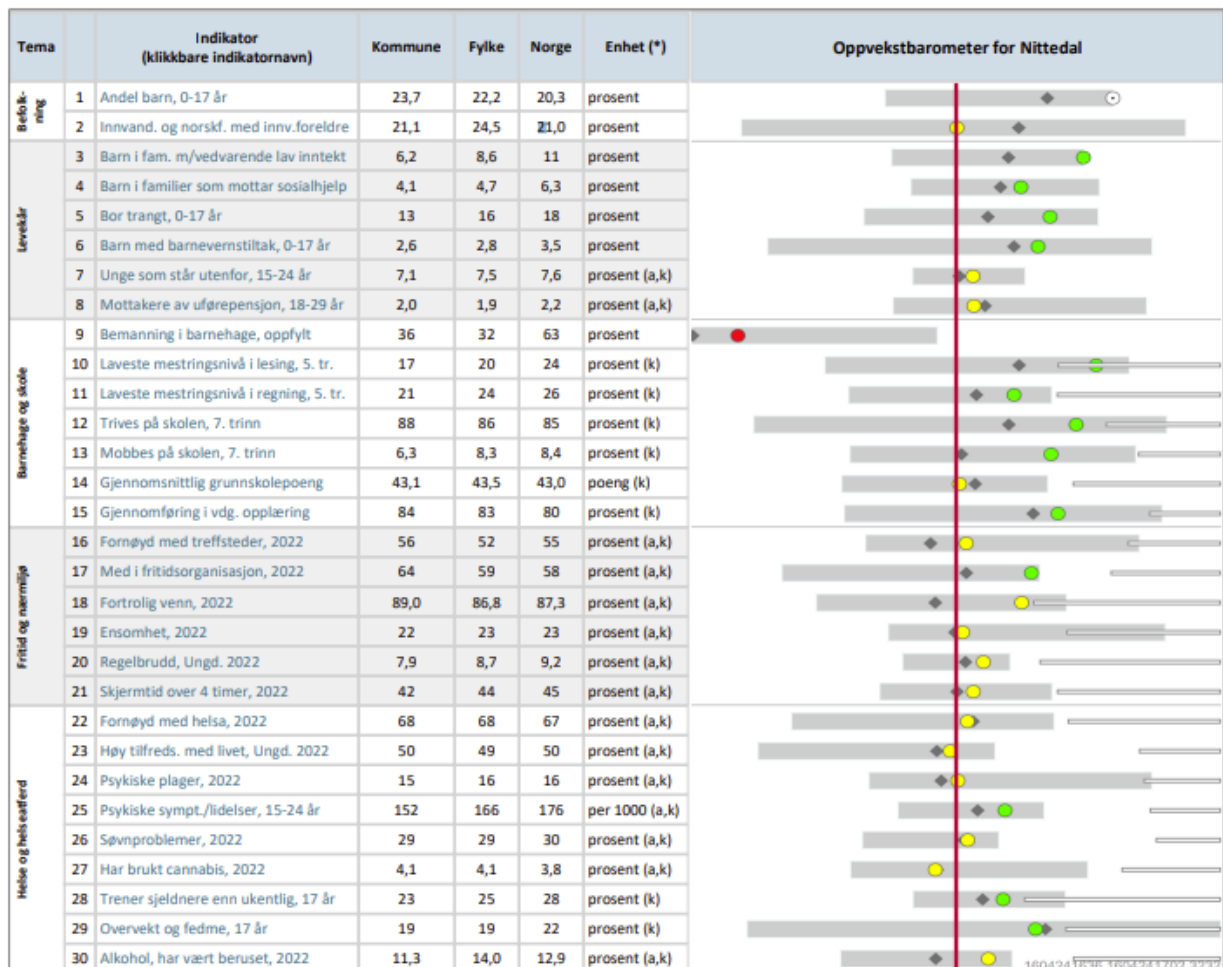
Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Nittedal
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	23,7	22,2	20,3	prosent	
	2 Andel unge eldre, 65-79 år	11,4	12,7	13,9	prosent	
	3 Andel over 80 år	3,6	4,1	4,5	prosent	
	4 Andel 80 år+, framskrevet til 2050	9,0	9,7	10,4	prosent	
	5 Personer som bor alene, 75 år +	36,7	39,5	42,0	prosent	
	6 Befolkningsvekst	2	2,1	1,2	prosent	
Oppvekst og levekår	7 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	81	81	81	prosent	
	8 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	5,9	7,9	9,8	prosent	
	9 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,9	2,8	-	
	10 Leier bolig, 45 år +	8,3	10,4	12,4	prosent	
	11 Bor trangt, 0-17 år	13	16	18	prosent	
	12 Gjeld større enn 3 ganger inntekt	24,1	25,7	20,8	prosent	
	13 Unge som står utenfor, 15-29 år	9,6	10,0	9,5	prosent (a,k)	
	14 Stønad til livsopphold, 20-66 år	13,7	14,5	17,4	prosent (a,k)	
	15 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	17	20	24	prosent (k)	
	16 Gjennomføring i vdg. opplæring	84	83	80	prosent (k)	
Miljø, skader og uflykker	17 Høy tilfredshet, Ungdata 2022	50	49	50	prosent (a,k)	
	18 Valgdeltakelse	62,7	62,0	62,4	prosent	
	19 Drikkevann, hygienisk og stabilt	0,0	85,5	93,4	prosent	
	20 Luftforurensning, eksponert (ny def.)	60	78	46	prosent	
	21 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2022	87	84	84	prosent (a,k)	
	22 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2022	64	59	58	prosent (a,k)	
Helse- relatert atferd	23 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	23	25	28	prosent (k)	
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2022	42	44	45	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	1,5	1,7	2,4	prosent (a)	
Helsetilstand	26 Forventet levealder, menn	80,8	81,1	80,3	år	
	27 Forventet levealder, kvinner	84,5	84,5	84,0	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	4,7	5,1	5,1	år	
	29 Overvekt og fedme, 17 år	19	19	22	prosent (k)	
	30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	148	160	168	per 1000 (a,k)	
	31 Muskel og skjelett, 0-74 år	307	311	313	per 1000 (a,k)	
	32 Hjerter- og karsykdom	15,1	16,0	17,2	per 1000 (a,k)	
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	86	82	84	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, influensa, 65 år+	64,1	67,6	62,3	prosent	

Mye er bra i Nittedal, samtidig ser vi noen risikoområder vi må fortsette å jobbe med i planperioden og som inngår i folkehelseoversikten som er utarbeidet. Det mangler innrapporterte tall på drikkevann, som vi vet er bra i Nittedal.

Oppvekstprofil

Oppvekstprofilen viser noen av kommunens styrker og utfordringer, og kan benyttes i planarbeidet for barn og unge og deres oppvekstmiljø. Tema for årets profiler er hvorfor vennskap og fellesskap med jevnaldrende er så viktig for barn og unge. Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en utfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

Nittedal ligger med 13 på grønt, 15 på gult og 1 indikator på rødt.

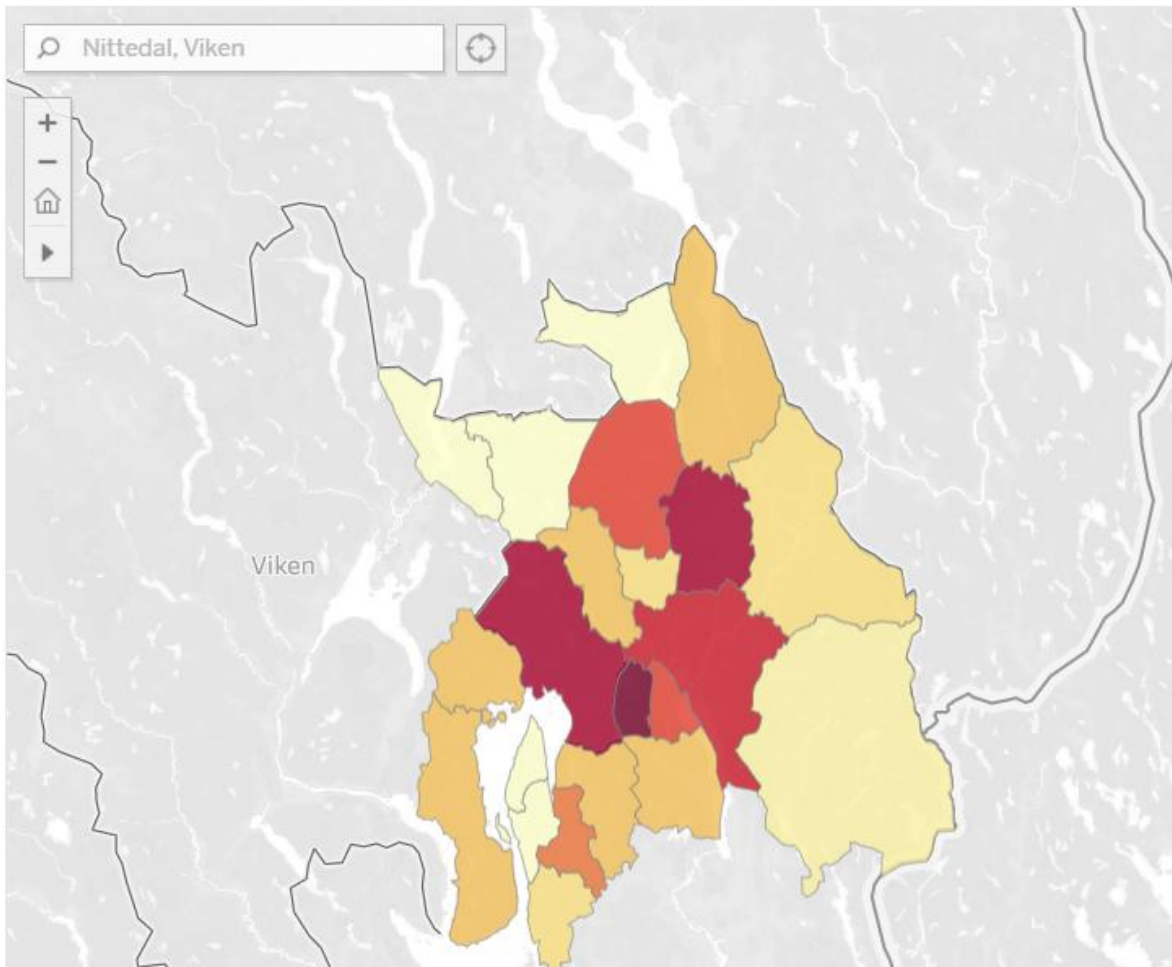
Mye er bra i Nittedal og det er viktig at vi og forteller de gode historiene i et sammensatt samfunn.

Mangfoldet øker, også i Nittedal

I 2024 er andelen innvandrere og norskfødte med innvandrere foreldre i Nittedal på 23,59. Andelen utgjør 6105 personer og størst er andelen fra Polen, med 703. Når det gjelder de landene som vi de siste årene har bosatt flyktninger fra er det Syria med 246 og Ukraina med 229 som er flest, etterfulgt av Afghanistan med 159 og Irak med 136.

Figuren nedenfor viser fordelingen. Lørenskog ligger høyest med en andel på 38,68, Ullensaker med 35,65 og Oslo med 34,69. Rælingen og Nes er henholdsvis 30,38 og 20,19.

Andel Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre fra Alle land i prosent av befolkningen i kommunene. Oslo & Akershus. 2024

Andelen norskfødte med innvandrereforeldre er på 5,88 i Nittedal. Også denne andelen er høyest i Lørenskog med 11,14. Rælingen ligger høyere enn Nittedal med 7,97 og Nes ligger på 4,15.

Utfordringer vi ser i Nittedalsamfunnet

I folkehelseoversikten for 2024, som er kunnskapsgrunnlaget til nylig vedtatt planstrategi, inngår følgende utfordringer i oppsummeringen. Folkehelseoversikten finner du på kommunens nettside.

Befolkningssammensetning

- Kommunen må identifisere og forsterke de forebyggende faktorene som gjør at innbyggere i Nittedal over 80 år, bruker mindre tjenester enn i andre kommuner.
- Det vil bli vanskeligere å skaffe nok kompetent personell til å yte tjenester.
- For å forebygge økning i tjenestebehov, må kommunen styrke samhandlingen med innbyggere og pårørende.
- Det vil bli vekst i antall innbyggere som får demens de neste årene.

Oppvekst og levekårsforhold

- Økning i antall aleneboende, øker risiko for mindre sosial kontakt og at flere kan oppleve ensomhet.
- Nittedal har ikke nok utleieboliger i regi av seriøse aktører, noe som gir høye leiepriser.
- Ca. 420 barn i Nittedal lever i husholdning med lavinntekt.
- Prosentandel kvalifisert personell i barnehage ligger ca. 10 % under snittet i fylket og landet.
- Rapport fra nærmiljøvandringene høsten 2023 peker på lokale utfordringer for trygge og gode oppholdsområder.
- Prosentandel som opplever mobbing har økt kraftig i 2023.
- Skolefraværet i 2023 er ikke på et akseptabelt nivå.

Fysisk, biologisk og kjemisk miljø

- Nittedal trenger å etablere boliger til eldre i tilknytning til Skytta og Døli, ref. rapport fra Agenda Kaupang.
- Det er behov for å bygge plussboliger, som for eksempel kan realiseres på Hagan og i sentrumsutviklingen.
- Kommunen har for få ordinære leiligheter av varierende størrelse.
- Vi trenger flere boliger kombinert med tjenester til innbyggere med psykiske lidelser og rusutfordringer.
- Vi trenger bedre løsninger for mobilitet og transport, som sikrer alle innbyggere tilgjengelighet til arbeid, skole, servicefunksjoner og fellesskap hele året. Krav og samarbeidsrutiner for brøyting og vedlikehold av veier og gangveger må drøftes i ny strategi for mobilitet og transport.
- Uteområder ved noen skoler og barnehager er ikke gode nok, og bør utvikles.
- Fottur er den aktiviteten som flest driver med, og benytter seg av gjennom hele livsløpet. Tilgang til gangareal på veg og i marka er sterkt begrenset i vinterhalvåret, noe som er en helserisiko for hele befolkningen, men særlig for de eldste. Ved økt alder mister man i løpet av kort tid muskelmasse og bevegelse ved inaktivitet. Tilgang på gangareal for regelmessig bevegelse henger også sammen med risiko for fallskader.
- Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv bør i større grad svare ut hele befolkningens behov for anlegg og arenaer.
- Riksveg 4 er en stor kilde for luftforurensning.
- Støy er en uhelsefaktor for over 10% av innbyggerne.

Skader og ulykker

- Vi har ikke nådd målet om nullvisjon for trafikkskadde, men har en positiv utvikling med reduksjon i antall skadde de siste årene.
- Risiko for fall øker sterkt med alder, og har høye samfunnsmessige kostnader. Når kommunen har sterk vekst i antall personer over 80 år, vil flere være i faresonen for fallskader.

Helserelatert adferd

- Biblioteket og BUA er to viktige folkehelsefaktorer som har hatt vekst de siste årene, og som gjennom sin drift reduserer sosiale forskjeller i helse.
- For å løse fremtidens utfordringer trengs det bedre samhandling mellom kommunen og frivillige, både med foreninger og enkeltpersoner.
- Flere innbyggere sliter med dårlig søvnkvalitet.
- Tid foran dataskjerm øker for alle aldersgrupper, noe som fører til flere faktorer med helserisiko.

- I ungdataundersøkelsen i Nittedal fra 2022 svarer 14% at de har opplevd å bli slått, sparket, ristet hardt, lugget eller lignende.

Ungdata for 2022:

- 36% av jentene og 10% av guttene hadde opplevd minst én form for digital seksuell krenkelse.
- 7% har blitt presset eller tvunget til samleie eller andre seksuelle handlinger.
- 17% befølt på en seksuell måte.
- Fastlegene rapporterer at foreldre som selv sliter psykisk, eller opplever lite mestring i forhold til å møte barnas utfordringer, trenger økt støtte og veiledning.

Helsetilstand

- Ensomhet og utfordringer innen psykisk helse har økt for alle aldersgrupper.
- Eldres helsetilstand er forholdsvis god i Nittedal. Vi trenger å vite hvorfor, slik at vi kan forebygge uhelse og forsterke de helsefremmende faktorene når tallet på eldre øker.
- Kommunen må justere sin «innsatstrapp» for å kunne levere gode tjenester når tallet på eldre øker de neste årene.
- Andel innbyggere med overvekt og fedme i kommunen øker blant kvinner, men har hatt en nedgang blant unge menn.
- Andel innbyggere med Hjerter og karsykdom har en jevn nedgang de siste årene.
- Nittedal ligger godt over snittet for landet i andel vaksinerte for influensa og Covid 19.
- Det bør arbeides systematisk med ernæring i alle kommunens tjenester, samt i samarbeid med frivillige og næringsliv.

Næringslivet i Nittedal

Kommunen har et variert og rikt næringsliv med flere store og anerkjente bedrifter. Totalt har kommunen 1481 registrerte AS og 1671 registrerte enkeltmannsforetak. 48 bedrifter har flere enn 50 ansatte. 7 bedrifter har flere enn 100 ansatte. 73,8% av kommunens sysselsatte er i privat sektor.

Kommunen er geografisk plassert i Norges største arbeidsmarked - et voksende Romerike og med en stadig større hovedstad. Dette gir kommunens innbyggere et mangfold av muligheter.

NHO Kommune-NM

NHOs Kommune-NM er en årlig rangering av de økonomiske prestasjonene og rammebetingelsene for næringslivet i norske kommuner og fylker. Kommune-NM dekker fem temaområder: Næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Kommune-NM er utelukkende basert på kvantitative data, hentet fra offisielle statistikker. Kommune-NM måler ikke politikk eller næringsvennlighet direkte.

Nittedal er rangert som nummer 20 av 356 kommuner. Det er en økning fra i fjor, da vi lå på 23. plass. I 2019 lå kommunen på 15.plass, og i 2021 på 21.plass.

Totalresultat kommune

Tabellen viser resultatet for totalindikatoren og de ulike områdeindikatorene i Kommune-NM

🔍 nittedal ✕							
Kommune	▲ Total	Total i fjor	Næringsliv	Arbeidsmarkedet	Demografi	Kompetanse	Kommuneøkonomi
Nittedal	20	23	5	85	45	239	14

Kilde: NHO Kommune-NM for 2024. • Last ned data

På NHOs Kommune-NM ligger Nittedal som nummer 5 i kategori næringsliv, klatret fra 8. plass i 2023.

Næringsliv - rangering

Vekstkraften i privat næringsliv reflekteres gjennom indikatorer for verdiskaping, nyetableringer og sysselsetting. Sterk privat kjøpekraft er også en positiv drivkraft for næringslivet.

Kommune	▲ Næringsliv	Næringsliv i fjor	Næringsvariasjon	Inntektsnivå	Privat sysselsetting	Kommunale kjøp av private*	Eiendomsskatt fra næringsseiendom
Lier	1	2	64	11	2	4	1
Bærum	2	1	11	1	6	25	1
Austevoll	3	3	230	2	5	5	55
Asker	4	4	61	3	37	8	1
Nittedal	5	8	181	13	31	2	84
Moskenes	6	7	312	96	13	1	245
Sola	7	6	318	4	1	26	1
Oslo	8	5	1	6	23	28	123

Kommunen vedtok i 2023 en strategisk næringsplan utarbeidet med hjelp fra det lokale næringslivet, næringslivsforeningen, kommunes administrasjon og folkevalgte organer. Som følge av strategiske valg og planen, ble det fra 1.5.24 ansatt en næringsrådgiver i Nittedal kommune.

Næringsutvikling er en sentral, stor oppgave for kommunen. Basert på Kommuneplanens samfunnsdel har næringsarbeidet i Nittedal følgende strategiske mål:

- Næringsutvikling legger til rette for et godt lokalsamfunn
- Næringsutvikling bidrar til økt sysselsetting
- Næringsutvikling er en av kildene til befolkningsutvikling
- Næringsutvikling utjevner sosiale forskjeller og bidrar til å redusere utenforskap
- Næringsutvikling legger til rette for nye innovative næringer som tiltrekker høykompetent arbeidskraft
- Næringsutvikling skaper lokale arbeidsplasser som reduserer utslipp og er bra for miljøet
- Næringsutvikling bidrar til at ungdom motiveres til å fullføre videregående skole, fagutdanning og ta høyere utdanning

Følgende er satsningsområder i tilfeldig rekkefølge, for å oppnå de strategiske målene:

1. Utvikling av Nittedal sentrum og næringsarealer
 - Aktivt bidra i arbeidsgruppe for sentrum og sikre fokus på næringsvennlighet, handelsanalyse, kunnskapsintensive arbeidsplasser, merkevarekommunikasjon.
 - Etablere "Sentrumsforum for handel og tjenester", samt Grunneierforum for sentrum. På samme lag. Mål om samspill for næringsvekst og økt interesse for Nittedal.
 - Sikre sentrumsutvikling med Mosenteret og DEAS i tett kontakt.
 - Delta i relevante strategiske nettverk, møteplasser og tverrfaglige prosjekter, bidra i politiske prosesser, initiere og gjennomføre medvirkningstiltak for sentrumsutviklingen, og evt. «Pådriv» som del av dette.
2. Eksisterende næringsareal
 - Samhandling enhet BPG om plan for strategisk arealutnyttelse for næringsutvikling. Herunder kommunens arbeid med utvikling av Rv4 og kollektivtransport.
 - Skytta næringspark, inkl. utvikling på Hagan og 5store. Strategisk arealplanarbeid og næringskontakt. Kartlegge en ny, fremtidig attraktiv næringspark for tjenestevirksomhet, kunnskapsbedrifter og innovasjon.

- Analysere handelsmønster, handelslekkasje og muligheter i kommunen, strategisk næringsplassering for sekundær- og tertiærnæringer.
 - Kontaktpunkt for næringslivet og næringstomteiere. Jevnlige møter med Bygg-avdelingen, samt Sparebank1 bedriftavd. og Nittedal Næringsforening.
 - Jevnlig kontakt med eiendomsinvestorer og -besittere.
3. Transport og infrastruktur
- Deltar i arbeidsgruppe for sentrumsutvikling, se pkt. 1.
 - Dialog med SNR, Akershus FK og OsloMet, samt Osloregionen IPR og Stor-Oslo Nord, samt Hadelands kommuner.
 - Pådriver for aktuelle høringssvar.
4. Offentlig privat samarbeid – inkludere flere i arbeidslivet
- Kommunisere om næringslivets virkemiddelapparat og støtte ved inkludering.
 - Proaktivt dele næringslivets muligheter for samarbeid med samfunnets behov.
 - Samarbeidsprosjekter i «Pådriv Nittedal»
 - Ung i Jobb-prosjekter med næringslivet skal inspirere unge arbeidstakere, og sikre andel til SLT-kontakt/forebyggende rus- og kriminalitet-tiltak.
 - Øke interessen for fagopplæring og gründerskap, gjennom Ungt Entreprenørskap og samarbeid med skole, vgs. og næringsliv.
 - Mer entreprenørskap i vgs. Vurdere svar på Akershus Fylkeskommunes høring om tilbud/utvikling av vgs-linjer.
 - Øke antall lærlingeplasser i kommunen, og i næringslivet.
 - Samspill med næringsforeningen og ideelle organisasjoner, samt NAV.
5. Møteplasser og nettverksbygging
- Arena for å være tett på, proaktiv, løse utfordringer og yte god service.
- Samarbeid med Nittedal Næringsforening. Årsplan for møteplasser med og uten næringsforeningen. Å få flere med i sentrumsutviklingen viktig.
 - Teste og etablere nettverk for bransjer, temaområder – kunnskapsdeling, info, dialog, samhandling.
 - Kartlegge og etablere partnerskap for kunnskapsintensivt gründerskap. Påkobling "5store" i sør/Skytta næringspark.
 - Fasilitere møteplasser der næring møter kommunens enheter, spesielt bygg, plan, geodata, samt områdene IT/fiber og energi/kraft.
 - Styrke kunnskap om regelverket til kommunens innkjøpsmulighet.
 - Aktiv deltakelse i regionale råd og næringsnettverk: SNR, Akershus FK og OsloMet, samt Osloregionen IPR og Stor-Oslo Nord, samt Hadelands kommunene.
 - Delta i KS sitt næring- og bærekraftnettverk.
 - Næringslivets dag i Nittedal.
6. Innovasjon og entreprenørskap
- Kartlegge 5 store for potensialet i Skytta næringspark, inkl. utvikling på Hagan. Strategisk arealplanarbeid for en ny, fremtidig attraktiv næringspark for tjenestevirksomhet, kunnskapsbedrifter og innovasjon.
 - Kartlegge kommunens næringsliv og innovasjonsmål. Investorer og investeringsvilje i kommunen. Prioritere kunnskapsintensive næringsområder, ref. Skytta næringspark og 5store.
 - Kommunisere virkemiddelapparatet
 - Samarbeid med Norges Vel, Etablerertjenesten, jordbruksbaserte tjenester, Kunnskapsbyen Lillestrøm, Samarbeidsrådene øvre- og nedre Romerike.

- Styrke relasjoner med Ungt Entreprenørskap og Vgs. Færre dropper skolen, flere fullfører fagutdanning, flere gründere.

Hovedpunkter for intern organisering, og deltakelse i:

- Ordfører og kommunedirektør skal ha eierskap til, og bidra i, næringsutviklingen, og være kjent med fremdrift. Møteplass for dette opprettes.
- Faste møter med næringsforeningen, og felles årskalender for møteplasser.
- Interne tverrfaglige grupperinger fra sektorene skal jobbe sammen om å
 - inkludere flere i arbeidslivet med helse, oppvekst, rusforebygging, NAV, frivillighet.
 - forebygge utenforskap, styrke boattraktivitet med frivilligheten/kulturenheten, næringsliv
 - "Pådriv Nittedal"
 - Sørge for kompetanse, rolleavklaring og oppgavefordeling
 - Beredskapsgruppens representant for næringslivet

Nittedal - en del av et storsamfunn

En kommune påvirkes av ulike regionale og statlige føringer og forventninger.

Rammebetingelser, forventninger og føringer for vårt arbeid kommer og fra statsbudsjett, ulike stortingsvedtak som igjen følges opp av ulike direktorater, statlige forventninger til kommunal og regional planlegging og stortingsmeldinger.

I arbeidet med budsjett og økonomiplaner fremover er det viktig å skaffe oss oversikt over disse forventningene og hvordan de kan påvirke kommunens målilde. Innenfor hver sektor pågår det en løpende utvikling av ny kunnskap, og det å bruke kunnskapen som er presentert og tilpasse den våre omgivelser i vår kommune er viktig.

Kunnskapsgrunnlagene som kan hentes fra ulike kilder er nyttige for å utdype og styre retningen på vårt utviklingsarbeid. Vi skal vurdere og styre hvilken kunnskap som skal legges til grunn, i og med at det vil finnes et utall av meninger og kunnskaper om de ulike temaene. Å prioritere er også å velge bort, slik vil vi kunne få en kunnskapsbasert og ikke minst felles tilnærming i samspillet mellom politikk og administrasjon i gjennomføringen av samfunnsdelen og andre vedtak som er gjort og vil bli gjort i tiden fremover.

Sosiale forskjeller og utenforskap øker, befolkningens helse/uhelse får store konsekvenser for individet og kommunen, velferden vår er under press, innbyggere og kommunene får trangere økonomi, klimautfordringer rammer globalt og lokalt, økt risiko for ras, flom og ande naturkatastrofer, internasjonal geopolitikk, konflikter og krig påvirker oss nasjonalt og lokalt.

I kommunen må vi forholde oss til både det vi kan, og det vi ikke kan gjøre noe med. Likevel må kommunen forberede seg på å møte utfordringene og konsekvensene av samfunnsflokene.

Perspektivmeldingen

kom i august 2024 og den peker på noen hovedutfordringer;

- Vi trenger flere i arbeid og det blir en kamp om arbeidskraften.
- Stort behov for omstilling
- Det blir dobbelt så mange eldre, vi må ha en god fordeling.

For Nittedal har vi en ekstra utfordring vi må rigge oss for; vi er barnekommunen og vil ha vekst både i antall barn og unge og eldre fremover.

Regjeringens strategi

Få flere i jobb, og holde folk i jobb

Foto: Unsplash

Løse oppgavene smartere

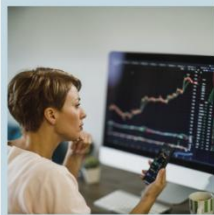

Foto: Getty Images

En ansvarlig økonomisk politikk som gir rettferdig fordeling over tid

Foto: Getty Images

Finansdepartementet

16

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Meld. St. 31

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Perspektivmeldingen 2024

Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027

Målet er å sikre en sterk faglig utvikling i helsetjenesten. Planen er et viktig steg i retninga av å realisere «vår felles helsetjeneste». For pasientene betyr det mer integrerte og helhetlige tjenester, hvor kompetanse og kapasitet i større grad skal sees i sammenheng – både mellom kommuner og sykehus, men også innad i tjenestene.

Hovedgrepene skal bidra til en mer bærekraftig og effektiv helsetjeneste som er bedre rustet for fremtiden.

Kortere ventetider: Planen inneholder tiltak for å redusere ventetidene i spesialisthelsetjenesten, blant annet gjennom styrking av lavterskeltilbud i kommunene og bedre oppfølging av psykisk helse.

Rekruttering og kompetanse: Det legges stor vekt på å rekruttere og beholde personell med riktig kompetanse. Dette inkluderer tiltak for bedre arbeidsmiljø, oppgavedeling, og kompetanseutvikling.

Finansieringsordninger: Regjeringen foreslår endringer i finansieringsordningene for sykehusene for å sikre mer forutsigbare økonomiske rammer og bedre ressursutnyttelse.

Digitalisering: En ny strategi for digitalisering av helse- og omsorgstjenestene skal bidra til bedre kvalitet og effektivitet i tjenestene. Dette inkluderer bruk av teknologi som kunstig intelligens for å redusere ventetider.

Forenkling av regelverk: Regelverket innen helse- og omsorgsfeltet skal forenkles og tydeliggjøres for å gjøre det enklere for fagfolk å bruke tiden på pasientene.

Allmennlegetjenesten: Det legges vekt på å styrke allmennlegetjenesten, som er en viktig del av helse- og omsorgstjenesten. Dette inkluderer tiltak for bedre oppfølging av pasienter med sammensatte behov.

Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030.

Digitalisering er en viktig del av løsningen på samfunnsutfordringene.

Med digitalisering kan vi oppnå høyere kvalitet på offentlige tjenester, større verdiskaping og et samfunn hvor alle har muligheter uavhengig av hvor i landet de bor eller jobber.

Samtidig skal vi sørge for at vi har tilstrekkelig kontroll over digitaliseringen og at den skjer på en trygg, sikker og tillitvekkende måte.

Spesielt overfor barn og unge er det viktig at teknologi introduseres og brukes med varsomhet.

Forutsetninger for strategien:

- Forsterke styring og samordning i offentlig sektor
- Sørge for en sikker og fremtidsrettet digital infrastruktur

- Styrke sikkerheten, beredskapen og kriminalitetsbekjempelsen
- Sikre et godt og ivaretatt personvern for alle
- Sikre en fremtidsrettet kompetanse

Innsatsområder i strategien

- Øke datadelingen og utnytte mulighetene i data og datadrevet innovasjon
- Utnytte mulighetene i kunstig intelligens
- Sette fart på den grønne og digitale omstillingen
- Fremme et omstillingsdyktig og innovativt næringsliv
- Bevare tilliten, styrke inkluderingen og sikre hensynet til barn og unge

Stortingsmelding; En forsterket arbeidslinje

Mål om at andelen sysselsatte i alderen 20-64 år skal øke fra 80 ½ prosent i 2023 til 82 prosent i 2030.

Det betyr om lag 150 000 flere personer i jobb innen 2030, når vi også tar hensyn til anslått befolkningsvekst.

Ti tiltak presenteres i meldinga:

1. Trappe opp og forbedre bruken av arbeidsmarkedstiltak. Det betyr at flere som står utenfor jobb skal få tilrettelagt tilbud og hjelp til å komme i jobb.
2. Etablere et forsøk med nytt, arbeidsrettet ungdomsprogram, der unge får inntektssikring og der nedsatt helsetilstand ikke er et inngangsvilkår. Ungdomsprogrammet skal inneholde arbeidsrettede aktiviteter og tett oppfølging, og ytelsen forutsetter at disse aktivitetene gjennomføres.
3. Etablere et forsøk med fireårig lønnstilskudd for utsatte unge. Det vil bidra til økt forutsigbarhet for arbeidsgiver og arbeidstaker.
4. Offentlig sektor må bli bedre til å inkludere og bedre på å bruke arbeidsmarkedstiltak. Regjeringen tar blant annet sikte på å gjennomføre et forsøk i utvalgte kommuner for å prøve ut hvordan kommunene kan bruke lønnstilskudd, både midlertidig og varig, i større grad.
5. Vurdere om unge uføre som ønsker å prøve seg i arbeid etter at det har gått noe tid, bør få målrettet informasjon om arbeidsrettet oppfølging fra NAV-kontoret.
6. Bidra til at tjenestene fra arbeidsmarkeds-, utdannings- og helsesektoren blir mer koordinerte. Det er særlig viktig for unge med sammensatte bistandsbehov.
7. Flere må få opplæring som kvalifiserer dem for arbeidslivet. Regjeringen vil lage et lavterskeltilbud for å gi unge kvalifisering og opplæring på arbeidsplassen, tilpasset dem som ikke klarer å gjennomføre skolen på vanlig måte.

8. Regjeringen vil legge til rette for økt bruk av opplæringstiltak som gir formell kompetanse og en mer stabil tilknytting til arbeidslivet.
9. Regjeringen vil bruke mer varig lønnstilskudd som alternativ til uføretrygd.
10. Regjeringen vil bygge ut tilbudet om individuell jobbstøtte (IPS) der helsetjenesten og NAV samarbeider om å følge opp personer med psykiske lidelser. IPS har hjulpet mange som sto på utsida av arbeidslivet inn i jobb. Vi vil også prøve ut nye modeller for samarbeid mellom de ulike sektorene.

Stortingsmelding 34 - en mer praktisk skole - En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn.

Regjeringen ønsker å bidra til å utvikle en mer praktisk skole hvor elevene lærer mer, blir mer motivert og trives bedre. Et hovedgrep i meldingen er å opprette et nasjonalt program for mer praktisk læring.

Valgfag for alle elever på 5.–7. trinn skal gjøre skolen mer praktisk og motiverende på mellomtrinnet.

På ungdomstrinnet vil det bli obligatorisk for skolene å tilby arbeidslivsfag til elevene som et alternativ til fremmedspråk.

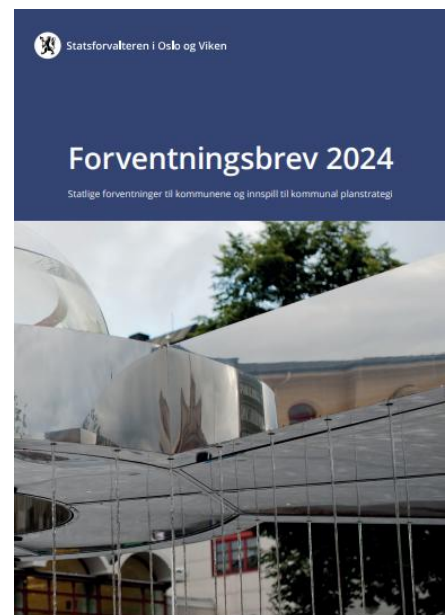
Innføring av valgfag på mellomtrinnet og arbeidslivsfag for flere på ungdomstrinnet skal bidra til at flere elever lærer mer og utvikler mer praktisk kompetanse.

Statsforvalterens forventningsbrev til kommunene

Hensikten med brevet er å belyse nye tema og forventninger som regjeringen har til kommunene og Statsforvalteren. Disse forventningene er av slik karakter at de ikke handler isolert sett om 2024, og er derfor viktig kunnskap om hva som forventes av kommunene fremover.

Utvalgte temaer som belyses i brevet:

- Strammere økonomiske rammer
- Sunn og bærekraftig kommuneøkonomi
- Demografiske endringer gir utfordringer i helse- og omsorgstjenesten
- Styring av allmennlegetjenesten
- Forebygge og redusere behovet for helsetjenester
- Helsetjenester til flyktninger
- Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring
- Utsatte barn og familier – et felles ansvar
- Innsatsområder i oppvekstreformen for 2024
- Fastlegenes rolle i det forebyggende arbeidet

- Kommunens plan for det forebyggende arbeidet
- Nasjonal satsning på ledelse og styring i barnevernet
- Barnehage og grunnopplæringen – et premiss for levekår og helse senere i livet
- Sosial boligpolitikk - viktig del av sosial bærekraft
- Kvalifiseringsprogrammet – alle må få mulighet til å forsørge seg selv
- Styrke rettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne – CRPD
- Naturmangfold må ivaretas
- Rovviltforvaltning
- Skogbruk
- Bærekraftig landbruk - landbruksforvaltning
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Helseberedskap

Politisk og administrativ organisering

Det er kommunestyret som er det øverste organet i Nittedal kommune. Kommunen er organisert etter formannskapsmodellen med tilhørende hovedutvalg. Kommunestyret har ansvar for å gjennom politiske vedtak planlegge, prioritere bruken av ressursene og styre kommunens økonomi.

God planlegging er et verktøy for gjennomføring av lokal politikk og styrker mulighetene for å gjennomføre kommunestyrets målsettinger og prioriteringer. Flerårig planlegging må til for å sikre muligheten til å levere gode velferdstjenester Økonomiplanen, budsjettet, regnskapet og årsberetningen er sentrale verktøy for prioritering av ressurser og styringen av kommunens virksomhet og økonomi.

Det er administrasjonens oppgave å gjennomføre de politiske vedtakene. Administrativt er kommunen organisert med tjenesteytende sektorer.

Noen oppgaver løses av andre enn administrasjonen til Nittedal kommune. Kommunen har et eget kommunalt eiendomsforetak, og er deltaker i ulike interkommunale samarbeid, samt innehar eierinteresser i ulike selskaper.

Styring er viktig for å oppnå ønskede resultater.

God virksomhetsstyring skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioritering, samtidig som det gir handlingsrom for kommunens ledere og medarbeidere til å løse sine oppgaver på en best mulig måte. Dette slik at vi i fellesskap oppnår de ambisjonene vi har satt oss. Videre skal kommunen, gjennom helhetlig virksomhetsstyring sikre effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne og samtidig arbeide med utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov.

Virksomhetsstyring i Nittedal er å fastsette mål, for så å prioritere, planlegge og budsjettere ressurser, og deretter følge opp og rapportere resultater og ressursbruk. Deretter kan resultatene brukes i informasjonen for læring og forbedring slik at målene nås på en effektiv måte. Dette gjøres samtidig som virksomheten opererer innenfor gitte rammer, eksempelvis lover og regler eller økonomisk handlingsrom. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, (DFØ) har utgitt en veileder som er nyttig i arbeidet med virksomhetsstyring og presenterer styringshjulet slik det er beskrevet nedenfor.

Mål og resultatstyring vil oppsummert være:

Å sette mål for hva Nittedal kommune skal oppnå og måle resultater og sammenligne det med målene og bruke den informasjonen til styring, kontroll og læring for å utvikle og forbedre arbeidet vårt.

God ledelse og gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Nittedal kommune kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena. Budsjett og økonomiplan er det viktigste styringsverktøyet og beskriver hvordan kommunens ressurser fordeles i et årlig og flerårig perspektiv. Samtidig må det skje innenfor trygge økonomiske rammer, som ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.

I innledningen til kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt i januar 2023 står det:

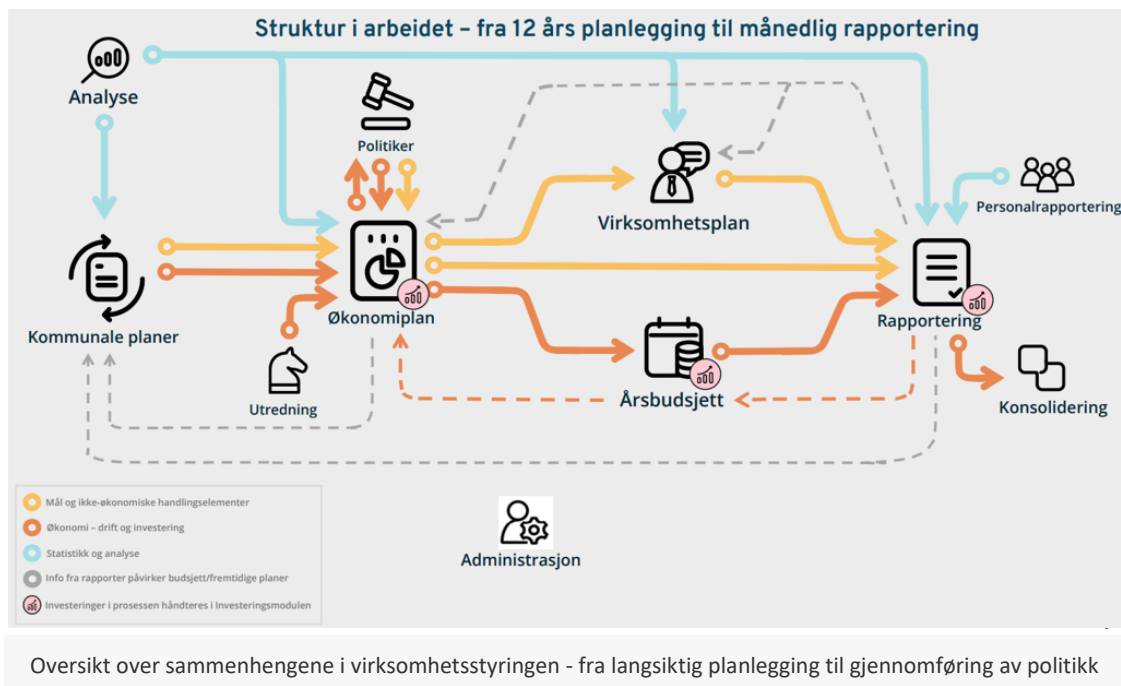
Kommuneplanen er det overordnede styringsdokumentet for Nittedal kommune, og påvirker alle som bor og jobber i kommunen. Planen skal angi den overordnede retningen og beskrive den langsiktige utviklingen for kommunen.

Samfunnsmålene, delmålene og arealstrategiene i samfunnsdelen, samt fokusområdene i organisasjonspolitikken gir retning i arbeidet og er nyttig å bruke kunnskapsgrunnlaget for mål- og resultatstyring og styringshjulet for å sikre god virksomhetsstyring. Det skal i denne økonomiplanperioden jobbes videre med å utvikle gode indikatorsett, et arbeid som ble utsatt i 2024 skal igangsettes i januar 2025. Arbeidet ble utsatt i påvente av vedtak i planstrategien, samt behov for å intensivere omstillingsarbeidet i og med at økonomien forverret seg gjennom året.

For å sikre god samordning av målene og planarbeidet har kommunen valgt å sammenstille kommuneplanens handlingsdel, årsbudsjett og økonomiplan i ett dokument.

I 2024/2025 tar kommunen i bruk flere moduler i verktøyet Framsikt. Modulene Virksomhetsplan og Kommunale planer skal sikre god mål- og resultatstyring, og dermed at sektorområder og tjenesteenheter jobber etter kommunens vedtatte handlings- og økonomiplan og målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Lederne ser satsingsområder, mål og øvrige vedtak de skal jobbe mot det nærmeste året. Med full oversikt over sine mål og prioriteringer, kan de delegere oppdrag og oppgaver med frister for oppfølging for sitt område. Slik sikres at virksomhetene går i samme retning som kommunes overordnede målsetninger.

Internkontroll

Kravene til internkontroll er regulert gjennom flere lover og forskrifter, som har til hensikt å sikre at kommunale tjenester utføres i samsvar med lover og regler, samt at de ivaretar brukernes behov. Kommunelovens § 25-1 og § 25-2 inneholder viktige bestemmelser om internkontroll og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

Internkontroll skal inneholde

- Mål og strategier: Definere klare mål for kvalitet og sikkerhet i tjenestene.
- Ansvarsfordeling: Klargjøre hvem som har ansvar for ulike oppgaver og områder.
- Risikovurdering: Kartlegge og vurdere risiko for svikt eller avvik i tjenestene.
- Tiltak og prosedyrer: Implementere nødvendige tiltak og prosedyrer for å forebygge avvik og svikt.
- Avvikshåndtering: Systemer for å rapportere og følge opp avvik og forbedringspunkter.
- Dokumentasjon: Sørge for at all internkontroll er tilstrekkelig dokumentert.
- Oppfølging og revisjon: Jevnlig evaluering av om internkontrollen fungerer som planlagt, samt kontinuerlig forbedring av systemet.

Disse kravene skal bidra til at kommunen leverer tjenester på en lovlig, effektiv og trygg måte, og at man har oversikt og kontroll over egen virksomhet.

Compilo er kommunes internkontroll- og kvalitetssystem. Alle ledere har ansvar for at godt internkontrollarbeid gjennomføres i egen organisasjon. Dette skjer ved å bruke og utnytte funksjonaliteten i systemet. Opplæring i Compilo og videre implementering av verktøyet har derfor høy prioritet. Compilo inneholder moduler for avvik, dokumentarkiv, risikoanalyse og årshjul.

Analyse og håndtering av risiko og sårbarhet (ROS) er en viktig del av kommunens virksomhetsstyring.

Virksomhetsplanmodulen i Framsikt er et verktøy for å få oversikt over og følge opp politiske verbalvedtak i forbindelse med handlings- og økonomiplanen. Løpende politiske vedtak skal legges inn i virksomhetsplanen gjennom året hvor status rapporteres i tertial eller årsrapporter i Rapporteringsmodulen til politisk nivå. Internkontrollarbeidet i kommunen rapporteres i Framsikt på samme sted, og form, som øvrig rapportering (økonomi, tiltak, politiske vedtak, fravær og så videre). Sammen med verktøyet Framsikt bidrar Compilo til helhetlig virksomhetsstyring og lovlig drift i hele organisasjonen.

Nittedal mot 2035

Kommuneplanens samfunnsdel setter retning for nittedalsamfunnet

Kommuneplanen er det overordnede styringsdokumentet for Nittedal kommune, og påvirker alle som bor og jobber i kommunen. Planen skal angi den overordnede retningen og beskrive den langsiktige utviklingen for kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt i januar 2023, viser hvordan Nittedal kommune skal legge til rette for samfunnsutvikling, utvikling av tjenestene og møte utfordringene vi står overfor best mulig.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel med langsiktig arealstrategi, og en arealdel. Arealdelen ble vedtatt i 2024 og er laget på bakgrunn av samfunnsmålene og langsiktig arealstrategi i samfunnsdelen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egne virksomheter og planlegging. Den er også førende for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal omfatte en handlingsdel. For å sikre god samordning av planarbeid har kommunen valgt å sammenstille kommuneplanens handlingsdel, årsbudsjett og økonomiplan i ett dokument.

Sektorkapitlene inneholder en beskrivelse av hva sektorene jobber med for å nå samfunnsmålene. Ytterligere konkretisering og implementering vil på sektornivå komme til uttrykk i temaplaner, strategidokumenter, politiske saker og virksomhetsplaner.

Nittedals innbyggere og politikere har sammen valgt ut fem bærekraftsmål som spesielt viktige for oss.

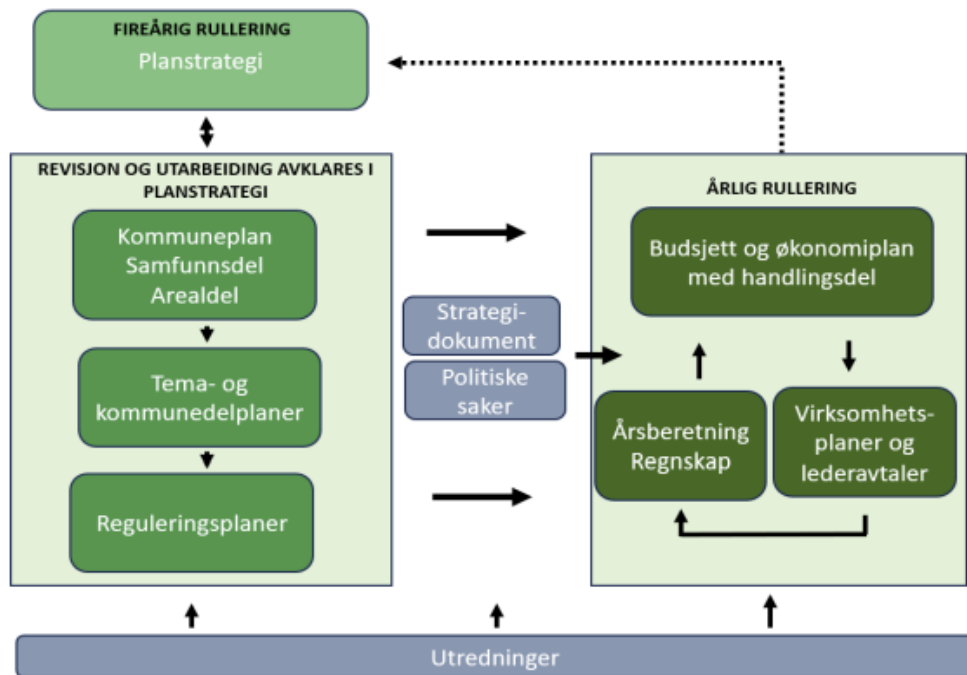

Bærekraftsmålene skal styre alle valg og handlinger kommunen gjør. Bærekraftsmålene danner utgangspunktet for målene og satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, og vil få virkning på arbeidet med å gjennomføre kommuneplanens samfunnsdel gjennom vedtak i budsjett og økonomiplaner frem mot målbildet i 2035.

Kommunens modell for planstyring skal knyttes opp mot samfunnsmålene. Målstrukturen skal gå igjen som en "rød tråd", uavhengig om man er i overordnet plan, temaplan, virksomhetsplan eller økonomiplan. Økonomiske konsekvenser for investerings- og driftsbudsjettet skal sees i sammenheng.

Strukturen og de ulike elementene i det kommunale plansystemet vises i figuren under.

Det viktigste elementet i tilnærmingen til et helhetlig plansystem er en grundig gjennomgang av alle verktøy og virkemidler vi har tilgjengelig, og å benytte andre og mindre ressurskrevende verktøy enn planer der det er mulig og formålstjenlig. I figuren under er verktøyene utredninger, strategidokumenter og politiske saker vist som en del av plansystemet. Ved aktiv bruk av disse verktøyene vil behovet for utarbeiding av planer bli mindre.

Kommunestyret sier HVA – administrasjonen svarer med HVORDAN

Kommuneplanen er grunnlaget for sektorenes planer og virksomhet. Kommuneplanen gjelder for 12 år, men i hver valgperiode skal kommunestyret ta stilling til om hele eller deler av planen skal revideres. Planene til kommunen er viktige verktøy for styring. De skal bidra til å samordne ressursene våre for å utvikle kommunen og gi best mulig tjenester, og skal gi et godt grunnlag for politisk og administrativ styring. Innbyggerne/brukerne sine ønsker og behov skal være vektlagt. Ny kommunelov krever tettere kobling mellom plansystem og økonomistyring, for å få mer målrettet og realistisk styring.

Planer og planstrategi

Plan og bygningsloven §10-1 stiller krav til at kommunestyret minst en gang hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, skal vedta en kommunal planstrategi. Planstrategi for Nittedal 2024 - 2027 ble vedtatt i september 2024.

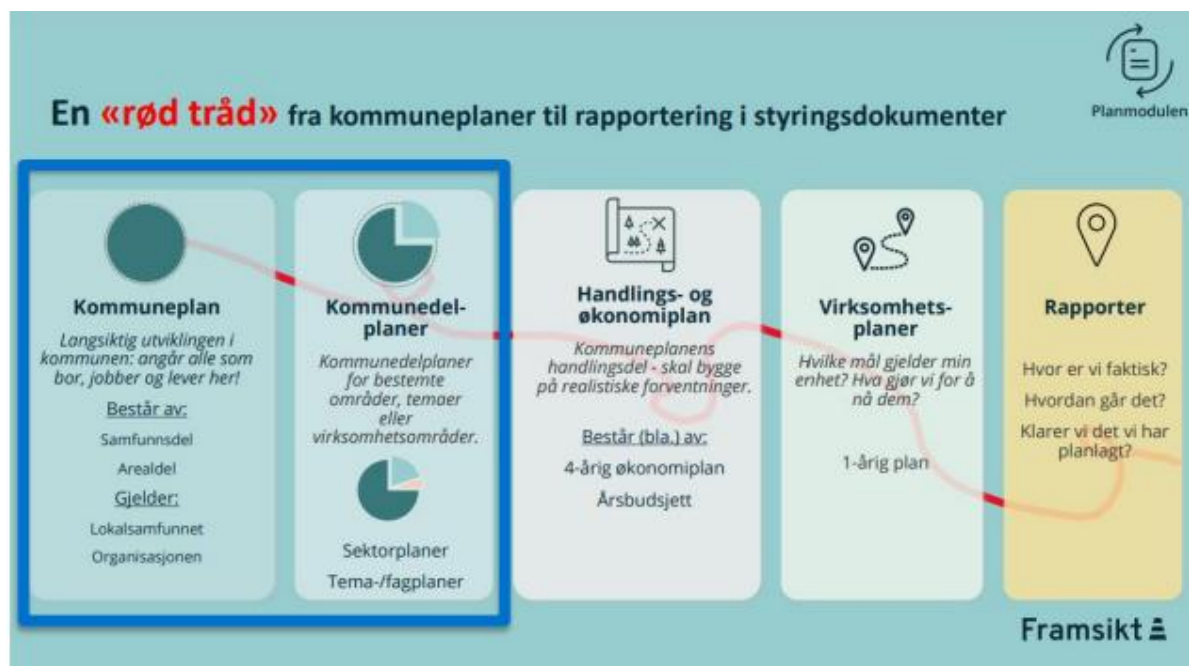
Kommunal planstrategi er ikke en plan, eller en strategi, men den er et verktøy som setter rammer for kommunens planlegging. Planstrategien skal peke ut hva vi må ta hensyn til i kommunens planlegging, og hvilke føringer som gjelder. I tillegg skal planstrategien drøfte utfordringer for den langsiktige samfunnsutviklingen, og vurdere behovet for å revidere kommuneplanen.

Formålet med en kommunal planstrategi er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Planstrategien bidrar til at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Kommunal planstrategi er et verktøy for en systematisk vurdering av det totale planbehovet i sammenheng med kommunens plansystem, planressurser, og økonomiske forutsetninger.

En viktig målsetning med kommunal planstrategi er å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal prioriteres.

I arbeidet tar vi i bruk et nytt verktøy i Framsikt, en modul for kommunale planer. Denne skal sikre en rød tråd fra planer via økonomiplan og virksomhetsplaner til tertial- og årsrapporter. Modulen er et digitalt verktøy for all kommunal planlegging. Kommunen kan i denne utarbeide overordnede planer som kommuneplanens samfunnsdel, men også temaplaner, arealplaner, strategiplaner og kommunedelplaner samt planprogram og planstrategi.

Digitale planer gjør dem mer levende, lesbare og tilgjengelige for innbyggere, allmennheten, politikere og egne ansatte. Dette styrker dialogen mellom kommune og innbyggere, fremmer lokaldemokratiet og gjør det lettere å følge med og involvere seg i samfunnsutviklingen lokalt. Planer, planprogram og planstrategi som er til høring eller vedtatt, kan enkelt publiseres som nettsider og gis tilgang til gjennom en felles digital planoversikt.

I tabellen under er planoppgaver som er forankret i planstrategien samlet. Det er temaplaner, fremhevede strategidokumenter og kommunens egne arealplaner. I tillegg er utredninger og saker, virksomhetsplaner, budsjett og økonomiplan og årsberetning sentrale verktøy i plangrepet og skal benyttes aktivt. Bruken av disse er beskrevet i planstrategien, men er ikke lagt inn i tabellen

Når det utarbeides planer kan dette fremskaffe innsikt om nødvendige og ønskelige konsekvenser for økonomi og øvrig ressursbruk, enten ved at det er noen investeringer eller tiltak som bør innarbeides i budsjettet. Det å få en god kobling mellom plan- og budsjettarbeid er derfor viktig.

Vedtatt planer

Plannavn	Dato vedtatt	Fra	Til
Kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett 2024-2036	23.09.2024	2024	2036
Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer 2022-2034	28.08.2023	2022	2034
kompetansestrategi for Nittedal kommune 2022	20.06.2022	2022	-
Organisasjonspolitik	20.06.2022	2022	-
Regional vannforvaltningsplan 2022 – 2027 (vannregionmyndighet)	31.10.2022	2022	2027
Strategisk næringsplan 2023 - 2028	30.01.2023	2023	2028
Temaplan for boligutvikling og boligsosial virksomhet 2018-2027	18.06.2018	2018	2027
Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge 2024- 2027	13.05.2024	2024	2027
Temaplan kommunikasjon 2024 – 2027	11.12.2023	2024	2027
Veteranplan 2019	24.06.2019	2019	-
Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2035	30.01.2023	2022	2035
Folkehelseoversikt Nittedal 2024		-	-

Planstrategi

Planoppgave	Type endring	Fra	Til
Temaplan for vann, avløp og vannmiljø	-	-	-
Temaplan for læring og mestring i barnehage og skole 2025- 2028	Ny	-	-
Temaplan for mobilitet og trafiksikkerhet	Rullering	-	-
Temaplan for landbruk - Felles for Hadeland og Nittedal	Rullering	-	-
Temaplan for klima, natur og miljø	Rullering	-	-
Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping	Ny	-	-
Temaplan for arbeid med flyktninger i Nittedal	Rullering	-	-
Temaplan for overordnet beredskap, plan for kommunal kriseledelse	Rullering	-	-
Temaplan for alkoholpolitikk 2024 - 2028	-	2024	2028
Temaplan for legetjenesten i Nittedal	-	-	-
Vann og avløp - Digital plan	-	-	-
Planstrategi 2024-2027	-	2024	2027
Detaljregulering gang-/sykkelvei Sagstuveien	Ny	-	-
Områdeplan Nittedal sentrum	Ny	-	-
Områdeplan Tumyrhaugen	Ny	-	-
Områdeplan Varingskollen	-	-	-
En ny områdeplan i Søndre	Ny	-	-
Strategi for helse, mestring og velferd 2025 - 2028	Ny	-	-
Områdeplan Li	Rullering	-	-
Områdeplan Midtre Rotnes	Ny	-	-

Samfunnsmålene i 2025-2028

Det er godt å leve i Nittedal

Våre valg og handlinger styres av disse fem bærekraftsmålene fra FN

Dette kapitlet har til hensikt å kort beskrive aktivitet som prioriteres i økonomiplanperioden for å nå samfunnsmålene våre. Arbeidet med å styre etter samfunnsmålene skal balanseres mot å styrke den økonomiske bærekraften gjennom bedre virksomhetsstyring, mer helhetlig økonomistyring og økt digitaliseringsfart.

Nittedal kommune som organisasjon er i endring som en konsekvens av målene som er satt i organisasjonspolitikken og samfunnsdelen, som vist nedenfor. Vi må sammen finne ut hvordan vi skal bevege oss mot kommune 3.0, den samskapende kommunen, og dette skal vi gjøre samtidig som presset på tjenestene våre øker på grunn av vekst i folketall, forventninger fra egne ansatte, innbyggere, egne politikere og regionale og statlige aktører. Det gir en kompleksitet som stiller store krav til et felles lederskap og den enkelte medarbeider.

Samfunnsmålene gjelder mot 2035, og i det følgende beskrives overordnet aktivitet som prioriteres i økonomiplanperioden til og med 2028 for å nå de ulike samfunnsmålene. Sektorkapitlene gir mer detaljer om prioriteringene fremover, samt rammene som er gitt hver sektor til arbeidet.

Samfunnsmål: Vi bidrar til god helse og livskvalitet

Kommunen satser målrettet på folkehelsearbeid og vil identifisere og forsterke innsatsen på de forebyggende faktorene som bidrar til at befolkningen i Nittedal i framtida klarer seg med færre kommunale tjenester. Slik som utfordringer beskrevet under kapitlet om nittedalsamfunnet.

I denne planperioden må vi fortsette å forberede kommunen på stor vekst i eldrebefolkningen og en forventet økning i antall demente.

Vi må forsterke og samordne arbeidet innen velferdsområdet for å få kontroll på økonomisk sosialhjelp og sikre egnede boliger for alle innbyggere.

En viktig del av omstillingen er å utvikle tjenestetilbudet på lavterskelnivå for å bidra til at behovet for mer omfattende tilbud utsettes og finne gode metoder for å øke helsekompetansen i hele befolkningen.

Vi har et felles ansvar om å gjennomføre tiltak mot et mer aldersvennlig, mangfoldig og inkluderende samfunn – som igjen kan redusere ensomhet og utenforskap.

Samfunnet vårt endrer seg fort, og vi må utvikle bærekraftige tiltak og tilbud til et økende antall barn og unge i kommunen med ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer.

Bilde 7 - En god oppvekst gir både kompetente og friske fremtidige voksne

Samfunns mål: Vi gir god utdanning

Barnehagens og skolens oppdrag er knyttet både til utdannings- og dannelsperspektivet; skoler og barnehager skal styrke sosial, faglig og emosjonell utvikling og læring.

Kommunen har fremdeles en høy barnebefolkning, blant de høyeste i landet. Utviklingen er stabil, og kommunen kommer også i årene som kommer til å kjennetegnes som en «barnekommune».

De gjennomsnittlige faglige resultatene i skolen er stabilt gode, og andelen av elever som har fullført og bestått videregående skole innen fem år er fremdeles høy. Kommunen må styrke arbeidet rundt elever som scorer lavt og sikre at alle elever som står i fare for å henge etter faglig, får rask og riktig hjelp.

Stadig flere barn og unge identifiseres med ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer. Dette medfører økt tilretteleggingsbehov og har resultert i en markant økning i individbaserte tiltak i barnehage og skole. Dette er en utvikling som ikke er bærekraftig på sikt, verken økonomisk eller sosialt.

Spesialpedagogiske tiltak i skolen utfordrer kapasiteten i det ordinære tilbudet. Kvalitet i de universelle tilbudene som barnehage og skole er, motvirker behov for særskilt tilrettelegging. Elever skal i all

hovedsak få sin rett til tilpasning i det ordinære tilbudet, slik at behovet for spesialpedagogiske individuelle vedtak reduseres.

Individbaserte spesialpedagogiske/miljøterapeutiske tiltak lokalisert på den enkelte nærscole er verken økonomisk bærekraftig eller pedagogisk ønskelig. Etablering av flere kommunale avdelinger gir bedre faglig tilbud og mer effektiv drift. Ressurssenteret på NUS er et godt eksempel på dette. Kapasiteten i tilrettelagte avdelinger, som f.eks. Ressurssenteret er imidlertid presset, og man har måttet øke antall elevplasser betydelig i år.

Det har vært overkapasitet i barnehagene i mange år, men kommunen opplever et økende antall barn til de disponible plassene. Kommunen er i gang med arbeidet for å vurdere kapasitetsbehov, både for ordinære barnehageplasser, men også for barn med spesielle behov, f.eks. autismediagnoser.

Tilgangen på barnehagelærere er utfordrende, og kommunen må stadig gi dispensasjoner fra utdanningskravet. Utviklingen er den samme nasjonalt, så kommunen må iverksette sine egne tiltak for rekruttering av barnehagelærere. Arbeidsplassbasert barnehagelærutdanning er en mulighet for allerede tilsatte fagarbeidere og assistenter til å kombinere studier og arbeid.

Samfunns mål: Vi utvikler bærekraftige tettsteder

Mye av grunnlaget for å rigge Nittedal for bærekraftig tettstedsutvikling er gjort i kommuneplanarbeidet. Den langsiktige arealstrategien med arealstrategisk kart, grønn grense på Rotnes og nye områdeplaner gir til sammen gode rammevilkår for en bærekraftig utvikling.

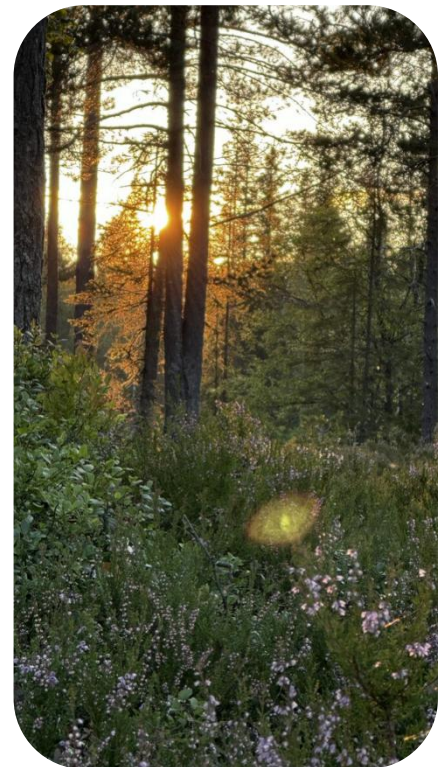
I denne økonomiplanperioden vil utviklingen av Nittedal sentrum være det viktigste som skjer innenfor dette samfunns målet. Arbeidet med områdeplan er igangsatt, og planprogram ble vedtatt 17. oktober 2024. Sentrumsplanarbeidet og utvikling av lokalsentra i kommunen er beskrevet nærmere i kapitlet til sektor for miljø og samfunnsutvikling.

Samfunns mål: Vi ivaretar klima, natur og miljø

Kommunen skal redusere klimagassutslipp, blant annet gjennom gode innkjøp, arealplanlegging og satsing på grønn mobilitet. Vi må også gjøre oss rustet til å møte klimaendringene, blant annet ved god planlegging av soner for flom og overvann, oppdatering av ROS-analyser og ved å stille krav ved utbyggingsprosjekter.

Nitelva skal i henhold til EUs vanndirektiv bringes tilbake til sin naturlige økologiske tilstand. De viktigste tiltakene er det pågående prosjektet VA på langs, og miljøtiltak i jordbruket.

Miljøfyrtårnsertifisering av kommunens virksomhet er i gang, og vil fortsette de to kommende årene. Natur og miljø sikres overordnet i kommuneplanens arealdel, ved å sette av grøntområder som ikke skal bygges ned. Markaloven sikrer store naturområder på begge sider av dalen, og LNF-områder med

Bilde 8 - Vi skal utvikle kommunen vår, samtidig som vi tar vare på den grønne bygden

hensynssoner bl.a. for vernet vassdrag og raviner ivaretar mange av de viktige miljøverdiene i kommunen.

Bilde 9 - Nittedal er en grønn bygd med store miljø- og naturverdier. Her kulturlandskap og marka sett nordover fra midtbygda.

Samfunnsmål: Vi skaper fremtiden sammen

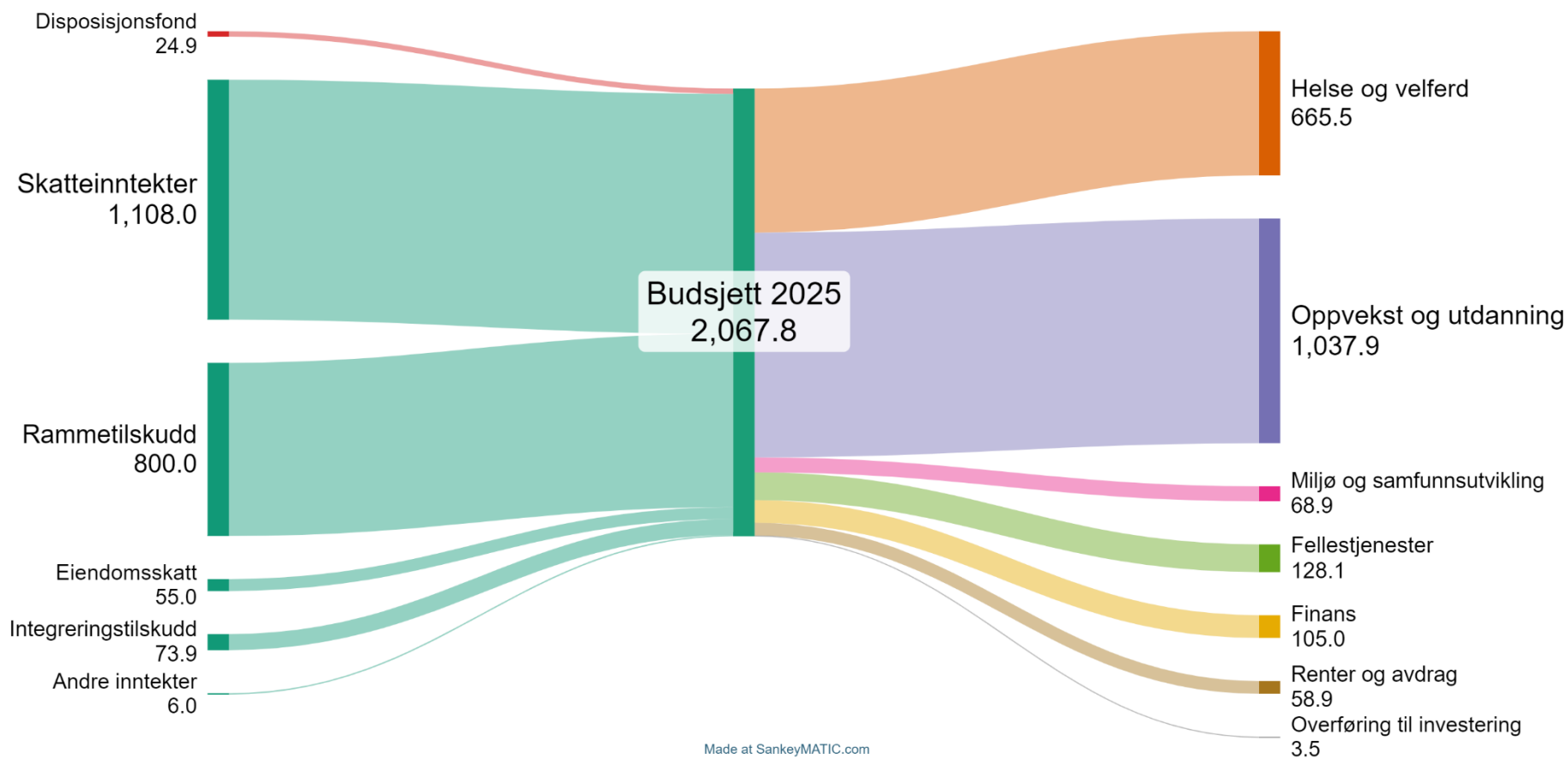
Samskaping skal utvikles og benyttes som metode for å nå flere av samfunnsmålene.

Kommunesektoren består av kompetanseintensive arbeidsplasser. Både økonomi og marked gjør at det er vanskelig å rekruttere tilstrekkelig med kompetanse for å møte de framtidige behovene. Omstilling som bl.a. tjenestetransformasjon ved digitalisering gjør det nødvendig å utvikle egne ansatte for å dekke kompetansebehov framover. Vi må finne gode metoder for læring i tråd med virksomhetenes behov. Her må vi benytte vår vedtatte kompetansestrategi aktivt, og blant annet gi lederne støtte opplæring og stimulere til nytenking og innovasjon. Vi må målrettet styrke vår attraktivitet som arbeidssted både for dagens ansatte og for ny arbeidskraft.

Dersom vi skal levere god helse og livskvalitet i alle livets faser må vi fortsette prioritering av grep og tiltak som utvikler tjenestene våre. Vi må lære av andre kommuner og delta i nasjonale utviklingsløp. Vi må finne gode løsninger for økt samlokalisering av tjenester og en raskere digitaliseringstakt. Digitaliseringsprosjekter med størst gevinst skal prioriteres. Gevinstene kan være økonomisk, og at tjenester oppleves enklere og mer tilgjengelige for innbyggerne. Slike endringer kan ta tid, og vi må kommunisere hva som er realistiske forventninger til kommunens tjenester, og invitere innbyggerne til samarbeid for å løse oppgavene.

I Norge skapes velferd hovedsakelig lokalt. Nittedal kommune har et rikt frivillig- og foreningsliv som spenner bredt og har mange bidragsyttere. 136 foreninger er registrert i Foreningsportalen i Nittedal. Frivillig innsats som et supplement til kommunale tjenester er både viktig og gir høy verdi for både kommunen og innbyggerne.

Kommune 3.0 er et begrep som ofte blir brukt om fremtidig kommunal tjenesteyting. Det innebærer at innbyggerne og kommunen finner ut hva man skal få til i fellesskap. Kommunen vil sammen med næringsliv, kulturliv, idretten og frivilligheten bidra til å finne disse ressursene, og bringe mennesker og organisasjoner sammen der de kan støtte og hjelpe hverandre og drive Nittedal fremover. I Nittedal er det i 2024 pilotert en digital samhandlingsplattform, NYBY. NYBY er ment å øke samhandlingen mellom kommunen, frivilligheten og befolkningen. Foreløpige resultater viser at vi kan lykkes med dette.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Bilde 10 - Det forsvinner flere kroner ut av kommunens lommebok, enn det som kommer inn

En bærekraftig kommuneøkonomi utfordres

Vi står overfor en utfordrende periode. Omstillingsbehovet for Nittedal er anslått til mellom 150 og 180 millioner kroner. Effektiviseringstiltak alene vil ikke være tilstrekkelig for å omstille driften; nedskalering av tjenestene er både nødvendig og riktig for å redusere kommunens utgifter. Omstillingsbehovet må deles opp i flere delmål, der det første målet er å balansere løpende inntekter med løpende utgifter. Dette målet skal nås i 2025. Vi vil jobbe for å avslutte regnskapet for 2025 uten bruk av disposisjonsfond til drift, selv om dette ser utfordrende ut. Budsjettforslaget for 2025 inneholder en bruk av disposisjonsfond på 25 millioner kroner, og netto driftsresultat er -37 millioner kroner. For å kunne levere et regnskapsresultat uten bruk av disposisjonsfond, må kommunen finne 25 millioner kroner i finansiering fra løpende inntekter. Dette er en målsetting, men kan ikke legges inn som en forutsetning i budsjettet på grunn av krav om realistisk budsjettering.

Kommunedirektøren vil løpende i 2025 rapportere og fremme saker basert på tiltak som gjennomføres i lederdrevet omstilling. Flere av tiltakene vil være rettet mot å hindre kostnadsvekst og avvik i driftsbudsjettene. Innen 1. tertial vil det bli tydelig hvilke tiltak som kan redusere det budsjetterte nivået. Enkelte enheter må gjennomføre tiltak allerede før årsskiftet for å holde seg innenfor budsjettet for 2025. Alle enheter vil jobbe videre med tiltak og grep mot neste fase i lederdrevet omstilling.

Selv om regjeringen signaliserer en stor satsing på kommunene i statsbudsjettet, vil Nittedal kommune ikke oppleve et økt handlingsrom. Kommunen mottar en økning på 114 millioner kroner i skatt og rammetilskudd fra 2024 til 2025. Når lønns- og prisvekst, statlige satsinger og oppgaveendringer trekkes fra, sitter Nittedal igjen med om lag 24 millioner kroner. Dette beløpet dekker ikke kostnadsøkningene som ikke er inkludert i den kommunale deflatoren, som renteutgifter, pensjon og økt behov for tilrettelagte tjenester. Regjeringen har imidlertid signalisert at de vil komme tilbake med ytterligere finansiering til kommunene i 2025 for å dekke økte pensjonsutgifter.

En regnskapsundersøkelse gjennomført av KS i høst viser at nesten 80 % av kommunene har merforbruk i 2024-budsjettet. Syv hovedområder pekes ut som utfordringer for kommunenes tjenesteproduksjon: flere ressurskrevende yngre, eldre med sammensatte pleiebehov, utskrivningsklare pasienter, økt sosialhjelp, rekrutteringsutfordringer (vikartjenester, overtid m.m.), økt behov for tilrettelegging i barnehager og skoler, økt boligbehov, og press i barnevernstjenesten. Disse områdene oppsummerer også utfordringene i Nittedal kommune når det gjelder å balansere inneværende og kommende års budsjett.

Den største kostnadsdriveren for kommunen er økt omfang av individuelle rettigheter. Dette vil kreve en strengere vurdering av enkeltvedtak. Kommunen kan ikke fortsette som før, og det må forventes at klagesaker til Statsforvalteren vil spille en større rolle i å avklare tjenestenivået i Nittedal kommune.

Sektorenes driftsbudsjetter

Det har vært prioritert å utarbeide realistiske driftsbudsjetter for sektorene, men de er ikke uten risiko. I 2024 har det vært avvik i sektorene på nærmere 35 millioner kroner, hvor de største avvikene har vært innen tilrettelagte tiltak i barnehager og skoler, sosialhjelp og barnevern. Sektorene jobber med konkrete tiltak for å redusere kostnadsnivået, med hovedfokus på å holde seg innenfor foreslått budsjetttramme for 2025. Budsjettet for sosialhjelp er styrket med 6 millioner kroner, i sum er budsjettet på samme nivå som for 2024. Til tross for et styrket 2024-budsjett har NAV hatt merforbruk på sosialhjelp gjennom året.

I tillegg blir det foreslått tiltak for å redusere utgiftsnivået i budsjettet for 2025. Sektorenes rammer er redusert med 16 millioner kroner ved å kutte flere driftsposter, noe økning i kostnadsdekningen fra selvkost, og flytte akutte døgnplasser inn i egen drift. I tillegg tilbakeføres 7 millioner kroner fra eiendomsforetaket, og bruk av kommunens premiefond reduserer pensjonskostnadene med 3 millioner kroner.

Av nye tiltak i budsjettet er sosialhjelp styrket med 6 millioner kroner og statsbudsjettets satsinger på 17,3 millioner kroner er fulgt opp med økning i sektorenes rammer. Sektorenes rammer er også kompensert for lønns- og prisvekst. All vekst som følge av endret og økt befolkning må imidlertid håndteres innenfor eksisterende rammer. I henhold til KS sin demografimodell er Nittedal kommunes økte utgiftsbehov, på grunn av demografi, anslått til mellom 15 og 19 millioner kroner, hvor pleie- og omsorg er den største sektoren.

Flyktningarbeid

Integreringstilskuddet er budsjettet til 73,9 millioner kroner, og tilsvarende utgifter er lagt inn i sektorene. Beregningene er basert på et mottak av 80 nye flyktninger i 2025. Det er imidlertid usikkert hvor mange flyktninger kommunen vil klare å bosette etter flere år med høyt mottak. Det er også usikkerhet knyttet til hvor stor anmodningen fra IMDI for mottak av nye flyktninger vil være i 2025. Dersom mottaket av flyktninger blir vesentlig lavere enn forventet, kan det oppstå en risiko for at enheter som i dag delvis er finansiert gjennom tilskudd fra IMDI, ikke vil klare å redusere kostnadsnivået raskt nok i takt med bortfallet av tilskuddet. Kommunen har imidlertid et disposisjonsfond på nærmere 45 millioner kroner knyttet til flyktningarbeid, som kan benyttes i en nedtrappingsperiode.

Pensjon

Kommunens pensjonskostnader vil øke i den kommende økonomiplanperiode. I budsjettet for 2025 øker de kommunale pensjonskostnadene med over 10 millioner kroner. Den største årsaken til denne økningen er innføringen av en ny AFP-ordning (Avtalefestet pensjon) i 2025. Denne endringen ble varslet i 2020, da fikk Nittedal kommune tilbakeført en premiereserve på 74,4 millioner kroner. Med innføringen av den nye AFP-ordningen må kommunen nå avsette midler til fremtidige forpliktelser. For å dempe kostnadsveksten har Nittedal kommune besluttet å bruke hele premiefondet på 58 millioner

kroner for å redusere pensjonsinnbetalingene i 2024. Dette tiltaket vil gi en kostnadsreduksjon på 3-4 millioner kroner årlig over de neste syv årene (fordelingen av premiefondet skjer over syv år).

Regjeringen har signalisert i statsbudsjettet at de vil kompensere kommunene for økte pensjonskostnader i løpet av 2025.

Videre vurderes det ytterligere tiltak for å redusere pensjonskostnadene. Nittedal kommune har et bufferfond i KLP som ved inngangen til 2024 var på 221 millioner kroner. Bufferfondet skal dekke perioder med lav eller negativ avkastning på premiereserven. Bufferfondet utgjør omtrent 19 % av premiereserven. Det vurderes å redusere bufferfondet og overføre midlene til premiefondet, slik at disse midlene blir tilgjengelige for å redusere pensjonskostnadene. Å redusere bufferfondet øker imidlertid risikoen for at kommunen må øke premieinnbetalingene i år med svak avkastning. I tillegg vil et redusert bufferfond gi lavere årlig overføring til premiefondet i år med god avkastning.

Finansområdet

Renteutgiftene forventes å øke med ca. 10 millioner kroner i 2027, hovedsakelig på grunn av planlagt byggestart av omsorgsboligene på Døli i 2026. Investeringen er estimert til over 400 millioner kroner. Renteutgiftene vil også øke fordi flere av kommunens fastrenteavtaler utløper i 2025 og 2026. Refinansieringen av disse lånene vil bli vesentlig dyrere. Rentebanen forventes imidlertid å falle med 2–2,5 % mot slutten av økonomiplanperioden, og det er ventet rentenedsettelse allerede i 2025.

Renteinntektene vil reduseres, hovedsakelig på grunn av dårligere likviditet i kommunen. Lavere likviditet skyldes at ubrukte lånemidler er blitt benyttet til investeringer, og at kommunen i større grad bruker fond til å finansiere drift.

For avdrag er det budsjettet med minimumsavdraget med en margin, som er beregnet til 90 millioner kroner i 2025.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. i fjor 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Inntekts- og formuesskatt	-986 063	-1 065 998	-1 108 019	-1 114 670	-1 121 020	-1 125 531
Rammetilskudd	-690 430	-730 146	-800 010	-813 011	-818 446	-824 398
Eiendomsskatt	-64 028	-58 600	-55 000	-52 700	-52 700	-52 700
Andre generelle driftsinntekter	-4 937	-4 900	-6 000	-5 500	-4 800	-4 300
Integreringstilskudd	-64 028	-58 600	-73 850	-73 850	-73 850	-73 850
Sum sentrale inntekter	-1 809 486	-1 918 244	-2 042 879	-2 059 731	-2 070 816	-2 080 779

Tabell 2 - De største inntektene kommer fra staten, i tillegg til disse har sektorene noen egne inntekter som er knyttet direkte til deres tjenesteproduksjon. Budsjettforliket mellom AP/SP og SV er ikke innarbeidet i denne tabellen, men vises i bevilgningsoversikt drift etter § 5-4, første og andre ledd.

De sentrale inntektene til kommunen består av inntekts- og formuesskatt, rammetilskudd, eiendomsskatt, integreringstilskudd og andre generelle inntekter. Beregningen av de frie inntektene har gjennomgått store endringer som følge av nytt inntektssystem, dette er omtalt nærmere i kapittel Føring fra sentrale myndigheter.

Beregning av skatt og rammetilskudd for 2025 er basert på statsbudsjettet med prognose for befolkningsutvikling. Befolkningsutvikling bygger på kommunens egne anslag som tar høyde for boligbygging og utviklingen i kommunen.

Rammetilskuddet fastsettes i statsbudsjettet på 800 mill. kroner i 2025. I dette tallet er utgiftsutjevningen, inntektsutjevningen, veksttilskudd og skjønnstilskudd inkludert.

For beregning av skatteinntektene i 2025 benyttes KS sin prognosemodell. Der blir det tatt utgangspunkt i skatteåret 2023 med de endringer som følger av nytt inntektssystem. Inntektsutjevningen i modellen er justert i tråd med forslaget i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet, dvs. 62 prosent symmetrisk utjevning i 2025 og 64 prosent i 2026.

Omleggingen av inntektssystemet gjør det utfordrende å beregne skatteinntekten i 2025. På grunn av usikkerheten i skatteanslaget legges det inn forutsetning om at kommunens skatteinntekter vil ligge på 100,5 prosent av landsgjennomsnittet. Dette er 2,5 prosent lavere enn budsjett 2024. De samlede skatteinntektene til kommunen per september 2024 ligger like over landsgjennomsnittet, og er på 100,4 %. Dette er en nedgang fra tidligere år og skyldes i stor grad at kommunens inntekter fra utbytteskatt har gått svært mye ned sammenlignet med resten av landet. Skatt på ordinær inntekt har kommunen hatt en økning fra 2023 til 2024 som er ca. 0,6 % høyere enn landsgjennomsnittet. På grunn av utbytteinntekter og andre finansinntekter ikke lenger skal inngå i kommunenes skattegrunnlag fra og med inntektsåret 2025, legges skatteanslaget litt over landsgjennomsnittet.

Når befolkningsveksten i gjennomsnitt er over 1,4 % for de tre siste årene kvalifiserer kommunen til veksttilskudd. De siste årene har befolkningsveksten i Nittedal vært i underkant av 2 %. Kommunen vil få et veksttilskudd på 3,0 mill. kroner i 2025 og anslagsvis 2,2 mill. kroner i 2026. Veksttilskuddet har blitt redusert med 2/3 i det nye inntektssystemet.

Kommunen mottar ordinært skjønnstilskudd på 1,4 mill. kroner. i 2025.

Fra 2025 blir integreringstilskuddet ført som sentrale inntekter. Sektorene som jobber med integrering av flyktninger får tilført midler i rammene sine basert på ansatt bosatte flyktninger i perioden 2021 til 2025. Integreringstilskuddet er budsjettet til 73,9 millioner kroner, og tilsvarende utgifter er lagt inn i sektorene. Beregningene er basert på et mottak av 80 nye flyktninger i 2025. Bosettingsmålet vedtas av kommunestyret i egen sak som vil kunne påvirke både inntektene og utgiftene i 2025. Effekten av vedtaket må derfor innarbeides i budsjettet.

Budsjettforlik mellom AP/SP og SV

Budsjettforlik

Kommunedirektøren gis fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av budsjettforliket mellom AP/SP og SV i kommunens budsjett og økonomiplan 2025- 2028.

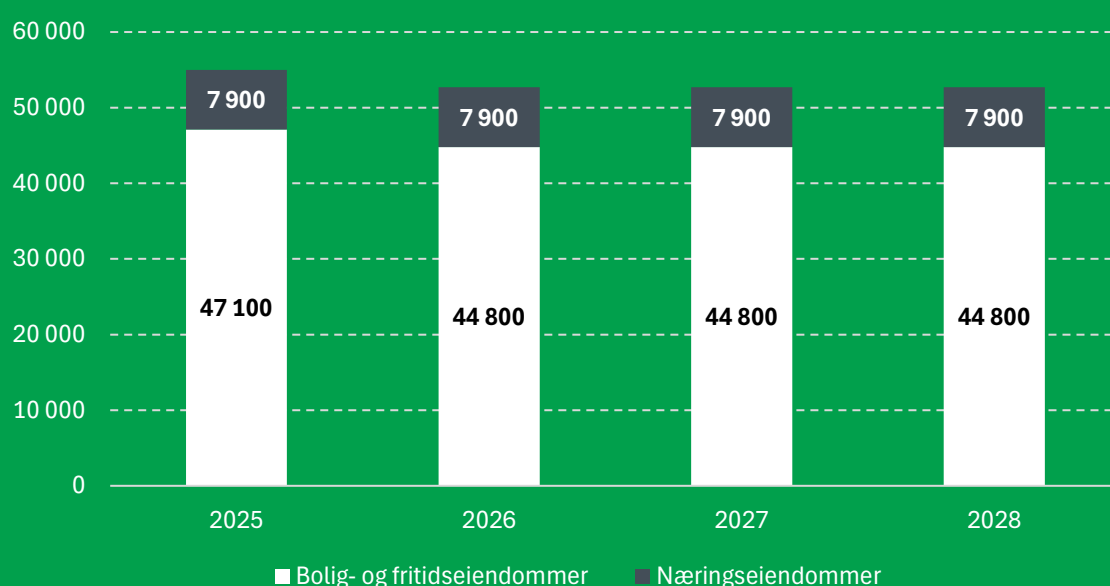
Budsjettforliket har gitt Nittedal kommune økt rammetilskudd på til sammen 27,026 mill. kroner. Tiltakene økt bemanning SFO og økt bemanning barnehage utgjør til sammen 5,130 mill. kroner. Dette er fordelt til sektor Oppvekst og utdanning som dermed får økt sin rammene. Resterende rammetilskudd på 21,896 mill. kroner brukes til å redusere bruk av disposisjonsfond. Tilleggene i budsjettforliket gir et netto driftsresultat på -15 mill. kroner og bruk av disposisjonsfondet reduseres til 3,3 mill. kroner i 2025.

Effektene av budsjettforliket vises i bevilgningsoversikt drift etter § 5-4, første og andre ledd.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er en del av kommunens frie inntekter og størrelsen kan fastsettes av kommunestyret selv. I budsjett og økonomiplanen 2024-2027 ble det vedtatt at inntekter fra eiendomsskatten skal reduseres til 2021-nivå i kroner ved å øke bunnfradraget. Dette er en reduksjon fra 2024 med 6,5 mill. kroner. I økonomiplanen 2025-2028 foreslås det at denne reduksjonen tas over to år og at fra 2026 vil inntektene være på 2021 nivå. For å redusere inntekten fra eiendomsskatten foreslås det å øke bunnfradraget fra 1,2 mill. kroner til 1,3 mill. kroner, promillesatsen holdes uendret med en generell skattesats på 2,5 promille og 2,1 promille for bolig og fritidseiendommer.

Figuren under viser forventede inntekter fra eiendomsskatt årlig i økonomiplanperioden.

Figur 4: Inntekter fra eiendomsskatt fra 2025 til 2028. Tall i 1000 kroner.

Eiendomsskatt fra boligeiendommer baserer seg i hovedsak på formuesgrunnlag fra Skatteetaten. Formuesgrunnlaget oppdateres årlig med faktisk prisvekst for den aktuelle boligtype og beliggenhet. Det er boligverdien fra 2023 som danner grunnlaget for utskrevet skatt i 2025. Da Skatteetatens boligverdier for 2023 ikke er tilgjengelige for kommunen i skrivende stund, må prisveksten fra 2022 til 2023 beregnes. Statistisk Sentralbyrå har utviklet en modell for å anslå prisutviklingen på boliger. Denne modellen viser en svak negativ utvikling i boligprisene fra 2022 til 2023.

Avvikling av eiendomsskatt bør ses i sammenheng med arbeidet med lederdrevet omstilling. Kommunens økonomi er under press og det jobbes aktivt i hele organisasjonen med effektivisering og omstilling gjennom arbeidet i lederdrevet omstilling. Det er viktig å jobbe videre med omstillingen og få effekt av dette arbeidet før inntektene fra eiendomsskatt reduseres ytterligere. Slik den økonomiske situasjonen til kommunen er ligger det ikke inne i økonomiplanen å avvikle eiendomsskatten. Dette må administrasjonen komme tilbake til på et senere tidspunkt.

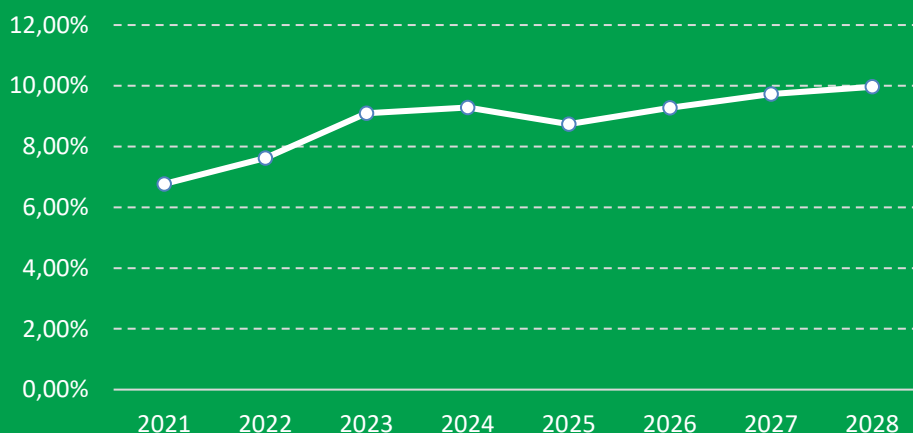
Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. i fjor 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Renteinntekter	-85 176	-86 930	-31 362	-27 828	-26 297	-26 101
Renteutgifter	69 509	73 792	70 265	67 417	76 587	81 850
Avdrag på lån	19 201	20 388	20 000	30 000	30 000	30 000
Netto finansinntekter/finansutgifter	3 534	7 251	58 903	69 589	80 291	85 749
Finansutgifter i tjenesteområdene	14 064	20 859	26 397	31 261	31 909	31 901
Totale finansutgifter	17 597	28 110	85 300	100 850	112 200	117 650
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Tabell 3 - Det er endringer i hvordan transaksjonene mellom kommune og foretak føres, det gjør store endringer i denne tabellen. I tillegg har kommunen totalt sett 70 millioner i avdrag som ikke fremkommer her

Renteutgifter og avdrag som andel av frie inntekter

Figur 5 - Med en høy investeringstakt og høyere renter, har vi måttet bruke en høyere andel av de frie inntekter på renter og avdrag

Renteinntekter

I budsjett og økonomiplan for 2025-2028 gjøres det en endring i hvordan foretakets husleie og kapitalkostnader til kommunen budsjetteres og bokføres. Dette medfører at kommunens renteinntekter reduseres betydelig. Dette er i hovedsak av en budsjett- og regnskapsteknisk art. De renteinntektene som det nå budsjetteres med i tabellen over gir et mer korrekt bilde av de reelle renteinntektene til kommunen.

Som en følge av redusert disposisjonsfond etter et merforbruk i 2024, og som et resultat av fremdrift av investeringsprosjektene, så har kommunen et lavere bankinnskudd enn man hadde i 2024. Dette medfører videre at de budsjetterte renteinntektene reduseres i størrelsesorden 14 millioner.

Renteutgifter investeringslån

Renteutgiftene ut over i perioden vil være avhengig av hvilke investeringer som skal gjennomføres, hvilke avdrag som betales og hvilken videre utvikling det er i styringsrenten fra Norges Bank. For å

unngå ytterligere rentekostnader på investeringslån bør en være varsom med å iverksette nye investeringer til etter at styringsrentene reduseres, eller gjelden kommer ned mot foreslått handlingsregel.

Kommunedirektøren foreslår et investeringsbudsjett som reduseres belastningen på rentekostnadene i 2025, men vil øke utover i perioden som gjør at det blir en vekst i rentekostnadene.

Etter at Norges Bank har hevet styringsrenten betydelig gjennom de siste årene, har kommunens renteutgifter til investeringer økt betraktelig. Fra omkring 20 millioner kroner i 2018 til mellom 80 og 100 millioner kroner i denne planperioden. I forutgående periode har kommunen gjennomført betydelige investeringer som har økt gjeldsbelastningen, og med det medført økt rentekostnad. Se nærmere omtale i kapittelet "Økonomisk utvikling i planperioden".

Avdrag

Nittedal kommune har de siste årene budsjettert med det lovpålagte minimumsavdraget, med en liten sikkerhetsmargin. Minimumsavdraget er regulert i kommuneloven, og som ordlyden eksplisitt uttaler, er det det avdraget som må betales ned på gjelden.

I tabellen kommer nettoavdraget frem. Ser man kommunen og foretak samlet så er avdragsbelastningen på 95 millioner i 2025.

Minimumsavdraget bygger på det finansielle ansvarsprinsipp. Prinsippet tilsier at den som har nytten av et tiltak, også bærer kostnadene ved tiltaket. Prinsippet impliserer følgende: Lån som har finansiert en investering, bør være tilbakebetalt når levetiden på investeringen er ute. Videre bør lån avdras jevnt over den tiden investeringen er i bruk. I tillegg bør avdragsprofilen følge det årlige kapitalslitet. Det vil si at årlige avdrag bør samsvare forholdsmessig med den årlige verdiforringelsen som følger av slit og elde.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. i fjor 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Til ubundne avsetninger	0	0	0	0	4 303	10 984
Bruk av ubundne avsetninger	-19 925	-40 809	-24 850	-4 225	0	0
Overføring til investering	8 317	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Netto avsetninger	-11 608	-37 309	-21 350	-725	7 803	14 484
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-6 930	3 415	-15 240	1 305	1 240	1 240
Totale avsetninger	-18 538	-33 894	-36 591	580	9 043	15 724

Tabell 4 - denne tabellen viser at vi planlegger å bruke ca. 25,5 millioner av fondsmidler i 2025

Det budsjetteres med bruk av disposisjonsfond i 2025 på 25 mill. kroner. I økonomiplanens år 3 er det planlagt med positivt resultat og avsetning til fond. Det positive resultatet øker noe med mulighet for å starte oppbygging av disposisjonsfondet.

Det brukes 15,2 mill. kroner av bundne fond i tjenesteområdene. Meste parten av dette er bruk av tidligere gebyrinntekter som er avsatt på selvkostfond, og brukes til å dekke samme formål.

Overføring til investering er knyttet til egenkapitaltilskudd til KLP. Dette kan ikke finansieres ved bruk av lån og må derfor overføres fra drift.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. i fjor 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Helse og velferd	615 138	665 259	665 477	658 477	652 477	652 477
Oppvekst og utdanning	983 628	1 075 573	1 037 852	1 037 852	1 036 103	1 036 103
Miljø og samfunnsutvikling	72 875	78 353	68 910	67 810	67 310	67 310
Fellestjenester	118 557	129 542	128 051	125 376	126 851	125 376
Finans	-36 664	-59 025	105 037	101 352	99 983	99 280
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 753 533	1 889 702	2 005 327	1 990 867	1 982 723	1 980 545

Tabell 5 - Her kommer "rammene" til sektorene til syne. I tillegg har sektorene noen egne inntekter knyttet til tjenesteproduksjon

Samlede driftsutgifter i tjenesteområdene er i 2025 på over 2 mrd. kroner. I rammene for 2025 og 2026 ligger inne styrking av rammene til sosialhjelp, prosjektledelse og utstyrløft i skolene som er midlertidige og ikke videreføres ut hele perioden. Ettersom det er en endring i hvordan husleien budsjetteres og bokføres på sektorene, er ikke 2025-tall direkte sammenlignbart med 2024. Endringen medfører ingen praktiske konsekvenser hverken for foretaket eller kommunen. Se nærmere omtale på side 154.

Gebyr

Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 4,1 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2025) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2025. Noen gebyrer vil avvike fra dette, blant annet kost-penger i barnehage og for selvkost-området (se nedenfor for flere detaljer).

Helsestasjonen leier ut brystpumpe gratis. I 2025 vil det være et gebyr for engangsutstyr til pumpesett, samt for engangsutstyr ved etterkontroll / prevensjonskonsultasjon.

Betalingssatser SFO, ved en inkurie har ikke foreldre blitt fakturert for kostpenger i SFO. Fra 1. april 2025 vil kostpenger spesifiseres på fakturaen for SFO. Kommunen vil legge seg på et lavt nivå sammenlignet med nabokommuner.

Billettpriser bad og gebyr i forbindelse med bibliotek er holdt uendret. Kulturverket Flammen har gjort noen endringer på sin gebyrstruktur.

Gebyrutvikling for selvkost

Nittedal kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost.

Plan, byggesak, geodata og viltforvaltning

Gebyrforskrift for plan, byggesak, geodata og viltforvaltning ble vedtatt av kommunestyret 14.12.2020 i sak 145/20. Forskriften gjelder gebyrer i henhold til plan- og bygningsloven, matrikkellova,

forurensningsloven, eierseksjoneringsloven, konsesjonsloven og viltloven. Gebyrsatsene er tatt ut i egen gebyrliste slik at det vil bli enklere å justere ved årlige reguleringer.

Det er foretatt mindre korreksjoner i gebyrforskriften, herunder oppdateringer av henvisninger og presiseringer. Det er ikke foretatt noen reelle endringer. Endringene av forskriften vil etter vedtak sendes inn til Lovdata.

Det foreslås to nye gebyrer for behandling av private plansaker. Et nytt tilleggsgebyr for behandling av komplekse saker med krav om konsekvensutredning, og nytt gebyr for når forslagsstiller vil ha flere enn en forhåndskonferanse før oppstartsmøte. Gebyr for oppstartsmøte og behandling av private plansaker med bebyggelse økes, basert på erfaring. Nye gebyrsatser og økninger reflekterer gjennomsnittlig tidsbruk på tjenesten.

Gebyrene for oppmåling har blitt noe forenklet med færre inndelinger. For Delesaker er det foreslått gebyr for forhåndskonferanser.

I 2024 er det budsjettet med å bruke 1,3 mill. kroner av byggesaksfondet. I tillegg vil som følge av reduksjon i inntekter i 2024 brukes noe mer. Det er anslått at inngående fond i 2025 vil være ca. kr. 600 000, og det er budsjettet med bruk av kr. 160 000.

På byggesak foreslås nye inndelinger av enkelte gebyrer for å få en bedre differensiering av medgått tid, det vil si mer rettferdig fordeling. Tilbygg, påbygg og underbygg deles inn i fire kategorier etter bruksareal. Mindre påbygg/tilbygg har gått ned i pris og større tiltak har gått noe opp. Støttemur og levegg deles inn i 3 kategorier etter størrelse. Gebyret for støttemur er endret fra timespris til kroner per tiltak for å få en mer enhetlig og forutsigbar praksis. Midlertidig brukstillatelse har et nytt gebyr for større saker, basert på erfaring.

Det er lagt inn et nytt gebyr for tiltak som settes i gang uten at kommunen har gitt nødvendig tillatelse. Gebyret er et 50% tillegg til søknad. Tidligere var dette basert på medgått tid. De nye gebyrsatsene og endringene reflekterer erfart tidsbruk på tjenesten.

Vann, avløp, renovasjon og feiing

Gebyrene hjemles i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg, brann- og eksplosjonsvernloven, forurensningsloven og forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg, i tillegg til lokale forskrifter for vann- og avløpsgebyr, renovasjon, feiing og tilsyn, septik og avfall.

Fra 2024 til 2025 foreslås gebyrene endret i tråd med tabellene under. Tabellene viser også den stipulerte utviklingen i planperioden frem mot 2028, hensyntatt kjente drifts- og investeringsplaner. Økonomiplanene til de interkommunale selskapene ble vedtatt våren 2024 før man så alle effektene av kostnadsutviklingen i 2024. Anslagene utover i planperioden er dermed basert på kostnadsutviklingen i 2024 og budsjett 2025, og er beheftet med betydelig usikkerhet. De tre største driverne bak den økte veksten i kostnader, og dermed gebyrer, er:

- Økte renter på lån
- Økte avskrivningskostnader på investeringer
- Prisøkninger på innsatsvarer som ligger langt over den gjennomsnittlige prisveksten

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyreksempelene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter og renovasjon på 140-liters restavfallsbeholder. Gebyrsatsene er inkl. mva. Her er det ikke tatt hensyn til forslag til Statsbudsjett om redusert sats mva. sats for vann og avløp.

År	2024	2025	2026	2027	2028
Vann	6 670	7 313	8 517	9 946	11 401
Avløp	7 893	9 076	11 569	12 753	12 945
Renovasjon	4 674	5 039	5 190	5 250	5 313
Feiing/tilsyn	541	514	606	622	642
Sum	19 778	21 942	25 882	28 571	30 301

For abonnenter som ikke er tilknyttet offentlig avløp, men har privat avløpsanlegg, betales et slamtømmegebyr i stedet for avløpsgebyr i tabellen over. Gebyreksempel for slam er basert på at abonnenten har en slamavskiller på 4 kubikkmeter.

År	2024	2025	2026	2027	2028
Slamtømming	2 542	3 129	3 250	3 363	3 480

Øvrige gebyr- og prisendringer

Gebyrene for søknad om utslippstillatelse etter forurensningsloven (kapittel 4.15) er økt med 100 %. Dette for å gjenspeile faktisk tidsbruk for behandling av søknader om septiktanker og minirensesanlegg.

Behandlingsgebyr for graving og/eller arbeid i kommunal vei (kapittel 10.3) er økt med 28 % fra kr 3 124 i 2024 til 3 999 i 2025. Dette er ikke et vedtatt selvkostområde, men det er ønskelig at gebyrene skal dekke kostnadene til den digitale løsningen for håndtering av søknadene.

Henviser ut over dette til vedlagte gebyrliste for detaljer.

Føringer fra sentrale myndigheter

 Regjeringen.no

Søk

Søk

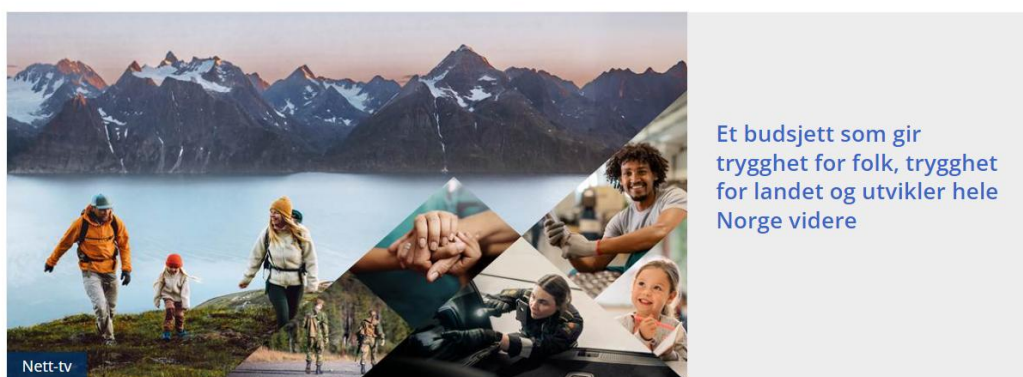
Tema ▼ Dokument ▼ Aktuelt ▼ Departement ▼ Regjering ▼

Forsiden • Statsbudsjett ▼

Del/tips Skriv ut

Statsbudsjettet 2025

7. oktober 2024 la regjeringen Støre frem sitt forslag til statsbudsjett og nasjonalbudsjett for 2025. På denne siden finner du alle dokumenter, pressemeldinger og annen relevant informasjon om budsjettet.

Regjeringen legger i statsbudsjettet opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter med 5,15 mrd. kroner. Dette er 150 millioner kroner høyere enn det som ble varslet i kommuneproposisjonen. Av veksten i frie inntekter utover demografi og pensjon er om lag 1,7 mrd. kroner begrunnet med omleggingen i inntektssystemet.

Lønns- og prisveksten fra 2024 til 2025 (deflatoren) anslås til 4,1 prosent. Årslønnsveksten er på 4,5 prosent (utgjør i underkant av 60 % av deflatoren), og den kommunale prisveksten er beregnet til 3,5 prosent.

	2024	2025
Kommunal deflator	4,4 %	4,1 %
Årslønnsvekst	5,2 %	4,5 %
Prisvekst kjøp og salg av varer og tjenester	3,4 %	3,5 %
Lønnsandel i prosent	57,4 %	57,4 %

Endringer i oppgaver og korreksjoner

En stor del av veksten i frie inntekter er knyttet til endringer i oppgave, helårseffekter av tidligere vedtatte tiltak og korreksjoner. Rammetilskuddet økes med netto 3,4 mrd. kroner for å finansiere oppgaveendringer og korreksjoner. Under er en liste over de oppgaveendringene som påvirker Nittedal kommune.

Endring i rammetilskuddet som følge av endringer i oppgaver	Total	Andel Nittedal
Nominell videreføring satser foreldrebetaling barnehage i 2025 og helårseffekt av redusert foreldrebetaling fra 1.8.2024	1 827 792	9 710
Barnevernsreformen - overgangsordningen spesialiserte fosterhjem	8 534	33
Pensjon for fosterforeldre	63 500	246
Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk	198 300	864
Økt behov sosialhjelp endringer i engangsstønad ved fødsel og adopsjon	31 230	126
Ny opplæringslov	60 700	326
SFO - 3. trinn gratis 1/2 plass fra skoleåret 2024 / 25	1 111 984	5 963
Økt minstesats KVP-mottakere fra 1. juli 2024	17 177	69

Innarbeiding av nytt inntektssystem

Regjeringen har i forslaget til statsbudsjettet innarbeidet omleggingen av inntektssystemet i tråd med det som var foreslått i kommuneproposisjonen. I tillegg er det innarbeidet en ny ett-årlig kompensasjonsordning for kommunene som taper mest på omleggingen, dette treffer ikke Nittedal kommune.

Inntektssystemet skal bidra til at kommunene kan gi likeverdige tjenester til sine innbyggere uavhengig av hvor i landet man bor. I det nye inntektssystemet er det gjort endringer på skatteinntektene, utgiftsutjevningen og regionalpolitiske tilskudd. Inntektssystemet har blitt oppdatert for bedre å gjenspeile kostnadsutviklingen i samfunnet.

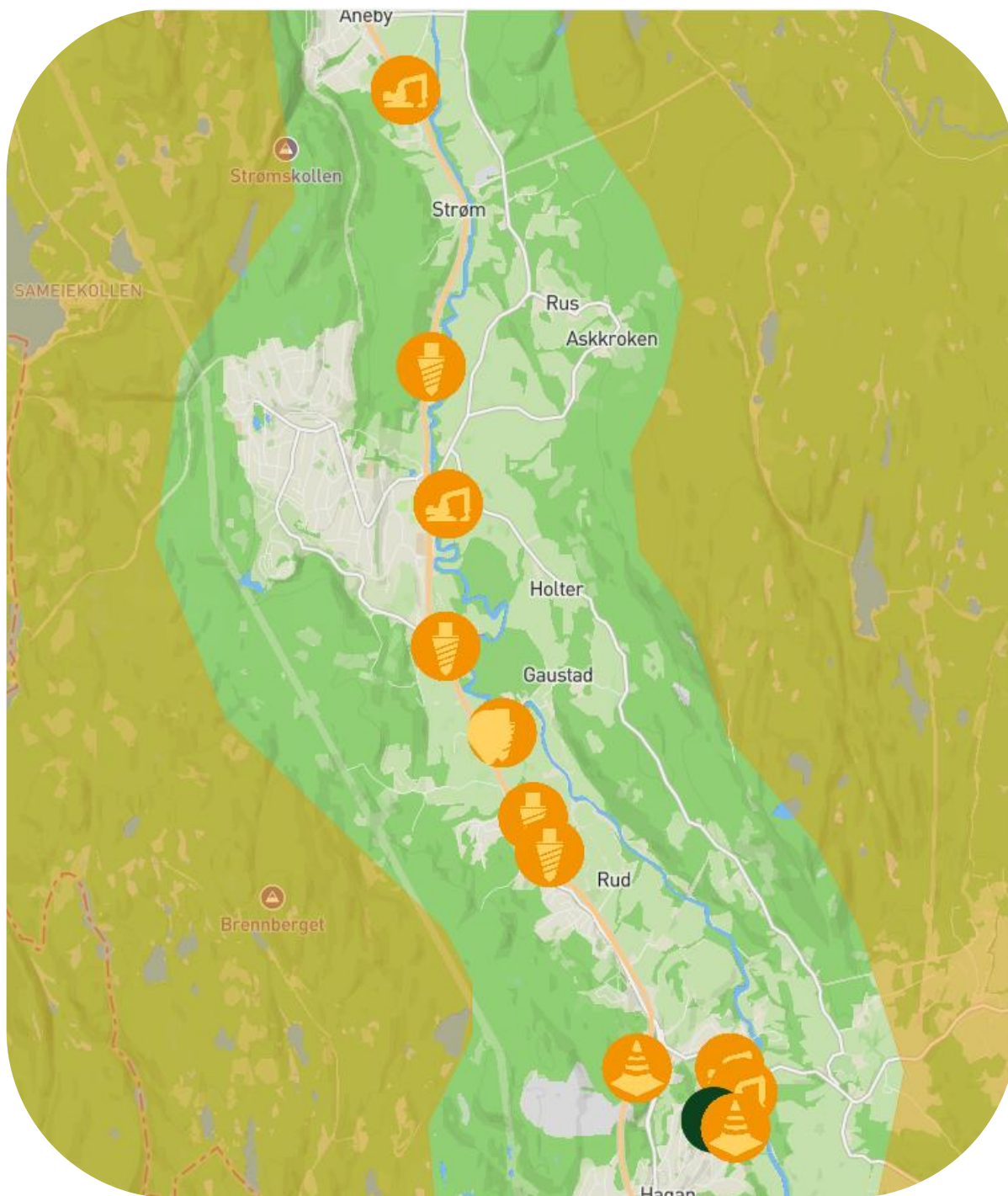
Skattøren på formue skal halveres over toårs perioden 2025 og 2026. Samtidig endres skattegrunnlaget for kommunesektoren slik at netto eierinntekter, utbytteskatt, fra og med 2025 ikke lenger vil inngå i kommunens inntekter. Disse endringene er i tråd med forslaget i kommuneproposisjonen. Inntektsbortfallet som følge av disse to endringene, samtidig som skatteandel på 40 prosent videreføres, innebærer at den kommunale skattøren for alminnelig inntekt må økes. For 2025 foreslås skattøren på alminnelig inntekt satt til 12,75 prosent hvilket er en økning med 1,8 prosentpoeng fra 2024.

Utgiftsutjevningen i revidert inntektssystem omfatter sektorene grunnskole, barnehage, pleie og omsorg, kommunehelse, sosialhjelp, barnevern samt administrasjon og landbruk. Variasjoner i kommunenes utgiftsbehov i disse sektorene fanges opp av delkostnadsnøkler på den enkelte sektor. Kommunens utgiftsbehov regnes ut ifra sammensetning av innbyggere og vekten til hver delkostnadsnøkkel.

Det nye systemet for beregning av utgiftsutjevningen gir Nittedal et utgiftsbehov på 98,2%. Dette er lavere enn i det gamle systemet som ga et utgiftsbehov på 98,4%, og forutsetter dermed at Nittedal skal kunne levere tjenester mer effektivt enn landsgjennomsnittet. I kroner utgjør det et trekk i rammetilskuddet på 32 mill. kroner i 2025. Det betyr at ved omleggingen av systemet skal Nittedal kommune være lettere å drive enn det som ble beregnet i det tidligere inntektssystemet.

Endringer i regionalpolitisk tilskudd som får effekt for Nittedal kommune er reduksjonen i veksttilskuddet med ca. 2/3.

Investeringer i økonomiplanen

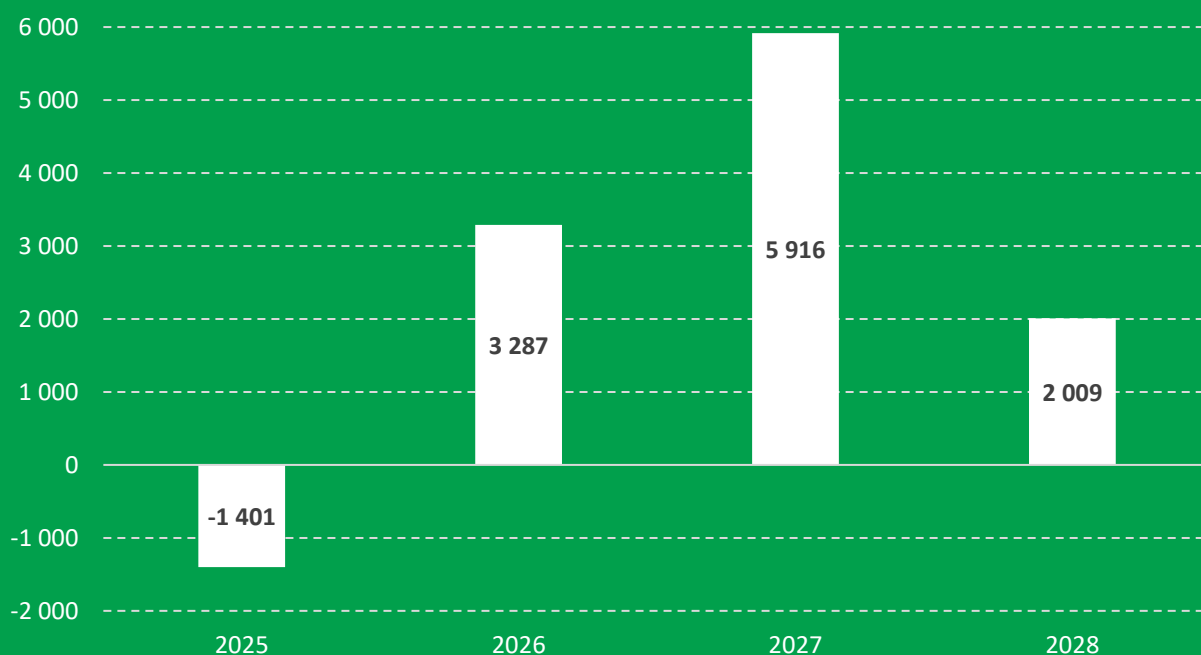
Bilde 11 - "VA på langs" - er det store prosjektet i denne planperioden

Investeringene skal støtte opp under kommunens mål og satsingsområder i kommuneplanen. Når kommunen investerer i nye bygg, infrastruktur og lignende, må disse være hensiktsmessige og driftseffektive for å bidra til gevinster i driftsbudsjettet. God eiendomsforvaltning kan defineres som å tilby brukerne gode og effektive bygninger til lavest mulig kostnad. Det er viktig at lokalene tilfredsstiller brukernes praktiske behov, samtidig som de vurderes ut fra estetiske kvaliteter, krav til helse, miljø og sikkerhet, beliggenhet og tilgjengelighet, samt lett tilgang til drifts- og brukerservice.

Nittedal Eiendom KF er ansvarlig for å gjennomføre investeringer i kommunens bygningsmasse, mens øvrige investeringer, hovedsakelig innen infrastruktur, utføres av Nittedal kommune. De siste årene har det blitt gjennomført flere store investeringsprosjekter innen skole, idrett og kultur. I tråd med kommuneplanen må investeringer innen pleie og omsorg nå prioriteres. Selv om eldrebølgen har startet, vil effekten av en eldre befolkning komme senere i Nittedal, da vi har en yngre befolkning enn landsgjennomsnittet.

I den kommende økonomiplanen er det foreslått investeringer på nærmere 700 millioner kroner. Disse investeringene vil medføre en betydelig økning i kommunens finansutgifter. Den største investeringen er bygging av omsorgsboliger på Døli, som er budsjettet til 400 millioner kroner. Investeringen er i prosjekteringsfasen, med planlagt byggestart i 2026. I prosjekteringen vil det bli vurdert ulike kostnadsalternativer opp mot gevinstene ved driften av bygget når det tas i bruk.

Nittedal kommune har ikke økonomi til å sette av midler fra driftsbudsjettet til egenfinansiering, så investeringene finansieres hovedsakelig med lån. Investeringsvolumet i økonomiplanen er høyere enn avdragene, noe som vil øke kommunens gjeldsgrad. Økte renter og avdrag vil også beslaglegge en større del av driftsbudsjettet.

Figur 6: Årlig endring i finansutgiftene i økonomiplanen. Tall i 1000 kroner

Kommunen betaler årlig i underkant av 100 millioner kroner i avdrag. Et investeringsnivå som overstiger dette vil øke finanskostnadene. De fleste investeringene har en nedskrivningstid på 40 til 50 år. I 2025 vil avdragene være om lag 30 millioner kroner høyere enn nye investeringer. Dette vil bidra til å redusere finansutgiftene. Derimot vil investeringsnivået øke i 2026, 2027 og 2028, noe som vil føre til økte finanskostnader. Akkumulert for hele økonomiplanperioden forventes de årlige kostnadene å øke med omtrent 10 millioner kroner. Disse kostnadene må dekkes innenfor driftsbudsjettet.

Investeringer utenfor selvkost

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2025-2028

Investeringsprosjekter Nittedal kommune	Økonomiplan				Sum 2025-28
	2025	2026	2027	2028	
Egenkapitalinnskudd KLP	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
Gang/sykkelvei fra Borghild Rudsvei til Kvernstujordet	701	0	0	0	701
Helsehus og heldøgns plasser	5 000	0	0	0	5 000
Inventar - Storkjøkken	1 100	0	0	0	1 100
Nittedal kirke - Oppvarmingsanlegg	2 500	0	0	0	2 500
Rehabilitering av Høldippeldammene	37 375	0	0	20 375	57 750
Rygga bru	11 500	0	0	0	11 500
Rygga bru - rehabilitering	360	0	0	0	360
Snuplass buss Kruttverket	400	0	0	0	400
Utlån Nittedal-eiendom KF	89 243	129 000	198 600	119 400	536 243
Utskiftningsplan biler og maskiner - Samferdsel	2 575	1 875	1 500	0	5 950
Sum Nittedal kommune	154 254	134 375	203 600	143 275	635 504
Sum	154 254	134 375	203 600	143 275	635 504

Tabell 6 - Utenfor selvkost er det særlig Høldippelen som har oppmerksomhet i perioden

Investeringer innen selvkost-området

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter Nittedal kommune	Økonomiplan				Sum 2025-28
	2025	2026	2027	2028	
Avløp - Rehabilitering og utvikling	36 460	10 000	10 000	10 000	66 460
Utskiftningsplan biler og maskiner - Selvkost	625	875	0	0	1 500
VA på langs	199 573	22 000	0	0	221 573
Vann - Rehabilitering og utvikling	9 442	15 000	15 000	15 000	54 442
Sum Nittedal kommune	246 100	47 875	25 000	25 000	343 975
Sum	246 100	47 875	25 000	25 000	343 975

Tabell 7 - VA på langs skal etter planen være ferdig i 2026

Investeringer utenfor selvkost

Egenkapitalinnskudd KLP

Pensjonsfondene i KLP øker hvert år og medfører behov for økt egenkapital. Som eier i KLP må vi innbetale tilskudd til nødvendig oppbygging av egenkapital slik at KLP kan opprettholde tilfredsstillende soliditet.

Inventar - Storkjøkken

Det er behov for oppgraderinger på Døli og Skytta kjøkken, blant annet for å kunne bearbeide mat for utkjøring. Målgruppen for investeringen er beboerne og brukere ved Døli og Skytta, hjemmeboende som får tilkjørt middag. I tillegg til brukerne av Aaraas, Markerud.

Prosjektet gjennomføres i 2025. Budsjettet er på 1,1 mill. kroner.

Rehabilitering av Høldippeldammene

Nittedal kommune har i 2021 overtatt eierskapet for Høldippeldammene fra selskapet NRV AS som er avviklet. Kommunen mottok til sammen 8,2 mill. kroner fra NRV AS i forbindelse med overtakelse av Høldippeldammene og Ryggevanndammene. Midlene ble avsatt til ubundet investeringsfond og tilskuddet skal dekke deler av investeringene som må gjøres.

Etter pålegg fra NVE må damkonstruksjonen i den vestre dammen som er en "platedam" rehabiliteres innen utgangen av 2028, iht. krav i damsikkerhetsforskriften. På den østre dammen er det mindre tiltak som er påkrevet.

Det totale investeringsbeløpet ble i 2022 beregnet til ca. 61 mill. kroner. I budsjett og økonomiplan 2024-27 var prosjektet foreslått gjennomført i 2024 og 2025. Dette foreslås forskjøvet til 2028 av økonomiske hensyn.

Bilde 12 - Den vestre Høldippeldammen skal forsterkes ved å fylle betong inni konstruksjonen.

Rygga bru

Eksisterende bro har svikt i steinfundamentene. Det er derfor aksellastbegrensning som gjør at enkelte tyngre kjøretøy, blant annet landbruksmaskiner ikke kan kjøre over. Den holdes åpen for lette kjøretøy. Broen må bygges opp på nytt. Det er alternativ utkjøring i nord, men hensyn til beboere og landbruksinteresser i området tilsier at broen må sikres.

Tiltaket foreslås gjennomført i 2025. Kostnaden er beregnet til 11,5 mill. kroner.

Utlån Nittedal-eiendom KF

Nittedal kommune låner ut midler slik at Nittedal Eiendom KF har finansiering til å gjennomføre sine investeringer. Se vedlagt tabell over investeringer i foretaket.

Utskiftningsplan biler og maskiner - Samferdsel

I kommunestyresak 104/22 - Rullering av utskiftingsplan for biler og maskiner for enhet for kommunalteknikk - 2022-2032 ble det lagt en langsiktig plan for utskiftninger av bilparken. Investeringen følger opp denne planen, samt dekker opp avvik fra 2023. Biler og maskiner brukes i beredskap og sommer- og vinterdrift av kommunens veier.

Investeringer innen selvkost-området

Avløp - Rehabilitering og utvikling

Investeringsmidlene fordeles til tiltak for rehabilitering avløp samt til oppgradering og sikring av pumpestasjoner. Målet er reduksjon av innlekk av fremmedvann i avløpet.

Kommende år kommer det til å være økt fokus på kartlegging for at investeringene skal målrettes for tiltak som gir beste effekt.

Det jobbes aktivt med å finne området med skjult innlekk av fremmedvann. Det skal også legges fram en ny Temaplan Vann og Avløp, setter rammer for prioritering gjennom økonomiplanperioden.

Det settes ikke opp nye midler for 2025 slik at overførte midler kan brukes først.

Utskiftingsplan biler og maskiner - Selvkost

I kommunestyresak 104/22 - Rullering av utskiftingsplan for biler og maskiner for enhet for kommunalteknikk - 2022-2032 ble det lagt en langsiktig plan for utskiftinger av bilparken. Investeringen følger opp denne planen.

Biler og maskiner er brukt i beredskap for vei vann og avløp og er avgjørende for effektiv drift.

VA på langs

Som en følge av krav i EUs vanndirektiv har Statsforvalteren pålagt Nittedal å legge ned kommunens avløpsrensplanlegg.

Gjennom VA på langs er dette arbeidet nå godt i gang. Dette er et samarbeidsprosjekt med NRVA som legger ny hovedvannledning gjennom Nittedal. Nittedal bygger en ny overføringsledning for avløp, samt to større pumpestasjoner på Åneby og Rotnes.

Arbeidet er inndelt i fem delentrepriser. Den største entreprisen med ledningsanlegg, er en samarbeidsentreprise hvor byggherre, entreprenør og konsulenter samarbeider for å finne den beste løsningen for gjennomføring. Her har styret boret stort fokus for å ta hensynta miljø-, natur- og grunneierinteresser.

Gjennom KST sak 66/24 - Rapportering 1. tertial Nittedal kommune ble det vedtatt å øke investeringsramme for VA på langs fra 405 mill. kroner til 450 mill. kroner. Økningen innarbeides i investeringsbudsjettet for budsjett og økonomiplan 2025- 2028. Dette er hensyntatt i de nye rammene som er fremlagt.

Vann - Rehabilitering og utvikling

Investeringsmidlene fordeles til tiltak for sikker drift av vannledningsnett og tilhørende anlegg.

Målet er sikrere vannforsyning med lavere vanntap. Mindre lekkasje er også god økonomi for innbyggerne ved at mer av vannet går til reelt forbruk. Kommende år kommer det til å være økt fokus på kartlegging for at investeringene skal målrettes for tiltak som gir beste effekt. Det jobbes aktivt med å finne områder med skjult lekkasje.

Det skal også legges fram en ny Temaplan Vann og Avløp, som setter rammer for prioritering gjennom økonomiplanperioden.

Det settes ikke opp nye midler for 2025 slik at overførte midler kan brukes først.

Investeringer i Nittedal eiendom KF

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum 2025-28
	2025	2026	2027	2028	
Investeringsprosjekter					
Virksomhetsområdene					
Brannstasjon - mulighetsstudie/konsept	1 000	0	0	0	1 000
Bygningsmessige tilpasninger	2 700	2 000	2 000	2 000	8 700
Diverse grunnnerv	12 517	0	0	0	12 517
Elvetangen idrettsbaner - Kontraktsforpliktelser HIL	10 000	0	0	0	10 000
ENØK - tiltak	9 500	0	0	0	9 500
Kjøp av moduler til Bjertnes barnehage	0	8 000	0	0	8 000
Kjøp av utleieboliger	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Lager - Hjelpemidler Holmuskog skole	1 000	0	0	0	1 000
Myrveien ombygging - boligtypeprogram	4 000	4 000	35 000	40 000	83 000
Ombygging Rådstua brann/legevakt	5 000	0	0	0	5 000
Omsorgboliger Døli	7 000	100 000	200 000	93 000	400 000
Støyskjermer	1 094	0	0	0	1 094
Svartkruttveien utleieleiligheter - boligtypeprogram	36 716	41 000	0	0	77 716
Ulfefaret ombygging - boligtypeprogram	1 398	0	5 000	8 000	14 398
Sum Virksomhetsområdene	96 925	160 000	247 000	148 000	661 925
Riving av Kirkeby skole er utsatt, jf. kommunestyrets budsjettvedtak					
Finansområdet					
KLP egenkapital	150	150	150	150	600
Sum Finansområdet	150	150	150	150	600
Sum	107 075	160 150	247 150	148 150	662 525

Tabell 8 - Generelt sett har foretaket ansvaret for investeringene i bygningene til kommunen

For nærmere omtale av foretakets investeringer henvises det til foretakets eget budsjett og økonomiplan.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	305 111	49 750	26 500	45 375
Tilskudd til andres investeringer	2 500	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	81 244	129 000	198 600	119 400
Sum finansieringsbehov	400 354	182 250	228 600	168 275
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 802	-375	-300	-4 075
Tilskudd fra andre	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Bruk av lån	-376 899	-178 375	-224 800	-160 700
Videreutlån	70 000	70 000	70 000	70 000
Bruk av lån til videreutlån	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån	9 500	9 500	9 500	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-9 500	-9 500	-9 500	0
Overføring fra drift	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-8 153	0	0	0
Sum finansiering	-400 354	-182 250	-228 600	-168 275
Sum finansieringsbehov	400 354	182 250	228 600	168 275
Sum finansiering	-400 354	-182 250	-228 600	-168 275
Udekket finansiering	0	0	0	0

Tabell 9 - Vi finansierer investeringene i all hovedsak ved bruk av lån

Finansiering beskrivelse

Det planlegges investeringer i 2025 på 400 mill. kroner. Av dette er ca. 160 mill. kroner knyttet til prosjekter vedtatt i 2024 eller tidligere som overfører fra 2024 til 2025. Overføringene følger av vedtak i 2. tertialrapport. Kommunens egne investeringer beløper seg til 305 mill. kroner og overføring til eiendomsforetaket er på 89 mill. kroner.

Kommunen finansierer investeringer i all hovedsak ved bruk av lån og kompensasjon for merverdiavgift. Overføring fra drift til investering skal dekke egenkapitaltilskudd i KLP som ikke kan finansieres ved lån. Bruk av ubundet investeringsfond skal dekke deler av utgiftene i prosjektet rehabilitering Høldippeldammene.

Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2025 med 70 000 000 kroner.

Økonomisk utvikling i planperioden

En bærekraftig kommuneøkonomi

Kommunelovens kapittel 14 økonomiforvaltning gir føringer når kommunen skal utarbeide økonomiplan og årsbudsjett.

Kommuneloven § 14-1:

«Kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Kommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling.»

Kommuneloven § 14-2:

«Kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi.»

Kommuneloven § 14-4:

«Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.»

Kommuneloven § 14- 5:

«Kommunestyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse.» Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med budsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet. Hvis årsregnskapet avlegges med merforbruk, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett. Økonomiplanens driftsdel, driftsbudsjettet og driftsregnskapet skal bare finansieres av løpende inntekter.»

Kommuneloven § 14-10:

«All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler.»

De ovennevnte bestemmelsene går i korthet ut på at kommunen ikke kan bruke mer penger enn vi har. Negativt netto driftsresultat, underskudd, er ikke bærekraftig over tid.

Utvikling i kommunens økonomi fra 2015

Kommunen er delt inn i fire sektorer.

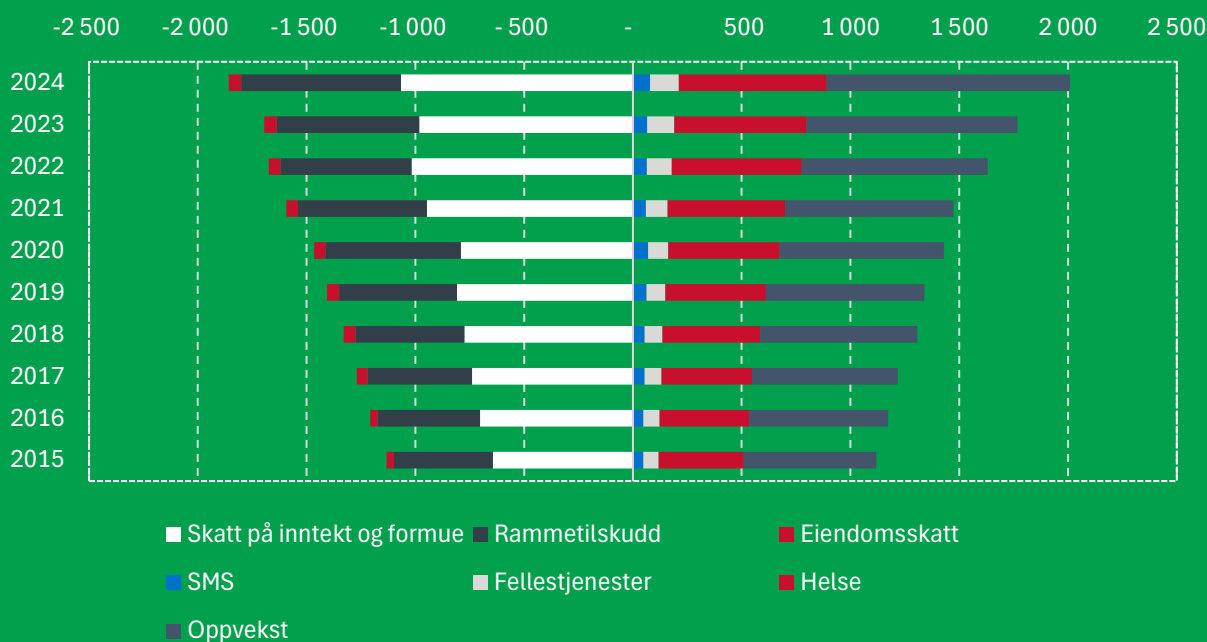
- Helse og velferd
- Oppvekst og utdanning
- Miljø og samfunnsutvikling
- Fellestjenester

Regnskapstallene fra 2015 til 2024 viser at sektorene har hatt en samlet økning i utgiftene fra 1,1 mrd. kroner til 1,9 mrd. kroner. Den største sektoren er oppvekst og utdanning som i 2024 stod for en andel på 56 %. Helse og velferd er den nest største sektoren som har 34 % av utgiftene 2024. Det relative forholdet mellom sektorene har endret seg lite fra 2015, men i regnskapstallene ser vi en svak dreining fra helse og velferd til oppvekst og utdanning. Noe av årsaken er barnevernsreformen som medførte en vesentlig oppgaveøkning for kommunene.

Samlet har driftsutgiftene økt fra 2015 til 2024 med nærmere 900 mill. kroner.

Kommunens frie inntekter har økt fra 1,1 mrd. kroner i 2015 til 1,86 mrd. kroner i 2023. Rammetilskuddet utgjør ca. 40 % av inntektene, skatteinntektene utgjør i underkant av 60 %. Eiendomsskatt ca. 3 % av kommunens frie inntekter.

Skatteinntektene til Nittedal kommune har ligget over landsgjennomsnittet i flere år. I perioden har skatteinntektene variert fra 107 % til 101 % av landsgjennomsnittet. I 2024 ligger Nittedal kommune på nivå med landsgjennomsnittet for skatteinntekter. Skattenivået i Nittedal har vært fallende over flere år, spesielt når det gjelder skatt fra eierinntekter, hvor kommunen har hatt en nedgang i forhold til landsgjennomsnittet. Derimot ligger Nittedal fortsatt over landsgjennomsnittet når det gjelder forskuddstrekk/inntektsskatt.

Figur 7: Figuren viser kommunens inntekter og utgifter. Inntektene summeres på venstre side og utgiftene på høyre. Tall i mill. kroner.

Stagnasjon i økonomien og lavere skattevekst er en nasjonal trend. Tidligere opplevde kommunene store etterbetalinger på slutten av året på grunn av høy skattevekst. I dagens økonomiske situasjon vil kommunene ikke kunne forvente store etterbetalinger i årene som kommer.

Over år har aktivitetsnivået i sektorene vært høyere enn budsjett.

Sektorene hadde et samlet merforbruk på 23,2 millioner kroner i 2023. Dette betyr at aktiviteten i enkelte deler av tjenestene har vært betydelig høyere enn budsjettet, en utvikling som har fortsatt i 2024.

Økte inntekter i 2022, herunder ekstraordinær skatteinngang i kommunene i 2022 medførte at merforbruket kunne dekkes inn. Siden 2021 har ikke sektorene klart holde budsjettene. Resultatene i 2021 og 2022 ble dekket inn med god skatteinngang. Stagnasjon i økonomien gir ikke ekstra inntekter, samtidig som prisstigning og høyere rente gir store kostnadsøkninger.

Tabellen nedenfor viser utvikling i resultat i sektorene siden 2019.

Resultat sektorene (mill. kr)	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
HELSE OG VELFERD	2,7	2,6	-12,5	-18,2	-6,5	-9,6
OPPVEKST OG UTDANNING	3,9	6,7	-4,8	-23,4	-14,9	-26,6
MILJØ OG SAMFUNN	0,6	-1,9	-1,2	-1,9	-7,9	-1,0
FELLESTJENESTER	2,3	1,9	2,9	2,6	6,1	1,9
Sum sektorer	9,5	9,3	-15,5	-40,9	-23,2	-35,3

*Meldt 2.tertial 2024

Det er behov for en grundigere analyse av årsakene til merforbruket i forhold til budsjettet. Dette vil gi oss bedre oversikt over de store kostnadsdriverne, slik at vi i større grad kan følge utviklingen av disse og iverksette nødvendige tiltak. Fra 2025 vil det innføres månedlig rapportering på lederdrevet omstilling, hvor de viktigste kostnadsdriverne vil inngå.

Selv om sektorbudsjettene er blitt styrket over flere år, viser rapporteringen til kommunestyret, basert på regnskap per 2. tertial, at det i 2024 fortsatt er betydelig større aktivitet i enkelte deler av tjenestene enn budsjettet. Dette fører til et betydelig avvik i forhold til budsjettet. I rapporten for 2. tertial er budsjettunderskuddet for 2024 anslått til over 100 millioner kroner.

Økonomiske handlingsregler

Kommuneloven kap. 14. gir rammer for kommunens økonomiforvaltning. § 14-1 setter som grunnleggende krav at kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Det skal utarbeides samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og lokalsamfunnets utvikling. Dette innebærer blant annet at kommunen skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko.

Det er et lovkrav at kommunestyret vedtar finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, ofte omtalt som handlingsregler.

Kommunestyret har vedtatt følgende finansielle måltall - handlingsregler:

- Netto driftsresultat på 2,5 % for å bidra til egenkapital til investeringer
- Gjeldsgrad på 75 % av samlede driftsinntekter
- Frie midler på disposisjonsfond tilsvarende 8 % av driftsinntekter

Kort forklaring av begrepene:

Netto driftsresultat er driftsinntekter fratrasket driftsutgifter, renter og avdrag, og viser hva kommunen sitter igjen med til avsetninger og investeringer. Positivt netto driftsresultat er ikke et overskudd, men har et formål som skaper handlingsrom og egenkapital til investeringer. Kommunen er da i stand til å møte uforutsette hendelser og skjerme tjenesteleveransen til innbyggerne. Netto driftsresultat beregnes i % av driftsinntektene.

Disposisjonsfond er kommunens oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Midlene stammer fra positive netto driftsresultater som ikke gjennom vedtak er bundet til særskilte formål. Disposisjonsfond beregnes i % av driftsinntektene.

Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høye årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover. Det betyr at en mindre del av inntektene er igjen til tjenesteleveranse og fremtidige investeringer og handlingsrommet blir mindre. Gjeldsgraden beregnes i % av driftsinntektene.

Riksrevisjonen (2015) slo fast at sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat gir utfordringer for norske kommuner. Disse tre størrelsene er handlingsreglene for økonomisk bærekraft og det er gjort omfattende tester med andre parametere som viser at disse tre er stabile og gode indikatorer på bærekraft. Handlingsreglene setter en ramme for disponeringen av kommunens økonomiske midler. De skal bidra til at dagens disposisjoner også vil være økonomisk bærekraftig på lengre sikt.

Riksrevisjonen har påpekt at kommuner er spesielt utsatt hvis:

1. Netto driftsresultat er under 2 prosent
2. Disposisjonsfond er lavere enn 5 prosent
3. Gjeldsgraden er høyere enn 75 prosent.

Sammenhengen mellom netto driftsresultat, størrelsen på disposisjonsfond og hvor høy den langsiktige gjelden er, gir oss god informasjon om den økonomiske situasjonen, og særlig det økonomiske handlingsrommet, i kommunen.

Netto driftsresultat

Målet om et **netto driftsresultat på 2,5 %** har til formål å skape økonomisk handlingsrom gjennom å styrke fond og gi mulighet til egenkapital til investeringer.

Dersom vi når måltallet er vi i stand til å møte uforutsette hendelser og skjerme tjenesteleveransen til innbyggerne.

Samfunnsdelen peker på grep som skal iverksettes for å nå måltallet:

- Ha fokus på arbeidsbesparende tiltak som sikrer effektiv drift
- Gå gjennom prosesser i tjenestene for å ta ut effektiviseringsgevinster ved digitalisering
- Vektlegge driftskostnader ved investeringer i nye bygg
- Ved store investeringer, alltid legge fram eventuelle konsekvenser for drift for Kommunestyret
- Alltid synliggjøre renter, avgifter og driftskostnader ved store investeringer, og vurdere konsekvenser for budsjettforutsetninger
- Fortsette å bidra til å motvirke svart arbeid, samt bidra til et seriøst arbeidsliv og arbeidsforhold
- Jobbe med effektiv utnyttelse og bruk av arealer gjennom døgnet på tvers av sektorene
- Se på muligheter for å øke kommunens inntekter

Kommunen har hatt netto driftsresultat på over måltallet 2,5 % fra 2019 til 2022. I 2023 var et negativt netto driftsresultat med 0,8 %.

Årsaken til det gode resultatet i 2021 og 2022 er i hovedsak at skatteinntektene i kommunesektoren er blitt høyere enn det regjeringen la til grunn da man fikk koronapandemien, samt skattetilpasninger hos personlige skatteyttere som følge av endringer i formuesbeskatningen.

Netto driftsresultat i neste økonomiplanperiode

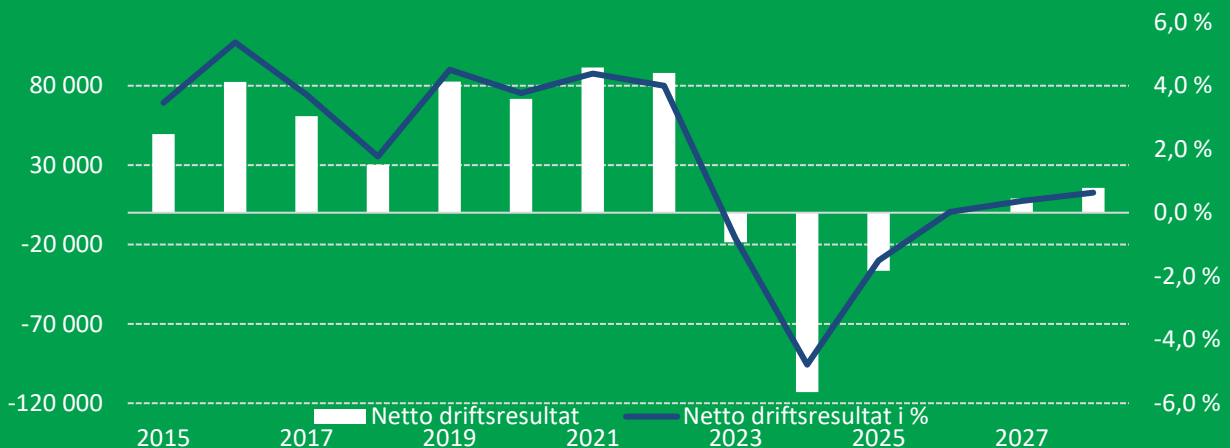
Følgende netto driftsresultat (NDR) er budsjettet i økonomiplanen for 2025 - 2028:

	2025	2026	2027	2028
Netto driftsresultat (tall i 1000 kr)	-36 591	580	9 043	15 724
NDR i prosent av sum inntekter	-1,5 %	0,0 %	0,4 %	0,6 %

NDR er kommunens viktigste nøkkeltall. For neste år fremmer kommunedirektøren et budsjett med et negativt netto driftsresultat på -1,5 %. En prioritert oppgave i budsjettprosessen har vært å utarbeide realistiske budsjetter innenfor de tildelte rammene for sektorene. Høy lønns- og prisvekst samt økte finanskostnader det siste året har redusert kommunens handlingsrom, noe som har ført til avvik i budsjettene. Kommunestyret har i løpet av 2024 gjort tilleggsbevilgninger for å dekke en akutt situasjon i barnevernet.

Utgangspunktet for 2025 er at kjent driftsnivå er budsjettet, og budsjettforslaget inneholder så å si ingen nye tiltak. Det er imidlertid satt av midler til et toårig lederutviklingsprogram, og statsbudsjettets satsinger er fulgt opp med økninger i budsjettet. NDR ligger 40–70 millioner kroner under nivået som kreves for å nå den første målsettingen om budsjettbalanse. Lederdrevet omstilling må resultere i et redusert kostnadsnivå for å oppnå denne målsettingen.

Målet er å oppnå likevekt i økonomien innen utgangen av 2025, slik at kommunen kan drifte uten bruk av disposisjonsfond til drift. Fondsbruken i 2024 og 2025 gir et handlingsrom i omstillingsarbeidet, noe som er nødvendig for å forbedre kommunens driftssituasjon og oppnå kommunestyrets NDR-mål på 2,5 %. For å nå dette måltallet må netto driftsresultat være budsjettet til 62 millioner kroner. En viktig forutsetning for omstillingsarbeidet er at sektorene har realistiske budsjetter, slik at de ikke må bruke ressurser på å dekke avvik gjennom året. Den reduserte prisveksten denne høsten er en positiv utvikling i denne sammenhengen.

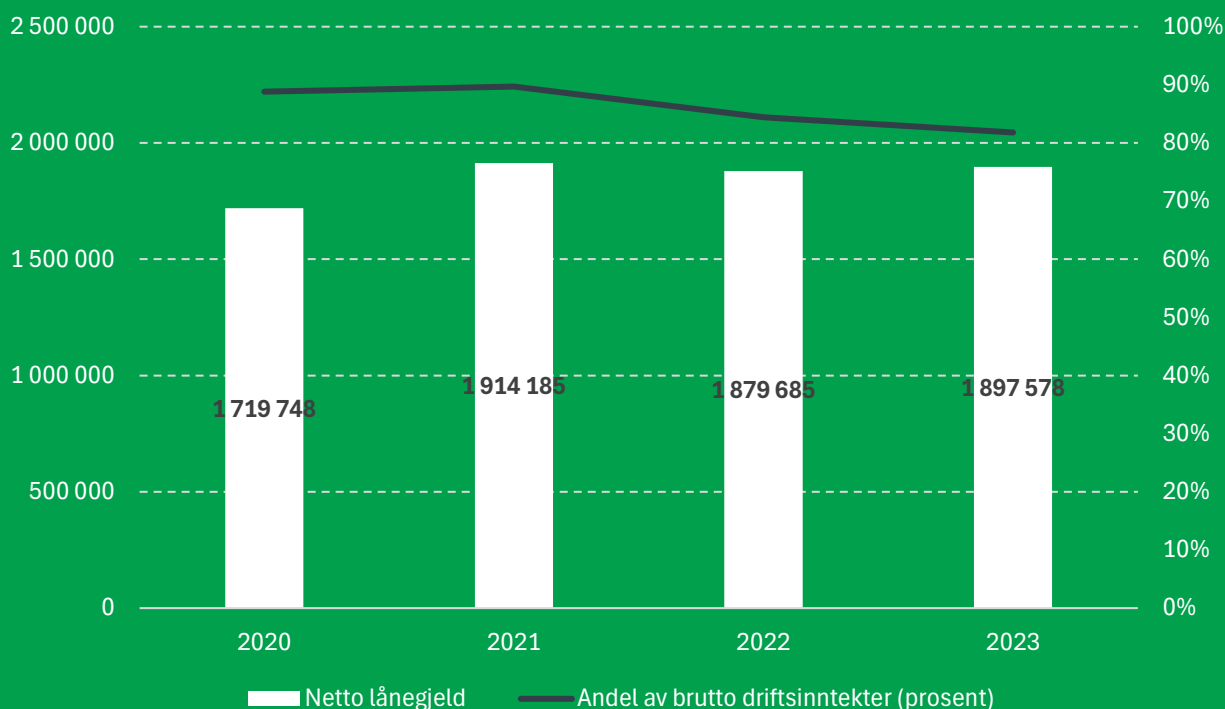

Figur 8: Driftsresultat i perioden 2015 til 2028. Tall i 1000 kroner.

Gjeldsgrad

Gjeldsgraden i 2023 er på 81,8 % (måltall 75%) (KOSTRA-tall konsolidert), og det er viktig å ha god oversikt over hvordan gjeldsgraden påvirker rentekostnadene. Ved inngangen til 2024 var kommunens netto lånegjeld på 1,89 milliarder kroner. Netto lånegjeld inkluderer kommunens og eiendomsforetakets

gjeld, fratrullet videreformidlingslån. Kommunens totale gjeld har holdt seg nærmest uendret de siste tre årene, etter at avdragene er betalt.

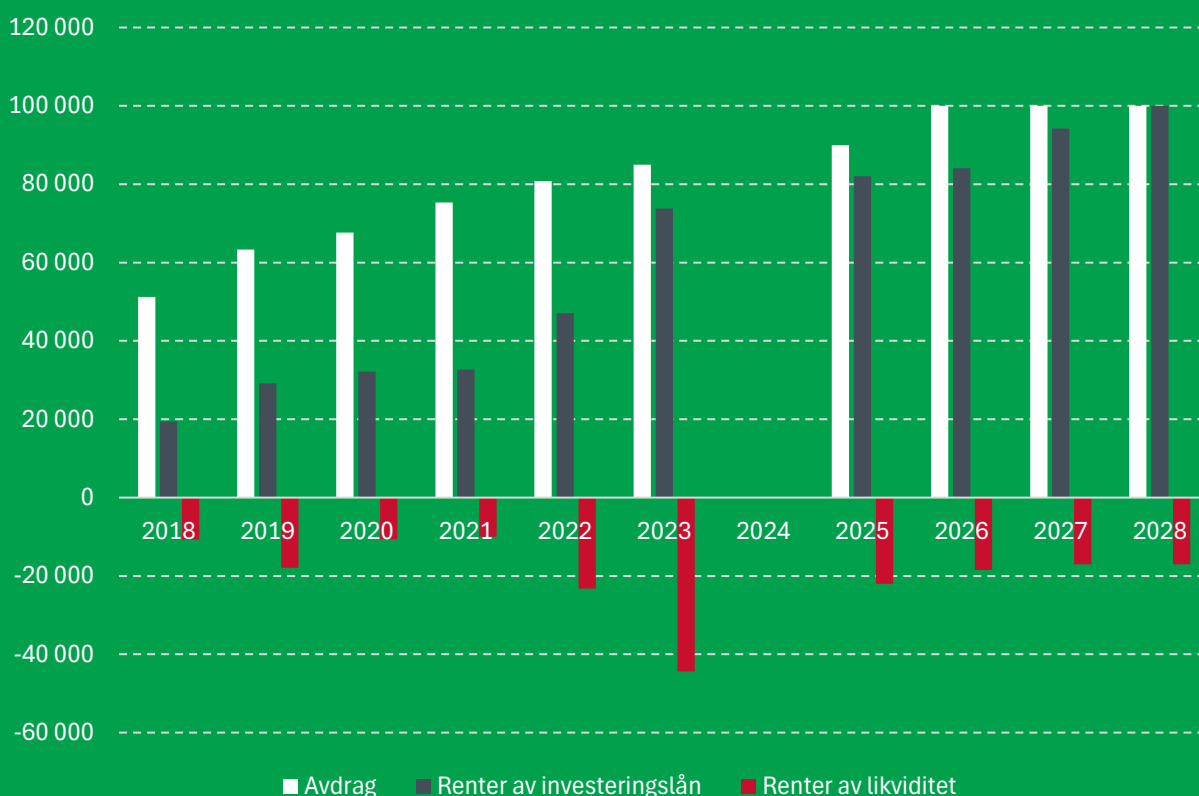

Figur 9: Kommunens netto lånegjeld har hatt en svak nedgang fra 2021 til 2023. Andelen i prosent av brutto driftsinntekter har gått ned fra 89 % til 82 %, i samme periode. Tall i 1000 kroner. Netto lånegjeld defineres som langsiktig gjeld, fratrullet ubrukte lånemidler og videreformidlingslån.

Vi har over tid hatt lave renter, men de siste årene har rentene økt betydelig. Grafen nedenfor viser utviklingen fra 2015 til 2023, hvor rentekostnadene har mer enn doblet seg. Selv om også renteinntektene har økt, som vist nedenfor, representerer dette en betydelig utfordring i den kommende økonomiplanperioden. Når vi ser på forventede renter på investeringslån fremover, som illustrert i grafen, er det derfor viktig å bremse investeringene i denne planperioden.

Figur 10 - Den langsiktige gjelden har økt fra omkring 1 til nesten 3 milliarder i løpet av de siste 10 årene

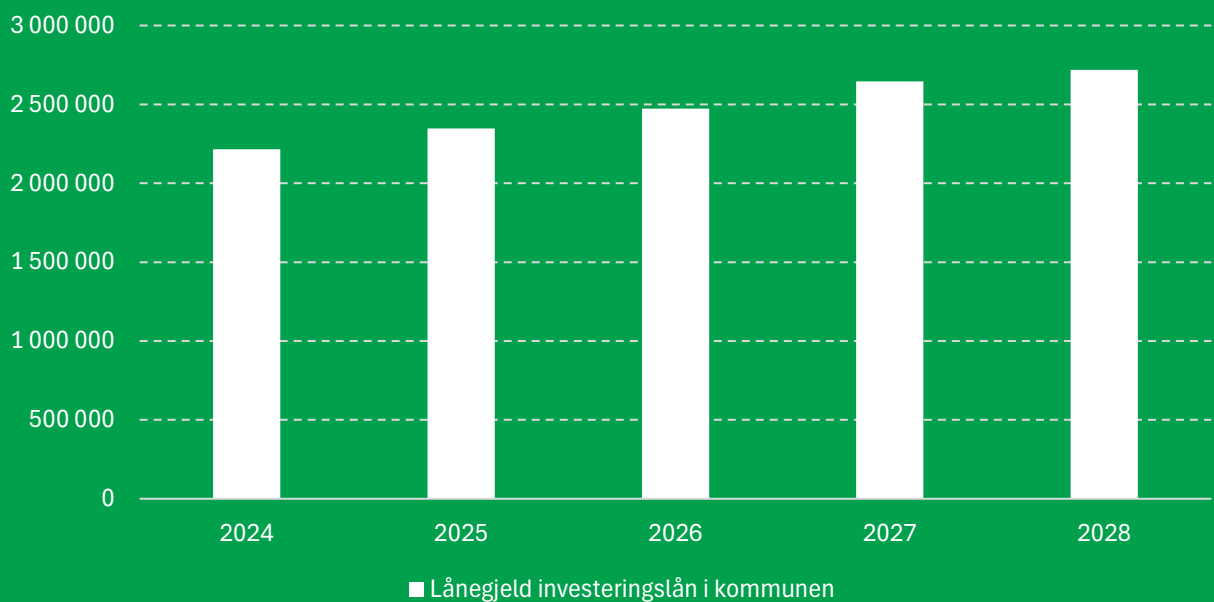
Figur 11: Oversikt over kommunens renteutgifter, renteinntekter og avdrag i perioden 2018 til 2028. Tall i 1000 kroner.

I denne planperioden legges det opp til å bruke tiden på å forberede og planlegge nye investeringer gjennom prosjektering og mulighetsstudier. Kommunen er i gang med store investeringer innen selvkostområdene/VA på langs, og boligprogrammet er prioritert i perioden. Nye omsorgsboliger på Døli er lagt inn i investeringsplanen fra 2026, noe som vil medføre en betydelig økning i lånegjelden.

Å begrense investeringsbehovet er i tråd med anbefalingene fra Statsforvalteren, som oppfordrer kommunene til å ha et bevisst forhold til investeringer. Statsforvalteren påpeker at den økonomiske situasjonen tilsier at det ikke er riktig tidspunkt for å igangsette store investeringer som ikke er strengt nødvendige, og at kommunene heller bør vurdere muligheter innen vedlikehold. Statsforvalteren ber også kommunene om å utarbeide oversikter som viser effektene av en renteoppgang på kort og mellomlang sikt.

Oversikt over gjeld i økonomiplanen og årsbudsjettet

Oversikt over den årlige utvikling i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i planperioden skal være en del av økonomiplanen. Per 1. januar 2025 vil lånegjelden til Nittedal kommune være 2,35 milliarder kroner (eksklusive husbanklån/formidlingslån). Ved utgangen av økonomiplanperioden er det budsjettet med en økning av lånegjelden til 2,72 milliarder kroner. Utvikling total lånegjeld (eksklusive husbanklån) 2025–2028.

Figur 12: Kommunens gjeld øker i økonomiplanperioden. I 2028 vil kommunen ha en samlet gjeld på over 2,7 milliarder kroner. Tall i 1000 kroner.

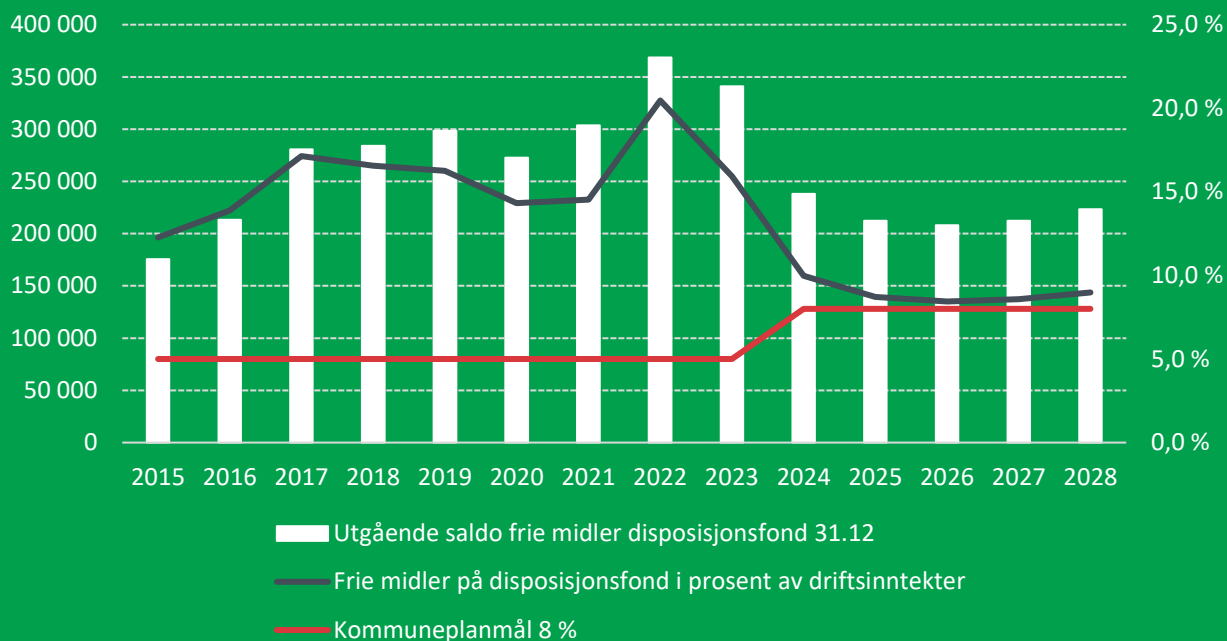
Disposisjonsfond

Målet med et disposisjonsfond på 8 % av driftsinntektene er å styrke det økonomiske handlingsrommet, sikre midler til egenfinansiering av investeringer og håndtere uforutsette endringer i kommunens aktivitet.

Ved inngangen til 2024 har kommunen 341 millioner kroner på disposisjonsfondet.

Arbeidet med økonomisk bærekraft handler om å finne en bærekraftig balanse mellom de tre måltallene. På grunn av kommunens gjeldsgrad har kommunestyret vedtatt at målet for disposisjonsfondet skal være 8 %, og at dette gjelder for hele disposisjonsfondet, slik at rapporteringen blir enhetlig. I rapporteringen skal også politiske vedtak som binder opp bruk av fondet, inkluderes.

Midlene i fondet kommer fra positive netto driftsresultater som ikke har vært bundet til spesifikke formål gjennom vedtak. Spesielt har økte skatteinntekter fra innbyggerne bidratt til veksten i fondet frem til 2022.

Figur 13: Den økonomiske situasjonen er krevende som kommer til syne i form av bruk av disposisjonsfond. Ved omstilling er målet å snu bruk til avsetning i løpet av økonomiplanen. Tall i 1000 kroner.

Oppbyggingen av fondet har gitt oss handlingsrom i arbeidet med å balansere inntekter og utgifter. Det kan ta tid å redusere ressursbehovet innenfor de ulike tjenesteområdene, og deler av økt aktivitet, som ligger utenfor vår kontroll, må finansieres.

Det er behov for ytterligere analyser av Nittedal kommunes økonomi, inkludert hva som er de største kostnadsdriverne innenfor de ulike virksomhetsområdene, hvilke styringsindikatorer vi må følge, hvordan inntektsutviklingen vil være fremover, og hvordan budsjetttrammene er satt opp i forhold til den faktiske utviklingen i tjenestebehov og mulighetene for endringer gjennom arbeidsprosesser og digitalisering.

Det vil være nødvendig å bruke av disposisjonsfondet for å dekke lovpålagte oppgaver på flere områder, herunder NAV sosialhjelp og tilrettelagte tjenester. Renteøkningene de siste årene, høye lønnsoppgjør og økte reguleringspremier til pensjon har ikke blitt tilstrekkelig kompensert gjennom statsbudsjettet, noe som vil føre til mer bruk av disposisjonsfondet for å balansere budsjettet fremover.

I forslaget til økonomiplan er det lagt inn bruk av fond på 25 millioner kroner i 2025. Budsjettforslaget legger opp til at de andre årene i økonomiplanperioden skal driftes uten bruk av disposisjonsfond. Tabellen nedenfor viser inngående balanse for kommunens disposisjonsfond i 2024.

Disposisjonsfond inngående balanse 2024	Beløp
25650000 DISPOSISJONSFOND	250 110 930
25650001 DISPOSISJONSFOND HELSE OG VELFERD	1 486 622
25650003 DISPOSISJONSFOND MILJØ OG SAMFUNN	3 941 760
25650004 DISPOSISJONSFOND STAB OG STØTTE	3 225 000
25650020 AVSATT TIL TAP PÅ GARANTIER	436 416

Disposisjonsfond inngående balanse 2024	Beløp
25650040 FOND PREMIEAVVIK	53 256 906
25650050 FOND KURSREGULERING	12 954 525
25650060 DISPOSISJONSFOND LI-RASET	15 532 594
Sum disposisjonsfond	340 944 753

Vedtatte disponeringer av fondene er samlet i listen under. Det er vedtak på til sammen 76 mill. kroner. Dette inkluderer disponeringer i budsjettet 2024.

2.5650.000 DISPOSISJONSFOND - Vedtak knyttet til fondet	Beløp
Regnskap 2016, kanalstrategi som sikrer god informasjon	400 000
Regnskap 2016/Regnskap 2017, digitalisering og digital transformasjon	3 014 000
Regnskap 2016, rehabilitering av dammer	683 868
KST-sak 140/20 Økonomirapport okt 2020, avsetning sårbare barn ifbm Korona	500 000
Økonomirapport mai/2021 - reguleringsplaner Døli	2 000 000
KST-sak 153/20 Budsjett 2021 - Helse og velferd	5 000 000
KST 144/22 Budsjettjustering desember - Avsetning Covid-19	4 000 000
KST 144/22 Budsjettjustering desember 2022 - avsetning vaksinasjon vår 2023	236 621
KST 114/21 budsjettjustering desember 2021 trafiksikring	1 340 560
KST 114/21 budsjettjustering desember 2021 utviklingsprosjekt	2 225 000
KST 114/21 budsjettjustering desember 2021 IKT	1 000 000
KST 89/24 Rapport 2, tertial Nittedal kommune - Øvingslokaler	500 000
KST 89/24 Rapport 2, tertial Nittedal kommune - Onboarding prosjektmidler	500 000
Budsjett 2024 - Bruk av disposisjonsfond	54 648 093
Sum vedtak	76 048 142

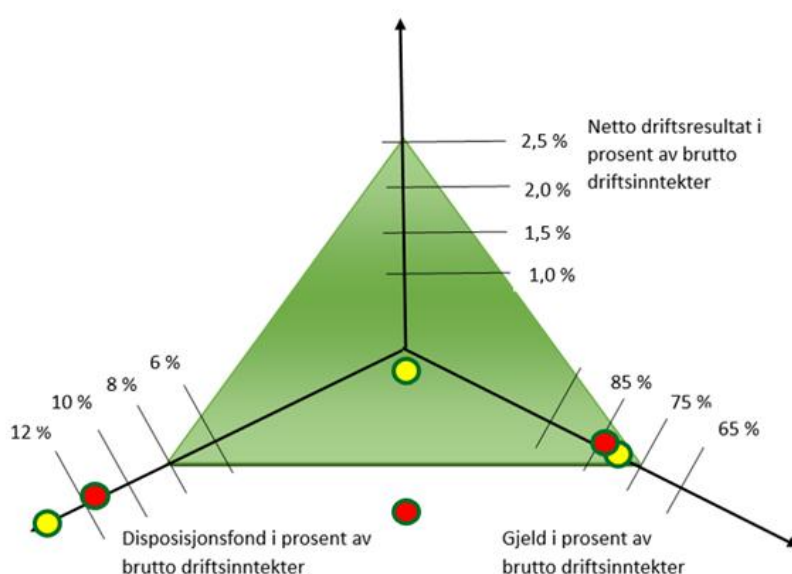
Flere av vedtakene stammer flere år tilbake. Det kontrolleres om vedtakene er gjennomført uten bruk av fond, og de avstemmes mot vedtatte disponeringer før de inkluderes i budsjettet.

I 2. tertial ble bundet fond integreringstilskudd omgjort til disposisjonsfond. Dette øker den totale beholdningen på kommunens disposisjonsfond med 46,8 mill. kroner. Midlene er satt av på et eget fond og skal dekke arbeidet med bosetting og integrering av flyktninger i kommunen.

Modell for økonomisk bærekraft

Modellen stiller krav til langsiktighet i økonomistyringen av kommunen. Handlefrihet og robusthet er sentrale elementer i modellen. Kommuneøkonomien skal kunne håndtere uforutsette hendelser uten at det går ut over tjenestetilbudet, samtidig som generasjonsprinsippet ivaretas. Spissene på trekanten viser den ideelle plasseringen av nøkkeltallene for Nittedal kommune. Regnskapsresultat for 2023 er markert med et gult punkt. Anslag for 2024 er markert med rødt punkt, og er basert på rapporteringen for 2. tertial 2024. Anslagene for 2024 vil redusere disposisjonsfondet til ca. 11,5 % av driftsinntektene, netto driftsresultat anslås til rundt -5 %, og gjeldsgraden vil øke marginalt fra dagens 82 %.

Kommunaløkonomisk bærekraft KØB

Bilde 13 - Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) er en mye brukt indikator på hvor sunn en kommuneøkonomi er. Det er om å gjøre å ikke være i midten. Vi har utfordringer særlig på netto driftsresultat

Det gule merket viser status for handlingsmålene basert på regnskapsresultatet for 2023. Det røde merket viser status for handlingsmålene basert på anslått resultat for 2024, basert på økonomirapportering for 2. tertial.

Mot en bærekraftig organisasjon

Vår organisasjonspolitikk

Målene i organisasjonspolitikken er tett koblet til samfunnsdelen og beskriver hvordan organisasjonen må være for å kunne nå målene i samfunnsdelen.

I organisasjonspolitikken er det vedtatt to organisasjonsmål med 6 fokusområder.

For at organisasjonsmålene skal nås må de prege hele kommunens virksomhet i den daglige driften. Måloppnåelse er avhengig av et godt samspill mellom ansatte, politikerne og omgivelsene. Organisasjonsmålene "Framtidsrettet og Attraktiv" må gi seg utslag i både arbeidskultur, fysiske rammer og arbeidsverktøy.

På samme måte må vi gi verdiene våre kraft, verdiene våre er Raushet- Redelighet- Respekt. I hver personalgruppe og ledergruppe, har vi laget verdiplakater, som viser hva verdiene betyr for oss. Vi kan bruke verdiene direkte i hverdagen og for eksempel spørre: Hvordan opptrer vi i møtet med denne innbyggeren for at hen skal oppleve respekt? Hva vil være mest redelig å gjøre i denne saken? Kan vi vise raushet i møte med søkeren selv om søknaden ikke kan innvilges?

Framtidsrettet

Skal vi nå våre målsettinger innen klima og miljø, livskvalitet, læring og mestring hele livet, må vi koble mennesker, kunnskaper og ideer sammen på nye måter.

- **Lærende**
Vår viktigste kapital er vår samlede kompetanse. Og med høyt tempo, er den viktigste kompetansen evnen til å lære raskt.
- **Samskapende**
Når vi samskaper åpner vi opp organisasjonen vår og vi gjennomfører prosesser der vi ikke har svarene. Vi møter omgivelsene på like fot og spør: Hva kan vi få til sammen?
- **Nytenkende**
Vi vil ha vekt på innovasjon og gi rom for nye løsninger. Vi må være villige til å tenke nytt for å sikre nødvendig omstilling i et samfunn som stadig er i utvikling.

Attraktiv

En attraktiv arbeidsplass har medarbeidere som er kompetente, inkluderende og engasjerte.

- **Kompetente**
Oppgavene våre er i stadig endring. Det krever at vi jobber systematisk med å videreutvikle vår kompetanse, og rekruttere nye læringer og medarbeidere. Vi må evne kompetansevridning når

det er nødvendig for tjenesteutviklingen. Kompetansen skal defineres i en overordnet og førende kompetanseplan.

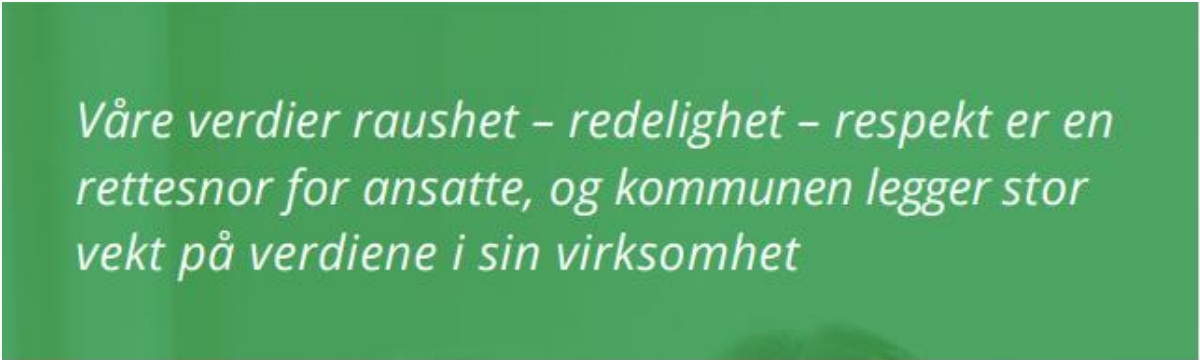
- **Inkluderende**

Vi tar imot nyansatte på en måte som gjør at de raskt føler seg inkludert og i stand til å utføre oppgavene. Nittedal kommune skal bidra til et inkluderende samfunn gjennom våre tjenester og samarbeid med innbyggere, næringsliv, frivillig sektor og andre offentlige organisasjoner

- **Engasjerte**

Engasjement er en av våre største styrker. Høyt engasjement påvirker effektivitet, kvalitet og arbeidsmiljø, og legger forholdene til rette for en kultur preget av lyst til å prestere sammen.

Organisasjonspolitikken beskriver hvordan vi skal jobbe sammen for å nå våre mål og hvordan vi skal leve opp til verdiene våre.

Våre verdier raushet – redelighet – respekt er en rettesnor for ansatte, og kommunen legger stor vekt på verdiene i sin virksomhet

Verdier for Nittedal kommune

Vi skal sammen gjøre kommunen vår mer bærekraftig når det gjelder tjenester, lokalsamfunn, ressursbruk og arealbruk. Vi skal ta hensyn til klima og natur i en helt annen grad enn før.

Vi er avhengig av ansatte som motiveres av samfunnsutvikling og som vil være med å rigge Nittedal for framtida, og sikre økonomisk bærekraft.

Målbildet i samfunnsdelen er en tydelig og konkret beskrivelse av ønsket tilstand og fungerer som en retning og referansepunkt for planlegging, strategiutvikling og handling.

Implementering av organisasjonspolitikken:

Implementering av kommunens vedtatte organisasjonspolitikk involverer prosesser, rutiner, teknologi, ansatte og ledere i hele organisasjonen.

Med definerte organisasjonsmål; Framtidsrettet og attraktive, skal kommunen som organisasjon med de seks definerte fokusområdene bygge kultur, samt ha en strategisk og bærekraftig organisasjon, som møter fremtidens behov for tilpasning og effektivt drift.

Organisasjonsmålene og fokusområdene skal underbygge gode tjenesteleveranser til våre innbyggere.

Prosjektets primærgvinster er delt opp i følgende:

- Bidra til å oppfylle målene i organisasjonspolitikken
- Smidig utvikling av kommuneorganisasjonen ved å definere tiltak/verktøy tilknyttet fokusområdene.
- Helhetlig arbeid tilknyttet organisasjonspolitikken – herunder ledelse i Nittedal kommune, medbestemmelse, lederdrevet omstilling og felles forståelse for kommunens verdier.

Målbildet med prosjektet er å skape forståelse og eierskap til den vedtatte organisasjonspolitikken, samtidig som at man identifiserer en felles plattform og verktøy som organisasjonen benytter for å møte organisasjonspolitikkenes hovedmål om at vi skal være framtidsrettet og attraktive.

Prosjektgruppen er etablert med deltakere fra sektorene hvor disse er satt sammen med felles interesse og komplementær kompetanse.

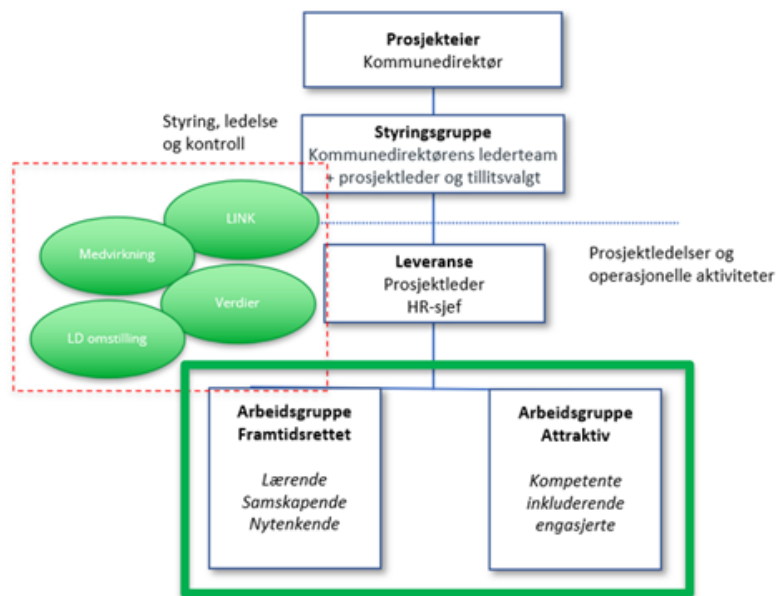
Prosjekter er estimert ferdigstilt i andre kvartal 2025.

Lederutvikling i Nittedal kommune

Får å nå samfunnsmålene i Kommuneplanens samfunnsdel og organisasjonsmålene i Organisasjonspolitikken, er et sterkt, kollektivt lederskap avgjørende. Et kollektivt, sterkt lederskap kjennetegnes ved en felles forståelse og lederpraksis i Nittedal kommune.

Hensikten med innføring av «Ledelse i Nittedal kommune» er å gi en felles forståelse for hva vi vil ledelse skal være i vår organisasjon.

Arbeidet med ledelse i Nittedal kommune skal tydeliggjøre ansvaret ledere har, og de forventinger vi har til dem som er ledere.

Figur 14 - organiseringen av organisasjonsprosjektet

Vi vil gjennomføre et lederprogram med følgende målsettinger:

- Ledere i Nittedal kommune tar lederansvar og bruker verktøyene våre
- Ledere i Nittedal kommune innfrir lederforventningene og utøver gode lederferdigheter
- Ledere i Nittedal kommune er selvdrevne ledere og er sterke i team som oppnår mer
- I Nittedal kommune har vi en organisasjon med verdiene våre «ut i armer og bein»

Gjennom kommunens organisasjonspolitik, skal vi sikre en sterk ledelseslinje med likere praksis og felles verdier i hele organisasjonen.

Ledelse i Nittedal kommune skal gi innsikt i hva som skal være vårt sterke, kollektive lederskap. Alle ledere i Nittedal kommune skal gjennomføre «Ledelse i Nittedal kommune» i løpet av 2025-26.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Koordineringen av beredskap er tillagt sektor for miljø og samfunnsutvikling. Arbeidet er blitt styrket de siste årene, som en kombinasjon av økte beredskapshendelser lokalt som leirskred, skogbrann og flom/ekstremnedbør, og globale hendelser som pandemi og krig.

Det er utviklet et bredt samarbeid innen overordnet beredskap de seneste årene. Nittedal deltar i en felles beredskapsgruppe på Nedre Romerike som er svært nyttig, i tillegg møtes alle kommunene på Romerike 1-2 ganger årlig. Kommunens beredskapsråd samles to ganger i året. Her møter bl.a. kommunens kriseledelse, nødetater, frivillige og andre offentlige etater. Dette er en viktig arena for å knytte kontakter, utveksle informasjon og dele erfaringer. Dette gjør kommunen også bedre rustet til å stå i skarpe hendelser.

Den økte sikkerhetspolitiske situasjonen i verden med krigen i Ukraina og uroen i Midtøsten har bidratt til økt nasjonalt fokus på sikkerhet og beredskap. Dette er fulgt opp regionalt med en egen risiko- og sårbarhetsanalyse for sikkerhetspolitiske kriser og krig. Sektoren har ansvar for at disse scenarioene også følges opp med risikovurderinger i kommunen, og hvilke konsekvenser dette vil kunne få for blant annet helseberedskap og infrastruktur. Arbeidet er påbegynt i 2024 og vil fortsette i perioden 2025-2026.

Egenberedskapen hos innbyggerne er den viktigste grunnmuren for beredskap i en kommune. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har kommet med nye anbefalinger til hvordan vi forbereder oss på å kunne klare oss selv i inntil 7 døgn. De vil gjennomføre nasjonale kampanjer for å styrke egenberedskapen til befolkningen, og sektoren vil bidra til å følge opp disse gjennom egenberedskapsuka i samarbeid med øvrige sektorer for å nå alle innbyggere i kommunen.

Risiko og sårbarhetsanalyser, utarbeidelse- og revisjon av beredskapsplaner og øvelser styrker robustheten til kommunen når hendelser treffer oss. Sektoren er pådriver for disse prosessene, og i 2024 vil alle enheter ha en ROS-analyse som bygger på den helhetlige ROS-analysen til kommunen. Arbeidet skal følges opp med revisjon og utarbeidelse av beredskapsplaner i alle sektorer i 2025. Videre må vi øve for å styrke vår evne til å håndtere en hendelse og samvirke med andre samarbeidsaktører når dette kreves.

Bilde 14 - Uværet "Hans" testet kommunens beredskapsarbeid

Helse og velferd

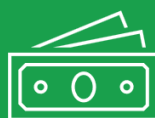
3 635
I aldersgruppen 67+

541 årsverk
Dedikerte medarbeidere
som står på for innbyggerne

9,0% sykefravær
i sektoren (2023)

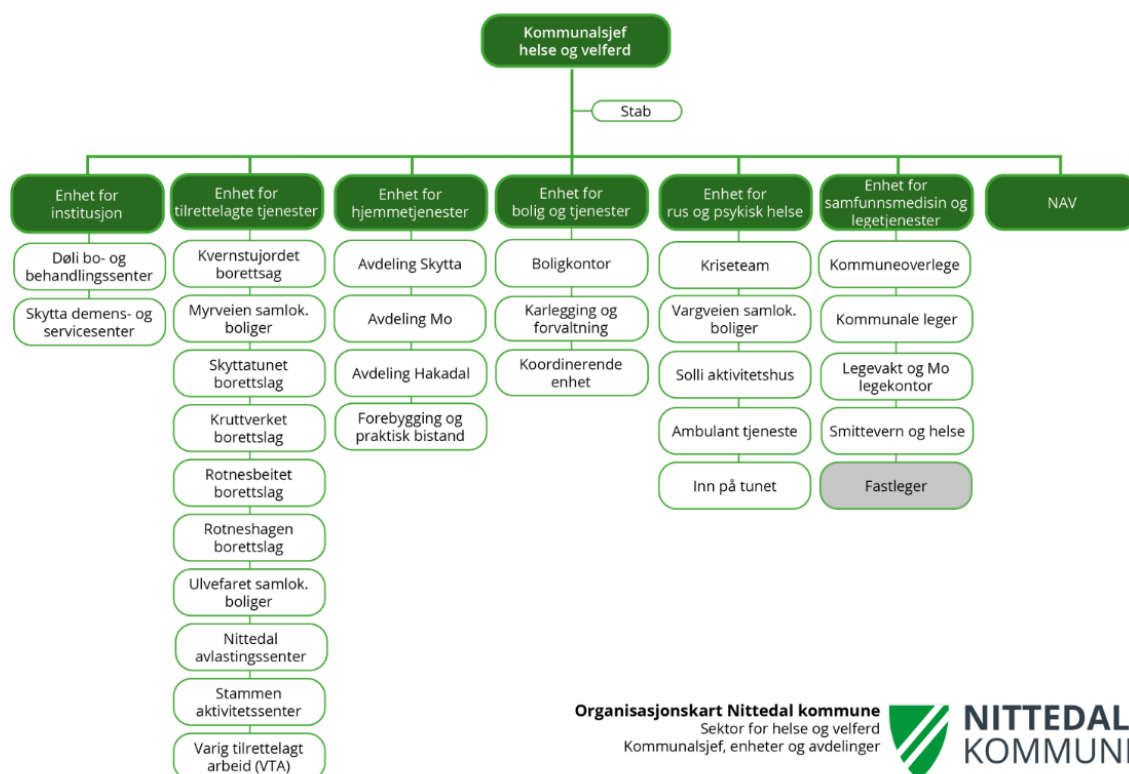
757 millioner kroner
I utgifter til sektoren

Oppgaver som løses

Sektoren leverer helse - og velferdstjenester til hele befolkningen. Dette skjer innenfor områdene: Legetjenester, hjemmesykepleie og tjenester til hjemmeboende, sykehjem, rehabilitering og forebyggende tjenester, frisklivsentral, tjenester innen psykisk helse og rus, tildeling av kommunale boliger og boligsosiale tjenester, NAV, drift og tjenester av borettslag for psykisk utviklingshemmede, med mer.

Økonomiplan for 2025-2028

Organisasjonskart

Samfunnsmål	Delmål	Indikator
Kompetente, inkluderende og engasjerte		
Vi skaper framtiden sammen	Kommunen har et godt nettverk og samarbeid med andre aktører utenfor Nittedal	Omtale i rapportering
	Alle aktører har felles eierskap og forståelse for retningen Nittedal kommune går i	Omtale i rapportering
	Barn og unge har innflytelse på eget hverdagsliv og på samfunnsutviklingen	Omtale i rapportering
	Innbyggere, næringsliv, frivillige organisasjoner, politikere og administrasjon jobber effektivt sammen for å finne gode løsninger, og bruker mulighetene som ligger innenfor digitalisering og ny teknologi	Omtale i rapportering
	Kommunen er flink til å dele kunnskap og informere om kommunens arbeid og prosesser, slik at det blir lett for innbyggere å engasjere seg og komme med relevante innspill	Omtale i rapportering
	Kommunen samarbeider med innbyggerne om å utvikle det gode lokalsamfunnet	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, Kommuneplanens arealdel
	Kommunen støtter opp om det frivillige arbeidet i Nittedal	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping
	Kommunen tar innbyggerperspektivet på alvor, og lokaldemokratiet fungerer godt	Omtale i rapportering
	Næringslivet, offentlige, private og ideelle aktører og skole arbeider sammen for relevant utdanning og sysselsetting	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, organisasjonspolitikken
	Vi har gode virkemidler og systemer for samarbeid og samskaping	Omtale i rapportering
		Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping
Lærende, samskapende og nytenkende		
Vi ivaretar klima, natur og miljø		
Vi bidrar til god helse og livskvalitet	Alle har like muligheter til å leve aktive liv, og det er lett for innbyggerne å ta valg som fremmer helse og livskvalitet	Omtale i rapportering
		Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge, Strategidokument for mobilitet, boligtypeprogrammet, fysisk aktivitet, areal osv.
	Alle innbyggere tar ansvar for eget liv, og får hjelp til å ta vare på fysisk og psykisk helse. Kommunen legger til rette for mestring av bo og levekår	Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge, boligtypeprogrammet, Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, fysisk aktivitet, areal osv., strategidokument for mobilitet
	Fritidstilbudet er godt og variert i hele Nittedal	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, arealdel, Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge, Kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett

Økonomiplan for 2025-2028

Samfunns mål

	Delmål	Indikator
	Kommunen jobber aktivt for å oppnå nok sykehjemsplasser, hjemmesykepleie og hjemmetjenester til alle eldre som trenger dette	Omtale i rapportering
	Vi har aldersvennlige lokalsamfunn som er trygge, inkluderende og tilgjengelige. Lokalsamfunnet fremmer eldres deltakelse og bidrar til aktiv aldring	Boligtypeprogram, areal og mobilitet, strategi for helse og velferd
	Vi jobber sammen med frivilligheten og næringslivet for å fremme folkehelse, inkludering og livskvalitet. Private og ideelle tilbydere av velferdstjenester kan utfylle tjenestetilbudet i kommunen for å bidra til valgfrihet og gode tjenester for innbyggerne	Strategi for helse og velferd, Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, Strategisk næringsplan
	Vi prioriterer nok personale og god kompetanse i eldreomsorgen. Velferdsteknologi brukes for å øke tjenestenivået	Omtale i rapportering
	Vi prioriterer folkehelsearbeid og utarbeider konkrete folkehelsemål	Omtale i rapportering
	Vi prioriterer forebyggende arbeid og tidlig innsats	Strategidokument for kvalitet i barnehage og skole, Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge
Vi gir god utdanning	Barns beste skal være et grunnleggende hensyn i all kommunal og privat virksomhet. Voksne skal gjøre det som er best for barn	Omtale i rapportering
Vi utvikler bærekraftige tettsteder	Vi har gode og helsefremmende bomiljøer og attraktive lokalsamfunn og tettsteder som gir gode liv	Omtales i ulike utredninger, strategidokument, reguleringsplaner
	Vi sikrer miljøvennlig og bærekraftig utvikling av lokalsamfunn og tettsteder	Temaplan for klima, natur og miljø, strategidokument for klima, natur og miljø i tettstedene, temaplan for samferdsel og trafikkssikkerhet, strategidokument for mobilitet

Samfunnsmålene 2025-2028

Vi bidrar til god helse og livskvalitet

Å skape møteplasser og forebygge ensomhet er sentrale elementer i utvikling av et aldersvennlig lokalsamfunn.

Vi skal innenfor endrede rammer utvikle løsninger for god helsehjelp som møter de helseutfordringene befolkningen har og vi skal sørge for at våre løsninger fremmer god helse og livskvalitet for alle innbyggere. I det ligger også et stort ansvar for å utvikle tilbud som bidrar til å redusere sosiale helseforskjeller. Sektoren har utarbeidet strategier for tjenesteutviklingen for å møte denne utfordringen. Strategiene er beskrevet i en egen strategiplan for sektoren og blir fulgt opp med tiltak og utviklingsprosjekter i budsjett/økonomiplan, temaplaner og virksomhetsplaner.

Sammensetningen av tjenestetilbudet i sektoren og behovet for utvikling framover er sterkt sammenfallende med demografisk utviklingen i kommunen. Den generelle befolkningsveksten, men særlig økningen i de eldste aldersgruppene har stor betydning for planlegging og innretning på tilbudene framover. Det samme har den sosioøkonomiske utviklingen og hvilken folkehelseprofil kommunen har. Sektoren har hatt en spesielt stor oppgave de siste årene med å planlegge for den store veksten i eldrebefolkningen, men også med å utvikle nye heldøgns botilbud til mennesker med ulike typer nedsatt funksjonsevne. Dette blir håndtert gjennom realisering av boligprosjekter i tråd med vedtatt boligtypeprogram. Kvernstujordet borettslag åpnet i 2020, Rotneshagen borettslag i 2022 og under prosjektering nå er boliger i Svartkruttveien. Det er utarbeidet en plan for boliger til mennesker med utfordringer innen rus/psykisk helse og igangsatt utbyggingsprosjekt på Døli for å øke kapasiteten på heldøgnsstilbud til eldre.

Sektorens strategier:

Innbyggerperspektiv og medvirkning

Er et grunnleggende prinsipp for all tjenesteutførelse og tjenesteutvikling. Strategien gjelder både på individnivå og systemnivå. Helse- og velferdstjenestene er forventet å ta en ny rolle, fra det gamle tankegodset «vi vet best hva som er bra for deg» til «hva er viktig for deg». Det er en stor endring som krever ny kompetanse, nye arbeidsverktøy og andre verdier å bygge arbeidet på. Det samme gjelder mestringsbegrepet som har fått større plass og har stor innvirkning på ansattes tilnærming til oppgavene. Dreiningen av tilnærming til tjenesteutførelsen medfører også at bruker/pasientrollen er i endring. Utviklingen av pasientens helsetjeneste og hva er viktig for deg omfatter derfor både bruker/pasient, pårørende og ansatte. På systemnivå legger vi større vekt på innbyggermedvirkning i utviklings- og planarbeid.

Pårørende gjør en stor og viktig innsats og representerer en uvurderlig ressurs for samfunnet. Kommunen har allerede flere gode tiltak for pårørende og er opptatt av å utvikle dette området framover.

Helhetlig boligpolitikk, Leve hele livet/ aldersvennlig samfunn

Er en av de viktigste strategiene for å lykkes med at flere eldre og andre innbyggere med utfordringer kan bo i eget hjem og mestre hverdagen mest mulig selvstendig. Sektoren har planverk og utviklingsprosjekter som møter strategien og begrepet aldersvennlig samfunn er nå også forankret i kommunens overordnede planverk og er førende for hele den kommunale tjeneste- og stedsutviklingen.

Forebygging og tidlig innsats

Det er behov for en større og bedre samordnet innsats på dette strategiområdet i årene framover. Det er bred enighet om at forebygging og tidlig innsats kan utsette og redusere mer omfattende behov for tjenester og dermed vil gi langsiktige gevinster. Det gir også bedre livskvalitet for innbyggerne. Det er viktig at kommunen tar ansvar for å forebygge mer og reparere mindre. I sektoren vil denne strategien få stor oppmerksomhet i omstillingsarbeidet.

God forebygging i kommunen handler om tidlig innsats og universelle tiltak. Det handler om bred folkehelseinnsats med fokus på fysisk og psykisk helse, trygghet og glede, sosial tilhørighet og utvikling av livsmestring. God forebygging er kjennetegnet ved en helhetlig og samordnet tilnærming til utfordringene, og foregår i et langsiktig perspektiv. Tidlig innsats innebærer at kommunen kommer tidlig inn når det oppstår et problem, en sykdom eller et funksjonstap. Dette har betydning for hvordan kommunen innretter sin tjenestetildeling og sine møtepunkter med befolkningen. Blant annet må det vurderes om den kommunale forebyggende innsatsen i større grad må rettes mot utsatte grupper for å bidra til å redusere sosiale helseforskjeller og for å oppnå større kost/nytte effekt i arbeidet.

Arbeid og aktivitet

Er også en av sektorens strategier. For å være inkludert i et samfunn, har deltagelse i arbeidslivet stor betydning. Arbeid kan fremme helse, mestring, tilhørighet og sosial status. Dette gjelder for alle, men særlig for mennesker med sammensatte vansker. Arbeid bidrar til å gi disse gruppene større anerkjennelse og verdighet fra samfunnet. Kommunen har satset på tilrettelagt arbeid VTA for utsatte grupper både i privat og offentlig sektor og disse arbeidstakerne er viktige bidragsytere på sine arbeidsplasser. De som ikke kan nyttiggjøre seg arbeid, har behov for differensierte aktivitetstilbud. Det å ha bredde i ulike aktivitetstilbud som kommunen har gjennom tilbud på Gnisten, Stammen aktivitetssenter, Solli aktivitetshus og «Inn på tunet» tilbud, bidrar til et mangfold og inkludering.

De tre siste årene har utgiftene til økonomisk sosialhjelp økt mer enn forventet. Det generelle bildet i samfunnet med "dyrtid" forklarer deler av veksten, men det er også spesifikke utfordringer i vår kommune. Det er igangsatt et større tverrfaglig og tverrsektorielt arbeid for å redusere veksten i kostnader.

Det å skape møteplasser og forebygge ensomhet er et sentralt punkt i utvikling av aldersvennlige lokalsamfunn og sentralt utviklingsområde for å nå målet om god helse og livskvalitet for alle. Ved å forebygge ensomhet kan en redusere forekomsten av depresjon og demens hos eldre og dermed øke livskvaliteten for den enkelte. Det vil også redusere behovet for helse og omsorgstjenester.

Helhetlig og koordinert

Det er behov for bedre sammenheng i innsatsen mellom tjenestene i kommunen og mellom nivåene i helsevesenet. Fragmentert innsats og tjenesteyting er ikke bare dårlig for den det gjelder, men er også dårlig ressursutnyttelse. Innbyggere kan ende opp med å få mye, men lite koordinert hjelp. Eller nødvendig innsats blir ikke satt inn tidlig nok slik at problemet vokser og medfører større utfordringer enn det som hadde vært nødvendig. Målet er å gi tjenestemottakerne økt trygghet og forutsigbarhet i pasientforløp og overganger, færre hjelpere å forholde seg til og større grad av kontinuitet i tilbudet. Helhet og koordinering, samhandling og tverrfaglig samarbeid har vært et styringsmål lenge, og flere utviklingsprosjekter som er i gang er forankret i denne strategien. Eksempler på dette er implementering av arbeidsverktøyet velferdsrab og samarbeidsarenaen Nittedal ung.

Det er et mål å legge til rette for økt deltakelse i alle typer frivillighet.

Frivillighet.

Frivillig aktivitet er i seg selv helsefremmende, blant annet gjennom å motvirke ensomhet. Det er derfor et mål å legge til rette for økt deltakelse i alle typer frivillighet og frivillige organisasjoner som en del av det generelle folkehelsearbeidet. Ordet samskaping er relativt nytt, men blir brukt som en betegnelse

på en prosess som har til hensikt å utvikle lokalsamfunnet gjennom å engasjere aktører både privat, frivillige og kommunalt og der dialogen er basert på prinsippet om likeverdighet- å skape noe sammen. Nittedal har stor og aktiv frivillig sektor. Dersom potensialet for samarbeid og samspill med kommunal sektor skal utnyttes bedre er det behov for ressurser og mer kompetanse på samhandling og samskaping i organisasjonen. Temaplan for frivillighet og utviklingen av en digital frivilligsentral er pågående arbeid. Sektoren ser også på muligheten for en framtidig driftsmodell for sykehjem/omsorgsboliger hvor frivilligheten får en større rolle.

Digitalisering og helseteknologi

Er et viktig virkemiddel for å nå målene som er satt for tjenesteutviklingen framover. Forenkling, fornying og forbedring er føringene det jobbes etter. Grunnleggende digitale ferdigheter, god brukervennlighet og god teknisk infrastruktur legger premisser for ambisjonsnivå. Sektoren har utarbeidet et strategidokument for området og er i gang med utviklingsarbeid i enhetene for å følge opp denne.

Digitalisering av samfunnsfunksjoner og tjenester, krever at innbyggerne lærer seg å bruke samtidens digitale verktøy og utnytte tilgjengelig velferdsteknologi. For å sikre nok kunnskap og ferdigheter er det behov for at både kommunen og andre aktører bistår innbyggerne for å forebygge digitalt utenforskap. Det finnes i dag et tilbud om digital hjelp på biblioteket. Siste året er helseteknologien oppgradert på sykehjemmene og i samlokaliserte boliger. I hjemmetjenesten er det tatt i bruk 10 elektroniske medisindispensere.

Vi gir god utdanning

Det er utfordringer med å få nok kompetent personell for å møte framtidens behov for i helse og velferdssektoren. Kommunen må arbeide målrettet med rekruttering av kompetent helsepersonell og bruke arbeidskraften og kompetansen smart. Vedtatt organisasjonspolitikk og kompetansestrategi er en start på dette arbeidet, men gode systemer for kompetansekartlegging og systematisk kompetanseheving må på plass i organisasjonen.

Fra sektorens ståsted er økt kunnskap om helse i befolkningen en viktig strategi i utviklingen av framtidens helse og velferdstjenester. Hvordan dette skal oppnås er et av utviklingsområdene som vil bli prioritert fra sektoren i økonomiplanperioden.

Vi utvikler bærekraftige tettsteder

Kvernstujordet borettslag representerer framtidens omsorg for personer som trenger tilrettelagt hjelp i hverdagen.

For å møte veksten i antall eldre, er det blant annet viktig å prioritere at all utbygging og samfunnsutvikling understøtter prinsippene for et aldersvennlig samfunn. Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å gjøre samfunnet i stand til å møte utfordringene og mulighetene knyttet til en aldrende befolkning. For at eldre skal kunne være aktive, delta i samfunnet, bidra og unngå ensomhet og isolasjon må kommunen sørge for en helhetlig og tverrsektoriell tilnærming til utfordringen. Det handler om at vi skal bo hjemme lengst mulig, kunne oppholde oss i nærmiljøet, ha aktiviteter de har lyst til å delta på og muligheten til å komme seg dit. Ved å involvere flere sektorer og eldre i enda større utstrekning kan vi få bedre oversikt over både utfordringer og muligheter vi står overfor om vi skal utvikle mer aldersvennlige lokalsamfunn. Et aldersvennlig lokalsamfunn har kvaliteter som er gode for alle innbyggere.

Kommunen har behov for å utvikle boliger og bomiljø for innbyggere med behov for tjenester. En mulighetsstudie fra Agenda Kaupang som er gjennomført på oppdrag av Nittedal kommune, anbefaler å bygge boliger i tilknytning til sykehjemmene Døli og Skytta i tidsperioden 2026 – 2031. Boligene bør ha ulik utforming med stor grad av fleksibilitet, for å kunne være egnet for innbyggere med lite tjenester, til innbyggere som har behov for tilnærmet institusjonsstandard. Samtidig må utbyggingene styrke lokalmiljøene og bidra til bærekraftig tettstedsutvikling for alle generasjoner. Midler til oppfølging av dette er innarbeidet i denne økonomiplanen.

Den samme rapporten anbefaler å etablere helsehus i sentrum innen 2040. Det arbeidet er koblet til utviklingen av en områdeplan for sentrum.

De fleste egnede boliger til ulike målgrupper fremskaffes gjennom generell boligbygging med lettstelte leiligheter i nærhet av servicefunksjoner. Dette bør skje som en del av utviklingen av sentrum på Rotnes, og i lokalsentra, som for eksempel Hagan.

Innbyggere som har utfordringer innen fagfeltene psykisk helse og rus, bor ofte i lite egnede boliger. Kommunen har gjennomført en mulighetsstudie med mål om styrke disse gruppenes bosituasjon. Funn og anbefalinger følges opp i revisjon av kommunens temaplan for Boligutvikling og boligsosial virksomhet og i tilhørende boligtypeprogram. Både i Grevlingveien og på Tumyrhaugen er det prosjekter på gang for å følge opp rapporten.

Vi ivaretar klima, natur og miljø

Nittedal kommunes biler skal gi lite eller ingen utslipp.

Sektoren har mange kjøretøy, og de ansatte har totalt sett mange kilometer reisevei hver dag. Det stilles krav til at kjøretøyene gir lite eller ingen utslipp, og det arbeides med å redusere transportreiser og tid ved å ha effektiv logistikk.

Vi skaper fremtiden sammen

Samarbeid og samskaping krever kunnskap og "rigging" av en organisasjon som er god å samskape med. Kommunen har behov for økt kunnskap om samskaping og å utvikle verktøy, metoder og arenaer de neste årene, for å lykkes på dette feltet.

Kommunen er i gang med å etablere digital frivilligsentral som er et av flere nye tiltak for å hente ut potensialet innen offentlig - frivillig samarbeid.

En ny temaplan for frivillig arbeid skal legges fram til politisk behandling før sommeren 2025. Den vil gi føringer for hvordan kommunen kan samarbeide og samskape bedre med innbyggere og andre aktører.

Lederdrevet omstilling

Ledere i sektoren har i 2024 jobbet med identifisering av kostnadsdrivere, analyser og kartlegging av tjenestene og kommet fram til tiltak og grep for å møte utfordringene strammere kommuneøkonomi, konkurranse om arbeidskraften, høyere endringstakt og digitalisering. Gjennom lederdrevet omstilling er behovet for omstilling og de planlagte tiltak og grep godt forankret hos ledere og ansatte i sektoren.

Tiltak som ikke krever større prosesser eller politisk behandling er innarbeidet i årets budsjett og omtales ikke her. Eksempler på det er turnusendringer, forenkling av arbeidsprosesser, kontraktsendringer, innsparingsmuligheter på driftsbudsjettene og endring i inntekter. Sektoren har i tillegg saldert budsjettet ved å redusere de avsatte midlene i økonomiplanen til demografiendringer, og ved å overta drift av KAD-plasser i eget sykehjem framfor å kjøpe av Lillestrøm.

Den store veksten i økonomisk sosialhjelp er holdt utenfor denne salderingen. Budsjettet til økonomisk sosialhjelp er videreført på 2024 nivå. Det pågående omstillingsprosjektet for å få kontroll på utgiftsveksten fortsetter i 2025. Prosjektet vil i 2025 innlemmes i omstillingsprogrammet som presenteres nedenfor. Det medfører blant annet en samkjøring med utviklingsarbeid knyttet til boligframskaffelse og arbeidet med bosetting og integrering av flyktninger.

Forventet behovsvekst knyttet til demografi må løses gjennom de planlagte tiltak og grep. Det vil bli krevende og er forbundet med økonomisk risiko. Mange mindre tiltak og enkle grep gjennomføres innenfor dagens lederstruktur og med tilgjengelige ressurser. Kommunalsjef ser imidlertid at det er nødvendig å avsette ressurser og prosjektorganisere de større omstillingsprosjektene dersom det skal sikres nødvendig framdrift. Dette gjelder særlig der arbeidet involverer flere enheter eller går på tvers av sektorer. Det vil derfor bli etablert et omstillingsprogram med fire programområder:

Programområdenes innhold

Programområde 1 - Velferdsområdet, økonomisk sosialhjelp, boligutvikling, flyktningtjenesten

Programområde 2 – Tjenesteutvikling og tjenestenivå, forsterket innsats på lavterskel og forebyggende tjenester

Programområde 3 – Organisering, struktur, arbeidsdeling og frivillighet

Programområde 4 - Barn/unge

Det vil være nødvendig å avsette midler til programledelse og til prosjektmedarbeider for programområde 1. Det vil også være behov for støtteressurser innenfor tjenstedesign, prosessledelse og kommunikasjon.

Beskrivelse av de største prosjektområdene

Kontroll på økonomisk sosialhjelp – er et igangsatt prosjekt på tvers av enheter og sektorer. Den store veksten i økonomisk sosialhjelp er stor grad påvirket av den økonomiske utviklingen i samfunnet. Det ble gjennomført en analyse av utgiftsveksten i februar 2024. Den avdekket at det var et mulighetsrom for å redusere kostnadene ved å endre arbeidspraksis og ved å samhandle bedre på tvers av enheter og sektorer.

Kartlegge og vurdere nivå på helse og omsorgstjenestene er overskrift for et større utviklingsarbeid som går på tvers av alle enheter i sektoren og på tvers av sektorer. Sektoren mener det er viktig at dette ikke bare blir et prosjekt med fokus på hva kommunen ikke skal tilby av tjenester. Det er ønskelig å se dette i en større sammenheng hvor utvikling av samarbeidet med frivilligheten og nærmiljøene, utvikling av tilbud på lavterskelnivå, forsterkning av den forebyggende/helsefremmende innsatsen, økt bruk av helseteknologi og økt helsekompetanse hos innbyggerne for å kunne ivareta egen helse, kan samkjøres. En målrettet og samlet innsats på disse områdene vil bidra til at kommunale ressurser i framtida kan gå til dem som trenger det mest og til de viktigste oppgavene. Rett tjeneste til rett person til rett tid er det overordnede målet. Lillestrøm kommune har driftet spesialplasser som KAD og Lindrende på vegne av flere kommuner på nedre Romerike, blant annet Nittedal. Lillestrøm avvikler driften på KAD og har sagt opp avtalen med Nittedal. De har varslet det sammen for Lindrende enhet. KAD plasser er planlagt etablert på korttidsavdelingen på Døli og kommunen må igangsette et arbeid for å finne alternativ til tilbudet på Lindrende enhet i løpet av 2025.

Følge opp boligtypeprogrammet og forsterke det boligsosiale arbeidet. Boligtilbud og tjenestetilbud henger nøye sammen. Tilgang på egnede boliger for ulike målgrupper sikrer kommunen gjennom arbeidet med boligtypeprogrammet. Egnede boliger er helt avgjørende for å lykkes med å gi rett tilbud til rett person til rett tid. Det er pågående prosjekter både for eldre på Døli og for yngre innbyggere med særlige behov i Svartkruttveien og Grevlingveien. For å øke mangfoldet av botilbud, er det et mål for kommunen at det utvikles prosjekter som tilbyr leie til eie og plusskonsepter. Aktuelle arenaer for dette er særlig sentrumsutviklingen på Rotnes, og transformasjonen av Hagan sentrum. Boligtypeprogrammet rulleres og følges opp som planlagt, inklusive fremskaffing av akuttboliger, botilbud for personer i aktiv rus, personellbase psykisk helse og forvaltning/opptrapping av den kommunale boligmassen. Det er under etablering et prosjekt som ser på organisering og forsterking av det boligsosiale arbeidet. Boligtypeprogrammet rulleres og følges opp som planlagt. Det er under etablering et prosjekt for å forsterke det boligsosiale arbeidet rettet mot innbyggere i den øvrige kommunale boligmassen.

Møte utfordringen med knapphet på helsepersonell. Knapphet på helsepersonell er en av de store utfordringene helse og velferdssektoren står overfor. Oppgavedeling, oppgaveforskyvning, mer teknologistøtte, nye arbeidstidsordninger, smartere turnuser mm. Her er det mye under utvikling i kommunene. Enhet for tilrettelagte tjenester deltar i et læringsnettverk i KS og det planlegges deltakelse i flere KS nettverk på dette området i 2025.

Effektivisere og fornye arbeidet med merkantile/administrative oppgaver i sektor og på tvers av sektorer. Tjenestekartleggingen avdekket flere oppgaver av merkantil/administrativ karakter som kan gjennomgås med tanke på forenkling og effektivisering. Arkivering, fakturering, rekruttering, personaloppfølging og bilhold er eksempler på dette. Kommunalsjefen mener det er behov for bistand til dette arbeidet og at det kan gjøres på tvers av sektorer.

Oppfølging av strategiplan helseteknologi. Det er behov for en større teknologisatsing i helse og velferd. Parallelt med oppgradering av driftsplattformen i kommunen og flere statlige satsinger som kommunen vil kunne dra nytte av på sikt har sektoren utarbeidet en strategiplan for helseteknologi. Hensikten med planen er å målrette arbeidet og bidra til at vi får effekt av det vi gjør. Dette gjør vi gjennom å integrere tjeneste- og fagutvikling og teknologiutvikling bedre. I løpet av 2025 vil alle enhetene/fagområdene ha utarbeidet en konkret handlingsplan for teknologiområdet. Det vil være behov for å tilføre ressurser dersom det skal gjennomføres en større satsing.

Informasjon - kommunikasjon. I sektorens strategiplan 2020- 2024 er informasjon/kommunikasjon ut mot innbyggerne beskrevet som et virkemiddel det er ønskelig at skal tas mer i bruk. God kjennskap til kommunens policy, tilbud og muligheter sammen med økt helsekompetanse i befolkningen vil bidra til å redusere etterspørselen etter kommunal bistand. Det er behov for å avsette ressurser til dette arbeidet.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	665 259	665 259	665 259	665 259
Sum Tekniske justeringer	-18 518	-18 518	-18 518	-18 518
Vedtak forrige periode				
Tjenester for å møte vekst i den eldre befolkning	4 200	4 200	4 200	4 200
Økt sosialhjelp	-6 000	-13 000	-13 000	-13 000
Sum Vedtak forrige periode	-1 800	-8 800	-8 800	-8 800
Sum Budsjettendring i år	19 522	19 522	19 522	19 522
Sum Lønns- og prisvekst	4 024	4 024	4 024	4 024
Konsekvensjusteringer	3 227	-3 773	-3 773	-3 773
Konsekvensjustert ramme	668 487	661 487	661 487	661 487
Innsparingstiltak				
Effektivisering og innsparingstiltak	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum Innsparingstiltak	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Nye tiltak				
Statsbudsjett 2025 - Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk	864	864	864	864
Statsbudsjett 2025 - Økt behov sosialhjelp endringer i engangsstønad ved fødsel og adopsjon	126	126	126	126
Økt sosialhjelp økonomiplan 2025-2028	6 000	6 000	0	0
Sum Nye tiltak	6 990	6 990	990	990
Nye tiltak og realendringer	-3 010	-3 010	-9 010	-9 010
Ramme 2025-2028	665 477	658 477	652 477	652 477

Tabell 10 - Oversikt over endringer i sektorens rammer

Vedtak forrige periode

Tjenester for å møte vekst i den eldre befolkning

Avsetning for å møte veksten i eldrebefolkningen framover i økonomiplanperioden. Det er behov for å arbeide videre med behovsanalyser og omstillingprosjektet for å kunne møte utfordringene på en god måte.

Økt sosialhjelp

NAV- området preges av ekstraordinære utgifter som følge av prisvekst og økte boligutgifter, og det er derfor i denne økonomiplanen lagt inn 13 millioner i 2024 og 7 millioner i 2025. Det forventes at ved å styrke innsatsen for sosialhjelpsmottakere i 2024 så kan utbetalingene reduseres i 2025.

Innsparingstiltak

Effektivisering og innsparingstiltak

Sektoren har saldert budsjettet ved å redusere avsatte midler i økonomiplanen til demografiendringer. Eksempler på dette er å overta drift av kommunalt akutt døgnplasser i eget sykehjem framfor å kjøpe av Lillestrøm, ivareta nye brukere med behov for omfattende tjenester uten økte rammer og å etablere et prosjekt på bemanningsløsninger for på sikt å redusere utgifter på vikarer og overtid.

Det er behov for å etablere et utviklingsarbeid som går på tvers av alle enheter i sektoren og på tvers av sektorer. Sektoren mener det er viktig at dette ikke bare blir et prosjekt med fokus på hva kommunen ikke skal tilby av tjenester. Det er ønskelig å se dette i en større sammenheng hvor utvikling av samarbeidet med frivilligheten og nærmiljøene, utvikling av tilbud på lavterskelnivå, forsterkning av den forebyggende/helsefremmende innsatsen, økt bruk av helseteknologi og økt helsekompetansen hos innbyggerne for å kunne ivareta egen helse, kan samkjøres. Sektoren vil ivareta omstillingsprogrammet med egne ressurser i starten, men vil ha behov for en programleder og kompetanseheving av ansatte i prosessledelse og tjenstedesign. Budsjettmidler vil sektoren finne i arbeidet med lederdrevet omstilling.

Nye tiltak

Statsbudsjett 2025 - Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk

Vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk. Det skal etableres vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper, og for å kompensere for økte kommunale kostnader som følge av dette er rammetilskuddet økt med 198 mill. kroner. Nittedal kommunes andel er på 0,9 mill. kroner.

Statsbudsjett 2025 - Økt behov sosialhjelp endringer i engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Endringer i folketrygdloven gjør at man må ha vært 12 måneder i landet sammenhengende for å ha rett til engangsstønad ved fødsel og adopsjon. Dette vil øke kommunenes utgifter til økonomisk sosialhjelp, og for å kompensere for dette er rammetilskuddet økt med 31,2 mill. kroner. Nittedal kommunes andel er på 0,1 mill. kroner.

Økt sosialhjelp økonomiplan 2025-2028

Det har de siste årene vært en økning i utgiftene til økonomisk sosialhjelp, både i Nittedal og på nasjonalt nivå. Kommunene står i en situasjon med blant annet dyrtid, kostnader knyttet til mottak av flykninger, oppjustering av sosialhjelpsnormer, barnetrygd som er besluttet å holdes utenfor inntekstberegning på sosialhjelp og et tydelig budskap om økt raushet knyttet til barneperspektivet.

For 2022 hadde NAV et merforbruk på rundt 9 millioner, for 2023 økte merforbruket til 13 millioner. Merforbruket for 2023 ble tilført rammen for 2024, med en forventning om å redusere utgiftene.

I arbeidet med å bremse kostnadsveksten i Nittedal Kommune har NAV gjennom 2024 identifisert faktorer som spiller inn på veksten i utgifter til økonomisk sosialhjelp i Nittedal, gjennom analyse utført av Agenda Kaupang og internt innsiktarbeid i NAV kontoret. Det er identifisert 10 tiltak som skal bidra til å bremse kostnadsveksten, og interne tiltak i NAV-kontoret er iverksatt og jobbes aktivt med. Parallelt med dette arbeidet ser vi at veksten i utgiftene til økonomisk sosialhjelp fortsetter, også i Nittedal.

Per september 2024 forventer NAV et merforbruk på 11 millioner per 31.12.2024, og dette er utover de 13 millionene som ble tilført rammen for 2024. NAV har i foreslåtte tiltak beskrevet at de store innsparingene krever tett samarbeid med enheter innad i egen sektor og på tvers av sektorer.

Partnerskapet i NAV har den anledning besluttet å prosjektorganisere arbeidet knyttet til foreslåtte tverrsektorielle samarbeid mellom NAV, Flyktningtjenesten og Boligkontoret, og dette arbeidet tar nå form.

Oppvekst og utdanning

5 433
I aldersgruppen 1-15 år

699 årsverk
Dedikerte medarbeidere
som står på for innbyggerne

8,04 % sykefravær
i sektoren (2023)

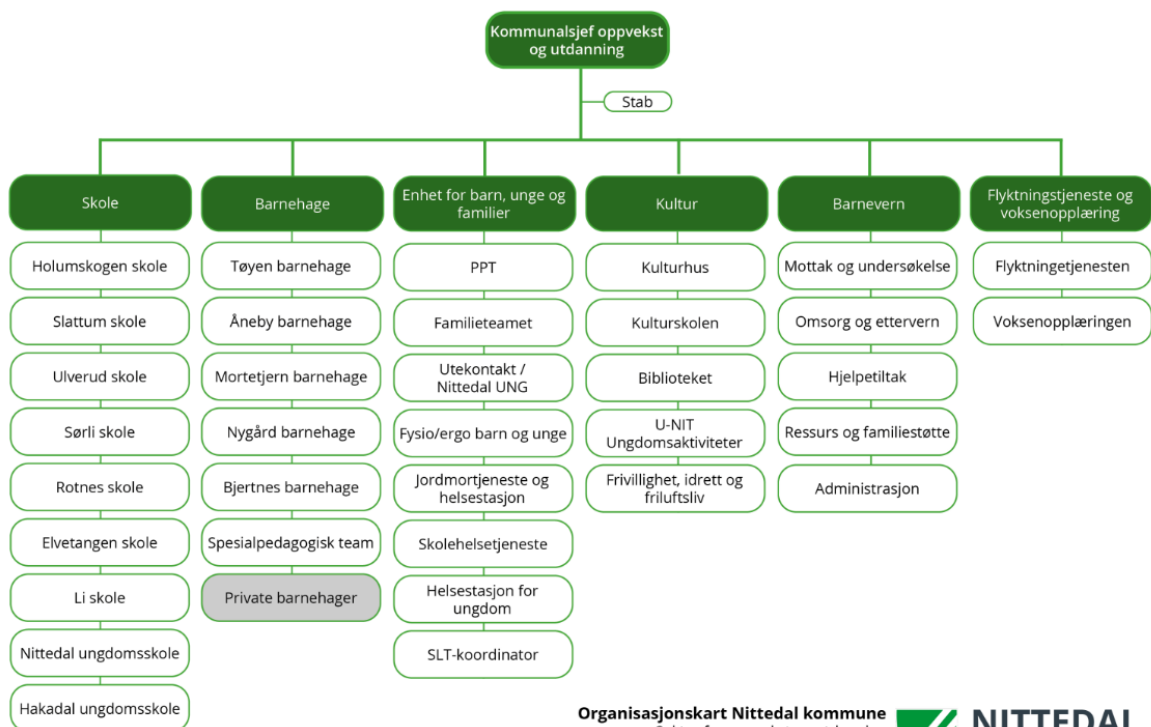
1090 millioner kroner
I utgifter til sektoren

Oppgaver som løses

Sektoren skal sørge for at barn og unge har et godt og trygt oppvekstmiljø, som fremmer fysisk og psykisk helse. Barn og unge i Nittedal skal oppleve at de er trygge, kan utfolde seg, behandler seg selv og andre med respekt, når sitt læringspotensial og er så glad i å bevege seg at det gir livsvarig bevegelsesglede.

Økonomiplan for 2025-2028

Samfunnsmål	Delmål	Indikator
Kompetente, inkluderende og engasjerte		
Vi skaper framtiden sammen	Kommunen har et godt nettverk og samarbeid med andre aktører utenfor Nittedal	Omtale i rapportering
	Alle aktører har felles eierskap og forståelse for retningen Nittedal kommune går i	Omtale i rapportering
	Barn og unge har innflytelse på eget hverdagsliv og på samfunnsutviklingen	Omtale i rapportering
	Innbyggere, næringsliv, frivillige organisasjoner, politikere og administrasjon jobber effektivt sammen for å finne gode løsninger, og bruker mulighetene som ligger innenfor digitalisering og ny teknologi	Omtale i rapportering
	Kommunen er flink til å dele kunnskap og informere om kommunens arbeid og prosesser, slik at det blir lett for innbyggere å engasjere seg og komme med relevante innspill	Omtale i rapportering
	Kommunen samarbeider med innbyggerne om å utvikle det gode lokalsamfunnet	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, Kommuneplanens arealdel
	Kommunen støtter opp om det frivillige arbeidet i Nittedal	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping
	Kommunen tar innbyggerperspektivet på alvor, og lokaldemokratiet fungerer godt	Omtale i rapportering
	Næringslivet, offentlige, private og ideelle aktører og skole arbeider sammen for relevant utdanning og sysselsetting	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, organisasjonspolitikken
	Vi har gode virkemidler og systemer for samarbeid og samskaping	Omtale i rapportering
		Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping
Lærende, samskapende og nytenkende		
Vi ivaretar klima, natur og miljø		
Vi bidrar til god helse og livskvalitet	Alle har like muligheter til å leve aktive liv, og det er lett for innbyggerne å ta valg som fremmer helse og livskvalitet	Omtale i rapportering
		Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge, Strategidokument for mobilitet, boligtypeprogrammet, fysisk aktivitet, areal osv
	Alle innbyggere tar ansvar for eget liv, og får hjelp til å ta vare på fysisk og psykisk helse. Kommunen legger til rette for mestring av bo og levekår	Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge, boligtypeprogrammet, Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, fysisk aktivitet, areal osv, strategidokument for mobilitet
	Fritidstilbudet er godt og variert i hele Nittedal	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, arealdel, Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge, Kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett

Økonomiplan for 2025-2028

Samfunnsmål	Delmål	Indikator
Vi gir god utdanning	Vi jobber sammen med frivilligheten og næringslivet for å fremme folkehelse, inkludering og livskvalitet. Private og ideelle tilbydere av velferdstjenester kan utfylle tjenestetilbudet i kommunen for å bidra til valgfrihet og gode tjenester for innbyggerne	Strategi for helse og velferd, Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, Strategisk næringsplan
	Vi prioriterer folkehelsearbeid og utarbeider konkrete folkehelsemål	Omtale i rapportering
	Vi prioriterer forebyggende arbeid og tidlig innsats	Strategidokument for kvalitet i barnehage og skole, Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge
	Barns beste skal være et grunnleggende hensyn i all kommunal og privat virksomhet. Voksne skal gjøre det som er best for barn	Omtale i rapportering
Vi utvikler bærekraftige tettsteder	Barnehager, skoler, fritidstilbud og foreldre samarbeider slik at alle barn og unge er trygge, inkludert og får utviklet sitt potensiale	Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge
	Vi har sunn arbeidsplassvekst og et variert tilbud innen handel og kultur	Resultatinformasjon i "Nittedal i tall"

Samfunnsmålene 2025-2028

Utfordringsbildet i korte trekk:

- Kommunens skoledrift er effektiv, men skolene har likevel store utfordringer i å holde budsjett. Det er i all hovedsak økende spesialundervisning som bidrar til dette.
- De fem kommunale barnehagene holder budsjettene, men kommunen opplever en betydelig økning av spesialpedagogiske tiltak til barnehagebarn i de private barnehagene.
- Barnevernets merforbruk er knyttet til plasseringer i fosterhjem og institusjon. Dette utgjør få barn, men hver plassering er svært kostnadskrevende.
- Kommunen opplever, som også på nasjonalt nivå, at barn med diagnoser innenfor autismespekteret øker.
- Det er også en økning av antall barn som får andre diagnoser, og som krever at kommunen må sette inn ekstra personell for å følge opp gjennom hele skole- og barnehagedagen.

Vi bidrar til god helse og livskvalitet

Barn og unges opplevelse av mestring, tilhørighet og læring rustet dem for framtiden.

Et av sektorens overordnede oppdrag er å sikre barn og ungdom god fysisk og psykisk helse. Barn og unges opplevelse av mestring, tilhørighet og læring rustet dem for framtiden og øker deres livskvalitet. Bl.a. er barnehagene, gjennom Rammeplanen, forpliktet til å fremme barns fysiske og psykiske helse som skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. I kvalitetsplan for Nittedalsbarnehagene er dette bidraget beskrevet slik: *Vi bygger livsfundamenter. Vi bygger barn som mestrer selv og barn som hjelper andre til å mestre.*

Overordnet del av skolens læreplan slår fast at elevene skal få *kompetanse som fremmer god fysisk og psykisk helse og som gir muligheter for å ta ansvarlige livsvalg*. I Strategiplan for kvalitet i nittedalsskolen er dette beskrevet slik: *Nittedalsskolen skal gi barn og unge et godt utgangspunkt for å mestre livene sine, både der de er nå og i videre utdannings-, samfunns- og arbeidsliv. De skal gis forutsetninger for å lykkes i et samfunn i rask utvikling med ny teknologi og nye muligheter*.

Barnekommunen Nittedal.

Nittedal er fremdeles en svært barnerik kommune, og skårer fremdeles høyest av kommunene i Akershus. Nittedal har 116 % barn sammenliknet med Kostragruppen, som er definert til 100%. Det betyr at Nittedal ikke er som mange andre kommuner, der barnetallet går ned og den eldre befolkningen øker. I framskrivingene fram til 2035 viser prognosene at barnetallet holder seg stabilt. Det tegner godt for framtida - men betyr også at utgiftsbehovet er høyere enn gjennomsnittet i kommunenorge.

Barn og unge trenger kompetente og nok voksne i barnehage og skoler. "Laget rundt barn og unge" beskrives gjerne som *"alle de som samarbeider om å gi barn og unge en god oppvekst, og beskrives som «[...] en viktig forutsetning for å skape et miljø der alle inkluderes og opplever fellesskap og mestring, og det vil kunne forebygge at problemer utvikler seg, eller at de blir større enn nødvendig» (Meld. St. 6 (2019-2020))*.

"Laget rundt" er et sentralt virkemiddel for å lykkes med tidlig innsats og en helhetlig oppfølging av barn og unge. Både erfaring og forskning viser at godt flerfaglig og tverrsektorielt samarbeid gir skolen bedre forutsetninger for å lykkes i arbeidet med å sikre at alle inkluderes og får utbytte av opplæringen. Med ramme faktorer som pålagte bemanningsnormer blir det lite rom for tilstrekkelig ressurser til Laget.

Forebygging

Forebygging rettet mot barn og unge handler først og fremst om å legge til rette for et godt oppvekstmiljø for alle. Dette innbefatter både informasjons- og holdningsarbeid samt konkret arbeid for å skape gode, trygge lokalsamfunn. Den nylig vedtatte *Plan for forebygging og oppfølging av barn og unge* legger føringer for kommunens arbeid. Temaplanen beskriver og dokumenterer det forebyggende arbeidet og oppfølging av alle barn og unge i Nittedal, gjennom universelle, selektive og indiserte tiltak, og svarer ut Bufdirs krav satt til plan om forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer.

Barnevernsreformen/Oppvekstreformen trådte i kraft 1. januar 2022. Et av målene med reformen er at kommunene styrker arbeid med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer er nøkkelen til økt kvalitet og effektivisering.

Samhandling og samarbeid på tvers av tjenester og sektorer skal sikre helhetlig og koordinert innsats uten brudd i oppfølgingen. Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) er en modell for samhandling som Nittedal har hatt gjennom mange år. BTI-modellen, med handlingsveilederen og verktøykassa, er for tiden under revisjon og vil revitaliseres i 2025. Det systematiske folkehelsearbeidet i kommunen må også sees i sammenheng med alt annet forebyggende arbeid. Denne samordningen av tjenester og tiltak for å heve kvaliteten på det tverrsektorielle arbeidet i kommunen krever høy oppmerksomhet, samarbeid og kompetanse. SLT (modell for å samordne rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge) - *Vi bryr oss* sørger også for at samordning av gode forebyggende tjenester for barn og unge knyttes sammen; kommunens tjenester, frivilligheten, interkommunalt samarbeid og ikke minst politiet har felles mål. SLT-arbeidet er nå samorganisert med Nittedal UNG, og i felles nye lokaler legges det til rette for et tett samarbeid mellom NAV, psykisk helse og rus, SLT og Utekontakten.

Kultur og idrett - viktige bidrag til folkehelse

Kultur- og idrettsaktiviteter beriker hverdagen til svært mange innbyggere i alle aldersgrupper, og er også viktige forebyggende bidrag til livskvalitet og innenforskap. I Nittedal er tilbudene variert og mange og bidrar hver dag til fysisk og psykisk helsegevinst. De aller fleste barn og unge i kommunen opplever tilhørighet, glede og mestring i møte med aktiviteter og tilbud. Alle organisasjoner i Nittedal som tilbyr fritidsaktiviteter for barn og unge mellom 5 og 19 år kan søke støtte fra Aktivitetsfondet. Fondet legger til rette for at barn fra lavinntektsfamilier gis anledning til å delta i organiserte fritidsaktiviteter.

Det er viktig å sikre kontinuitet på dette feltet, samtidig som også dette området presses av strammere kommuneøkonomi. Vurdering av nivå og omfang og hvor vi skal levere tjenester er i gang. En samlet vurdering av lavterskeltilbud til barn og unge i kommunen bidrar til å sikre god ressursutnyttelse og treffsikkerhet i tilbudene.

Sårbare barn, unge og familier.

Sektoren har ansvar fra før barn blir født. Kommunen har etablert et styrket helsestasjonstilbud til sårbare familier. *God start* tilbys foreldre som har opplevd ulike vansker i livet. Barnevernet skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid, og også Barnevernsloven sier at barnevernet skal bidra til at barn og unge får gode oppvekstvilkår.

Kommunens samhandling på alle områder der barn og unge lever sine liv, er avgjørende for at vi skal lykkes med de ressursene vi har. Likevel opplever kommunen, og vil også oppleve framover, at det for noen barn og unge blir for vanskelig og risikofyllt å bo hjemme. Kommunen har økende utgifter til plasseringer i fosterhjem og institusjon. Dette gjelder svært få barn og unge, men utgiftene er store.

Å ha mulighet for å oppleve og kunne delta i varierte kultur- og idrettsaktiviteter, bidrar også til god helse og livskvalitet. Det gjelder for mennesker i alle aldre, men kulturenheten prioriterer særlig målgruppene barn, unge og eldre. Bruk av Aktivitetsfondet som nevnt over, bidrar til at barn, uavhengig av familiens økonomi, kan delta i fellesopplevelser i kultur og idrettsaktiviteter.

7% av familiene i Nittedal har vedvarende lavinntekt (Levekårsindeksen 2024) . Dette utgjør ca 430 barn og unge i kommunen. Familiene til disse har hver uke utfordringer med å få de økonomiske behovene til å gå opp i forhold til inntekt. Hvordan kommunen møter disse behovene er et viktig spørsmål i forhold til levekår og mestringsevne.

Flyktningtjenesten sikrer at flyktningene har tilgang til nødvendige helsetjenester og hjelper til med spesialisert helsehjelp der det er nødvendig. Flyktningtjenesten tilbyr bl.a. foreldreveiledningsprogram som trykker flyktningene i foreldrerollen i et nytt land. Gjennom språkopplæring på Voksenopplæringen bidrar kommunen til at flyktninger og innvandrere i kommunen kan kommunisere effektivt for å kunne delta i samfunnet. Flyktninger tilbys også livsmestringskurs som styrker deltakernes motivasjon og mestring for å lykkes i det nye samfunnet.

Voksenopplæringen og flyktningtjenesten bidrar til å forbedre flyktningers og innvandreres jobbmuligheter gjennom opplæring, yrkesveiledning og jobbsøkerferdigheter. God integrering i samfunnet fører til bedre helse og livskvalitet, og at flyktninger klarer seg uten økonomisk sosialhjelp. Det settes i gang et utviklingsarbeid på tvers av sektorene for å lykkes bedre med integrering. Det er et mål at flyktninger raskt skal bli en del av samfunnet, komme i gang med livet i Norge og Nittedal og stå på egne ben uten behov for økonomiske hjelpetiltak.

Vi gir god utdanning

Bilde 15 - Klare for å bli skolert - men først - friminutt

I 2005 ble barnehageområdet flyttet til Kunnskapsdepartementet og barnehagene og ble med dette en del av det samlede utdanningsløpet. Skole og barnehage har både et dannings- og et utdanningsoppdrag. 5 kommunale barnehager, 21 private barnehager, 6 barneskoler og 3 ungdomsskoler ivaretar dette oppdraget i Nittedal for 1421 barnehagebarn og 3558 skoleelever. Oppdaterte prognoser viser at elevtallet i nittedalsskolen kommer til å ligge relativt stabilt mellom 3430 og 3540 de neste 12 årene.

Sektoren har strategiplaner for nittedalsskolen og nittedalsbarnehagen. Nåværende planverk er inne i sitt siste år, og fra skoleåret 2025/26 vil to planer bli til en: «Temaplan for læring og mestring i barnehage og skole 2025 - 2028». Både faglig læring, mestring og lærelyst, motivasjon og læringsglede, tilpasset opplæring og tidlig oppfølging vil være sentrale områder også i den nye temaplanen. Temaplanen vil sette mål og ambisjoner for skole og barnehage inn i neste økonomiplanperiode. De nåværende strategiene er beskrevet i de to planene for skoler og barnehage, og blir inneværende år fulgt opp og operasjonalisert i skoler og barnehagers virksomhetsplaner og utviklingsplaner. Strategiene skal samlet bidra til høyere kvalitet og et mer likeverdig tilbud på alle sentrale områder.

Inkluderende skole- og barnehagemiljø

I skolen måles elevenes læringsmiljø gjennom Elevundersøkelsen som gjennomføres fra 5. klasse. I Kvalitetsmeldinga orienteres politikerne om elevenes opplevelse av læringsmiljøet. Det er noen bekymringsfulle utviklingstrekk i grunnskolen over hele landet. Mange elever har en svakere tilknytning til skolen og stort fravær, elevenes motivasjon for skolearbeid synker, elevenes grunnleggende ferdigheter går noe tilbake og det er flere hendelser med vold og trusler mellom elever og mot ansatte. Mye av det samme oppleves også i Nittedal. De fleste elever trives likevel på skolen, og det er mange gode initiativer på skolene for å gjøre undervisningen mer praktisk og variert for å styrke tilhørigheten til klassen og skolen. Nittedal deltar med fire skoler i forskningsprosjektet *Supportgrupper i skolen* - et tiltak som skal bidra til at elever som ikke trives, ikke blir utestengt eller opplever mobbing. Dette arbeidet vil ha høy prioritet også inn i neste planperiode.

Kvalitets- og utviklingsmelding for barnehagene i Nittedal ligger til politisk behandling i høst. Meldingen viser at de kommunale barnehagene leverer gode tjenester som foresatte er fornøyd med. Utfordringene på barnehagefeltet er økte behov i barnegruppen og svak rekruttering. De kommunale barnehagene er inne i sitt andre år med regional kompetanseordning med barnehagemiljø og krenkelser som satsningsområde. Det første året var fokuset på voksenrollen og det psykososiale arbeidsmiljøet for de ansatte. Inneværende år rettes søkelyset på barnesyn og barnets stemme. Det overordnede oppdraget er å sikre at ansatte og voksne melder ifra, og at det opprettes en aktivitetsplan ved mistanke om eller en bekreftelse om at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Kompetanseutviklingen skjer i samarbeid med Høgskolen Innlandet.

Tidlig innsats.

Nittedal har svært høy deltagelse i barnehagen, og så å si alle barn i barnehagealder går i barnehage. Det bidrar til at tidlig innsats kan starte tidlig. Tidlig innsats gjenspeiler seg både i kommuneplanens samfunnsdel, i kvalitetsplan for nittedalsbarnehagene, i Kvalitetsplan for nittedalsskolen og i det pågående arbeidet med strategi for læring og mestring i barnehage og skole. I gjeldende plan for skole er tidlig innsats ett av tre hovedmål som skal sikre at barn skal få målrettet og systematisk støtte tidlig i skoleløpet. En «vente og se» holdning øker risikoen for at vansker vokser seg større og blir ressurskrevende og dyrt å håndtere senere i skoleløpet. Alle barneskolene deltar nå i forskningsprosjektet *SpedAims ABC123*. Målet i prosjektet er å identifisere hvordan skolen best kan støtte utviklingen til barn som strever med både regning og lesing tidlig i skoleløpet. Forskningsfunnene vil gi viktige bidrag til kommunens prioriteringer i kvalitets- og kompetanseutviklingsplaner framover.

Mestring, faglig og sosial utvikling i skole.

Nittedal skårer i gjennomsnitt litt over nasjonalt nivå, men kommunens ansvar påhviler særlig oppfølging av elever som skårer under tiltaksgrenser eller på de laveste nivåene i lesing og regning. Det er betydelige flere elever fra Nittedal som fullfører videregående opplæring enn snittet i landet, og grunnskolepoengene og eksamensresultatene for 2007-kullet var på nivå med tidligere og over det nasjonale snittet. På nasjonale prøver på 5. og 8.trinn var resultatene noe svakere enn årene før. Tendensen er at barneskolene har størst skolebidrag på de laveste trinnene, men at læringen har noe lavere progresjon gjennom de siste årene på barneskolen. Skolenes oppfølging av elevenes progresjon i grunnleggende ferdigheter følges tett av skoleeier og er tema på skoleledersamlinger.

Utfordringsområder med særlig fokus:

Barn og unge med flere ulike utfordringer.

Stadig flere barn og unge identifiseres med ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer. Dette medfører økt tilretteleggingsbehov og har resultert i en markant økning i individbaserte tiltak i barnehage og skole. Dette er en utvikling som ikke er bærekraftig på sikt, verken økonomisk eller sosialt.

Det er igangsatt et større analyse- og tiltaksarbeid på feltet. Det er sammensatte årsaker til økningen av spesialpedagogiske vedtak; både økte behov og kvaliteten i det ordinære tilbudet er gjenstand for analyse. Eksempelvis har andelen barn og unge med diagnosen autisme økt i alle aldersgrupper og hos begge kjønn. Denne økningen ser vi også i Nittedal. Kommunens tilbud til disse barna er inkludert i dette utviklingsarbeidet.

I årene som kommer må tjenestene derfor fokusere på omstilling og videreutvikling av gruppe- og fellesskapsløsninger framfor individuelle løsninger. Høy kvalitet i de universelle tilbudene som

barnehage og skole er, motvirker behov for særskilt tilrettelegging og er en forutsetning for at alle barn og unge får et tilbud som fremmer læring og allsidig utvikling.

Norskspråklige ferdigheter.

Ca. 23% av barn i nittedalsbarnehagene hadde i 2023 et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. Andel elever og barn med minoritetsspråklig bakgrunn øker, og norskspråklige ferdigheter er avgjørende for å motvirke risiko for utenforskap og frafall. Nasjonale funn viser også at sosiale forskjeller har en tendens til å bli sterkere utover i utdanningsløpet og at vi har sett økende forskjeller i Norge over de siste årene. Barnehager, skoler og SFO kan og bør jobbe mer systematisk med å bidra til sosial utjevning og økt sosial mobilitet.

Digitale ferdigheter.

Digitale læremidler er tatt i bruk i nittedalsskolen. Alle elever skal få de aller beste forutsetninger for å lykkes i morgendagens samfunn. I nittedalsskolen er det de pedagogiske behovene som danner grunnlaget for de valg vi gjør, og dette gjelder også for bruk av digitale verktøy. Fra skolestart i år får nittedalsskolen tilgang til mer enn 40 læreverk og pedagogiske programmer innenfor samme kostnadsramme som dagens lisensbaserte løsning. Dette betyr at det blir lettere for læreren å tilpasse til det enkelte tema man jobber med, og til den enkelte elevs behov. Kommunen prioriter også dette skoleåret to 40% stillinger som digitalpedagoger. Disse skal sikre at alle elever styrker sin digitale kompetanse, og at læringsteknologi benyttes av alle lærere. Nittedal har også utviklet en lokal KI-løsning for skolene. Kunstig intelligens i form av en stor språkmodell er et verktøy som kan hjelpe både lærere og elever, og være en digital assistent i arbeidet på skolen. Løsningen er nettopp tatt i bruk, og med høy fart i digital utvikling vil kontinuerlige oppdatering av kunnskap og evalueringer ha høy prioritet.

Flyktningarbeid, Voksenopplæring og inkludering.

Voksenopplæringen gir både voksne med og uten skolebakgrunn mulighet til å lære seg norsk. For voksne flyktninger og innvandrere uten skolebakgrunn gir dette en mulighet til å lære å lese og skrive. Flyktninger med formell utdanning fra hjemlandet får mulighet til å fullføre eller fortsette sin utdanning i Norge. Voksenopplæringen gir muligheter for å fortsette eller bygge opp en karriere i Norge, samt hjelp til å følge opp barna i deres utdanningsløp. 130 flyktninger er i dag deltakere i Voksenopplæringen, som er lokalisert på gamle Kirkeby skole. I 2021, da VO ble kommunal, var det ca. 35 deltakere (elever), i 2024 er det 130. Voksenopplæringen må kunne skaleres opp og ned gitt bosettingstallet i kommunen.

Vi utvikler bærekraftige tettsteder

Bilde 16 - Slattumhallen

I Nittedal skal tettsteder og lokalsamfunn være inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige. Den oppvoksende generasjon skal erfare at Nittedal er et trygt og godt sted å vokse opp. Skoler og barnehager bruker sine nærmiljø aktivt i hverdagen. Gjennom å legge til rette for samarbeid med aktører i nærmiljøet, samt å benytte seg av skogs- og turområder, opplever barn og unge en variert og praktisk tilnærming til læring. Det er også fint at innbyggere ser og erfarer at barn og unge hører til i dagliglivet i kommunen.

Kulturverket Flammen med bl.a. auditoriet, bibliotek og kulturskole er en inkluderende møteplass på tvers av generasjoner og opphav, og en arena som fremmer trivsel, livskvalitet og god folkehelse. I tilknytning til skolene i Nittedal er det kultur- og idrettsaktiviteter som samler mange av kommunens innbyggere. I kulturskolen gis det et bredt tilbud, og kommunen er over gjennomsnittet på antall timer per elev i kulturskolen. Gitt redusert økonomisk handlingsrom i 2025 vil man også måtte vurdere tjenester innen kultur for å sikre økonomisk bærekraft i årene som kommer.

Skolebyggene skal brukes utenfor skoletiden, men ikke alle skolebygg er like godt egnet til alle formål. Det er i gang et mulighetsstudie- og lokaliseringsarbeid om Rotnes skole. Økt utbygging utfordrer også skole- og barnehagekapasitet.

Vi ivaretar klima, natur og miljø

Sektorens ansvar er å skape bevissthet om bruk av naturen og nærmiljøet. Barn og unge skal håndtere dagens og morgendagens utfordringer, og vår felles framtid avhenger av at kommende generasjoner tar vare på kloden. Læreplanen for grunnskolen er tydelig på skolens samfunnsoppdrag og vektlegger både lokalt og globalt ansvar. Gjennom opplæringen skal elevene få kunnskap om og utvikle respekt for naturen og utvikle bevissthet om hvordan menneskets levestett påvirker naturen og klimaet. Også i barnehagen skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Et av de fem målene i Nittedal kommunes *plan for forebygging og oppfølging av barn og unge; temaplan 2024 – 2027*, er at barn og unge tar vare på miljøet.

Medarbeidere i barnehagene og skolene har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftige samfunn. Dette arbeidet starter lokalt på den enkelte skole og barnehage i Nittedal. Barnehager og skoler arbeider med kildesortering, gjenvinning og gjenbruk.

Alle de kommunale barnehagene i Nittedal er i 2024 miljøfyrtårnsertifisert, og skolene skal straks i gang med sertifiseringen. I løpet av 2025 er alle sektorens enheter miljøfyrtårnsertifisert. Opplæring i skoler, barnehager og VO om sortering av avfall og besøk på gjenvinningsstasjoner i nærområdet øker kunnskap i hvordan vi som samfunn må sørge for god ressursutnyttelse. Kommunen har tatt i bruk Hagen skole til ulike elevgrupper, og så og si alt av møbler og inventar er gratis gjenbruk fra kommunen og fra private givere.

Flere av sektorens medarbeidere benytter bil i arbeidet. Det arbeides med å redusere tid i bil ved å begrense og fordele virkeområder bedre. Et mer samordnet bilhold i kommunens ulike enheter er også på agendaen.

Vi skaper framtiden sammen

Framtiden skapes av alle som bor i Nittedal. Samskaping krever involvering og engasjement for å skape et godt og trygt lokalsamfunn. Gjennom Barnemøter i barnehagene, Elevråd på skolene, i Ungdomsrådet og i Barn og unges kommunestyre (BUK), lokalt foreldreutvalg (FAU), kommunalt foreldreutvalg (NKFU), samarbeidsutvalg (SU), politikken og frivilligheten bidrar alle i det store VI-samarbeidet slik at "det er godt å leve i Nittedal".

Samarbeid og samspill mellom frivilligheten og kommunal sektor kan alltid bli bedre, og for å nå målet i samfunnsdelen «*vi har gode virkemidler og systemer for samarbeid og samskaping*», er det behov for mer kompetanse og ressurser på samhandling og samskaping i organisasjonen.

Et sektorovergripende arbeid ble igangsatt i 2024, og det utarbeides en temaplan for frivillighet og samskaping, der samskaping mellom frivilligheten og kommunen skal struktureres og styrkes. På den digitale plattformen NYBY, som er under pilotering, kan kommunen og frivilligheten øke kapasiteten på å "finne hverandre."

«Pådriv» – et nav som sikrer samarbeid.

Som et konkret svar på bærekraftsmål nr. 17 – "Samarbeid for å nå målene" er Pådriv et initiativ som samler mennesker og skaper konkrete fellesskapsprosjekter i kommunen, der folk bor. Små og store aktører, privatpersoner og virksomheter, danner partnerskap som definerer problemer og utfordringer, utformer nye løsninger, gjennomfører prosjekter og deler læring. Nittedal er i gang med å vurdere et videre samarbeid med Pådriv.

Lederdrevet omstilling

Forankring av Lederdrevet omstilling i sektoren

Alle ledere i sektoren har i 2024 hatt Lederdrevet omstilling som første prioritet. Overordnet Lederforum og i ledersamlinger, men ikke minst i sektorleder- og enhetsmøter har det vært jobbet med innsikt og analyse av utfordringsbildet, identifisering av kostnadsdrivere, beskrivelse av mulighetsrom og identifisering av aktuelle tiltak og grep

De fire hovedutfordringene strammere kommuneøkonomi, konkurranse om arbeidskraften, høyere endringstakt og digitalisering ligger til grunn og nødvendiggjør omstillingsarbeidet. Sammen med bl.a. podkaster, presentasjoner og videoer har innsikten i den økonomiske situasjonen og potensialet i tjenestene bidratt til god forståelse for helhetsbildet hos lederne, som de tar videre i sine enheter.

Ledelse er dreiningspunktet rundt omstillingen som må skje. Enhetsledere i sektoren har tydelig fått dette oppdraget, og må motivere, forstå og finne mulighetsrommet i å redusere utgiftsnivået. Lederne er en avgjørende faktor for at vi klarer å omstille Nittedal for framtida.

Lederdrevet omstilling setter ledere i sentrum for prosessene ute i enhetene. Enhetsledere kjenner sine enheter best, og er mest kompetent til å identifisere muligheter for å bremse kostnadsveksten, vurdere nivå på tjenestene og ikke minst gjøre konsekvensanalyser av mulige tiltak. I tett samarbeid og dialog innad i sektorlederteamet og i rektormøtene drøftes og analyseres det økonomiske utfordringsbildet. Sektorens samlede avvik angår alle ledere.

Løpende justeringer i alle enheter

I alle enheter er dette arbeidet konkretisert ved at mulige tiltak tas fortløpende, og at det iverksettes større grep som skal sikre økonomisk bærekraft på lengre sikt. Enhetene har også fokus på smalere "1%-tiltak" som sett i sammenheng for sektoren er viktige bidrag for å redusere kostnadene. Identifisering av små og større mulige tiltak er et pågående arbeid, og tiltakslista er derfor i prosess.

Tverrfaglig omstillingsarbeid er nødvendig

Sektorens merforbruk er i all hovedsak knyttet til områdene barnevern, spesialpedagogiske tiltak i barnehage, individuell tilrettelegging i barnehage knyttet til nedsatt funksjonsevne og vedtak om spesialundervisning i skole. Dette omhandler mange fagområder, som PPT, skole, barnehage og spesialisthelsetjenesten.

Omstillingsprosjekt er i gang, og målet er at sektoren i løpet av 2025 og 26 har redusert både behovet for og utgifter knyttet til individuelle spesialpedagogiske tiltak i barnehage og skole.

Kommunen skal fortsatt sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud, men plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen.

For merforbruk i barnevern er utgifter knyttet til plasseringer i all hovedsak den direkte årsaken. Utgiftsnivået er likevel større enn utgiftsbehovet sammenlignet med andre kommuner, ref Kostra. En bred gjennomgang av hele enheten er derfor nødvendig.

Alle grep knyttet til produktivitet/effektivitet, organisering og nivå på tjenestene vil analyseres.

Kvalitet og kvantitet på det forebyggende arbeidet er overordnet et av de viktigste virkemidlene kommuner har. Vurdering av FACT Ung og vitalisering av BTI er et helhetlig omstillingsgrep i 2025.

Flyktningarbeid og integrering

Flyktningarbeid er i dag organisert i flere sektorer, Boligkontoret, Flyktningtjenesten, Voksenopplæringen og NAV samarbeider for å sikre at det gjøres helhetlige vurderinger og settes inn rette tiltak til rett tid. Arbeidet i sektorens Flyktningtjenesten knytter seg tett opp til programområder i

sektor for helse og velferd, som kontroll på utgiftsveksten på sosialhjelp, boligframskaffelse og arbeid med bosetting og integrering av flyktninger. Vurdering av organisering vil også inngå i dette.

Styrke det ordinære tilbudet

I det ordinære tilbudet skal barnehagen tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Også i skolen skal det ordinære tilbudet romme bredt og sikre tilpasset opplæring, uten at henvisning og vedtak er nødvendig. Et bredt analysearbeid er i gang, med mål om å redusere både behov og kostnader for individuelle spesialpedagogiske tiltak.

Barn, unge og familier med behov for flere og spissede kommunale tjenester

Ansvar for feltet ligger både i sektor helse og velferd og oppvekst og utdanning. Kvalitet og kapasitet i barnehager, skoler og i avlastningstilbud er av særlig stor betydning for denne gruppen. Det gis god hjelp til barn, unge og deres foresatte i skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom, PPT, Familieteamet og i Barneverntjenesten. I tillegg følger Nittedal UNG og Utekontakten opp en stor gruppe unge. Kommunen har nylig gjennomført en ROS-analyse knyttet til tilbud for denne gruppa. Sektorene vil arbeide videre med grep knyttet til beskrevet utfordringsbilde, på en organisatorisk, faglig og økonomisk forsvarlig måte.

Effektivisering og sentralisering av oppgaver

Tjenestekartleggingen har også identifisert områder som bør gjennomgås, og som i likhet med andre sektorer må vurderes for effektivisering og sentralisering av oppgaver. Enhetenes kapasitet til merkantile oppgaver, som f.eks fakturering og arkivering, er begrenset, og en gjennomgang i 2025 er planlagt. Bilhold er også et utgiftsområde som gjennom sentralisering og enhetlige løsninger trolig vil redusere både tidsbruk og økonomi. Rekrutteringsprosesser og onboarding/offboarding er områder som allerede er på kommunens felles agenda.

Samskaping som forsterker omstillingen

Frivilligheten er bred i Nittedal, og gjennom god struktur og digitale løsninger kan frivilligheten og kommunen lykkes enda bedre i samskaping. Et innsiktsarbeid og en pågående pilot knytte til den digitale løsningen NYBY viser god effekt, og kommunen vil vurdere om NYBY skal etableres som en fast ordning.

Kultur og idrett - viktige bidrag til folkehelsen

Kultur - og idrettsaktiviteter beriker hverdagen til svært mange innbyggere i alle aldersgrupper, og er også viktige forebyggende bidrag til livskvalitet og innenforskap. Det er viktig å sikre kontinuitet på dette feltet, samtidig som også dette området presses av strammere kommuneøkonomi. Vurdering av nivå og omfang og hvor vi skal levere tjenester er i gang. En samlet vurdering av lavterskeltilbud til barn og unge i kommunen bidrar til å sikre god ressursutnyttelse og treffsikkerhet i tilbudene.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	1 075 573	1 075 573	1 075 573	1 075 573
Sum Tekniske justeringer	-93 201	-93 201	-93 201	-93 201
Vedtak forrige periode				
Investeringsstøtte idrett	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Utstyrsløft i skolene	0	0	-1 750	-1 750
Økt driftsstøtte utendørs idrettsanlegg	-134	-134	-134	-134
Øvingslokaler	-500	-500	-500	-500
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	-3 634	-3 634	-5 384	-5 384
Sum Budsjettendring i år	28 721	28 721	28 721	28 721
Sum Lønns- og prisvekst	17 361	17 361	17 361	17 361
Konsekvensjusteringer	-50 752	-50 752	-52 502	-52 502
Konsekvensjustert ramme	1 024 820	1 024 820	1 023 071	1 023 071
Innsparingstiltak				
Effektivisering og innsparingstiltak	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Innsparingstiltak	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Nye tiltak				
Statsbudsjett 20205 - SFO 3. klasse gratis halvdagsplass helårseffekt av endring i 2024	5 963	5 963	5 963	5 963
Statsbudsjett 2025 - Barnevernsreformen - overgangsordningen spesialiserte fosterhjem	33	33	33	33
Statsbudsjett 2025 - Ny opplæringslov - Helårsvirkning	326	326	326	326
Statsbudsjettet 2025 - Redusert makspris barnehager helårseffekt av endring i 2024	9 710	9 710	9 710	9 710
Sum Nye tiltak	16 032	16 032	16 032	16 032
Nye tiltak og realendringer	13 032	13 032	13 032	13 032
Ramme 2025-2028	1 037 852	1 037 852	1 036 103	1 036 103

Tabell 11 - Oversikt over endringer i sektorens rammer

Vedtak forrige periode

Investeringsstøtte idrett

Tiltaket ble lagt inn i 2024 uten varig effekt og tas ut i økonomiplanen 2025-2028.

Utstyrsløft i skolene

Alle klasserom og de fleste øvrige undervisningsrom skal ha digitale tavler for at lærerne skal kunne nyttiggjøre seg de digitale verktøyene. Skjermene er over forventet levetid, og stadig flere går i stykker. Det er lagt en plan for å bytte ut de gamle skjermene over perioden 2024-2026 med en utgift på 1,75 millioner kroner hvert år.

Økt driftsstøtte utendørs idrettsanlegg

Det ble bevilget 134 000 kroner til økning av driftsstøtten til utendørs idrettsanlegg. Tiltaket videreføres ikke i økonomiplanen 2025-2028.

Øvingslokaler

Kommunestyret avsatte i budsjettet for 2024 0,5 mill. kroner til bedre og flere øvingslokaler til kulturlivet. Dette er en engangsbevilgning som ikke videreføres i økonomiplanen 2025-2028.

Innsparingstiltak

Effektivisering og innsparingstiltak

Sektoren har saldert budsjettet ved å redusere kompetanseutviklingstiltak i skole og barnehage. Videreutdanning på skole og buffer til skolestartere og tilflyttende elever som kommer i 2025 er fjernet. Det er også planlagt å samlokalisere en avdeling til Rådhuset og dermed si opp ekstern leieavtale. Det er redusert i øvrige poster på kommunalsjefens område.

Nye tiltak

Statsbudsjett 20205 - SFO 3. klasse gratis halvdagsplass helårseffekt av endring i 2024

I 2024 ble det vedtatt å utvide ordningen med 12 timers gratis SFO i uken til også å gjelde elever på 3. trinn. I Statsbudsjettet for 2024 blir kommunene kompensert for helårsvirkningen av denne prisreduksjonen. Nittedal kommune sin andel på ca. 6 mill. kroner er innarbeidet i budsjettforslaget til sektoren.

Statsbudsjett 2025 - Barnevernsreformen - overgangsordningen spesialiserte fosterhjem

Overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem vil føre til at kommunenes utgifter øker gjennom 2025. For å kompensere for dette er rammetilskuddet for 2025 økt med 8,5 mill. kroner. Nittedal kommunes andel er på 33 000 kroner.

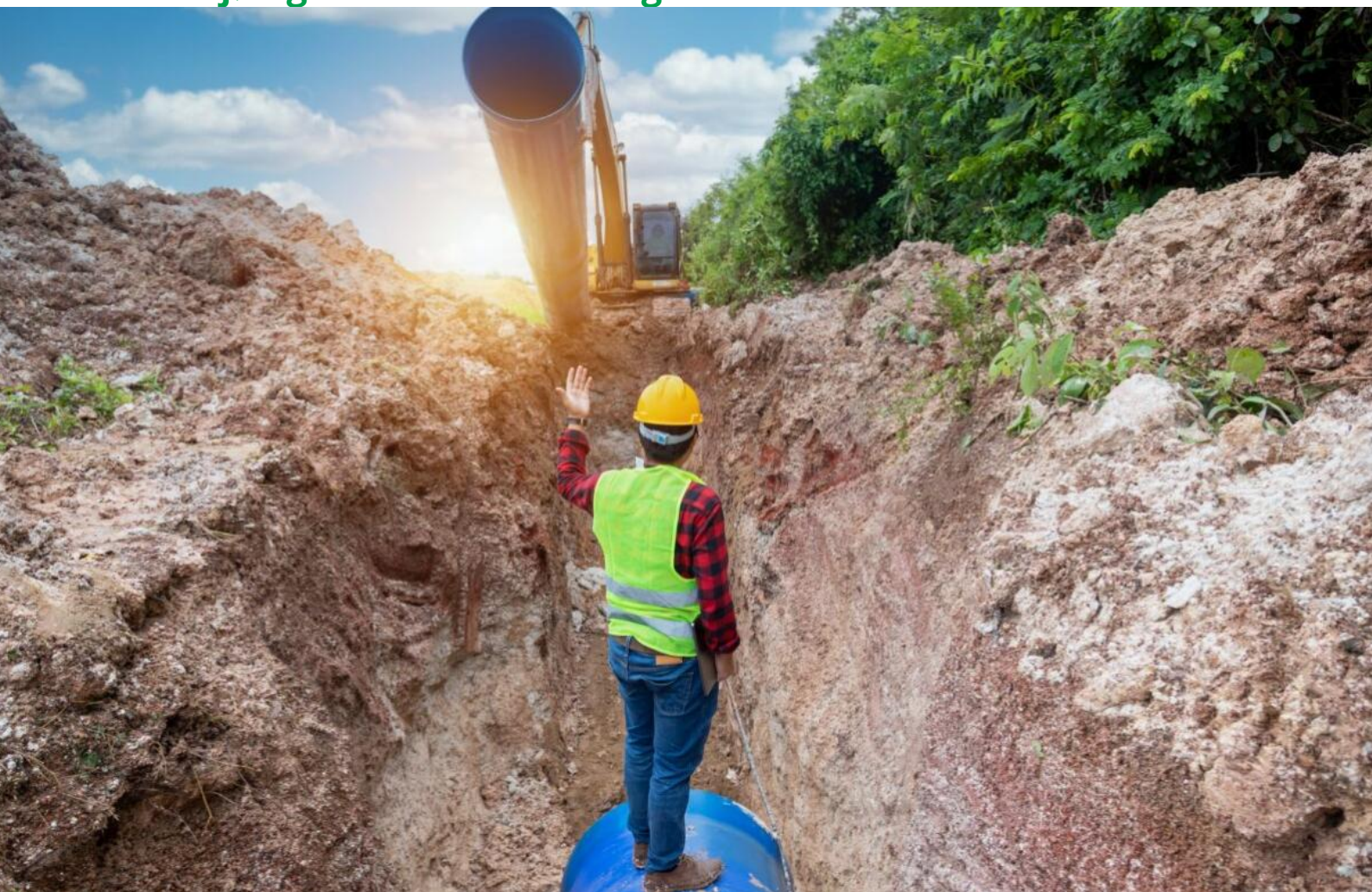
Statsbudsjett 2025 - Ny opplæringslov - Helårsvirkning

Ny opplæringslov trådte i kraft 1.8.2024. Rammetilskuddet til kommunene ble i 2024 økt med 41,7 mill. kroner som kompensasjon for merkostnader ved innføring av rett til opplæring i egen skriftspråkgruppe på eget hovedmål på ungdomstrinnet. Det nye lovkravet får helårseffekt i 2025, og rammetilskuddet er derfor økt med ytterligere 60,7 mill. kroner for å kompensere for dette. Nittedal kommunes andel er på 0,3 mill. kroner.

Statsbudsjettet 2025 - Redusert makspris barnehager helårseffekt av endring i 2024

I statsbudsjettet 2024 ble det vedtatt å redusere maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagen til 2 000 kroner fra 1. august 2024. I Statsbudsjettet for 2025 blir kommunene kompensert for helårsvirkningen av denne prisreduksjonen. Nittedal kommune sin andel på 9,7mill. kroner er innarbeidet i budsjettforslaget til sektoren.

Miljø og samfunnsutvikling

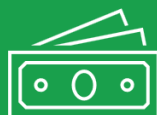
25 979
Innbyggere i Nittedal

53 årsverk
Dedikerte medarbeidere
som står på for innbyggerne

4,87% sykefravær
i sektoren (2023)

306 millioner kroner
I utgifter til sektoren

Oppgaver som løses

Sektoren har ansvar for miljø- og klimaforvaltning, overordnet samfunnsplanlegging og beredskap, plan- og byggesaker, oppmåling, matrikkelføring, , trafikkisikkerhet og drift- og forvaltning av den kommunale infrastrukturen. Sektoren er kommunens kontaktpunkt mot de interkommunale selskapene ROAF, NRBR og NRVA og vertskommunesamarbeidet for landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal. En betydelig del av sektorens aktiviteter og tjenester er finansiert gjennom selvkost.

Økonomiplan for 2025-2028

Organisasjonskart Nittedal kommune
Sektor for miljø og samfunnsutvikling
Kommunalsjef, enheter og avdelinger

NITTEDAL
KOMMUNE

Samfunnsmål	Delmål	Indikator
Kompetente, inkluderende og engasjerte		
Vi skaper framtiden sammen	Kommunen har et godt nettverk og samarbeid med andre aktører utenfor Nittedal	Omtale i rapportering
	Alle aktører har felles eierskap og forståelse for retningen Nittedal kommune går i	Omtale i rapportering
	Barn og unge har innflytelse på eget hverdagsliv og på samfunnsutviklingen	Omtale i rapportering
	Innbyggere, næringsliv, frivillige organisasjoner, politikere og administrasjon jobber effektivt sammen for å finne gode løsninger, og bruker mulighetene som ligger innenfor digitalisering og ny teknologi	Omtale i rapportering
	Kommunen er flink til å dele kunnskap og informere om kommunens arbeid og prosesser, slik at det blir lett for innbyggere å engasjere seg og komme med relevante innspill	Omtale i rapportering
	Kommunen samarbeider med innbyggerne om å utvikle det gode lokalsamfunnet	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, Kommuneplanens arealdel
	Kommunen støtter opp om det frivillige arbeidet i Nittedal	Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping
	Kommunen tar innbyggerperspektivet på alvor, og lokaldemokratiet fungerer godt	Omtale i rapportering
	Vi har gode virkemidler og systemer for samarbeid og samskaping	Omtale i rapportering
		Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping
Lærende, samskapende og nytenkende		
Vi ivaretar klima, natur og miljø	Befolknings- og arbeidsplassvekst skjer i hovedsak innenfor det prioriterte tettstedet Rotnes	Resultatinformasjon i "Nittedal i tall"
	Vi forbereder oss på, og tilpasser oss til klimaendringene	Omtale i rapportering
	Vi forvalter naturmangfold, vassdrag, ressurser og arealer på en bærekraftig måte	Temaplan for klima, natur og miljø, strategidokument for klima, natur og miljø i tettstedene, temaplan for samferdsel og trafikkssikkerhet, strategidokument for mobilitet
	Vi ivaretar naturverdier som er særegne for Nittedal eller har særlig bevaringsverdi	Temaplan klima, natur, og miljø, arealstrategi og arealdel
	Vi reduserer transportbehovet og tilrettelegger for mer grønn mobilitet	Omtale i rapportering
	Vi stiller strenge miljøkrav ved bygging av kommunale bygg, og kartlegger energiøkonomisering og miljøvennlige oppvarmingsløsninger i	Omtale i rapportering

Økonomiplan for 2025-2028

Samfunnsmål

	Delmål	Indikator
	eksisterende bygg og anlegg. Solenergi og bergvarme er satsningsområder	
	Nittedal sentrum utvikles til et klimavennlig og bærekraftig sentrum for hele kommunen	Områdeplan sentrum, temaplan klima, natur og miljø
	Vi bidrar til å gjenopprette tapt natur og økosystemer, samt fremme innføringen av en bærekraftig forvaltning av skog og ferskvannsbaserte økosystemer	Omtale i rapportering
	Vi bidrar til å redusere ødeleggelsen av habitater og hindrer lokal utryddelse av truede arter og stanser tap av biologisk mangfold	Omtale i rapportering
	Vi jobber for å hindre spredning av fremmede arter og motarbeider forurensning	Omtale i rapportering
	Vi reduserer klimagassutslipp i egen virksomhet og i samfunnet	Resultatinformasjon i "Nittedal i tall"
Vi bidrar til god helse og livskvalitet	Alle har like muligheter til å leve aktive liv, og det er lett for innbyggerne å ta valg som fremmer helse og livskvalitet	Omtale i rapportering
		Temaplan for forebygging og oppfølging av barn og unge, Strategidokument for mobilitet, boligtypeprogrammet, fysisk aktivitet, areal osv.
	Befolkningen i Nittedal har god tilgang til turveier og attraktive friluftsområder i Marka og sine nærområder	Resultatinformasjon i "Nittedal i tall"
	Vi har aldersvennlige lokalsamfunn som er trygge, inkluderende og tilgjengelige. Lokalsamfunnet fremmer eldres deltakelse og bidrar til aktiv aldring	Boligtypeprogram, areal og mobiltet, strategi for helse og velferd
	Vi jobber sammen med frivilligheten og næringslivet for å fremme folkehelse, inkludering og livskvalitet. Private og ideelle tilbydere av velferdstjenester kan utfylle tjenestetilbudet i kommunen for å bidra til valgfrihet og gode tjenester for innbyggerne	Strategi for helse og velferd, Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping, Strategisk næringsplan
	Vi prioriterer folkehelsearbeid og utarbeider konkrete folkehelsemål	Omtale i rapportering
Vi gir god utdanning	Barns beste skal være et grunnleggende hensyn i all kommunal og privat virksomhet. Voksne skal gjøre det som er best for barn	Omtale i rapportering
Vi utvikler bærekraftige tettsteder	Tettstedsutvidelser i midtre del av kommunen bidrar til livskraftig og attraktiv utvikling av framtidig sentrum i Nittedal	Områdeplaner for Midtre Rotnes og Tumyrhaugen , Temaplan klima, natur og miljø
	Vi har gode og helsefremmende bomiljøer og attraktive lokalsamfunn og tettsteder som gir gode liv	Omtales i ulike utredninger, strategidokument og reguleringsplaner
	Vi har sunn arbeidsplassvekst og et variert tilbud innen handel og kultur	Resultatinformasjon i "Nittedal i tall"

Økonomiplan for 2025-2028

Samfunnsmål

Delmål

Vi sikrer miljøvennlig og bærekraftig utvikling av lokalsamfunn og tettsteder

Indikator

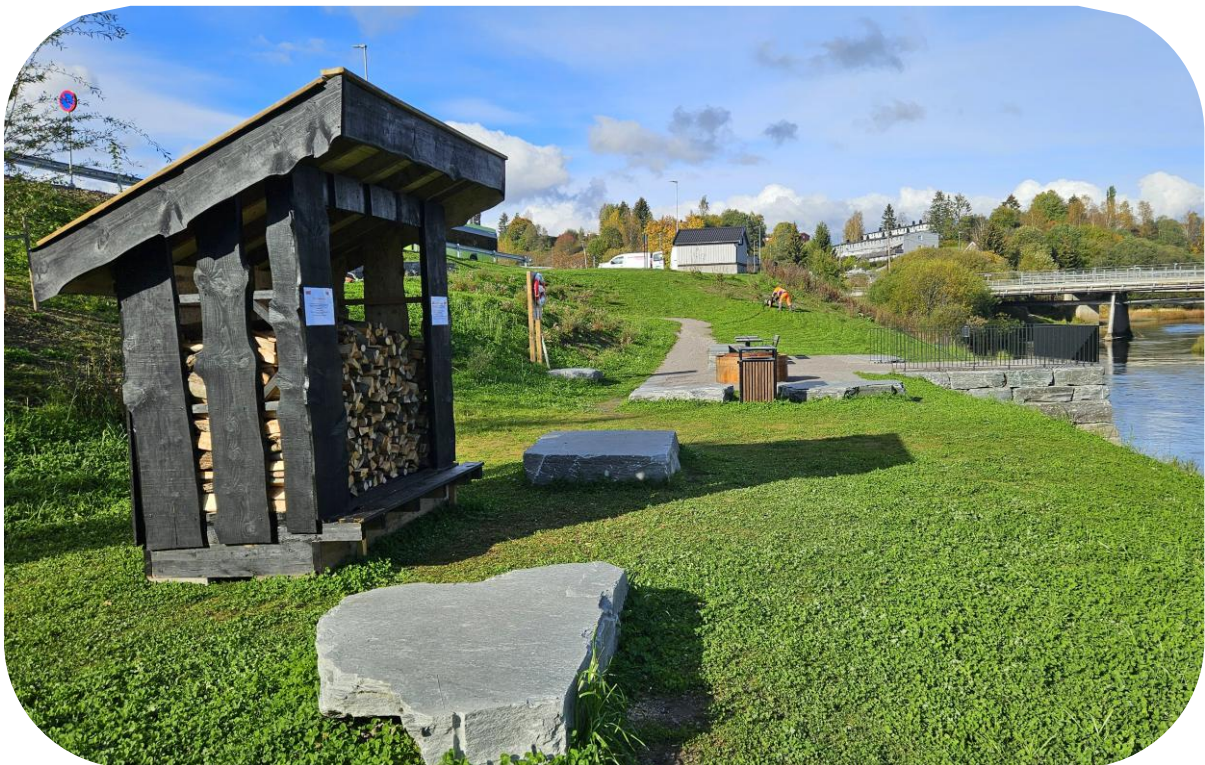
Temaplan for klima, natur og miljø, strategidokument for klima, natur og miljø i tettstedene, temaplan for samferdsel og trafiksikkerhet, strategidokument for mobilitet

Samfunnsmålene 2025-2028

Vi bidrar til god helse og livskvalitet

Sektoren bidrar til god helse og livskvalitet på mange måter. Gjennom arealforvaltningen ivaretar sektoren verdier som preger Nittedal som «den grønne bygda», med skog, friluftsområder, kulturlandskap, raviner, elver og vassdrag. En kontinuerlig utfordring er å finne balansen mellom vekst og vern i en kommune som ligger tett på Oslo og som historisk har hatt en vekst på om lag 1,4%.

Gjennom arealforvaltning og konkrete tiltak som skilting og annen tilrettelegging bidrar sektoren til å sikre innbyggerne god tilgang til både friområder, Nitelva og Marka.

Bilde 17 - Skredområdet ble et bra friområde i Søndre. Turkameratene har i 2024 satt opp vedstativ til bruk ved bålplassen på Li.

Gode boliger og bomiljøer er viktige for Nittedølers trivsel og helse. Dette sikrer vi gjennom tydelig krav til kvalitet på bygg og uteområder i våre planer. Gode møteplasser og variasjon i boligtilbud er sentrale elementer. Gjennom byggesaksbehandlingen kontrolleres at boliger og uteområder tilfredsstiller krav iht. planer og lovverk, som ivaretar bl.a. helse, miljø og sikkerhet. Sektoren fører også tilsyn etter at bygg er oppført, og følger opp ulovligheter.

Kommunalteknisk infrastruktur

God infrastruktur medvirker til god helse og livskvalitet. Sektoren både planlegger, prosjekterer, bygger, drifter og vedlikeholder kommunalteknisk infrastruktur, og har døgnberedskap på både vei, vann og avløp.

Veier, fortau og gang-/sykkelveier skal være trygge og fremkommelige. Sektoren har drifts- og forvaltningsansvar for 110 km kommunale veier og 25 km gang- og sykkelveier/ fortau. Prioritering av vedlikehold fastsettes årlig i budsjett og økonomiplanen. Nittedal har som mange andre kommuner og Fylkeskommuner utfordringer med stort etterslep på vedlikeholdet av veiene. Veistandarden er derfor flere steder utfordrende. Standarden på de kommunale veiene er kartlagt i 2024, og vil inngå som kunnskapsgrunnlag for videre prioriteringer av veivedlikehold.

Trafikksikkerhetstiltak prioriteres og gjennomføres i henhold til temaplan for trafikksikkerhet med hovedrevisjon hvert 4. år og årlig rullering av en tiltaksdel. Trygg skolevei står sentralt ved prioritering av tiltak. Iht. Planstrategi 2024 – 2027 vedtatt av kommunestyret 23.09.24 vil trafikksikkerhet og veivedlikehold inngå i en felles temaplan for mobilitet og trafikksikkerhet.

Sertifisering av Nittedal som Trafikksikker Kommune i regi av Trygg Trafikk er igangsatt i 2024 og vil pågå i hele 2025. Her blir mange enheter i kommunen involvert, særlig skoler og barnehager. Kriteriene for godkjenning tar utgangspunkt i lover og forskrifter kommunen er pålagt og følge, slik at det på sikt ikke vil medføre ekstraarbeid for kommunen, kun en systematisering av trafikksikkerhetsarbeidet.

Bilde 18 - Sektoren har ansvar for å planlegge og bygge trafikksikkerhetstiltak. Her nytt fortau i Sagerudveien som sto ferdig i 2023.

Rent vann, stabil vannforsyning, gode avløpsløsninger med god kapasitet og rensing er viktig for trygg og framtidsrettet samfunnsutvikling, og sentralt for god folkehelse. Her må kommunen ligge i forkant av befolkningsutviklingen. Kommunen er medeier i det interkommunale selskapet Nedre Romerike vann- og avløpsselskap (NRVA). I Nittedal er det store vannledninger som NRVA eier og drifter og ut fra det går vannet videre via kommunale høydebasseng og ut til innbyggerne i kommunalt nett.

I 2025 og 2026 vil sektoren intensivere arbeidet med å kartlegge vann- og avløpsnettet før man fortsetter med mer målrettet innsats gjennom investeringsprosjekter på rehabilitering. På den måten skal man sikre at det er de viktigste strekningene som tas først. Dette vil bidra til å senke kostnadsveksten på innbyggernes VA-gebyrer.

Gjennom prosjektet VA på langs blir alt avløpet fra Nittedals innbyggere ført til NRVA sitt renseanlegg i Sagdalen i Lillestrøm kommune. Dette prosjektet er kommet godt i gang i 2024, og er beskrevet nedenfor under samfunns målet om klima, natur og miljø.

Av andre aktiviteter på sektoren som bidrar til måloppnåelse under god helse og livskvalitet kan nevnes badevannsprøver, brannforebygging gjennom tilsyn og feiing og forvaltning og vedlikehold av dammer. Høldippelen skal rehabiliteres, og det er under utredning om Ryggevannsdammene også skal utbedres.

Bilde 19 - Søndre Ryggevann, et godt sted å utøve friluftsliv.

Vi gir god utdanning

Sektoren har ansvar for demografiske analyser, som en viktig input til å dimensjonere mange av kommunens tjenester. På bakgrunn av befolkningsprognoser vurderes skole- og barnehagekapasitet og behov for investeringer. Arealbehov knyttet til utvikling av skole- og barnehage tilbudet ivaretas ved rullering av kommuneplanens arealdel og videre regulering, som sektoren har ansvar for.

Vi utvikler bærekraftige tettsteder

Arealforvaltningen gir rammene for tettstedsutviklingen. Planarbeidet foregår på tre nivåer: Det øverste er kommuneplanen, etterfulgt av områdereguleringsplaner, som er kommunens egne utviklingsplaner for definerte områder. På nivået under er private reguleringsplaner, hvor det settes detaljerte rammer

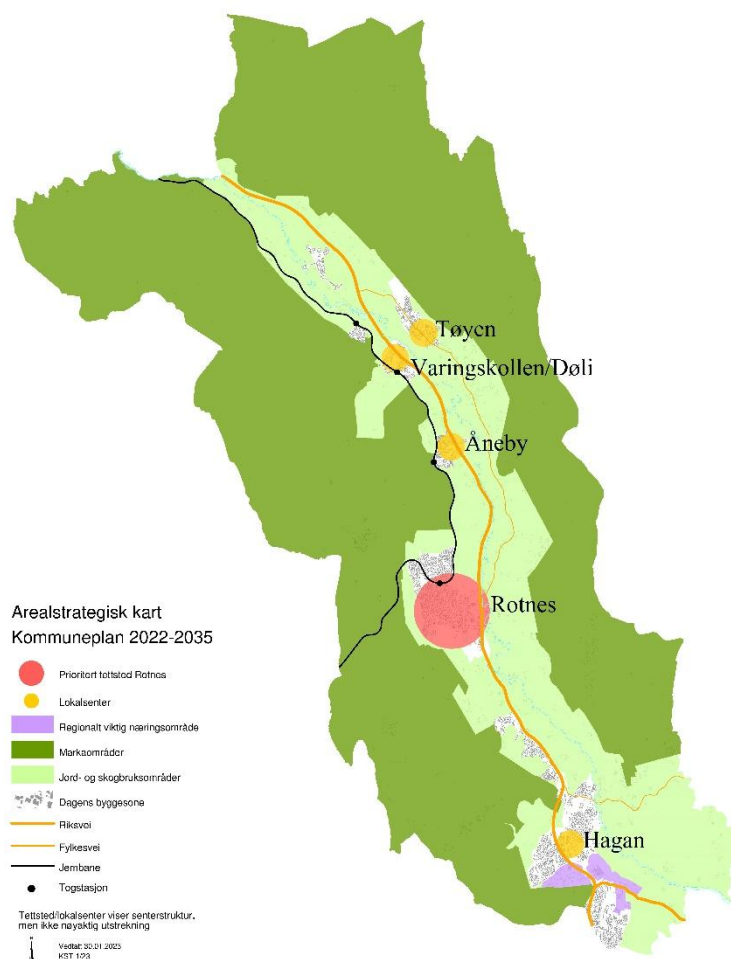
for hvor og hva som kan bygges, eventuelle rekkefølgekrav, og hvor det også kan fremforhandles utbyggingsavtaler.

Den langsiktige arealstrategien som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel definerer Rotnes som kommunens prioriterte tettsted. Hagan, Åneby, Døli/Varingskollen og Tøyen er definert som lokalsentre.

De 4 lokalsentrene skal utvikles utfra sine kvaliteter og sin identitet. Utvikling av tjenester, fritids- og handelstilbud skal tilpasses tettstedsnivået. I perioden 2025-2028 vil det være fokus på hvordan vi skal utvikle de 4 lokalsentrene. Vi har behov for å lage verktøy som vil konkretisere «hvordan» de stedsspesifikke kvalitetene i tettstedene skal sikres i planverket vårt. Sentrale tema i denne sammenhengen vil være gode lokalmiljøer, næring- og boligutvikling, klimatilpasning og klimagassreduksjon, naturmangfold, mobilitet og trafikk, sosial bærekraft og estetikk. Dette arbeidet er en del av plangrepet i vedtatt planstrategi for 2024-2027.

Kommuneplanens arealdel viser en langsiktig grønn grense for hvor bolig- og arbeidsplassveksten skal foregå på tettstedet Rotnes fram mot 2035. Innenfor grønn grense kan vekst gå foran vern. Sektoren har flere områdeplaner under arbeid på Rotnes, som skal balansere behov for vekst med ivaretagelse av blant annet stedsidentitet, grønne verdier, flomveier og trafiksikkerhet.

Hoveddelen av veksten på Rotnes skal skje i Nittedal sentrum, og utviklingen her vil være det viktigste arbeidet for å nå målet om bærekraftig stedsutvikling. Sektoren har de siste 15 årene jobbet med sentrumsutvikling, som blant annet har resultert i et utvidet Mosenter med boliger, Rotnes kirke og Kulturverket Flammen. Det er gjennomført mange store utredninger som vil legges til grunn for videre planlegging og bygging. Her kan nevnes plansmie, formingsveileder og parallelloppdrag i samarbeid med Norske Arkitekters landsforbund.

Bilde 20 - Arealstrategisk kart som langsiktig arealstrategi, vedtatt som del av kommuneplanens samfunnsdel i 2023.

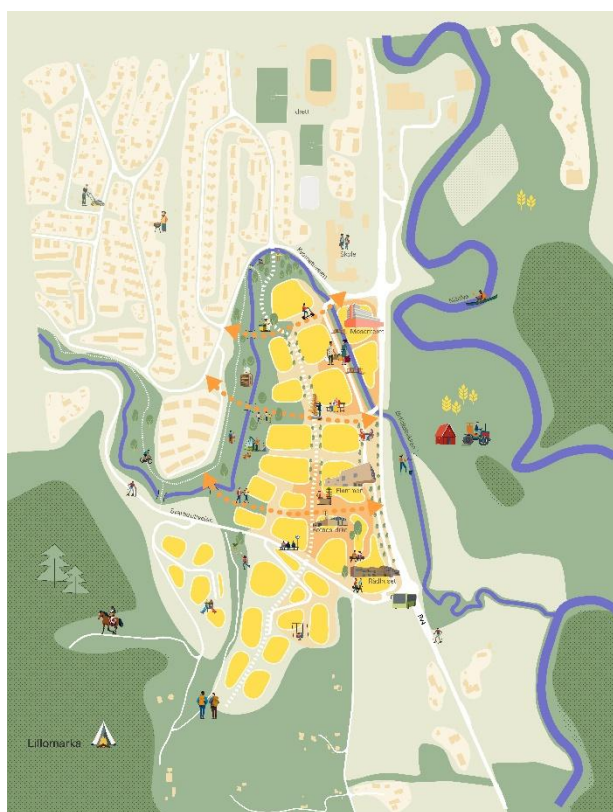

Bilde 21 - Arealet på Mo som er under planlegging for sentrumsutvikling.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt 13.05.2024, med avsetting av sentrumsformål på Mo. Arbeidet med ny områdeplan for sentrum er i gang og planprogrammet, som legger rammene for planprosessen ble fastsatt av kommunestyret 28.10.2024. Visjonen fastsatt i planprogrammet er «Et kompakt, grønt og levende sentrum for hele Nittedal». 2025 blir et år hvor planen skal skapes i samarbeid mellom kommuneadministrasjon, politikken, Betonmast AS, innbyggere og næringsdrivende. Planen skal legge til rette for utvikling av et klimavennlig, attraktivt og livskraftig sentrum for hele kommunen med lokale arbeidsplasser, boliger, møteplasser, blågrønn struktur og et variert handels- og kulturtilbud. Sentrumsutvikling er samfunnsutvikling, og alle kommunens sektorer vil involveres i arbeidet.

De to områdeplanene Midtre Rotnes og Tumyrhaugen skal bidra til en helhetlig og bærekraftig utvikling i tettstedet Rotnes. Planforslagene til de to planene er nå vedtatt sendt på høring. Planene skal sikre ivaretagelse av eksisterende bokvaliteter og bebyggelse, samtidig som den legger til rette for fortetnings-områder nærmest Nittedal stasjon. Planene sikrer også viktig, sammenhengende infrastruktur for myke trafikanter, overvann- og flomhåndtering. Planene skal vedtas i løpet av første halvår 2025.

Områdeplanen for Varingskollen er under utarbeidelse og vil foregå utover i 2025. Her planlegges det for utvikling av både boliger, utvikling av alpinanlegget, friluftsliv, langrenn og andre idretter. Skianlegget Varingskollen er en viktig friluftsliv- og idrettsdestinasjon for kommunen, og denne planen er viktig for utvikling av lokalsenteret Varingskollen/Døli.

Bilde 22 - Visjonskart for sentrum. Illustrasjon: DARK arkitekter.

Vi ivaretar klima, natur og miljø

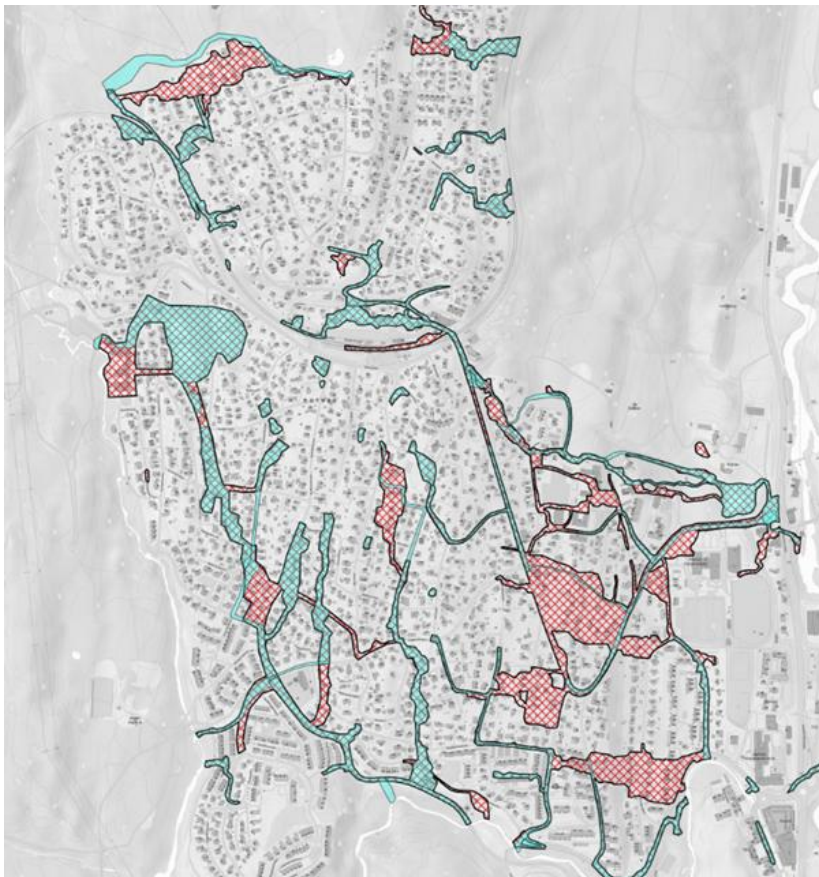
Klimagassutslipp og klimatilpasning

Sektorens arealplanlegging bidrar til å redusere klimagassutslipp. Et av de viktigste grepene er å styre hoveddelen av veksten til Rotnes og utvikle Nittedal sentrum til et attraktivt og livskraftig sentrum. Med områdeplanene styres også høyere tetthet nært Nittedal stasjon som knutepunkt. Med høyere tetthet i sentrum og ved stasjonen sparer vi verdifullt areal andre steder, legger grunnlag for grønn mobilitet, et variert handels- og kulturtilbud og etablering av lokale arbeidsplasser som reduserer behovet for utpendling. Sektoren har dialog med Statens vegvesen og øvrige statlige organer blant annet om den videre utviklingen av Rv4, for å oppnå bedre fremkommelighet, spesielt for buss.

Sektoren utarbeider og følger opp temaplan for klima og energi, og iht. Planstrategi 2024 – 2027 vedtatt av kommunestyret 23.09.24 skal temaplanen utvides til også å gjelde naturmangfold. Ny temaplan vil da innbefatte klima, natur og miljø, og planarbeidet vil sette i gang i løpet av 2025. Sektoren koordinerer arbeidet med å miljøfyrtårnsertifisere alle kommunale virksomheter, og forvalter sertifiseringsordningen sykkelvennlig arbeidsplass.

Landbruket er også en kilde til utslipp av klimagasser. Prosjektet “Den klimasmarte bonden” startet opp i 2023 og fullføres i 2025. Det fokuserer på hvordan klimaautslipp til luft fra landbruket kan reduseres ved forbedring av produksjonen, overgang til bioenergi og økt binding av karbon.

Sektoren arbeider med klimatilpasning gjennom både planlegging og overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser. Klimaendringer påvirker både naturen og viktige samfunnsfunksjoner.

Bilde 23 - Kartlegging for nye områdeplaner på Rotnes. Rødt viser dagens hensynssoner for overflateflom og blått viser nye hensynssoner for flomveier for overvann frem til vassdrag.

Uværet «Hans» i 2023 viste hvordan ekstremnedbør kan skade eiendommer, bygninger, infrastruktur og natur. Ekstremnedbør kan også medføre erosjon, ras og skred. En annen virkning av klimaendringer er ekstrem tørke, som truer lokal matproduksjon og øker faren for brann. Ekstrem vind kan ødelegge infrastruktur og gi utfordringer for blant annet strømforsyningen. Klimaendringer kombinert med økt fortetting og mer tette flater gjør at det må planlegges for, og stilles krav til, god håndtering av overvann for å unngå mulige skader. Flomveier må vises i planer og følges opp med tiltak. Sektoren søker kontinuerlig økt kunnskap om hvordan klimaendringer kan berøre kommunens ansvarsområder, og overvannshåndtering er et gjennomgripende tema i flere av sektorens ansvarsområder.

Natur- og miljøforvaltning

EUs vanndirektiv forutsetter at vassdrag skal bringes tilbake til sin naturlige økologiske tilstand. Å bedre på tilstanden til Nitelva er derfor noe det jobbes med i sektoren. Prosjektet «VA på langs» er det største og viktigste tiltaket i budsjettperioden, som skal legges til rette for bedre økologisk tilstand i elva. Historisk sett har vi hatt ett renseanlegg i hver av de tre delene av bygda, med restutslipp til Nitelva. Prosjektet innebærer å legge en stor pumpeledning for avløp gjennom hele Nittedal og ned til NRVAs avløpsrenseanlegg i Sagdalen.

Kommunens eldste avløpsrenseanlegg på Slattum ble lagt ned i 2019. Nå bygges resterende overføringsanlegg fra Li via Rotnes til Åneby og arbeidene er godt i gang. De to siste renseanleggene

Bilde 24 - Arbeidene med VA på langs er godt i gang. Bildet er tatt ved Slattum sommer 2024.

legges ned innen utgangen av 2025. Prosjektet er et samarbeid med NRVA, som skal legge ny hovedvannledning til Nittedal i noenlunde samme trasé. Nittedals andel av prosjektet har en kostnadsramme på 450 mill. kroner.

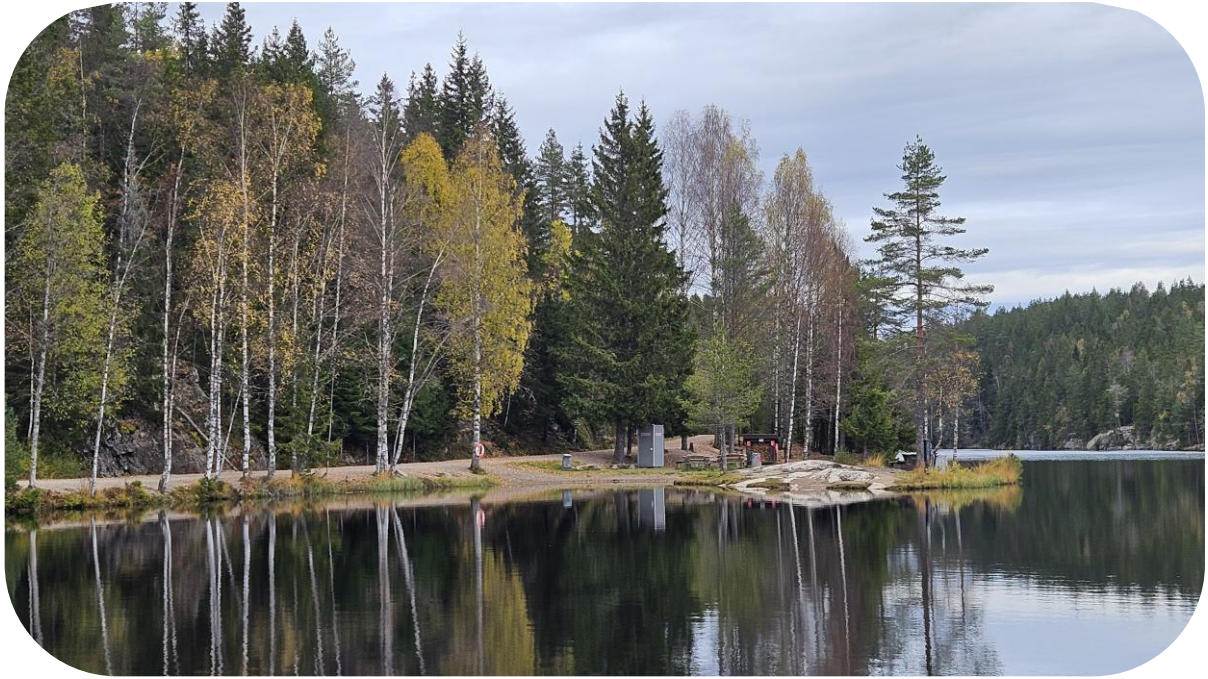
Det er store investeringer i de fleste kommuner med utslipp direkte eller indirekte til Øyeren og Oslofjorden. Bedring av økologisk tilstand i vassdrag krever omfattende tiltak og investeringer for kommunenes avløpsrensing. Slike store prosjekter påvirker avløpsgebyrene for innbyggerne.

Vannforskriften gir rammer for miljømål for å sikre en økosystembasert vannforvaltning. Nitelva er en del av vannområdet Leira-Nitelva og sektoren deltar i dette arbeidet sammen med de øvrige kommunene i vannområdet. Landbrukskontoret har dialog med grunneierne om miljøvirkemidlene i landbruket for å få størst mulig reduksjon i avrenning av

næringsstoffer, og følger opp ny forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket som trådte i kraft 01.01.2023.

Sektoren er ansvarlig for behandling av saker etter Markaloven. Kommunens skoger forvaltes av Nittedal-eiendom KF i tråd med kommunestyrets føringer. Kommunen har som eiendomsforvalter og ansvarlig for veivedlikehold store muligheter til å påvirke naturmangfoldet. Sein kantslått og plenklipping er eksempler som bidrar til økt artsrikdom.

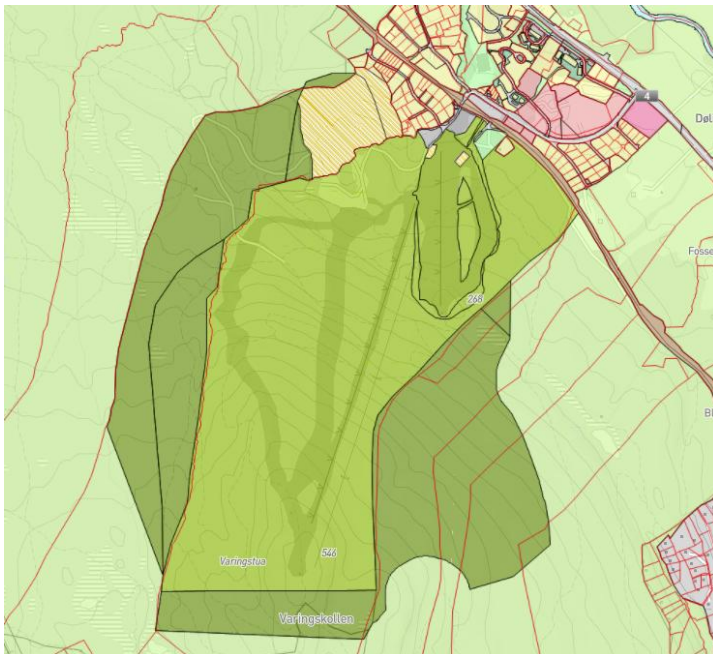
Sektoren er myndighet innen miljølovgivning, og følger opp blant annet ulovlig forsøpling og fyllinger, forurensning i grunnen, støy, lokal forurensning, motorferdsel i utmark, kartlegging av naturmangfold, restaurerings- og miljøtiltak og viltforvaltning. Sektoren har avtale med Miljøpatruljen ved Miljøhuset Gnisten, som rydder og henter avfall, og holder badeplassene i kommunen i orden.

Bilde 25 - Badeplass ved Høldippelen. Miljøpatruljen henter avfall ved badeplassene i Nittedal.

Vi skaper framtiden sammen

Sektoren har flere aktiviteter i perioden 2025-2028 for å oppnå dette samfunnsmålet. Her nevnes noen av dem:

Bilde 26 - Utsnitt fra kommuneplanens arealdel 2024 - 2035 som viser areal avsatt til idrett og bolig, hvor det nå pågår områderegulering

Sektoren arbeider med to store områdeplaner som har stor betydning for samfunnsutviklingen i Nittedal. Den ene er Områdeplan for Varingskollen, som utarbeides av kommunen selv. Hele prosjektet startet med at Varingskollen AS ønsket en reguleringsplan for utvikling av alpinanlegget. Varingskollen AS har tett samarbeid med Feiring Miljø AS og Grindaker AS. Bo i Varingskollen AS skal bygge boliger i feltet som ble satt av i kommuneplanens arealdel. Sammen skal de nevnte aktører, kommunen samt berørte og involverte grunneiere, naboer og interessenter, få til merverdi av samskaping.

Den andre planen er områdeplan for Nittedal sentrum, som omtalt tidligere. Kommunen og Betonmast samarbeider om utarbeiding av områdeplanen. I begge

områdeplaner blir det tilrettelagt for involvering av ulike aktører. Det er i planprogrammene laget medvirkningsplaner som gjør rede for ambisjoner, virkemidler og aktiviteter.

En oppgave som har tiltatt de senere årene er bekjemping av fremmede arter. Arbeidet er et samarbeid med frivillige hvor kommunen og staten gir tilskudd til arbeidene. En av artene det jobbes med å få fjernet er Kjempespringfrø. Den skyter ut frøene sine på sensommeren. Frøene spres lett langs vassdrag, og elvekantene hvor plantene vokser er utsatt for erosjon gjennom vinteren.

Lederdrevet omstilling

Kartlegging av tjenestene

Sektoren har i 2024 kartlagt over 90 tjenester. Det er vurdert bl.a. hvilke utfordringer det er med tjenester, programvare tilknyttet tjenesten, endringsmuligheter som for eksempel digitalisering eller samarbeid, og mulige gevinster ved endring. Noen tiltak vil medføre effektivisering, andre vil også bedre hvordan innbyggerne opplever tjenesten og tilgjengeligheten til bl.a. informasjon om egen eiendom. Eksempler på områder som krever mye ressurser i dag er innsyn i historisk arkiv, skriving av saker, fakturering, fremskaffing av eiendomsinformasjon til meglerpakker og håndtering av høringsuttalelser.

Plangrepet

Planstrategi 2024 - 2027 ble vedtatt 23.09.2024. Med nytt plangrep blir det strengere prioritering av planressursene, og kommunen tar ned antall omfattende planprosesser utover i BØP-perioden. Noen planer slås sammen, andre erstattes av politiske saker, strategidokumenter og rapportering på tidligere vedtak til politikken ved hver tertial og i budsjett og økonomiplan.

Privatisering av veidrift

Sektoren har de siste årene driftet halvparten av rodene selv - 5 av 10. Fra og med vinteren 2024/25 blir ytterligere to roder driftet av private. Driftsavdelingens vinterberedskap blir endret fra to vaktlag på 5 mann, til tre vaktlag på 3 mann. Dette gir flere fordeler. Den største fordelen er HMS-hensyn. Det har med den forrige modellen vært for stor belastning på mannskap i perioder med krevende vinterforhold og vekslende temperatur - som gir behov for både brøyting, strøing og salting. Det har gitt utfordringer med stor slitasje på mannskap og høyt antall overtidstimer. Selv om ny brøyteavtale er dyrere isolert sett enn den forrige, vil driften nå bli mer forutsigbar og overtidskostnadene på egne mannskap blir lavere.

Digitalisering

Gjennom kartlegging av tjenestene er det definert områder der det vil være gevinster av å finne nye digitale løsninger. Det vil i 2025 jobbes med å analysere videre hvilke tiltak man vil ha størst gevinster av å digitalisere, og derav prioritere hvilke man bør starte med. Tiltak som skal prosjektorganiseres meldes inn i Prosjektportalen. Hvilke kostnader de ulike prosessene vil ha, såkalte pukkelkostnader, er også en del av en slik analyse. Sektoren har dialog med andre kommuner og DigiViken, da mange kommuner står i de samme utfordringene. Kommunen må også ha god dialog med KS og avklare hva som kan løftes frem nasjonalt som gode løsninger for kommunene. En utfordring er å holde seg oppdatert på den utviklingen som foregår, ikke minst innen kunstig intelligens (KI). Konkrete utfordringer man ser når man jobber med å digitalisere tjenester på denne sektoren er manglende integrasjon mellom ulike programvare, håndtering av sensitive persondata (GDPR), at programmer i markedet ikke er ferdig utviklet eller at det man ønsker seg ikke er utviklet ennå.

Endringer i selvkostområdene

Generelle prinsipper for selvkost

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene på tjenestene. Et annet sentralt prinsipp for selvkost er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret.

Selvkostfond

Per 31.12.2023 har Nittedal følgende ordinære selvkostfond:

- Vann kr 0
- Avløp kr 16 320 000
- Renovasjon kr 286 000
- Feiing og tilsyn kr 667 000
- Tømming av slamavskillere kr 75 000
- Vann-fond 2 kr 13 854 000 (egne regler for bruk, se kommunestyresak 45/14)
- Bygge- og delesaker kr 2 421 000

Kalkylerente

Kalkylerenten (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng) er anslått å bli 4,01 % i 2025 mot 4,7 % i 2024.

Investeringskostnader og bruk/avsetning fond

Både kommunen og de interkommunale selskapene står overfor store investeringsbehov som følge av befolkningsvekst og vedlikeholdsetterslep, men også grunnet økte krav fra myndighetene. Kostnadene i kommunen og særlig i de interkommunale selskapene øker derfor mye i perioden, og kjøp av tjenester fra selskapene utgjør en stor andel. For vannområdet utgjør kostnadene knyttet til vannkjøp 70%. For avløp er andelen mindre med 15% siden ikke alt avløp renses hos NRVA.

For Nittedal er VA på langs en stor kostnadsdriver og forventes ferdigstilt i slutten av 2025. Estimert gebyrøkning avspeiler dette. Endringer i gebyrene er søkt utjevnet i økonomiplanperioden ved bruk av fond i den grad det er rom for det.

I tillegg utgjør dagens rente en stor andel av kostnadene grunnet de store investeringene. Normalgebyr for vann og avløp ville vært 7,5 % lavere med ett prosentpoeng lavere rente.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	78 353	78 353	78 353	78 353
Sum Tekniske justeringer	180	180	180	180
Vedtak forrige periode				
Ressurser til planarbeid i henhold til planstrategi	-1 100	-2 200	-2 700	-2 700
Samferdselsplan - konsulentbistand til utarbeidelse	-500	-500	-500	-500
Trafikksikkerhet / veivedlikehold - drift (2024)	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
Andre tiltak	-0	-0	-0	-0

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Vedtak forrige periode	-9 100	-10 200	-10 700	-10 700
Sum Budsjettendring i år	-472	-472	-472	-472
Sum Lønns- og prisvekst	1 949	1 949	1 949	1 949
Konsekvensjusteringer	-7 443	-8 543	-9 043	-9 043
Konsekvensjustert ramme	70 910	69 810	69 310	69 310
Innsparingstiltak				
Effektivisering og innsparingstiltak	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Innsparingstiltak	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Nye tiltak og realendringer	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ramme 2025-2028	68 910	67 810	67 310	67 310

Tabell 12 - Oversikt over endringer i sektorens rammer

Vedtak forrige periode

Ressurser til planarbeid i henhold til planstrategi

Tiltaket foreslås for å sikre gjennomføring av planarbeid i henhold til Planstrategien. Det er gjennomført en analyse av hva som kreves av kapasitet og kompetanse for å opprettholde framdrift på, og fullføre områdeplanene Midtre Rotnes, Tumyrhaugen, Varingskollen og G/S-veg langs Fuglåsveien.

Det er bevilget 3,1 mill. kroner til arbeidet i 2024 og 2,0 mill. kroner i 2025.

Samferdselsplan - konsulentbistand til utarbeidelse

Det ble bevilget midler til å gjennomføre Temaplan for samferdsel i 2024. Tiltaket videreføres ikke i økonomiplanen 2025-2028.

Trafikksikkerhet / veivedlikehold - drift (2024)

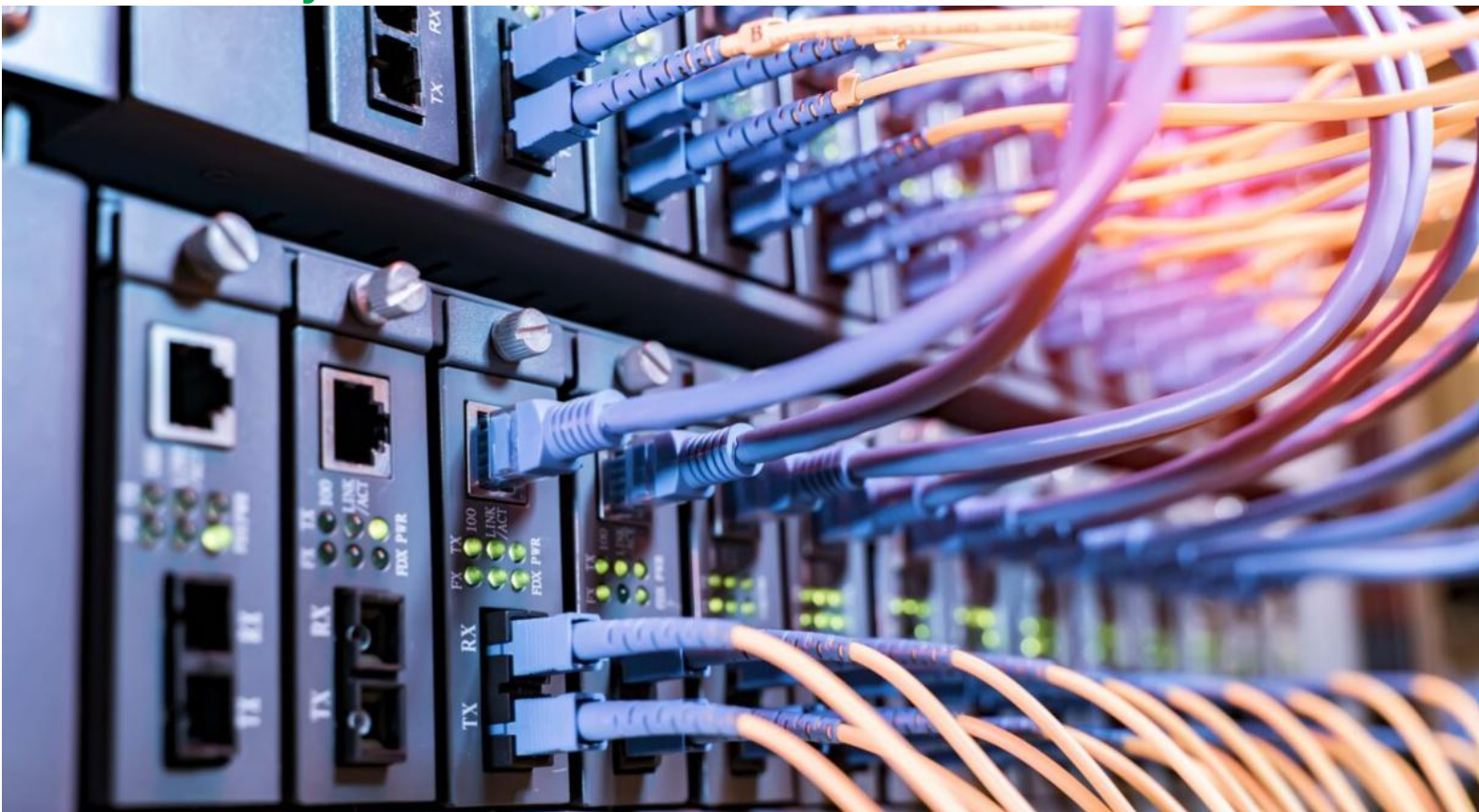
Kommunestyret vedtok i 2024 å bevilge 7,5 mill. kroner til trafikksikkerhetstiltak. Tiltaket videreføres ikke i økonomiplanen 2025-2028.

Innsparingstiltak

Effektivisering og innsparingstiltak

Sektoren har saldert budsjettet ved å redusere kostnaden til interkommunalt arkiv i tråd med prognosert nedgang, tatt ned nivået på trafikksikkerhetstiltak, reduksjon av ramme på veidrift egne mannskaper som følge av privatisering og reduserte utgifter til konsulenter. Det vil bli gjort en gjennomgang av indirekte kostnader på selvkostområdene i 2025. Dette antas at bidraget fra selvkost til dekning av kommunens kostnader til fellestjenester vil øke noe.

Fellestjenester

Ca. 1 400

Politikere og ansatte i
Nittedal Kommune

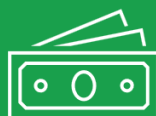

63 årsverk

Dedikerte medarbeidere
som står på for politikere og
andre kommuneansatte.

4,71% sykefravær
i sektoren (2023)

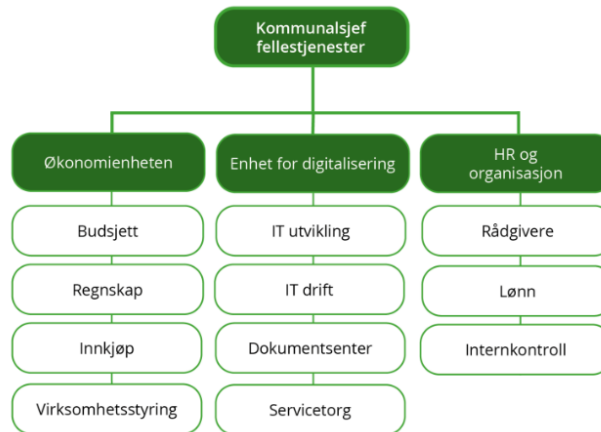
141 millioner kroner
I utgifter til sektoren

Oppgaver som løses

Sektor fellestjenester har ansvar for digital drift og -transformasjon, dokumentforvaltning, ivareta og utvikle kommunens ansatte, økonomi og innkjøp. Fellestjenester sin kjernevirksomhet er å yte gode interne tjenester til sektorene, til kommunens politiske- og administrative ledelse. Fellestjenester skal bidra til at vi oppnår målene i kommuneplanen og har hovedansvaret for kommunes organisasjonspolitikk.

Økonomiplan for 2025-2028

Organisasjonskart Nittedal kommune
Sektor for fellestjenester
Kommunalsjef, enheter og avdelinger

Samfunnsmål	Delmål	Indikator
Kompetente, inkluderende og engasjerte		
Vi skaper framtiden sammen	Kommunen har et godt nettverk og samarbeid med andre aktører utenfor Nittedal	Omtale i rapportering
	Innbyggere, næringsliv, frivillige organisasjoner, politikere og administrasjon jobber effektivt sammen for å finne gode løsninger, og bruker mulighetene som ligger innenfor digitalisering og ny teknologi	Omtale i rapportering
	Vi har gode virkemidler og systemer for samarbeid og samskaping	Omtale i rapportering
		Temaplan for frivillighet, engasjement og samskaping
Lærende, samskapende og nytenkende		
Vi ivaretar klima, natur og miljø	Vi reduserer transportbehovet og tilrettelegger for mer grønn mobilitet	Omtale i rapportering
	Vi reduserer klimagassutslipp i egen virksomhet og i samfunnet	Omtale i rapportering
Vi bidrar til god helse og livskvalitet	Vi prioriter nok personale og god kompetanse i eldreomsorgen. Velferdsteknologi brukes for å øke tjenestenivået	Omtale i rapportering
Vi gir god utdanning		
Vi utvikler bærekraftige tettsteder		

Samfunnsmålene 2025-2028

Vi bidrar til god helse og livskvalitet

I Nittedal har vi meningsfulle jobber og en av våre største styrker er stort engasjement blant våre ansatte. Vi har fokus på å skape et godt arbeidsmiljø der engasjement og mestring får vekstgrunnlag.

Nittedal kommune er geografisk plassert slik at det er stor konkurranse om de gode hodene og de varme hendene. For å være attraktiv som arbeidsgiver må alle medarbeidere kunne være engasjerte ambassadører - og vi må ta godt imot og ivareta de ansatte vi har. Søkelys på å rekruttere de gode kandidatene gjennom nettverk og bruk av utlysningskanaler, samt effektive rekrutteringsprosesser med god informasjon til kandidater er viktig. En god mottagelse, hvor de ansatte raskt kommer inn sitt virke, er viktige virkemidler i denne konkurransen.

For å lykkes med effektive og gode tjenester trenger vi alle medarbeidere med sin kompetanse på jobb. Medarbeiderundersøkelsen brukes som verktøy for å kartlegge, utvikle og bevare gode arbeidsmiljø, samt sikre medarbeidernes involvering og medvirkning i dette arbeidet. Fellestjenester gir gruppevis og individuell lederopplæring og lederstøtte med fokus på nærværarbeid og trivsel for å bidra til robuste arbeidsplasser med trygge rammer for medarbeiderne.

Velferdstjenester krever i stadig økende grad digitale løsninger og moderne velferdsteknologi. Fellestjenester har en viktig rolle i å understøtte denne utviklingen i samhandling med sektorene for helse og oppvekst.

Vi gir god utdanning

Fellestjenester har en viktig oppgave i å iverksette den nye organisasjons- og kompetansepolitikken til Nittedal kommune. Organisasjonspolitikken skal fremme organisasjonskultur, resultat og omdømme gjennom å utvikle medarbeidernes kompetanse, trivsel og engasjement. Organisasjonspolitikken er et viktig strategisk og operativt virkemiddel for å sikre at våre ledere og medarbeidere er i stand til å realisere kommunens mål.

Kompetente ledere er en viktig faktor for å lykkes i effektiv drift og gode tjenester. Fellestjenester støtter ledere i internkontroll, kvalitetssystem og avvikshåndtering for å være en lærende organisasjon som søker stadig forbedring og bedre kvalitet. Kommunen har en kompetansestrategi som bidrar til en aktiv holdning for å avdekke kompetansebehov, dele kompetanse og skaffe nødvendig kompetanse/tilleggskompetanse. Å forutse fremtidens kompetansebehov er viktig for å kunne være stand til å løse fremtidens oppgaver.

Kommunens verdier er kompasset for hvordan vi innretter arbeidsdagene våre. Vi har klima for å være undrende og utfordre og tenke nytt - og vi spiller på lag.

Vi utvikler bærekraftige tettsteder

Utvikling av bærekraftige tettsteder berører alle sektorer i kommunen og påvirker i høy grad samfunnsutviklingen. Kommunens innbyggere kjenner blant annet på endringer innenfor natur og miljø, demografiske endringer, nye yrker og utdanning og at de økonomiske forutsetninger endrer seg.

Fellestjenester sin kjernevirksomhet er å yte gode interne tjenester til sektorene, til kommunens politiske- og administrative ledelse. I utvikling av bærekraftige tettsteder bidrar fellestjenester til sektorene med kompetanse blant annet innenfor dokumentforvaltning, prosjektstyring, opplæring, anskaffelse, digitale løsninger, HMS og økonomistyring.

Fellestjenester bidrar til at kommunen er en inkluderende arbeidsgiver. Gjennom nærledelse og tilretteleggingsutvalg søker vi å finne gode løsninger som gjør at arbeidstagere kan stå i sine stillinger. Samtidig støtter vi ledere for å sikre mestringsorienterte arbeidsmiljø for alle livsfaser.

Vi ivaretar klima, natur og miljø

Fellestjenester er miljøfyrtårnsertifisert og vi bidrar til systematisk HMS arbeid som er en viktig del av dette. Vi sørger for opplæring og bidrar til oppfølging og rapportering knyttet til dette. Kvalitetssystemet Compilo er et viktig verktøy for prosessforbedring, kvalitetsutvikling og kvalitetsledelse for effektiv drift og gode tjenester.

Den digitale verden består av et mangfold av programvare, fysiske enheter og komponenter. Samlet sett står den digitale verden for betydelig andel av det globale miljøfotavtrykk - ca. 13 % (2023) og det øker. Fellestjenester leverer et betydelig antall enheter til organisasjonen og benytter et mangfold av komponenter til vårt IT-miljø. I de kommende årens vil Fellestjenester aktivt arbeide for å forlenge bruken av IT-infrastruktur. I rammeavtaler med kommunens leverandører legges det til rette for gjenbruk, noe som gir lengre brukstid og over tid reduksjon av miljøfotavtrykk.

Aktiv bruk av teknologi bidrar til effektiv ressursutnyttelse gjennom blant annet mindre bruk av reise. Dette omfatter blant annet møter, kurs og optimalisering av reiseruter. Fellestjenester leverer programvarer og samhandlingsteknologier som bidrar til mindre reisevirksomhet internt og eksternt.

Vi skaper framtiden sammen

Bilde 27 - De gamle papirarkivene til Nittedal kommune bevares trygt og godt på Lillehammer hos IKA Opplandene. Framtidens arkiver er digitale.

Fellestjenesters primære oppgave er å legge til rette for at kommunens ledere og ansatte har adekvat kompetanse innenfor områdene økonomi/økonomistyring, digitalisering, ledelse og administrasjon av

arbeidsgiverområdet. Sektoren sørger for oppdatert lederopplæring, lederstøtte, sikrer gode arbeidsprosesser gjennom digitale verktøy som frigjør tid til ledelse/fagledelse og tid til videreutvikling av sektorens tjenester.

Nittedal kommunes ambisjon om “Digitalt førstevalg” og overordnede mål i forhold til våre innbyggere med flere, er å levere gode, sikre, helhetlig og effektive tjenester. Dette med enkel tilgang til dialog og informasjon og å være en tilgjengelig kommune.

Digital utvikling skjer raskt basert blant annet på endring i teknologi og leveransemodeller. Dette setter stadig nye krav til kompetanse som en kommune må ha tilgjengelig - dette samtidig med begrenset tilgang for denne type kompetanse både i nåtid og i fremtid. Kartlegging av fremtidig leveransemodell og fremtidig teknologi er en pågående prosess.

Kommunen har behov for å dele kunnskap og informere om arbeidet og aktiviteter som pågår, slik at det blir lett for innbyggere og næringsliv, frivillige organisasjoner med flere å engasjere seg og komme med relevante innspill. Samhandling mellom disse aktøren er viktig gjennom å etablere arenaer og hensiktsmessige kommunikasjonskanaler. Fellestjenesters ansvar er å tilrettelegge for digitale samhandlingsløsninger og informasjonskanaler som gjør det lett informere og arbeide i sammen. Eksempler på digitale løsninger er oversiktlig digital informasjon om vedtatt budsjett, digitalt servicetorg, aktiviteter som pågår, politiske vedtak og digitale løsninger for informasjonsutveksling.

Lederdrevet omstilling

Sektor Fellestjenester ble etablert 1. september 2023 og består av 3 enheter som er økonomi, HR og digitalisering. Før etablering av sektoren, har enhetene operert som autonome enheter med søkelys på utvikling av egen enheten og sine leveranser til sektorene. I tredje tertial 2023 ble det rekruttert nye enhetsledere for økonomi og HR, slik at sektorens lederteam ble satt i starten av 2024. Dette samtidig som nødvendige tilpassinger ble gjennomført.

Sektoren behov for utvikling og endringer er tilpasset den pågående prosessen med implementering av lederdrevet omstilling (LDO). Endringer i sektoren er blant annet knyttet til LDO med troen på omstilling gjennom ledelse – dette med blant annet fornying av strukturer, tilpassing til omgivelse, utvikling av kompetanse og forbedret samhandling.

Kompetanseutviklingen i sektoren er knyttet til dagens og fremtidens behov. Sektoren har gjennomført lederutvikling i henhold til utviklingsplan med tilhørende målsetninger - dette for sektoren lederteam. Videreutvikling av lederkompetanse i sektoren vil i perioden 2025 – 26 følge lederutviklingsprogrammet som er knyttet til «Ledelse i Nittedal». Kommunens organisasjonspolitikk beskriver fire hovedutfordringer hvorav en av dem er «Høyre endringstakt og økende krav til kompetanse». Denne hovedutfordringen treffer sektoren med betydelig kraft, er ressurskrevende og som gjør at vi må utvikle kompetansen gjennom kloke strukturer. Et eksempel hvor kommunen trenger kompetanse er kunstig intelligens hvor utviklingen stadig akselerer. Utvikling av kollektivt lederskap, er et godt fundament for videreutvikling av kompetanse for de øvrige tjenesteområdene som sektoren har.

Sektoren har etablert møteplasser internt i sektoren, på tvers av sektorene og eksternt. Eksempler på eksterne arenaer og møteplasser er andre kommuner og Digitale Viken. Fellestjenester har i løpet av 2024 besøkt andre kommuner for å se om det er muligheter til samskaping for tjenesteområdene. Muligheten for samskaping vil bli ytterligere evaluert i 2025.

Kartlegging av tjenester

Sektoren har siden starten av 2024 kartlagt tjenester med mål om evaluering, forbedring og endring av relevante tjenester. I kartlegging ble det definert tiltakstyper som kan være prosessforbedring, søke kommunalt samarbeid og andre samarbeid. Fellestjenester kartla 68 tjenester hvor relevante tjenester vil bli ytterligere "utrede" i 2025-26.

Kartlegging av kostnadsdrivere

Gjennom prosessen med kartlegging av tjenester ble kartlegging av kostnadsdrivere utført og dette har dannet grunnlaget for nye tiltak. Fellestjenester har i fase 1 fokusert eksterne leverandører og har gjennom prosessen identifisert flere forbedringsområder spesielt innenfor informasjonsteknologi. Nærmere bestemt flyttes aktiviteter fra eksterne leverandører til intern drift. Dette blir mulig med utvikling av intern kompetanse, tjenestetransformasjon og endring av arbeidsoppgaver.

Innkjøp og kontraktsforvaltning

I 2025 vil det bli ytterligere fokus på våre eksterne leverandører gjennom nytt kontraktsforvaltningssystem og kommunalt innkjøpssamarbeid hvor effekt vil komme i 2025-26.

Organisasjonsutvikling

Endringer i omgivelsene, tilgang til ressurser og måten vi samhandler endres raskt noe som setter krav til hvordan vi organiserer oss. Sektoren har 2024 tilpasset organisasjonen og vil i 2025 gjøre ytterligere tilpassinger som legger til rette for effektiv ressursbruk. Dette gjelder både sektor for fellestjenester og kommunedirektørens stab.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	129 542	129 542	129 542	129 542
Sum Tekniske justeringer	-7 357	-7 357	-7 357	-7 357
Vedtak forrige periode				
Midler til gjennomføring av valg	1 475	0	1 475	0
Prosjektledelse	0	-1 200	-1 200	-1 200
Sum Vedtak forrige periode	1 475	-1 200	275	-1 200
Sum Budsjettendring i år	3 512	3 512	3 512	3 512
Sum Lønns- og prisvekst	1 879	1 879	1 879	1 879
Konsekvensjusteringer	-491	-3 166	-1 691	-3 166
Konsekvensjustert ramme	129 051	126 376	127 851	126 376
Innsparingstiltak				
Effektivisering og innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nye tiltak og realendringer	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ramme 2025-2028	128 051	125 376	126 851	125 376

Tabell 13 - Oversikt over endringer i sektorens rammer

Vedtak forrige periode

Prosjektledelse

Fellestjenester har flere større prosjekter som skal gjennomføres i virksomhetsåret 2024 og 2025. Prosjekter som trenger prosjektledelse er omfattende og kompliserte prosjekter som on-boarding og videre utredning av IKT samarbeid. Fellestjenester har ikke egne prosjektledere, det er derfor behov for ekstern bistand til prosjekter. Tiltaket tas ut fra 2026.

Midler til gjennomføring av valg

Det avsettes midler til å gjennomføre valg annet hvert år.

Innsparingstiltak

Effektivisering og innsparingstiltak

Sektoren har saldert budsjettet ved å redusere konsulentutgifter og en rekke andre mindre budsjettposter.

Finans

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	-59 025	-59 025	-59 025	-59 025
Sum Tekniske justeringer	175 434	174 093	174 098	173 396
Sum Vedtak forrige periode	7 373	5 028	3 654	3 654
Sum Budsjettendring i år	-47 380	-47 380	-47 380	-47 380
Sum Lønns- og prisvekst	38 320	38 320	38 320	38 320
Konsekvensjusteringer	173 747	170 061	168 692	167 990
Konsekvensjustert ramme	114 722	111 037	109 668	108 965
Innsparingstiltak				
Effektivisering og innsparingstiltak	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Innsparingstiltak	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Nye tiltak				
Statsbudsjett 2025 - Pensjon for fosterforeldre	246	246	246	246
Statsbudsjett 2025 - Økt minstesats kvalifiseringsprogrammet - Helårsvirkning	69	69	69	69
Utbytte KF	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Sum Nye tiltak	-6 685	-6 685	-6 685	-6 685
Nye tiltak og realendringer	-9 685	-9 685	-9 685	-9 685
Ramme 2025-2028	105 037	101 352	99 983	99 280

Innsparingstiltak

Effektivisering og innsparingstiltak

I 2024 øker kommunen bruk av premiefond til å dekke pensjonskostnaden. Dette vil redusere fremtidig pensjonskostnad med om lag 3 mill. kroner.

Nye tiltak

Statsbudsjett 2025 - Pensjon for fosterforeldre

Forslaget omfatter blant annet at fosterforeldre som er frikjøpt fra vanlig jobb skal kompenseres for manglende opptjening av tjenestepensjon. For å legge til rette for at kommunene tilpasser seg lovendringen før den trer i kraft 1.1.2026 er rammetilskuddet til kommunen økt med 0,25 mill. kroner i 2025.

Statsbudsjett 2025 - Økt minstesats kvalifiseringsprogrammet – Helårsvirkning

Minstesatsen i kvalifiseringsprogrammet ble økt fra 1. juli 2024, og vil få helårseffekt i 2025. Som kompensasjon for merutgiftene i vårhalvåret er rammetilskuddet til kommunen økt med 69 000 kroner.

Utbytte KF

Etter dialog mellom kommunedirektør og daglig leder i foretaket fastsettes utbyttet til 7 mill. kroner.

Reserverte bevilgninger

Innenfor denne sektoren settes det av midler slik at kommunen har tilstrekkelige reserver for å dekke Lønns- og pensjonsoppgjør.

Kirkelig fellesråd

Nittedal kommune gir overføringer til kirkelig fellesråd. Dette dekker kirkelige tjenester herunder gravferd og øvrige kirkelige aktiviteter. Tilskuddet fra Nittedal kommune er justert med deflator for 2025 på 4,1 prosent. Overføringen er på 10,6 mill. kroner i 2025. Det er også lagt inn tilskudd til nytt varmeanlegg i Nittedal kirke. Dette er nærmere omtalt i kapittelet Investeringer.

Miljøhuset Gnisten

Miljøhuset Gnisten er et heleid aksjeselskap som legger til rette for varig tilrettelagt arbeid (VTA). Kommunen gir tilskudd for driften av Gnisten. Tilskuddet er på 5,1 mill. kroner i 2025 og skal dekke blant annet kommunens andel av VTA, drift av rådhuskantinen og husleie.

Nittedal Eiendom KF

Bygg og anlegg etterfølger mennesker som de to viktigste ressursene til kommunen. Det er derfor viktig å sikre at de kommunale møte- og arbeidsplassene driftes godt, og er tilfredsstillende vedlikehold når det ytes velferdstjenester til kommunens innbyggere. For å sikre dette er det viktig å sørge for gode økonomiske rammevilkår for det kommunale eiendomsforetaket – Nittedal Eiendom KF. Foretaket er direkte underlagt kommunestyret og ivaretar kommunens eiendomsmasse.

Kommunedirektøren redegjorde i budsjett for 2024 at det var ønskelig med en gjennomgang av hvordan husleien mellom kommune og foretak fastsettes. Dette med sikte på å forenkle og forbedre husleiemodellen.

Dagens finansieringsmodell fungerer etter kommunedirektørens vurdering i hovedsak godt. De endringene som er innarbeidet i foretaket og kommunens budsjetter, skal ikke medføre praktiske konsekvenser for finansieringsnivået til foretaket – målt mot 2024 budsjettet.

Kommunedirektøren har identifisert flere punkter som kan forbedres, når en nå forenkler hvordan husleien fastsettes. Hovedutfordringene er

1. Ulik oppbygning på hvordan kapitalkostnadene årlig reguleres i husleien og foretakets nedbetaling på den interne gjelden til kommunen. Dette medfører en kunstig høy tilbakeføring – 42 millioner i 2024
2. Arbeidsintensive og manuelle verktøy for å fastsette husleie – som også medfører risiko for feil.
3. Vanskelig å få en oversikt og innsikt over transaksjonene mellom kommunen og foretak.

Fra 2025 budsjettet beregnes FDV kostnadene på samme måte som tidligere, mens at investeringsutgifter og finansiering av dem flyttes ut fra husleien og beregnes separat. Alt annet likt så skal altså ikke denne endringen medføre endringer i foretakets økonomiske handlingsrom. Endringene har vært presentert for foretakets styre.

I tillegg har det vært en dialog mellom kommunedirektør og daglig leder av foretaket. Det foreslås et utbytte fra foretaket pålydende 7,0 mill. kroner. Dette er en realvekst i utbytte fra foretaket.

Foretakets styre legger frem forslaget til budsjett og økonomiplan, og blir deretter behandlet av kommunestyret. Foretakets rammer fastlegges i kommunens budsjett hva gjelder krav til utbytte, husleie og investeringsplan med finansiering.

Økonomiplan for 2025-2028

For 2025 fastsettes husleien til 127,1 millioner kroner i henhold til husleiemodellen. Foretakets bidrag avdrag fastsettes til 70 millioner kroner. Foretaket får tilført 70 millioner kroner for å dekke deres bidrag til avdrag.. Utbytte fra foretak til kommune fastsettes til 7,0 mill. kroner, som KF-ets bidrag til å dekke kommunens merforbruk.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-690 430	-730 146	-827 036	-840 037	-845 472	-851 424
Innteks- og formuesskatt	-986 063	-1 065 998	-1 108 019	-1 114 670	-1 121 020	-1 125 531
Eiendomsskatt	-64 028	-58 600	-55 000	-52 700	-52 700	-52 700
Andre generelle driftsinntekter	-4 937	-79 547	-79 850	-79 350	-78 650	-78 150
Sum generelle driftsinntekter	-1 745 458	-1 934 291	-2 069 905	-2 086 757	-2 097 842	-2 107 805
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 746 399	1 940 075	1 999 650	1 963 431	1 954 703	1 952 534
Avskrivninger	33 925	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
Sum netto driftsutgifter	1 780 324	1 977 075	2 036 650	2 000 431	1 991 703	1 989 534
Brutto driftsresultat	34 866	42 784	-33 255	-86 326	-106 139	-118 270
Renteinntekter	-85 812	-87 528	-31 800	-28 000	-26 300	-26 100
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	84 209	95 250	97 100	98 850	108 500	113 750
Avdrag på lån	19 201	20 388	20 000	30 000	30 000	30 000
Netto finansutgifter	17 597	28 110	85 300	100 850	112 200	117 650
Motpost avskrivninger	-33 925	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000
Netto driftsresultat	18 538	33 894	15 045	-22 476	-30 939	-37 620
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	8 317	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Avsetninger til bundne driftsfond	28 744	19 241	299	3 470	3 470	3 470
Bruk av bundne driftsfond	-27 883	-15 826	-15 539	-2 165	-2 230	-2 230
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	17 671	26 199	32 880
Bruk av disposisjonsfond	-27 717	-40 809	-3 304	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-18 538	-33 894	-15 045	22 476	30 939	37 620
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Helse og velferd	615 138	665 259	665 477	658 477	652 477	652 477
Oppvekst og utdanning	983 628	1 075 573	1 043 332	1 042 982	1 041 233	1 041 233
Miljø og samfunnsutvikling	72 875	78 353	68 910	67 810	67 310	67 310
Fellestjenester	118 557	129 542	128 051	125 376	126 851	125 376
Finans	-23 722	11 912	125 213	125 111	125 005	124 895
Sum bevilgninger drift, netto	1 766 475	1 960 638	2 030 983	2 019 756	2 012 875	2 011 290
Herav:						
Avskrivninger	14 035	15 269	20 176	23 760	25 022	25 614
Netto renteutgifter og -inntekter	13 015	20 859	26 397	31 261	31 909	31 901
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	28 700	260	299	3 470	3 470	3 470
Bruk av bundne driftsfond	-27 883	-15 826	-15 539	-2 165	-2 230	-2 230
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-7 791	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 746 399	1 940 075	1 999 650	1 963 431	1 954 703	1 952 534

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	110 933	201 163	305 110	49 750	26 500	45 375
Tilskudd til andres investeringer	5 797	0	2 500	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 128	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	24 583	17 600	81 243	129 000	198 600	119 400
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	144 441	222 263	392 354	182 250	228 600	168 275
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 235	-10 958	-11 802	-375	-300	-4 075
Tilskudd fra andre	-33 238	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-15 044	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-84 859	-199 652	-368 899	-178 375	-224 800	-160 700
Sum investeringsinntekter	-144 375	-210 610	-380 701	-178 750	-225 100	-164 775
Videreutlån	19 340	0	70 000	70 000	70 000	70 000
Bruk av lån til videreutlån	-19 340	0	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Avdrag på lån til videreutlån	6 374	9 500	9 500	9 500	9 500	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-24 353	-9 500	-9 500	-9 500	-9 500	0
Netto utgifter videreutlån	-17 979	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-8 317	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Avsetninger til bundne investeringsfond	17 979	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-5 700	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	13 951	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-8 153	-8 153	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	17 913	-11 653	-11 653	-3 500	-3 500	-3 500
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Helse og velferd						
Helsehus og heldøgns plasser	0	0	5 000	0	0	0
Sykehjem Døli	0	5 000	0	0	0	0
Inventar - Storkjøkken	0	1 100	1 100	0	0	0
Sum Helse og velferd	0	6 100	6 100	0	0	0
Oppvekst og utdanning						
Sum Oppvekst og utdanning	0	0	0	0	0	0
Miljø og samfunnsutvikling						
Gang/sykkelvei fra Borghild Rudsvei til Kvernstujordet	19 206	0	701	0	0	0
Rehabilitering av Høldippeldammene	0	40 375	37 375	0	0	20 375
Snuplass buss Kruttverket	0	0	400	0	0	0
Utskiftingsplan biler og maskiner - Selvkost	1 250	4 375	625	875	0	0
TRAFIKKSIKKERHETSTILTAK	0	2 500	0	0	0	0
Avløp - Rehabilitering og utvikling	3 084	0	36 460	10 000	10 000	10 000
Vann - Rehabilitering og utvikling	11 551	10 000	9 442	15 000	15 000	15 000
Utskiftningsplan biler og maskiner - Samferdsel	1 105	5 313	2 575	1 875	1 500	0
Skred på Li - sikring av område	4 450	0	0	0	0	0
Gaustadgata bru	0	500	0	0	0	0
Rygga bru - rehabilitering	0	0	360	0	0	0
Mva. kompensasjon - justeringsrett	20 531	0	0	0	0	0
VA på langs	25 848	132 000	199 573	22 000	0	0
Trafikksikring - Fortau Sagerudveien	20 656	0	0	0	0	0
Finansielle transaksjoner	497	0	0	0	0	0
Rygga bru	0	0	11 500	0	0	0
Sum Miljø og samfunnsutvikling	108 178	195 063	299 010	49 750	26 500	45 375
Finans						
Salg av Dølibråten g/br nr 41/46	901	0	0	0	0	0
Finansielle transaksjoner	1 854	0	0	0	0	0
Sum Finans	2 755	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	110 933	201 163	305 110	49 750	26 500	45 375

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
TRAKTOR HAKADAL KIRKEGÅRD	800	0	0	0	0	0
HAKADAL KIRKE - BRANNSIKRING	2 700	0	0	0	0	0
NITTEDAL KIRKEGÅRD - NAVNET MINNELUND	1 100	0	0	0	0	0
GANG OG SYKKELVEI KVÆRNSTUA	273	0	0	0	0	0
TURSTI MED BELYSNING - KVÆRNSTUA	52	0	0	0	0	0
HELLERUDHAUGEN etappe 1 - VEI	192	0	0	0	0	0
HELLERUDHAUGEN etappe 1 - VANN OG AVLØP	91	0	0	0	0	0
BRU KVERNSTUJORDET IHHT UTBYGGINGSAVTALE	29	0	0	0	0	0
HELLERUDHAUGEN ETAPPE 2 - VEI	106	0	0	0	0	0
HELLERUDHAUGEN ETAPPE 2 VANN AVLØP	85	0	0	0	0	0
HELLERUDHAUGEN ETAPPE 3 - VEI	149	0	0	0	0	0
HELLERUDHAUGEN ETAPPE 3 VANN OG AVLØP	37	0	0	0	0	0
KVERNSTUA VA ANLEGG	184	0	0	0	0	0
Nittedal kirke - Oppvarmingsanlegg	0	0	2 500	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	5 797	0	2 500	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Egenkapitalinnskudd KLP	3 128	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 128	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Utlån Nittedal-eiendom KF	24 583	17 600	81 243	129 000	198 600	119 400
Utlån av egne midler	24 583	17 600	81 243	129 000	198 600	119 400
Sum del 1-4	144 441	222 263	392 354	182 250	228 600	168 275

Gebyrliste

Betalingssatser for lokalleie

For lokalene nedenfor gjelder at innenbygds frivillige lag og foreninger ikke betaler leie når hovedformålet er utøvelse/organisering/arrangementer med kultur- eller idrettsaktivitet.

F.o.m. 5 timer brukes dagspris.

Idrettshaller, innenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Bjertneshallen	kr pr. time	520	540	
Bjertneshallen	kr pr. dag	2 600	2 700	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Bjertneslabben	kr pr. time	330	340	
Bjertneslabben	kr pr. dag	1 650	1 700	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Elvetangenhallen	kr pr. time	1 245	1 295	
Elvetangenhallen	kr pr. dag	6 225	6 475	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Hakadalshallen	kr pr. time	870	905	
Hakadalshallen	kr pr. dag	4 350	4 525	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Hakadalslabben	kr pr. time	260	270	
Hakadalslabben	kr pr. dag	1 300	1 350	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Lihallen	kr pr. time	870	905	
Lihallen	kr pr. dag	4 350	4 525	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Slattumhallen	kr pr. time	1 245	1 295	
Slattumhallen	kr pr. dag	6 225	6 475	F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Idrettshaller, utenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Bjertneshallen	kr pr. time	680	705	
Bjertneshallen	kr pr. dag	3 400	3 525	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Bjertneslabben	kr pr. time	395	410	
Bjertneslabben	kr pr. dag	1 975	2 050	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Elvetangenhallen	kr pr. time	1 510	1 570	
Elvetangenhallen	kr pr. dag	7 550	7 850	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Hakadalshallen	kr pr. time	1 050	1 090	
Hakadalshallen	kr pr. dag	5 250	5 450	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Hakadalslabben	kr pr. time	330	340	
Hakadalslabben	kr pr. dag	1 650	1 700	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Lihallen	kr pr. time	1 050	1 090	
Lihallen	kr pr. dag	5 250	5 450	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Slattumhallen	kr pr. time	1 510	1 570	
Slattumhallen	kr pr. dag	7 550	7 850	F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Kommunale bad, innenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Elvetangenbadet	kr pr. time	2 025	2 105	
Elvetangenbadet	kr pr. dag	10 125	10 525	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Libadet	kr pr. time	1 340	1 390	
Libadet	kr pr. dag	6 700	6 950	F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Rotnesbadet	kr pr. time	680	705	
Rotnesbadet	kr pr. dag	3 400	3 525	F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Kommunale bad, utenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025 Merknad
Elvetangenbadet	kr pr. time	2 635	2 740
Elvetangenbadet	kr pr. dag	13 175	13 700 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Libadet	kr pr. time	1 745	1 815
Libadet	kr pr. dag	8 725	9 075 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Rotnesbadet	kr pr. time	875	910
Rotnesbadet	kr pr. dag	4 375	4 550 F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Skolegymsaler og skolelokaler

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025 Merknad
Gymsal	kr pr. time	425	440
Gymsal	kr pr. dag	2 125	2 200 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Klasserom	kr pr. time	205	210
Klasserom	kr pr. dag	1 025	1 050 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Personalrom	kr pr. time	460	475
Personalrom	kr pr. dag	2 300	2 375 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Spesialrom	kr pr. time	460	475
Spesialrom	kr pr. dag	2 300	2 375 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
Stort klasserom	kr pr. time	460	475
Stort klasserom	kr pr. dag	2 300	2 375 F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Kulturlokaler, aula (Elvetangen amfi, Li aula, NUS aula), innenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025 Merknad
01. Hverdager	kr pr. time	80	80
02. Hverdager	kr pr. dag	400	400 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
03. Fre/lør/søndag	kr pr. time	160	165
04. Fre/lør/søndag	kr pr. dag	800	825 F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Kulturlokaler, aula (Elvetangen amfi, Li aula, NUS aula), utenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025 Merknad
01. Hverdager	kr pr. time	415	430
02. Hverdager	kr pr. dag	2 075	2 150 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
03. Fre/lør/søndag	kr pr. time	835	865
04. Fre/lør/søndag	kr pr. dag	4 175	4 325 F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Kulturlokaler, spesialrom (musikkrom, kjøkken, kiosk o.l.), innenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025 Merknad
01. Hverdager	kr pr. time	40	40
02. Hverdager	kr pr. dag	200	200 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
03. Fre/lør/søndag	kr pr. time	80	80
04. Fre/lør/søndag	kr pr. dag	400	400 F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Kulturlokaler, spesialrom (musikkrom, kjøkken, kiosk o.l.), utenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025 Merknad
01. Hverdager	kr pr. time	205	210
02. Hverdager	kr pr. dag	1 025	1 050 F.o.m. 5 timer brukes dagspris
03. Fre/lør/søndag	kr pr. time	415	430
04. Fre/lør/søndag	kr pr. dag	2 075	2 150 F.o.m. 5 timer brukes dagspris

Billettpriser, bad

Hverdagsrabatt: 20% (gjelder kun skoledager ved kjøp av enkeltbillett)

Rabatt dersom man er 3 personer: 20%

Rabatt dersom man er 4 personer eller flere: 30%

Enkeltbilletter

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
1. Barn	kr	70	70	
2. Voksen	kr	110	110	
3. Honnør/Student	kr	90	90	
4. Barn u/2 år	kr	55	55	
5. Badstue og dusj	kr	55	55	

Månedskort

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
1. Barn	kr	200	200	
2. Voksen	kr	300	300	
3. Honnør/Student	kr	250	250	

Bibliotek

Gebyr ved purring

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
1. gangs purring, barn	kr	20	0	
1. gangs purring, voksen	kr	40	40	
2. gangs purring, barn	kr	40	0	
2. gangs purring, voksen	kr	80	80	

Erstatning for tapt/ødelagt materiale

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Bok, barn	kr	250	250	
Bok, voksen	kr	400	400	
DVD	kr	200	200	
DVD serier	kr	400	400	
Fjernlån	se merknad			Eierbibliotekets satser
Lydbok, barn	kr	250	250	
Lydbok, voksen	kr	400	400	
Spill	kr	600	600	
Språkkurs	kr	600	600	
Tegneserier, barn	kr	250	250	
Tegneserier, voksen	kr	400	400	
Tidsskrifter	kr	100	100	

Kulturskolen

Egenbetalingssatser kulturskole

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Elevplass piano 20 min/uke	kr pr. år	4 095	4 265	
02. Elevplass sang 20 min/uke	kr pr. år	4 095	4 265	
03. Elevplass gitar 20 min/uke	kr pr. år	4 095	4 265	
04. Elevplass visuell kunst 90 min/uke	kr pr. år	4 690	4 880	
05. Tegne/malekurs etter skoletid 55 min/gang	10 ganger, kr	1 305	1 360	
06. Tegne- og malekurs for voksne	kortkurs, kr	2 000	2 080	
07. Dirigenttjenester	kr pr. årstime	12 285	12 795	En årstime er en time per uke i 36 uker.
08. Kunstnerisk ledelse korps/orkester	kr pr. år	83 340	86 760	

Kulturverket Flammen

Prisliste for saler, utstyr og støttefunksjoner.

Priskategoriene:

A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere.

B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter.

C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal.

Hva inngår i leiesummen av salene?

- Alt lyd- og lysutstyr som finnes i salene er inkludert i leien for alle tre priskategorier.
- Rigging og rydding av sal og scene må brukerne i kategori B og C sørge for selv, mens rigging gjøres av kulturhuset for kategori A.
- I leien inngår vask. Ved to forestillinger samme dag, plikter leietaker å rengjøre mellom forestillingene - eller bestille og betale ekstra rengjøring mellom forestillingene.
- I leien av salene inngår også leie av garderoben som er tilknyttet salen.
- I leien inngår kulturhusets bidrag for planlegging av tekniske løsninger og klargjøring av behov for utstyr.
- Alle billetter til forestillinger i salene selges via kulturhusets billettsystem med billettavgift som belastes publikum.
- Leie av sal for borgerlige gravferder prissettes i kategori B (lokale kulturutøvere).
- For leietakere i priskategori A tilkommer en timepris på kr. 1 500 for inntil 2 timer dersom leieperioden går ut over dagtid- eller kveldstid-perioden. Fra tredje time ut over intervallene, beregnes leie for både dag- og kvelds-perioden.

Storsalen, kategori A (næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00	kr	12 500	13 000	
02. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 - 1 forestilling	kr	19 000	20 000	1 forestilling
03. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 - 2 forestillinger	kr	26 000	28 000	2 forestillinger
04. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 / 23.00 - 1 forestilling	kr	20 000	20 000	1 forestilling
05. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 / 23.00 - 2 forestillinger	kr	28 000	28 000	2 forestillinger
06. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 / 23.00 - 3 forestillinger	kr	0	36 000	3 forestillinger. Ny pris i 2025, har tidligere hatt for 1 og 2 forestillinger.
07. Leie av tekniker (inntil 8 t)	kr	4 500	6 000	Gjelder ved bruk av utstyr ut over det helt basale. Ved arbeid over 8 timer, faktureres overtid, kr 1 200 pr. tekniker pr. time.
08. Betjent billettsalg før forestilling	kr pr. time	550	600	pr. time før forestilling hvis ikke utsolgt
09. Bærehjelp	kr pr. pers. pr. time	600	600	
10. Artistvert	kr pr. pers. pr. time	400	400	
11. Leie av Steinway piano	kr pr. dag	1 200	1 200	
12. Leie av Steinway flygel	kr pr. dag	2 700	2 800	

Storsalen, kategori B (lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, kommunale enheter)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (øvelse kultur)	kr	1 300	1 300	
02. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	1 300	1 500	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
03. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)	kr	2 600	2 800	
04. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (øvelse kultur)	kr	1 300	1 300	
05. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	1 300	1 500	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
06. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	4 100	4 300	1 forestilling
07. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	6 150	6 500	2 forestillinger
08. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (øvelse kultur)	kr	2 600	2 600	
09. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	2 600	3 000	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
10. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	5 100	5 300	1 forestilling
11. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	7 650	7 900	2 forestillinger

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
12. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 3 forestillinger	kr	0	9 000	3 forestillinger. Ny pris i 2025, har tidligere hatt for 1 og 2 forestillinger.
13. Leie av tekniker	se merknad			Leietaker må selv leie inn tekniker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk at utstyr ut over det helt basale.
14. Forhåndsprogrammert statisk scenelys	kr	1 000	1 200	
15. Betjent billettsalg før forestilling	kr pr. time	300	300	pr. time før forestilling hvis ikke utsolgt
16. Leie av Flammens trommesett	kr pr. dag	0	300	Ny kategori i 2025, var tidligere inkludert i leieprisen.
17. Bruk av scenerøyk	kr pr. gang	0	300	Prøve eller forestilling. Ny kategori i 2025, var tidligere inkludert i leieprisen.
18. Leie av Steinway piano	kr pr. dag	0	0	
19. Leie av Steinway flygel	kr pr. dag	1 250	1 250	Ved leie av flygel over flere dager har vi et rabattsystem for kategori B og C.

Storsalen, kategori C (andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (øvelse)	kr	3 000	3 150	
02. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	3 000	3 500	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
03. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)	kr	5 000	5 200	
04. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (øvelse)	kr	3 000	3 150	
05. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	3 000	3 500	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
06. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	7 000	7 300	1 forestilling
07. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	10 000	10 400	2 forestillinger
08. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (øvelse)	kr	5 500	5 700	
09. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	5 500	6 000	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
10. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	8 000	8 300	1 forestilling
11. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	12 000	12 500	2 forestillinger
12. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 3 forestillinger	kr	0	14 000	3 forestillinger. Ny pris i 2025, har tidligere hatt for 1 og 2 forestillinger.
13. Leie av tekniker	se merknad			Leietaker må selv leie inn tekniker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk at utstyr ut over det helt basale.
14. Betjent billettsalg før forestilling	kr pr. time	500	500	pr. time før forestilling hvis ikke utsolgt
15. Bærehjelp	kr pr. pers. pr. time	400	400	
16. Artistvert	kr pr. pers. pr. time	350	350	

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
17. Leie av Flammens trommesett	kr pr. dag	0	400	Ny kategori i 2025, var tidligere inkludert i leieprisen.
18. Bruk av scenerøyk	kr pr. gang	0	400	Prøve eller forestilling. Ny kategori i 2025, var tidligere inkludert i leieprisen.
19. Leie av Steinway piano	kr pr. dag	0	0	
20. Leie av Steinway flygel	kr pr. dag	1 600	1 600	Ved leie av flygel over flere dager har vi et rabattsystem for kategori B og C.

Lillesalen, kategori A (næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00	kr	5 000	5 500	
02. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 - 1 forestilling	kr	8 500	9 000	1 forestilling
03. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 - 2 forestillinger	kr	12 500	13 000	2 forestillinger
04. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 / 23.00 (1 forestilling)	kr	10 000	10 000	1 forestilling
05. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 / 23.00 (2 forestillinger)	kr	14 000	14 000	2 forestillinger
06. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 / 23.00 (3 forestillinger)	kr	0	16 000	3 forestillinger. Ny pris i 2025, har tidligere hatt for 1 og 2 forestillinger.
07. Betjent billettsalg før forestilling	kr pr. time	550	600	pr. time før forestilling hvis ikke utsolgt
08. Leie av tekniker (inntil 8 t)	kr	4 500	6 000	Gjelder ved bruk av utstyr ut over det helt basale. Ved arbeid over 8 timer, faktureres overtid, kr 1 200 pr. tekniker pr. time.

Lillesalen, kategori B (lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, kommunale enheter)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (øvelse kultur)	kr	650	650	
02. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	650	750	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
03. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)	kr	1 300	1 400	
04. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (øvelse kultur)	kr	650	650	
05. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	650	750	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
06. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	2 100	2 150	1 forestilling
07. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	3 150	3 250	2 forestillinger
08. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (øvelse kultur)	kr	1 300	1 300	
09. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	1 300	1 500	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
10. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	2 600	2 700	1 forestilling

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
11. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	3 900	4 000	2 forestillinger
12. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 3 forestillinger	kr	0	4 500	3 forestillinger. Ny pris i 2025, har tidligere hatt for 1 og 2 forestillinger.
13. Betjent billettsalg før forestilling	kr pr. time	300	300	pr. time før forestilling hvis ikke utsolgt
14. Leie av teknikker	se merknad			Leietaker må selv leie inn teknikker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk at utstyr ut over det helt basale.

Lillesalen, kategori C (andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (øvelse)	kr	1 500	1 625	
02. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	1 500	1 750	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
03. Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)	kr	2 500	2 600	
04. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (øvelse)	kr	1 500	1 625	
05. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	1 500	1 750	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
06. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	3 500	3 650	1 forestilling
07. Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	5 000	5 400	2 forestillinger
08. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (øvelse)	kr	2 500	2 600	
09. Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (møter o.l.)	kr	2 500	3 000	Ny kategori i 2025. I 2024 hadde møter og øvelser samme pris.
10. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 1 forestilling	kr	4 500	4 700	1 forestilling
11. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 2 forestillinger	kr	6 800	7 200	2 forestillinger
12. Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg) - 3 forestillinger	kr	0	8 500	3 forestillinger. Ny pris i 2025, har tidligere hatt for 1 og 2 forestillinger.
13. Betjent billettsalg før forestilling	kr pr. time	500	500	pr. time før forestilling hvis ikke utsolgt
14. Leie av teknikker	se merknad			Leietaker må selv leie inn teknikker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk at utstyr ut over det helt basale.

Kjøkken/Kulturskolen/Verket, kategori A (næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Leie av anretningskjøkken i underetasjen	kr	2 000	2 000	Ved leie av kjøkken over flere dager finnes et rabattsystem.
02. Leie av prøvesal 1 i Kulturskolen	kr pr. time	250	260	
03. Leie av prøvesal 2 i Kulturskolen	kr pr. time	250	260	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
04. Leie av Verket/kjøkken	kr pr. time	250	260	

Kjøkken/Kulturskolen/Verket, kategori B (lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, kommunale enheter)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Leie av anretningskjøkken i underetasjen	kr	500	500	Ved leie av kjøkken over flere dager finnes et rabattsystem.
02. Leie av prøvesal 1 i Kulturskolen	kr pr. time	100	100	
03. Leie av prøvesal 2 i Kulturskolen	kr pr. time	100	100	
04. Leie av Verket/kjøkken	kr pr. time	100	100	

Kjøkken/Kulturskolen/Verket, kategori C (andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Leie av anretningskjøkken i underetasjen	kr	800	1 000	Ved leie av kjøkken over flere dager finnes et rabattsystem.
02. Leie av prøvesal 1 i Kulturskolen	kr pr. time	175	180	
03. Leie av prøvesal 2 i Kulturskolen	kr pr. time	175	180	
04. Leie av Verket/kjøkken	kr pr. time	175	180	

Bandrom

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Leie av utstyrt bandrom for lokale barne- og ungdomsband	kr pr. time	30	30	
Leie av utstyrt bandrom for lokale voksenband	kr pr. time	120	120	

Betalingssetser SFO

SFO er et frivillig, kommunalt tilbud før og etter skoletid til barn i 1. til 4. klasse og for barn med spesielle behov i 1. til 7. klasse.

1. Fra august 2024 får alle elever på 1., 2. og 3. trinn 12 timer gratis SFO per uke.
2. Foreldrebetalingen skal ikke være høyere enn seks prosent av husholdningens inntekt. Det vil si at foresatte med en samlet inntekt i husholdningen under 604 154 kroner kan søke om redusert foreldrebetaling.
3. Det betales for 190 skoledager og 10 feriedager (høst- og vinterferie). Betalingen fordeles med lik betaling over 9 måneder, 2/3 faktura i juni og 1/3 faktura i august. Juli er betalingsfri. Ved opphold i skolens sommerferie, betales det en dagsats pr. påmeldte feriedag.

Dette er nærmere beskrevet i [Forskrift til opplæringsloven kap. 1B](#).

Ordinært opphold SFO

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
1 dag, SFO	kr pr. måned	1 065	1 105	
2 dager, SFO	kr pr. måned	1 955	2 035	
3 dager, SFO	kr pr. måned	2 690	2 800	
4 dager, SFO	kr pr. måned	3 255	3 385	
5 dager, SFO	kr pr. måned	3 700	3 850	

Opphold full dag SFO utover gratis kjernetid (1., 2. og 3. trinn)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
1 dag, SFO	kr pr. måned	533	553	
2 dager, SFO	kr pr. måned	978	1 018	
3 dager, SFO	kr pr. måned	1 345	1 400	
4 dager, SFO	kr pr. måned	1 628	1 693	
5 dager, SFO	kr pr. måned	1 850	1 925	

Kost og diverse satser SFO

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Ekstrabetaling ferie	kr pr. dag	320	330	I vinterferien og høstferien betaler du ikke for påmeldte dager som tilsvarer det du bruker fast. Du må være bruker av ordinær plass for å kunne benytte feriedager og ekstra dagplass.
Kost SFO	kr pr. måned	0	220	Nytt gebyr fra 2025, innføres fra 1. april. Gjelder alle med plass i SFO, også de med kun gratis kjernetid.
Merbruk ihht avtale	kr pr. dag	320	330	Du må være bruker av ordinær plass for å kunne benytte feriedager og ekstra dagplass.
Sen henting	kr pr. påbegynte halvtime	230	235	

Oppholdsbetaling barnehage

Foreldre med barn i barnehage skal ikke betale mer enn makspris for hvert barn. Maksprisen er fastsatt av Stortinget, og informasjon finnes på [Utdanningsdirektoratets hjemmeside](#). Moderasjonsordninger i forbindelse med søsken og nasjonal ordning for redusert foreldrebetaling finnes i [forskrift om foreldrebetaling i barnehager](#). Dette er nærmere beskrevet på [Nittedal kommunes hjemmesider](#).

Oppholdsbetaling barnehage, herunder redusert betaling

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Oppholdsbetaling	kr pr. måned	3 000	2 000	Redusert oppholdsbetaling kan være aktuelt. Se lenker over tabellen. Endret til kr 2 000 pr. måned fra 01.08.2024.

Kost og annet i barnehagene

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
For sen henting	kr pr. påbegynte halvtime	270	300	
Kost	kr pr. måned	310	350	

Timepris for spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt utenfor kommunen med barnehageplass i Nittedal kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Spesialpedagog	kr pr. time	570	590	
Støtte assistent	kr pr. time	390	405	

Egenbetaling for helse- og omsorgstjenester

Grunnlag for betaling er folketrygdens grunnbeløp (G), som pr. mai 2024 er kr 124 028.

*For praktisk bistand regnes det egenbetaling pr. time i 2025 på kr 345 (2024: kr 335). Timeprisen er basert på forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester med et utgiftstak pr. måned. Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er utgangspunkt for utgiftstaket. Nedenfor er det en oversikt over hva folketrygdens grunnbeløp (G) pr. mai 2024 utgjør i årsinntekt.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag:

Inntil 2 G:	kr 0 - kr 248 056
2 G - 2,5 G:	kr 248 056 - kr 310 070
2,5 G - 3 G:	kr 310 070 - kr 372 084
3 G - 4 G:	kr 372 084 - kr 496 112
4 G - 5 G:	kr 496 112 - kr 620 140
Over 5 G:	kr 620 140 -

Praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Inntil 2 G, husstandens samlede inntekt*	kr pr. time	335	345	Utgiftstak for minste sats for 2025 justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet som kommer i slutten av desember 2024 – som vil hensyntas på ny prisliste. (2024: kr 230)
02. 2 G - 2,5 G, husstandens samlede inntekt*	kr pr. time	335	345	Utgiftstak for egenandel i kr pr. måned i 2024: kr 710 (2024: kr 685)
03. 2,5 G - 3 G, husstandens samlede inntekt*	kr pr. time	335	345	Utgiftstak for egenandel i kr pr. måned i 2024: kr 1 390 (2024: kr 1 340)

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
04. 3 G - 4 G, husstandens samlede inntekt*	kr pr. time	335	345	Utgiftstak for egenandel i kr pr. måned i 2024: kr 1 935 (2024: kr 1 860)
05. 4 G - 5 G, husstandens samlede inntekt*	kr pr. time	335	345	Utgiftstak for egenandel i kr pr. måned i 2024: kr 2 615 (2024: kr 2 515)
06. Over 5 G, husstandens samlede inntekt*	kr pr. time	335	345	Utgiftstak for egenandel i kr pr. måned i 2024: kr 3 060 (2024: kr 2 940)

Trygghetsalarm

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Husstandens samlede inntekt inntil 2 G	kr pr. måned	230		* *Utgiftstak for minste sats for 2025 justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet som kommer i slutten av desember 2024 – som vil hensyntas på ny prisliste.
02. Husstandens samlede inntekt over 2 G	kr pr. måned	515	535	
03. Installasjon trygghetsalarm	kr pr. gang	925	960	
04. Trygghetsalarmsmykke, ved tap	kr pr. gang	1 260	1 310	

Øvrige tjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Henting - utkjøring av hjelpemidler	kr pr. gang	280	290	
02. Transport Solli aktivitetshus en vei	kr en vei	45	45	
03. Transport Solli aktivitetshus tur/retur	kr tur/retur	80	80	
04. Lunsj Solli aktivitetshus	kr pr. gang	35	40	
04b. Lunsj Solli aktivitetshus, varm lunsj fredag	kr pr. gang	35	50	Ny pris fra 2025, varm lunsj fredag.
05. Kaffe/te Solli aktivitetshus, pr. kopp	kr pr. kopp	12	14	
06. Kaffe/te Solli aktivitetshus, hele dagen	kr hele dagen	25	30	
07. Transport Stammen aktivitetshus	kr pr. måned	685	710	
08. Lunsj Stammen aktivitetshus	kr pr. måned	270	280	
09. Korttidsopphold i institusjon	kr pr. døgn	193		* *Utgiftstak for minste sats for 2025 justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet som kommer i slutten av desember 2024 – som vil hensyntas på ny prisliste.
10. Middag	kr pr. gang	85	85	
11. Suppe/dessert	kr pr. gang	30	30	
12. Alle måltider Skytta bokollektiv	kr pr. døgn	180	185	
13. Dagbesøk eldresenter - aktivitet og kaffe med tilbehør	kr pr. dag	25	25	
14. Dagsenter Skytta/Døli; Transport, opphold, mat og aktiviteter	kr pr. gang	255	265	Maksimal betaling pr. måned 2025: kr 3 180 (2024: kr 3 060). Makspris pr. måned tilsvarer betaling for 3 dager per uke i 4 uker hver måned.
15. Avdeling bolig og oppfølging Vargveien, kost/måltider	kr pr. måned for kost	730	755	
16. Avdeling bolig og oppfølging Grevlingveien, måltid	kr pr. måltid	50	50	

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
17. Utleie treningslokaler fysio/HFR	kr pr. dag	560	580	
18. Utleie til private for egentrening	kr pr. måned	225	230	
19. Skytta utleie kantine og eldresenter	kr pr. dag	1 275	1 325	
20. Døli utleie peisestue og kantine	kr pr. dag	1 275	1 325	
21. Generell utleie av kommunale lokaler	kr pr. dag	1 275	1 325	

Egenbetalingssatser friskliv og kurstilbud

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Treningsavgift	kr	395	410	
02. Bramat fysisk kurs	kr	575	595	
03. Bramat digitalt kurs	kr	205	210	
04. Røykeslutt (heter nå Nikotinfri)	kr	205	210	
05. Kurs i depresjonsmestring (KID)	kr	365	375	
05b. Kurs i depresjonsmestring (KID) - tillegg for bok	kr	0	300	Ny pris fra 2025, tillegg for bok.
06. Kurs i belastningsmestring (KIB)	kr	365	375	
06b. Kurs i belastningsmestring (KIB) - tillegg for bok	kr	0	300	Ny pris fra 2025, tillegg for bok.
07. Livslyst	kr	205	210	
08. Søvnskolen	kr	205	210	
09. Livsstyrketrening	kr	365	375	
10. "Takk Bare Bra"	kr	365	375	
11. OPS! Kurset (1 dag)	kr	205	210	
12. Livstilsendringkurs	kr	205	210	
13. Mestringskurs for pårørende	kr	260	270	

Fysioterapi

Takster for fysioterapi

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Pasientens egenandel		*	*	* For takster se den offisielle oversikten fra Norsk Fysioterapiforbund nedenfor

TAKSTER FOR FYSIOTERAPI FRA 01.07.2024

For fysioterapeuter som har avtale om driftstilskudd med kommunen, og kommunalt ansatte fysioterapeuter.

		Honorartakst	Refusjonstakst	Pasientens egenandel
A1a	Undersøkelse, inntil 30 min.	381	180	201
A1c	Undersøkelse, ut over 30 min.	183	183	0
A1d	Undersøkelse hos fysioterapeut med rett til A8, A9 eller A2k, inntil 30 min.	478	277	201
A1f	Undersøkelse hos fysioterapeut med rett til A8, A9 eller A2k, ut over 30 min.	220	220	0
A1g	Tillegg ved undersøkelse individuell plan/tverrfaglig utredning	123	123	0
A1h	Tillegg for undersøkelse hos manuellterapeut	84	84	0
A1i	Tillegg for diagnostisk ultralyd ved muskel- og skjelettplager	203	100	103
A2k	Kompetansetillegg, spesialist	62	62	0
A3a	Behandling hos fysioterapeut	210	66	144
A3b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min.	98	52	46
A4	Enkel pasientkontakt	78	78	0
A8a	Behandling hos manuellterapeut	325	137	188
A8b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min.	137	69	68
A9a	Behandling hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	251	109	142
A9b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min.	121	75	46
A10	Veiledet trening, minst 30 min.	31	1	30
B0a	Undersøkelse via video hos fysioterapeut, inntil 30 min.	381	180	201
B0c	Tillegg for varighet ut over 30 min.	183	183	0
B0d	Undersøkelse via video hos fysioterapeut	478	277	201
B0f	Tillegg for varighet ut over 30 min.	220	220	0
B1a	Videokonsultasjon hos fysioterapeut	210	66	144
B1b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 min.	98	52	46
B2a	Videokonsultasjon hos manuellterapeut	325	137	188
B2b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 min.	137	69	68
B3a	Videokonsultasjon hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	251	109	142
B3b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 min.	121	75	46

«Takstplakaten» er et forenklet utdrag fra «Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi» og må brukes sammen med denne. Du finner stønadsforskriften her: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-06-17-1184>

TAKSTER FOR FYSIOTERAPI FRA 01.07.2024

For fysioterapeuter som har avtale om driftstilskudd med kommunen, og kommunalt ansatte fysioterapeuter.

		Honorartakst	Refusjonstakst	Pasientens egenandel
C20a	Gruppebehandling barn under 16 år, i 60 min, inntil 6 pasienter per gruppe	186	186	0
C20b	Tillegg per pasient for gruppebehandling barn under 16 år, i 60 min	232	232	0
C21a	Gruppebehandling 30 min, inntil 10 personer per gruppe	148	148	0
C21b	Tillegg per pasient for gruppebehandling i 30 min	63	0	63
C22a	Gruppebehandling i 60 min, inntil 10 pasienter per gruppe	292	292	0
C22b	Tillegg per pasient for gruppebehandling i 60 min	109	0	109
C23a	Gruppebehandling i 90 min inntil 10 pasienter per gruppe	437	437	0
C23b	Tillegg per pasient for gruppebehandling i 90 min	157	0	157
C34g	Tillegg for behandling i basseng, per pasient	45	19	26
D40	Tillegg undersøkelse/behandling for pasient over 80 år/rullestolbruker	18	18	0
E50a	Møtegodtgjørelse med reisetid inntil 30 min.	395	395	0
E50b	Møtegodtgjørelse med reisetid ut over 30 min.	395	395	0
E51a	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon	160	160	0
E51b	Skriving av epikrise/tilbakemelding til henvisende behandler uten samtidig undersøkelse/behandling	270	270	0
E51c	Skriving av henvisning/rekvisisjoner uten samtidig undersøkelse/behandling. Kan ikke benyttes ved rekvirering av pasientreiser.	273	273	0
E52	Nødvendig samtale med pårørende/foresatte	178	178	0
F1	Tillegg ved behandling i pasientens hjem	163	163	0
F21	Hjemmebehandling: reise per km med bil, motorsykkel eller tog	10	10	0
F22	Reise med annet transportmiddel, hver påbegynte halvtime	75	75	0
F23	Hjemmebehandling: fast skyss tillegg	75	75	0
G	Tillegg for ubekvem arbeidstid: Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfse, congenit, myopati, mrb. duch- enne og spinal muskeltrofie ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid. Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller folgetilstand som anfallsmessig/ periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlings-tiltak.	Som ubekvem arbeidstid regnes mellom kl 18-08 lørdager og søndager, og mellom 12-24 på jul- og nyttårsaften. Tillegget settes til 75 prosent av summen av honorartakst og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.		
H2a	Elektronisk samhandling	1060	1060	0
H2b	Elektronisk samhandling	1004	1004	0

«Takstplakaten» er et forenklet utdrag fra «Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi» og må brukes sammen med denne. Du finner stønadsforskriften her: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-06-17-1184>

Om egenandeler hos fysioterapeut: <https://www.helsenorge.no/betaling-for-helsetjenester/betaling-hos-fysioterapeut/>

Helsestasjonen

Jordmortjenesten

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Engangsutstyr ved etterkontroll / prevensjonskonsultasjon	kr pr. undersøkelse	0	90	Nytt gebyr fra 2025
Utleie av brystpumpe	kr	0	0	Leies ut gratis
Utleie av brystpumpe - engangsutstyr til pumpesett	kr	375	375	

Skjenkebevillingsgebyr

Skjenkebevillingsgebyret er regulert av "FOR-2005-06-08-538 Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften)".

Skjenkebevillingsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Salg og skjenking		*	*	*Se lovtekstens §6-2 nedenfor

§ 6-2.

Gebyret skal betales etter følgende satser:

Salg:

- 0,24 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
- 0,69 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2

Skjenking:

- 0,57 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
- 1,49 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2
- 4,92 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr 1960 for salg og kr 6100 for skjenking. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr 440 pr. gang.

0 Endret ved forskrifter 8 des 2011 nr. 1218 (i kraft 1 jan 2012), 5 des 2012 nr. 1142 (i kraft 1 jan 2013), 26 nov 2013 nr. 1381 (i kraft 1 jan 2014), 8 des 2014 nr. 1547 (i kraft 1 jan 2015), 4 nov 2015 nr. 1294 (i kraft 1 jan 2016), 24 juni 2016 nr. 816 (i kraft 1 juli 2016), 23 nov 2016 nr. 1361 (i kraft 1 jan 2017), 21 nov 2017 nr. 1818 (i kraft 1 jan 2018), 20 nov 2018 nr. 1730 (i kraft 1 jan 2019), 29 nov 2019 nr. 1595 (i kraft 1 jan 2020), 26 okt 2020 nr. 2167 (i kraft 1 jan 2021), 25 nov 2021 nr. 3526 (i kraft 1 jan 2022), 31 okt 2022 nr. 1914 (i kraft 1 jan 2023), 3 nov 2023 nr. 1791 (i kraft 1 jan 2024).

Tilsynsavgift tobakksvarer

Tilsynsavgift for salgssteder for tobakksvarer er regulert av "FOR-2017-09-21-1446 Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv."

Tilsynsavgift fra salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
Årlig avgift for salgssted og midlertidig salgssted		**	**	** Se lovtekstens §33 nedenfor

§ 33. Tilsynsavgift for salgssteder

Tilsynsmyndigheten kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker på 5420 kroner.

Fra midlertidige salgssteder kan tilsynsmyndigheten kreve en årlig tilsynsavgift på 1450 kroner.

0 Endret ved forskrifter 13 des 2018 nr. 2004 (i kraft 1 jan 2019), 19 des 2019 nr. 2007 (i kraft 1 jan 2020), 29 okt 2020 nr. 2178 (i kraft 1 nov 2020, tidligere § 24), 18 nov 2020 nr. 2390 (i kraft 1 jan 2021), 25 nov 2021 nr. 3525 (i kraft 1 jan 2022), 31 okt 2022 nr. 1915 (i kraft 1 jan 2023), 3 nov 2023 nr. 1792 (i kraft 1 jan 2024).

Borgerlig vielse**Vielser på Nittedal rådhus, innenbygdsboende**

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag, kl. 08:00-15:30	kr	0	0	
02. Mandag-fredag, kl. 15:30-18:00	kr	690	715	
03. Lørdag-søndag, kl. 10:00-18:00	kr	1 450	1 505	

Vielser på Nittedal rådhus, utenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag, kl. 08:00-15:30	kr	1 130	1 175	
02. Mandag-fredag, kl. 15:30-18:00	kr	2 270	2 360	
03. Lørdag-søndag, kl. 10:00-18:00	kr	5 635	5 865	

Vielser andre steder i Nittedal enn rådhuset, innenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag, kl. 08:00-15:30	kr	0	0	
02. Mandag-fredag, kl. 15:30-18:00	kr	0	0	
03. Lørdag-søndag, kl. 10:00-18:00	kr	0	0	

Vielser andre steder i Nittedal enn rådhuset, utenbygdsboende

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
01. Mandag-fredag, kl. 08:00-15:30	kr	1 130	1 175	
02. Mandag-fredag, kl. 15:30-18:00	kr	2 270	2 360	
03. Lørdag-søndag, kl. 10:00-18:00	kr	5 635	5 865	

1. Timepris for plan, byggesak og geodata

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

1.6 Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
1.6 Timepris	kr pr. time	1 500	1 500	For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid.

2. Planbehandling

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

2.2.1 Oppstartsmøte, planinitiativ og reguleringsplaner

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.2.1a Oppstartsmøte	kr	30 250	37 950	
2.2.1b Politisk behandling av planinitiativ	kr	20 250	24 750	

2.2.3 Reguleringsplaner, arealgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.2.3a Arealgebyr t.o.m. 3 000 m ²	kr pr. søknad	180 800	188 210	
2.2.3b Tillegg for arealer over 3 000 t.o.m. 10 000 m ²	kr pr. m ²	10	10	
2.2.3c Tillegg for arealer over 10 000 m ²	kr pr. m ²	4	4	

2.2.4 Reguleringsplaner, bygningsgebyr etter bebyggelsens areal

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.2.4a Bygningsgebyr for bygg t.o.m. 10 000 m ² BRA	kr pr. m ²	25	30	
2.2.4b Tillegg for bygg fra 10 001 t.o.m. 20 000 m ² BRA	kr pr. m ²	10	20	
2.2.4c Tillegg for bygg utover 20 000 m ² BRA	kr pr. m ²	5	5	

2.2.5 Reguleringsplaner, tilleggsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.2.5 Tilleggsgebyr	minstepris kr	6 000	6 245	Minstepris 4 timer, se gebyrforskriften.

2.2.7 Reguleringsplaner, planer for friluftsområder og grøntstruktur uten vesentlig bebyggelse- eller anlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.2.7 Gebyr for planer for friluftsområder og grøntstruktur uten vesentlig bebyggelse- eller anlegg	kr pr. plan	169 000	175 925	Herunder: planer for friluftsliv/idrettsanlegg, LNF områder, områder vernet etter annet lovverk som naturvern eller kulturvern uten vesentlig bebyggelse

2.3 Endring av reguleringsplan PBL § 12-14, 2. ledd

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.3.1 Mindre endringer	kr pr. plan	64 600	67 245	Dette gjelder mindre endringer som behandles som selvstendig sak med egen varsling og høring eksternt
2.3.2 Små endringer av formålsgrense	kr pr. plan	23 500	24 460	Dette gjelder små endringer av formålsgrense, eller endringer som inngår i behandling av delesak eller byggesak, og som varsles og høres sammen med slik sak.

2.4 Planprogram og konsekvensutredning (KU), PBL §§4, 1, 12-9 og tilhørende KU-forskrift

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.4.1 Behandling av planprogram	kr pr. plan	37 500	39 035	
2.4.2 Tilleggsgebyr for planer med KU-krav	% (tillegg)	0	15	%-tillegg på sakbehandlingsgebyr. Ny gebyrstruktur, ikke 2024-pris.
2.4.3 KU for tiltak etter sektorlov, ikke knyttet til plan etter PBL	kr pr. plan	37 500	39 035	

2.5 Planforhåndskonferanse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
2.5.1 Planforhåndskonferanse	kr pr. møte	0	7 000	Flere enn et møte før planoppstart vil faktureres per møte. Ny gebyrstruktur, ikke 2024-pris.

3. Delesaker

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

3.1 Grunngelbyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
3.1 Søknadspliktige tiltak	kr pr. søknad	2 000	2 025	

3.2 Oppretting av eiendommer

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
3.2.1 Tillatelse til oppretting av ny eiendom	kr pr. fradelt eiendom	17 950	18 685	

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
3.2.2 Tillatelse til arealoverføring eller tilleggsareal til eksisterende eiendom	kr pr. fradelt areal	9 000	9 365	
3.2.3 Tillegg per areal ved flere nye eiendommer/arealoverføring i samme søknad	kr pr. fradelt areal	1 200	1 500	

3.3 Gebyr for avsluttet sak før vedtak eller avvisning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
3.3.1 For sak som trekkes før saksbehandling er påbegynt	kr pr. søknad	1 600	1 500	
3.3.2 For sak som avsluttes etter at saken er påbegynt	kr			* 50% av samlet gebyr pr. søknad. Det kan være dersom søker skriftlig trekker søknaden, eller dersom kommunen avviser eller avslutter saken på grunn av manglende oppfølging fra søker.

3.4 Mangelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
3.4 Utstedelse av mangelbrev	kr pr. mangelbrev	2 000	4 500	Påløper fra brev nr. 2

3.6 Forhåndskonferanse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
3.6.1 Forhåndskonferanse enkel sak	kr pr. forhåndskonferanse	0	4 500	Ny gebyrstruktur, ikke 2024-pris.
3.6.2 Forhåndskonferanse kompleks sak	kr pr. forhåndskonferanse	0	9 000	Ny gebyrstruktur, ikke 2024-pris.

4. Byggesaker

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

4.2 Grunnggebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.2.1 Søknadspliktige tiltak med ansvarsrett	kr pr. søknad	5 150	5 360	
4.2.2 Søknadspliktige tiltak uten ansvarsrett	kr pr. søknad	1 950	2 025	

4.3 Registreringsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.3.1 Registreringspliktige tiltak på bolig	kr pr. tiltak	1 500	1 500	Dette gjelder også tiltak som er unntatt søknadsplikt, men må registreres i matrikkel
4.3.2 Registreringspliktige tiltak ny bruksenhet bolig	kr pr. bruksenhet	3 000	3 120	
4.3.3 Registreringspliktige tiltak annet	kr pr. søknad	5 900	6 140	

4.6 Timepris for byggesaker

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.6 For tjenester som ikke faller inn under forskriftsbestemmelsene	kr pr. time	1 500	1 500	For tjenester som ikke er omtalt i forskriften, men som krever behandling etter pbl gjelder et gebyr etter medgått tid.

4.7 Gebyr for avsluttet sak før vedtak eller avvisning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.7.1 For sak som trekkes før saksbehandling er påbegynt	kr pr. søknad	1 500	1 500	
4.7.2 For sak som avsluttes etter at saken er påbegynt	kr			* 50% av samlet gebyr pr. søknad. Det kan være dersom søker skriftlig trekker søknaden, eller dersom kommunen avviser eller avslutter saken på grunn av manglende oppfølging fra søker.

4.8 Mangelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.8 Utsendelse av mangelbrev	kr pr. mangelbrev	5 700	6 000	Ved mangler i søknader med ansvarlig foretak påløper det gebyr fra brev nr. 1. For mangler i søknader uten ansvarlig foretak påløper det gebyr fra brev nr. 2.

4.9 Forhåndskonferanse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.9.1 Forhåndskonferanse i småhusområdene, opp til og med en tomannsbolig	kr pr. møte	3 950	5 250	
4.9.2 Forhåndskonferanse	kr pr. møte	6 750	12 000	
4.9.3 Underveismøte	kr pr. møte	5 800	7 500	

4.10 Søknad om endring av gitt tillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.10.1 Mindre endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak	kr pr. søknad	7 450	6 000	Mindre endring: ingen endring kreves i matrikkelen.
4.10.2 Større endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak	kr pr. søknad	19 450	15 000	Større endring: krever endring i matrikkelen. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, gjelder bestemmelsene for ny søknad.

4.11a Tiltaksklasse 1 - Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.1a Saksbehandlingsgebyr, Eneboliger og fritidsboliger	kr pr. bygg	35 800	35 800	Bygningstype 111, 113, 161-163
4.11.1b Saksbehandlingsgebyr, Boliger med 2 boenheter	kr pr. bygg	45 800	45 800	Bygningstype 112, 121-124
4.11.2a Saksbehandlingsgebyr, Rekkehus, flermannsbolig, kjedehus og andre småhus	kr pr. bygg	51 600	53 715	Bygningstype 131-136

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.2b Saksbehandlingsgebyr, Rekkehus, flermannsbolig, kjedehus og andre småhus	kr tillegg pr. boenhet	2 250	2 340	Bygningstype 131-136
4.11.3b Saksbehandlingsgebyr, Store boligbygg	kr tillegg pr. boenhet	6 000	6 245	Bygningstype 141-159
4.11.4 Saksbehandlingsgebyr, Industri-/næringsbygg	kr pr. søknad	75 600	78 695	Bygningstype 211-249
4.11.5 Saksbehandlingsgebyr, Kontor- og forretningsbygg	kr pr. søknad	67 200	82 000	Bygningstype 311-330
4.11.6 Saksbehandlingsgebyr, Øvrige næringsbygg og offentlige bygg	kr pr. søknad	67 200	82 000	Bygningstype 411-840
4.11.7 Saksbehandlingsgebyr, Enklere industribygg (f.eks. lager) og landbruksbygg over 1000 m ²	kr pr. søknad	52 250	54 390	
4.11.8 Saksbehandlingsgebyr, Konstruksjon, anlegg, midlertidige bygg mer enn 2 år, mv.	kr pr. søknad	62 650	65 215	
4.11.9a Saksbehandlingsgebyr, Garasje, uthus mv. til bolig som ikke er en del av søknad om ny bolig, rekkehus, store boligbygg, næringsbygg mv.	kr pr. søknad	13 400	13 945	Bygningstype 111-840
4.11.9b Saksbehandlingsgebyr, Garasje, uthus mv. til bolig som ikke er en del av søknad om ny bolig, rekkehus, store boligbygg, næringsbygg mv.	kr tillegg pr. tiltak utover det første	7 450	7 755	Bygningstype 111-840

4.11b Tiltaksklasse 2 - Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.1a Saksbehandlingsgebyr, Eneboliger og fritidsboliger	kr pr. bygg	40 250	41 900	Bygningstype 111, 113, 161-163
4.11.1b Saksbehandlingsgebyr, Boliger med 2 boenheter	kr pr. bygg	50 250	52 310	Bygningstype 112, 121-124
4.11.2a Saksbehandlingsgebyr, Rekkehus, flermannsbolig, kjedehus og andre småhus	kr pr. bygg	56 250	58 555	Bygningstype 131-136
4.11.2b Saksbehandlingsgebyr, Rekkehus, flermannsbolig, kjedehus og andre småhus	kr tillegg pr. boenhet	2 250	2 340	Bygningstype 131-136
4.11.3a Saksbehandlingsgebyr, Store boligbygg	kr pr. bygg	119 450	124 345	Bygningstype 141-159
4.11.3b Saksbehandlingsgebyr, Store boligbygg	kr tillegg pr. boenhet	6 000	6 245	Bygningstype 141-159
4.11.4 Saksbehandlingsgebyr, Industri-/næringsbygg	kr pr. søknad	105 850	110 185	Bygningstype 211-249
4.11.5 Saksbehandlingsgebyr, Kontor- og forretningsbygg	kr pr. søknad	96 950	97 500	Bygningstype 311-330
4.11.6 Saksbehandlingsgebyr, Øvrige næringsbygg og offentlige bygg	kr pr. søknad	96 950	97 500	Bygningstype 411-840
4.11.7 Saksbehandlingsgebyr, Enklere industribygg (f.eks. lager) og landbruksbygg over 1000 m ²	kr pr. søknad	67 200	69 955	

4.11c Tiltaksklasse 3 - Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.4 Saksbehandlingsgebyr, Industri-/næringsbygg	kr pr. søknad	136 100	141 680	Bygningstype 211-249
4.11.5 Saksbehandlingsgebyr, Kontor- og forretningsbygg	kr pr. søknad	126 700	126 700	Bygningstype 311-330
4.11.6 Saksbehandlingsgebyr, Øvrige næringsbygg og offentlige bygg	kr pr. søknad	126 700	126 700	Bygningstype 411-840
4.11.7 Saksbehandlingsgebyr, Enklere industribygg (f.eks. lager) og landbruksbygg over 1000 m ²	kr pr. søknad	68 900	71 720	

4.11d Tilbygg, påbygg eller underbygg som krever ansvarlig foretak

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.10a.1 BRA inntil 50 m ²	kr pr. bygning	21 850	15 000	Ny gebyrstruktur, felles pris i 2024.
4.11.10a.2 BRA mellom 50 m ² og 150 m ²	kr pr. bygning	21 850	19 500	Ny gebyrstruktur, felles pris i 2024.
4.11.10a.3 BRA mellom 150 m ² og 500 m ²	kr pr. bygning	21 850	22 500	Ny gebyrstruktur, felles pris i 2024.
4.11.10a.4 BRA lik eller over 500 m ²	kr pr. bygning	21 850	30 000	Ny gebyrstruktur, felles pris i 2024.

4.11e Igangsettingstillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.11 Igangsettingstillatelse i småhusområdene, opp til og med en tomannsbolig	kr pr. søknad	7 450	7 500	
4.11.12 Igangsettingstillatelse	kr pr. søknad	16 150	16 500	

4.11f Fasadeendring

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.13 Større fasadeendring	kr pr. søknad	21 450	22 500	Grunngebyr kommer i tillegg.
4.11.14 Fasadeendring på bygg, konstruksjon eller anlegg med kulturminneinteresse	kr pr. søknad	28 600	25 500	Grunngebyr kommer i tillegg.
4.11.15 Mindre fasadeendring	kr pr. søknad	8 600	7 500	Grunngebyr kommer i tillegg.

4.11g Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.16 Bruksendring til boligformål	kr pr. søknad	44 750	30 000	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.11.17 Bruksendring mv. til annet formål	kr pr. søknad	52 250	37 500	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.11.18 Bruksendring innenfor eksisterende bolig inntil to rom	kr pr. søknad	14 900	12 000	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

4.11h Rivning av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.19 Rivningstillatelse	kr	9 000	12 000	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.11.20a Rivning av bygg som krever avfallsplan og/eller miljøsaneringsplan	kr	15 000	15 000	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.11.20b Rivning av tiltak som har kulturminneinteresse	kr	19 000	18 000	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

4.11i Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.21 Sanitærinstallasjoner, ventilasjons-/sprinkler-/antenne-/solcelleanlegg, heis og lignende	kr pr. søknad	17 200	12 000	Grunngebyr i punkt 4.2.2 kommer i tillegg. Registreringsgebyr kan komme i tillegg dersom det er registreringspliktig i matrikkelen.
4.11.22 Skorstein/pipe, trappeheis og andre enkle tiltak	kr pr. søknad	3 600	3 000	Grunngebyr i punkt 4.2.2 kommer i tillegg. Registreringsgebyr kan komme i tillegg dersom det er registreringspliktig i matrikkelen.

4.11j Innhegning mot vei, svømmebasseng, dam/brønn og større forstøtningsmurer

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.24 Svømmebasseng, dam/brønn og lignende	kr pr. søknad	14 900	12 000	Grunngebyr kommer i tillegg. Registreringsgebyr kan komme i tillegg dersom det er registreringspliktig i matrikkelen.
4.11.25a Forstøtningsmur mindre enn 15 m lengde og 1,5 m høyde	kr pr. tiltak	0	4 500	Ny gebyrstruktur, i 2024 ble det benyttet timepris.
4.11.25b Forstøtningsmur større enn 15 m lengde eller 1,5 m høyde	kr pr. tiltak	0	15 000	Ny gebyrstruktur, i 2024 ble det benyttet timepris.
4.11.25c Støyskjerm eller levegg	kr pr. tiltak	0	7 500	Ny gebyrstruktur, i 2024 ble det benyttet timepris.

4.11k Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.26 Sammenføring av bruksenheter i bolig mv.	kr pr. søknad	8 950	7 500	For eksempel at det blir én boenhet mindre i en bygning. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser grunngebyr og registreringsgebyr.
4.11.27 Oppdeling av bruksenheter i bolig mv.	kr pr. ny boenhet	14 900	12 000	For eksempel at det blir én boenhet mindre i en bygning. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser grunngebyr og registreringsgebyr.
4.11.28 Flytting av bærevegg	kr. pr. søknad	1 500	2 000	Tiltak etter denne bestemmelsen utløser grunngebyr og registreringsgebyr.

4.11l Plassering av skilt- og reklameinnretninger

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.29 Skilt	kr pr. søknad	7 450	7 755	Hvor tiltak inngår i søknad etter kapittel 20 i pbl, skal det ikke kreves separat gebyr. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser grunngebyr, men ikke registreringsgebyr.

4.11m Vesentlig terrenginngrep

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.30 Vesentlige terrenginngrep i regulert område	kr pr. søknad	17 900	18 630	Eksempler på vesentlige terrenginngrep er masseuttak eller utomhusanlegg. Grunngebyr kommer i tillegg.
4.11.31 Vesentlige terrenginngrep i uregulert område	kr pr. søknad	23 850	24 825	Eksempler på vesentlige terrenginngrep er masseuttak eller utomhusanlegg. Grunngebyr kommer i tillegg.

4.11n Anlegg av veg og parkeringsplass

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.11.32 Anlegg av vei og parkeringsplass til maks 2 boenheter	kr pr. søknad	8 950	9 315	Grunngebyr kommer i tillegg.

4.12 Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.12.1 Enkelt tilbygg inntil 50 m ²	kr pr. søknad	10 800	11 250	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.12.2a Frittliggende bygning inntil 50 m ² BRA som ikke skal brukes til beboelse	kr pr. søknad	3 000	4 500	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.12.2b Frittliggende bygning inntil 70 m ² BRA som ikke skal brukes til beboelse	kr pr. søknad	10 800	11 250	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.12.3 Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt inntil ett rom, jf. SAK § 3-1 c	kr pr. søknad	6 600	6 000	Grunngebyr kommer i tillegg.
4.12.4 Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet.	kr pr. søknad	12 300	12 800	Grunngebyr kommer i tillegg.
4.12.5 Skilt- og reklameinnretninger etter SAK § 3-1 d	kr pr. søknad	7 150	7 440	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.12.6 Alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf. SAK § 3-2	kr pr. søknad	12 250	15 000	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.12.7 Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som nevnt i § 20-1 første ledd bokstav j og som ikke plasseres for lengre tidsrom enn 2 år (pbl. § 20-4 c)	kr pr. søknad	17 200	18 000	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.
4.12.8 Behandlingsgebyr for andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver (pbl. § 20-4 e)	kr pr. søknad	11 400	11 865	Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

4.13 Tilleggsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.13.1 Unntak fra tekniske krav jf. Pbl. § 31-4	kr pr. søknad	11 850	10 000	
4.13.2 Godkjenning av foretak som ikke oppfyller kravene til praksis mv. i SAK, pbl. § 23-8, jf. SAK § 11-4	kr pr. søknad	3 800	3 955	
4.13.3 Behandling av søknad om samtykke til unntak fra midlertidig forbud mot tiltak	kr. pr. søknad	0	8 900	Ny gebyrstruktur, ikke 2024-pris.

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.13.4 Godkjenning av selvbygger etter SAK 10, jf. § 6-8	kr pr. søknad	2 250	2 340	
4.13.5 For arbeid som settes i gang før kommunen har gitt nødvendig tillatelse	kr			* *Det betales et tillegg på 50 % av samlet gebyr

4.14 Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.14.1 Anmodning om ferdigattest omfattes av allerede gitt søknadsgebyr for tiltaket og belastes ikke med nytt gebyr	kr	0	0	Inkludert. Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest utløser ikke grunngebyr.
4.14.2 Utstedelse av ferdigattest mer enn 5 år etter igangsetting og mer enn 2 år etter midlertidig brukstillatelse	kr pr. søknad	6 000	6 245	Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest utløser ikke grunngebyr.
4.14.3 Midlertidig brukstillatelse i småhusområder	kr pr. søknad	10 550	10 980	Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest utløser ikke grunngebyr.
4.14.4 Midlertidig brukstillatelse for større saker	kr pr. søknad	0	15 000	Ny gebyrstruktur, ikke 2024-pris.

4.15 Søknad om utslippstillatelse etter forurensningsloven, anlegg inntil 50 PE, inkl. byggetillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
4.15.1 Søknad om utslippstillatelse	kr pr. eiendom	4 150	8 500	Søknad om utslippstillatelse utløser grunngebyr. Behandling av eventuelle dispensasjoner medfører også gebyr etter § 4-11.
4.15.2 Søknad om utslippstillatelse hvor andre myndigheter må gi uttalelse	kr pr. eiendom	4 650	9 300	Søknad om utslippstillatelse utløser grunngebyr. Behandling av eventuelle dispensasjoner medfører også gebyr etter § 4-11.
4.15.3 Endring av utslippstillatelse	kr pr. eiendom	3 100	6 200	Søknad om utslippstillatelse utløser grunngebyr. Behandling av eventuelle dispensasjoner medfører også gebyr etter § 4-11.
4.15.4 Fornminneregistrering på eiendommer med spredt avløp	kr pr. eiendom	1 500	1 500	I forbindelse med tiltaksplan for spredt avløp ble fornminner i Nittedal registrert. Utgiftene skal dekkes inn i forbindelse med byggesaksbehandlingen for den enkelte eiendom. Søknad om utslippstillatelse utløser grunngebyr. Behandling av eventuelle dispensasjoner medfører også gebyr etter § 4-11.

5. Tiltaksplan for forurenset grunn

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

5. Tiltaksplan for forurenset grunn

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
5.1 Tiltakskategori 1	kr pr. plan	5 300	5 515	Tiltak av liten vanskelighetsgrad der feil og mangler kan føre til små eller middels store konsekvenser for helse og miljø
5.2 Tiltakskategori 2	kr pr. plan	17 900	18 630	Tiltak av liten eller middels vanskelighetsgrad der feil og mangler kan føre til mindre konsekvenser for helse og miljø
5.3 Tiltakskategori 3	kr pr. plan	33 800	35 185	Tiltak av middels eller stor vanskelighetsgrad der feil og mangler kan føre til store konsekvenser for helse og miljø
5.4 Andre søknader	kr pr. time	1 500	1 500	Der det er nødvendig med uttalelser fra andre myndigheter, i ekstra tidskrevende eller kompliserte saker, samt ved mangelfulle søknader, kan det ilegges tilleggsgebyr etter kap. 4 pkt. 4.5

6. Saker etter eierseksjoneringsloven

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

6.1 Seksjonering og reseksjonering

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
6.1.1 Opptil 2 seksjoner	kr pr. sak	15 100	15 715	
6.1.2 Flere enn 2 seksjoner, prisen i 6.1.1 + tillegg pr. ny seksjon *	kr. pr. ny seksjon	700	725	* Maksimalt gebyr: 4 x satsen i punkt 6.1.1.

6.2 Sletting/oppheving av seksjonert sameie

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
6.2.1 Saksbehandlingsgebyr for sletting/oppheving	kr pr. sak	6 300	6 555	

6.3 Saker som ikke fullføres eller trekkes

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
6.3.1 Arbeid avbrutt før matrikulering	kr pr. sak	*	*	* Se 1.7 i gebyrforskriften
6.3.2 Saken er matrikulert	kr pr. sak	Fullt gebyr	Fullt gebyr	

6.4 Mangelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
6.4 Utsendelse av mangelbrev	kr pr. brev	3 000	3 120	Mangelbrev blir normalt sendt ut ved en eller flere mangler

7. Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (oppmålingsgebyr)

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

7.1 Oppmålingsforretning – oppretting av ny eiendom med grensemerking

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.1.1 Areal 1 - 2 000 m ²	kr pr. eiendom	33 000	34 350	
7.1.2 Areal fra 2 001 m ² - 10 000 m ²	kr pr. eiendom	47 600	49 550	Justerte kategorier fra 2025.
7.1.3 Areal fra 10 001 m ² - 40 000 m ²	kr pr. eiendom	81 600	84 945	Justerte kategorier fra 2025.
7.1.4 Areal over 40 001 m ²	kr pr. eiendom	108 000	112 425	Justerte kategorier fra 2025.

7.2 Oppmålingsforretning – uten oppmøte i marka

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.2.1 Grunnbeløp 1 eiendom/1 areal	kr pr. eiendom	18 900	19 670	
7.2.2 Tillegg per eiendom/areal	kr pr. eiendom	1 700	1 765	

7.3 Utsatt oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.3.1 Oppretting av ny eiendom uten fullført oppmålingsforretning	kr pr. eiendom	13 100	13 635	I tillegg kommer gebyr etter pkt. 7.1
7.3.2 Tillegg per eiendom utover 1. eiendom	kr pr. eiendom	1 700	1 765	

7.4 Oppmålingsforretning – grensejustering mellom matrikkelenheter

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.4.1 Grensejustering mellom eiendommer	kr pr. areal	23 500	24 460	Justerte kategorier fra 2025.

7.5 Oppmålingsforretning – arealoverføring mellom eksisterende eiendommer

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.5.1 Arealoverføring mellom eksisterende eiendommer	kr pr. areal	28 000	29 145	Justerte kategorier fra 2025.
7.5.2 Arealoverføring til offentlig vei- og jernbaneformål	kr pr. time	*	* * Se 7.8 i gebyrforskriften	

7.6 Oppmålingsforretning – grensepåvisning

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.6.1 For inntil 2 punkter	kr pr. sak	15 900	24 000	Grensepåvisning - klarlegging av eksisterende grenser med oppmålingsforretning og merking
7.6.2 For overskytende grensepunkter	kr pr. punkt	1 700	950	Grensepåvisning - klarlegging av eksisterende grenser med oppmålingsforretning og merking

7.7 Oppmålingsforretning – anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.7.1 Oppretting av anleggseiendom – grunngebyr	kr pr. eiendom	19 000	19 775	
7.7.2 Arealoverføring – grunngebyr	kr pr. areal	21 200	22 065	
7.7.3 Grensejustering til anleggseiendom	kr pr. areal	19 000	19 775	

7.8 Timepris for oppmålingstekniske arbeid og matrikulering

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.8.1 For tjenester som ikke faller inn under forskriftsbestemmelsene	kr pr. time	1 600	1 665	

7.9 Saker som ikke fullføres eller trekkes

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.9.1 Arbeid avbrutt før matrikulering	kr pr. sak	*	* * Se kap. 7.1 i gebyrforskriften	
7.9.2 Saken kan ikke matrikuleres	kr pr. sak	80% gebyr	80% gebyr	
7.9.3 Saken er matrikulert	kr pr. sak	Fullt gebyr	Fullt gebyr	

7.10 Utstedelse av matrikkelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
7.10.1 Matrikkelbrev og utdrag av matrikkelen som sendes elektronisk	kr pr. eiendom	175	175	
7.10.2 Matrikkelbrev og utdrag av matrikkelen som er utstedt skriftlig. Gjelder under 10 sider.	kr pr. eiendom	175	175	
7.10.3 Matrikkelbrev og utdrag av matrikkelen som er utstedt skriftlig. Gjelder for 10 sider eller mer.	kr pr. eiendom	350	350	

9. Kommunaltekniske gebyrer

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2025 foreslått å redusere merverdiavgiftssatsen på vann og avløp fra 25 til 15 prosent fra 1. mai. Dersom dette vedtas vil det innarbeides i prisene fra aktuell dato.

9.1a Tilknytningsgebyr for vann

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.1.1a Bolig med 1 boenhet (enebolig)	kr pr. boenhet inkl. mva.	10 625	10 625	Beregningsfaktor: 1,0
9.1.1b Bolig med sekundærleilighet	kr pr. boenhet inkl. mva.	8 500	8 500	Beregningsfaktor: 0,8
9.1.1c Tomannsbolig, flermannsbolig, rekkehus, kjedehus mv.	kr pr. boenhet inkl. mva.	10 325	10 325	Beregningsfaktor: 1,0

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.1.1d Boligblokker	kr pr. boenhet inkl. mva.	7 437	7 437	Beregningsfaktor: 0,7
9.1.1e Fritidsbolig	kr pr. boenhet inkl. mva.	10 625	10 625	Beregningsfaktor: 1,0

9.1b Tilknytningsgebyr for avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.1.1a Bolig med 1 boenhet (enebolig)	kr pr. boenhet inkl. mva.	10 625	10 625	Beregningsfaktor: 1,0
9.1.1b Bolig med sekundærleilighet	kr pr. boenhet inkl. mva.	8 500	8 500	Beregningsfaktor: 0,8
9.1.1c Tomannsbolig, flermannsbolig, rekkehus, kjedehus mv.	kr pr. boenhet inkl. mva.	10 325	10 325	Beregningsfaktor: 1,0
9.1.1d Boligblokker	kr pr. boenhet inkl. mva.	7 437	7 437	Beregningsfaktor: 0,7
9.1.1e Fritidsbolig	kr pr. boenhet inkl. mva.	10 625	10 625	Beregningsfaktor: 1,0

9.1c Andre tilknytningsgebyr for vann og avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.1.1a Tilknytningsgebyr vann for bygg som ikke brukes som bolig	kr/m ² (BRA) inkl. mva.	68	68	Tilknytningsgebyret fastsettes i forhold til beregnet areal for bebyggelsen. Arealberegningen skjer i henhold til NS 3940 for bruksareal (BRA).
9.1.1b Tilknytningsgebyr avløp for bygg som ikke brukes som bolig	kr/m ² (BRA) inkl. mva.	68	68	Tilknytningsgebyret fastsettes i forhold til beregnet areal for bebyggelsen. Arealberegningen skjer i henhold til NS 3940 for bruksareal (BRA).
9.1.1c Midlertidig tilknytning for bygg som står oppført mindre enn 1 år	kr inkl. mva.	*	*	*tilknytningsgebyr tilsvarende 1/2 bolig med en boenhet
9.1.1d Midlertidig tilknytning for bygg som står oppført mer enn 1 år	kr inkl. mva.	**	**	**tilknytningsgebyr tilsvarende 1 bolig med en boenhet

9.2.1a Abonnementsgebyr for vann, årsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.1a Bolig (alle boligkategorier)	kr/abonnement inkl. mva.	2 256	2 538	
9.2.1b Diplom-ls	kr/abonnement inkl. mva.	352 711	396 800	
9.2.1c Arcus	kr/abonnement inkl. mva.	575 636	647 591	
9.2.1d Offentlige bygg	kr/abonnement inkl. mva.	6 770	7 616	
9.2.1e Bensinstasjoner	kr/abonnement inkl. mva.	11 292	12 704	
9.2.1f Øvrig næring	kr/abonnement inkl. mva.	4 516	5 081	
9.2.1g Tillegg for sprinkleranlegg	kr/abonnement inkl. mva.	4 516	5 081	

9.2.1b Abonnementsgebyr for avløp, årsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.1a Bolig (alle boligkategorier)	kr/abonnement inkl. mva.	2 657	3 122	
9.2.1b Ringnes	kr/abonnement inkl. mva.	6 710 542	7 884 887	
9.2.1c Diplom-ls	kr/abonnement inkl. mva.	310 825	365 219	
9.2.1d Arcus	kr/abonnement inkl. mva.	677 111	795 605	
9.2.1e Offentlige bygg	kr/abonnement inkl. mva.	7 967	9 361	
9.2.1f Bensinstasjoner	kr/abonnement inkl. mva.	13 278	15 602	
9.2.1g Øvrig næring	kr/abonnement inkl. mva.	5 307	6 236	

9.2.2 Forbruksgebyr for vann og avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.2 a Vann, enhetspris	kr/m ³ inkl. mva.	29,43	31,84	
9.2.2 b Avløp, enhetspris	kr/m ³ inkl. mva.	34,90	39,68	

9.2.4 Leie av vannmåler og fjernstelleverk

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.4a Vannmålerleie for Q 1,5 m ³	kr pr. år inkl. mva.	238	245	
9.2.4b Vannmålerleie for Q 2,5 m ³	kr pr. år inkl. mva.	238	245	
9.2.4c Vannmålerleie for Q 5 m ³	kr pr. år inkl. mva.	390	405	
9.2.4d Leie fjernstelleverk for vannmålere 1,5 og 2,5 m ³	kr pr. år inkl. mva.	163	165	
9.2.4e Leie fjernstelleverk for vannmålere 5 m ³	kr pr. år inkl. mva.	238	245	

9.2.5 Stipulert forbruk

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.5 stipulert forbruk og pris per m ³	kr	*	*	* For boliger uten vannmåler, info om stipulering på kommunens hjemmeside: https://www.nittedal.kommune.no/publisert-innhold/teknisk-og-eiendom/faktura-for-kommunale-gebyrer---informasjon/#heading-h4-5

9.2.7 Kontrollgebyr, avlesningsgebyr og fremmøtegebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.7a Kontrollgebyr	kr inkl. mva.	1 875	1 875	* Kommunen kan utføre kontroll av vannmåleren. Ved minst 10 % målefeil skiftes måleren uten kostnader for abonnenten. I motsatt fall bekoster abonnenten kontrollkostnadene (kontrollgebyr)

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.7b Avlesningsgebyr	kr inkl. mva.	1 250	1 250	*Dersom abonnenten ikke leser av vannmåleren, kan kommunen foreta avlesning på abonnentens bekostning (avlesningsgebyr)
9.2.7c Fremmøtegebyr	kr inkl. mva.	875	875	*Dersom abonnenten ikke er til stede for å ta imot rørlegger på varslet tidspunkt ved for eksempel utskiftning av vannmåler, vil kostnadene for fremmøte måtte dekkes av abonnenten (fremmøtegebyr)

9.3 Tømming av slamavskillere, årsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.3.1 Slamavskiller under 6 m ³	kr pr. tømming inkl. mva.	2 542	3 129	
9.3.2 Slamavskiller 6 – 10 m ³	kr pr. tømming inkl. mva.	4 067	5 006	
9.3.3 Slamavskiller over 10 m ³	kr pr. tømming inkl. mva.	5 593	6 885	
9.3.4 Gråvann (tømmes hvert 3. år)	kr pr. år pr. anlegg inkl. mva.	762	938	
9.3.5 Minirensanlegg under 6 m ³	kr pr. tømming inkl. mva.	3 812	4 693	
9.3.6 Minirensanlegg 6 – 10 m ³	kr pr. tømming inkl. mva.	6 104	7 514	
9.3.7 Minirensanlegg over 10 m ³	kr pr. tømming inkl. mva.	8 390	10 328	

9.4 Renovasjonsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.4.01 Beholderstørrelse 140 liter	kr inkl. mva.	4 674	5 039	
9.4.02 Beholderstørrelse 240 liter	kr inkl. mva.	7 999	8 623	
9.4.03 Beholderstørrelse 360 liter	kr inkl. mva.	12 059	13 000	
9.4.04 Beholderstørrelse 660 liter	kr inkl. mva.	22 063	23 784	
9.4.05 Beholderstørrelse 2 500 liter	kr inkl. mva.	83 638	90 162	
9.4.06 Beholderstørrelse 4 000 liter	kr inkl. mva.	133 821	144 259	
9.4.07 Beholderstørrelse 6 000 liter	kr inkl. mva.	200 732	216 389	
9.4.08 Beholderstørrelse 8 000 liter	kr inkl. mva.	267 640	288 516	
9.4.09 Beholderstørrelse 10 000 liter	kr inkl. mva.	334 551	360 646	
9.4.10 Avfallsbrønn	kr pr. andel inkl. mva.	4 175	4 501	

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.4.11 Hytterenovasjon	kr inkl. mva.	2 997	3 231	Årsgebyr, tømning 1.5-1.10
9.4.12 Serviceabonnement opp til 10 meter fra vegkant	kr inkl. mva.	390	405	Lenger henteavstand enn 5 meter fra vegkant for beholdere til og med 240-liter kan bestilles serviceabonnement mot tilleggsgebyr
9.4.13 Serviceabonnement opp til 20 meter fra vegkant	kr inkl. mva.	782	810	Lenger henteavstand enn 5 meter fra vegkant for beholdere til og med 240-liter kan bestilles serviceabonnement mot tilleggsgebyr
9.4.14 Hjemmekompostering	kr	*	*	* *Abonnenter som inngår avtale om hjemmekompostering, får 20 % reduksjon i renovasjonsgebyret. Det gjelder egne vilkår for å få rabatten. For mer informasjon, se eget avtaleskjema for hjemmekompostering.

9.5 Feie og tilsynsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.5.1 Feie- og tilsynsgebyr pr. pipeløp	kr pr. år ekskl. mva.	541	514	
9.5.2 Tilsynsgebyr for gasspeis	kr pr. år ekskl. mva.	186	129	

9.2.6 Tilleggsgebyr for særskilt forurenset avløpsvann

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
9.2.6 Tilleggsgebyr for særskilt forurenset avløpsvann	kr	*	*	* *Se kommunens hjemmesider for detaljer, https://www.nittedal.kommune.no/publisert-innhold/teknisk-og-eiendom/faktura-for-kommunale-gebyrer---informasjon/#heading-h4-6

10. Øvrige kommunaltekniske tjenester inkl. NRBR

10.1 Prisliste for leie av utstyr fra maskinforvaltningen

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
10.1.1 Varevogn	kr inkl. mva.	760	790	Prisene er inkludert fører der ikke annet er nevnt spesielt.
10.1.2 Lastebil	kr inkl. mva.	1 615	1 680	Prisene er inkludert fører der ikke annet er nevnt spesielt.
10.1.3 Gravemaskin stor	kr inkl. mva.	1 866	1 940	Prisene er inkludert fører der ikke annet er nevnt spesielt.
10.1.4 Gravemaskin liten	kr inkl. mva.	1 096	1 140	Prisene er inkludert fører der ikke annet er nevnt spesielt.
10.1.5 Anleggsmaskin/traktor	kr inkl. mva.	1 044	1 085	Prisene er inkludert fører der ikke annet er nevnt spesielt.
10.1.6 Mannskap	kr inkl. mva.	592	615	

10.3 Graving og arbeid i kommunale veier

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
10.3.1 Behandlingsgebyr for graving og/eller arbeid i kommunal vei	kr ekskl. mva.	3 124	3 999	Behandlingsgebyret er ikke mva.-pliktig. Søknad om utvidet arbeidsperiode medfører nytt behandlingsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
10.3.2 Tilsynsgebyr for graving i kommunal vei	kr pr. time inkl. mva.	667	854	Gebyr for tilsyn og ferdigbefaring
10.3.3 Økonomisk garanti	kr	*	*	Kommunen kan sette krav om økonomisk garanti før tillatelse gis.

10.5 Gebyr for saksbehandling og for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri, samt tilsyn ift. dette

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
10.5.1 Gebyr for behandling av søknad om tillatelse til handel med fyrverkeri	kr pr. søknad inkl. mva.	2 618	2 696	NRBR setter prisen
10.5.2 Gebyr for gjennomføring av tilsyn/kontroll	kr pr. tilsyn inkl. mva.	1 259	1 296	
10.5.3 Gebyr for endringssøknad	kr pr. søknad inkl. mva.	1 000	1 030	

10.2 Vedlikehold av private veier

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
10.2 Vedlikehold av private veier	kr	*	*	* Brøyting, strøing/salting, drift av veibelysning og støvdemping/skraping (grusveier) kan avhengig av kapasitet utføres til priser i pkt. 10.1, med tillegg for brukte materialer og for transport.

10.4 Tjenester fra Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR)

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
10.4 Tjenester fra Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR)	kr	*	*	* Nittedal kommune er medeier i NRBR. Fra 01.01.2014 vises det til NRBRs tjenestetilbud og priser (se www.nrbr.no). Gebyr for feiing og tilsyn av fyringsanlegg betales i henhold til kapittel 9, punkt 5

11. Refusjon

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

11. Refusjon

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
11.1 Minstegebyr for ett anlegg (vei eller ledninger)	kr	59 500	61 935	Mottatt sak som blir avslått skal belastes etter minstebeløpet
11.2 Minstegebyr for to anlegg (vei eller ledninger)	kr	78 900	82 130	Mottatt sak som blir avslått skal belastes etter minstebeløpet
11.3 For avvist eller mangelfull sak faktureres det tillegg for medgåtte timer	kr pr. time	1 500	1 500	Minimum 5 timer

12. Dispensasjonssøknad

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

12. Dispensasjon etter pbl § 19-1

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
12.1 Mindre dispensasjon	kr pr. søknad	8 900	9 000	
12.2 Større dispensasjon	kr pr. søknad	16 200	20 000	
12.3 Tilleggsgebyr for dispensasjoner som krever høring	kr pr. søknad	4 400	4 580	
12.4 Tilleggsgebyr som krever politisk behandling	kr pr. søknad	26 900	10 500	

14. Fellingsavgift for storvilt

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

14. Fellingsavgift for storvilt

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
14.1 Fellingsavgift elg, voksen	kr pr. felte dyr	620		* * Fellingsavgiftene for 2025 behandles av Stortinget i desember og maksimalsatsene offentliggjøres i begynnelsen av februar. Det er disse satsene som vil gjelde for 2025.
14.2 Fellingsavgift elg, kalv	kr pr. felte dyr	370		* * Fellingsavgiftene for 2025 behandles av Stortinget i desember og maksimalsatsene offentliggjøres i begynnelsen av februar. Det er disse satsene som vil gjelde for 2025.
14.3 Fellingsavgift hjort, voksen	kr pr. felte dyr	480		* * Fellingsavgiftene for 2025 behandles av Stortinget i desember og maksimalsatsene offentliggjøres i begynnelsen av februar. Det er disse satsene som vil gjelde for 2025.
14.4 Fellingsavgift hjort, kalv	kr pr. felte dyr	290		* * Fellingsavgiftene for 2025 behandles av Stortinget i desember og maksimalsatsene offentliggjøres i begynnelsen av februar. Det er disse satsene som vil gjelde for 2025.

15. Heftelser

Viser til gebyrforskriften for plan, byggesak, geodata og miljø for detaljer utover prisene.

15. Heftelser

Gebyr	Enhet	Sats 2024	Sats 2025	Merknad
15.1 Behandle forespørsel om samtykke til sletting eller endring av tinglyste heftelser, og samtykke til tinglysning av nye heftelser	kr pr. heftelse	2 300	2 390	
15.2 Avvise forespørsel om samtykke til sletting eller endring av tinglyste heftelser, eller avvise samtykke til tinglysning av nye heftelser	kr pr. heftelse	1 500	1 500	

Vedlegg

Vedlegg - Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-690 430	-730 146	-800 010	-813 011	-818 446	-824 398
Innteks- og formuesskatt	-986 063	-1 065 998	-1 108 019	-1 114 670	-1 121 020	-1 125 531
Eiendomsskatt	-64 028	-58 600	-55 000	-52 700	-52 700	-52 700
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-68 143	-80 547	-80 850	-80 350	-79 650	-79 150
Overføringer og tilskudd fra andre	-226 291	-151 558	-121 652	-121 652	-121 652	-121 663
Brukerbetalinger	-65 187	-51 945	-40 420	-40 420	-40 420	-40 420
Salgs- og leieinntekter	-194 354	-219 394	-229 963	-241 328	-243 387	-244 191
Sum driftsinntekter	-2 294 496	-2 358 189	-2 435 915	-2 464 131	-2 477 275	-2 488 053
Lønnsutgifter	947 580	977 191	1 023 636	1 023 112	1 022 612	1 018 372
Sosiale utgifter	232 651	238 191	254 205	254 205	254 205	253 881
Kjøp av varer og tjenester	985 795	1 026 044	906 297	889 317	889 148	892 358
Overføringer og tilskudd til andre	129 410	122 546	203 067	196 067	190 067	190 067
Avskrivninger	33 925	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
Sum driftsutgifter	2 329 361	2 400 973	2 424 205	2 399 701	2 393 032	2 391 679
Brutto driftsresultat	34 866	42 784	-11 709	-64 430	-84 243	-96 374
Renteinntekter	-85 812	-87 528	-31 800	-28 000	-26 300	-26 100
Utbytte	0	0	0	0	0	0
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	84 209	95 250	97 100	98 850	108 500	113 750
Avdrag på lån	19 201	20 388	20 000	30 000	30 000	30 000
Netto finansutgifter	17 597	28 110	85 300	100 850	112 200	117 650
Motpost avskrivninger	-33 925	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000
Netto driftsresultat	18 538	33 894	36 591	-580	-9 043	-15 724
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	8 317	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Avsetninger til bundne driftsfond	28 744	19 241	299	3 470	3 470	3 470
Bruk av bundne driftsfond	-27 883	-15 826	-15 539	-2 165	-2 230	-2 230
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	4 303	10 984
Bruk av disposisjonsfond	-27 717	-40 809	-24 850	-4 225	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-18 538	-33 894	-36 591	580	9 043	15 724
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Vedlegg - Nittedal idrettsråd

Nittedal 21.10.2024

Nittedal Kommune
v/Fredrik Glans**Innstilling kommunalt investeringstilskudd og driftsstøtte – budsjett 2025****Investeringsstøtte**

Det er totalt 10 idrett- og aktivitetsanlegg som er berettiget til investeringstilskudd og av disse er 4 nærmiljøanlegg.

Kommunalt investeringstilskudd	2,05 mill
Spillemidler	2,85 mill
Egenkapital idrettslagene	8,23 mill

I tillegg tilkommer en betydelig dugnadsinnsats utført av idrettslagene.

Hovedkriterier for prioriteringene satt av Nittedal Idrettsråd er:

1. Anlegg som har fått delutbetaling av investeringsstøtte og er ferdigstilt med sluttregnskap.
2. Nye anleggstyper med oppstart i 2024.
3. Nærmiljøanlegg som er ferdigstilt i 2024
4. Anlegg med fokus på miljø og ferdigstilt i 2024.
5. Anlegg med tidligst mulig ferdigstilling i løpet 2024.

Nedenfor en oppstilling over idrettsanlegg hvor det søkes om kommunal investeringsstøtte i 2025.

Søker	Beskrivelse	Kontant utlegg	Søknad Spillemidler	Beregnet Inv.støtte
GIF	Rehabilitering av flerbruksflate Skytta	404 670	192 938	104 638
GIF	Rehabilitering av kunstgress Skytta	907 976	300 000	300 000
GIF	Rehabilitering av basketanlegg Li	260 158	122 219	68 726
VARINGSKOLLEN	Skiheis	1 070 823	369 000	243 829
SKILLEBEKK VEL	Rehab Ballbinge Holumskog Vel. Miljøinnfyll	416 813	237 000	77 160
Varpe BK	Skifte LED lys Varpe. 7'er	153 674	53 785	34 577
HIL	Elvetangen Sanitæranlegg	1 420 250	392 000	372 100
VARINGSKOLLEN	Skift av lys	2 430 486	700 000	622 194
N/H SKOG JAKT OG FISKEFORENING	Varpe Skytebane, lerduebane 4 ved Varpet skytebane	665 545	297 000	117 718
NITTEDAL SKYTTERLAG	Rehabilitering av Elektroniske skiver	497 000	187 000	105 300
		8 227 395	2 850 942	2 046 243

Utestående kommunal investeringsstøtte er kr. 2,05 millioner og dette er beløp idrettslagene for det meste har finansiert gjennom låneopptak. De fleste prosjektene er rehabilitering av eksisterende anlegg og flere av anleggene ble ferdigstilt allerede i 2023. Med økende rente tærer dette på egenkapitalen til våre idrettslag.

Nittedal Idrettsråd ber om at det bevilges **minimum kr. 2,05 millioner**, i kommunal investeringsstøtte for 2025.

Økonomiplan for 2025-2028

Nittedal idrettsråd

 Organisasjonsledd i
 NORGES
 IDRETTSFORBUND

Nedenfor en oversikt over anlegg berettiget investeringsstøtte og som er planlagt med oppstart i perioden 2025-2026. Noen kanskje ikke før i 2027.
 Noen av anleggene vil være ferdigstilt tidlig i 2025, for eksempel brønnprosjektet(undervarme) til Gjelleråsen IF.

Søker	Beskrivelse	Kontant utlegg	Søknad Spillemidler	Beregnet Inv.støtte
GIF	Undervarme kunstgress Li treningsbane	13 246 250	700 000	700 000
GIF	Undervarme kunstgress Li hovedbane	13 246 250	700 000	700 000
GIF	Utendørs Cage fotball LI	1 400 000	300 000	300 000
GIF	Nytt kunstgress LI hovedbane	6 000 000	1 400 000	1 400 000
GIF	Vanningsanlegg Li kunstgress	2 300 000	700 000	570 000
NIL	Bygging av Trasé på tur-/skiløype ved Sørli-Sagerud	2 437 500	550 000	550 000
NIL	Sørli - Luringen. Skileik anlegg	400 000		150 000
NIL	Garasjeanlegg på Sørli	5 200 000		1 100 000
NITTEDAL SKISKYTTERLAG	Skiskytteranlegg ved Sagerud skiskytteranlegg. Rulleski II	1 505 000	525 000	339 500
NITTEDAL SKISKYTTERLAG	Skiskytteranlegg ved Sagerud skiskytteranlegg. Rulleski I	5 293 250	1 050 000	1 050 000
NITTEDAL SKISKYTTERLAG	Sagerud skiskytteranlegg ved Sagerud skiskytteranlegg	2 841 250	947 000	663 000
HIL	Fotballhall	13 864 273	4 000 000	3 545 709
VARINGSKOLLEN	Kariøypa. Lysanlegg på alpinbakke ved Varingskollen	1 407 088	1 005 000	60 335
VARINGSKOLLEN	Kariøypa. Snøproduksjonsanlegg.	2 727 000	1 948 000	116 800
		71 867 861		11 245 344

Driftsstøtte.

Ett nytt anlegg må tas inn i ordningen med kommunal driftsstøtte fra 2025.
 Ansvar for driften av friidrettsanlegg til NIL, har siden det ble etablert i 2014 vært en miks mellom kommune og NIL. Det meste av driftskostnadene har kommunen tatt, men det har alltid vært en avveining om hvem som skal bære driftskostnadene. Årsaken til at anlegget ikke har blitt overført til NIL og blitt tatt inn i normalt driftstilskudd, er pga moms reglene som sier at anlegget ikke kan overføres før 10 år etter siste utbetaling av momsrefusjon. Årlig driftskostnad er beregnet til kr 220.000,- og i henhold til normal praksis for ordinære anlegg beregnes kommunalt driftstilskudd til 66%. Kr. 145.200,-.

Ved 2024 budsjettbehandling ble driftsstøtten økt med kr. 134.000,- Ved en inkurie ble denne økningen i driftsstøtten kun bevilget for 2024. Idrettsrådet ber om at økning legges inn fast og at dette rettes ved årets budsjettvedtak.

Den generelle prisstigningen er en utfordring for idrettslagenes drift av anleggene, men gitt informasjon om en krevende kommuneøkonomi innstilles det derfor ikke om en generell prisjustering av driftsstøtten.

Basert på ovenstående ber Idrettsrådet om at driftsstøtten fra 2025 økes med kr. 134.000,- + kr. 145.200,-.
 Total økt driftsstøtte fra 2025: kr. 279.200,-

Med sportslig hilsen

Nittedal Idrettsråd

John Vestengen
 Leder

Vedlegg - Nittedal Kulturråd

Rammevilkår for kulturaktører i Nittedal 2024

Årlig innspill fra Nittedal Kulturråd

Kulturrådet registrerer nok en gang gjennomslag for saker fra årlig innspill og jevnlig dialog, samt møter med Kulturenheten, eller politisk og administrativ ledelse. Dette er veldig bra og beviser at vi blir hørt og at kunnskapen vi sitter på og deler blir brukt og har betydning for Nittedal Kommune. Videre følger en orientering om trenden i kulturlivet etterfulgt av 3 hovedpunkter som er viktige for kulturaktørers rammevilkår i Nittedal nå.

Det siste året har mange kulturaktører fortsatt jobbet for å få medlemmer og aktiviteter i gang igjen, men man merker en større normalisering i medlemmer og oppmøte pr nå. Flere registrerer dog et behov for å bruke sitt fag inn i kort-kurs og andre tilbud, som går ut over deres tradisjonelle aktivitet. Innholdet er i større grad fokusert på det sosiale, fysiske og psykiske aspektet, i sammen med selve kulturaktiviteten. Samtidig er det et behov for tilbud med lav deltakeravgift. Det påvirker igjen kulturaktørens behov for å motta støtte, og stadig flere må derfor bruke ressurser på søknadsskrivning i sin organisasjon.

Med bakgrunn i gode tilbakemeldinger fra Politisk ledelse og administrasjon, fortsetter Kulturrådet å lage en prioriteringsliste i vårt årlige innspill. Listen speiler de behovene vi ser det fortsatt må legges vekt på for kulturaktører i Nittedal, der vi fremhever nye fokus eller påpeker eksisterende saker.

1. Øvingslokaler- prissetting- nye kulturarenaer

Kulturrådet er fornøyd med at prosessen for å iverksette oppgradering av Slattum skole gymsal og Rådhuskantina har gått raskt og at man har benyttet interne ressurser for å kartlegge. Det gjør at avsatte midler kan benyttes til fysisk utbedring og gir raskere gode resultater for kulturaktører og skolen. Kulturrådet ser frem til at lokalene ferdigstilles og kan benyttes av ulike kulturaktører i bygda som får bedre rammer for sine øvelser!

Prisesetting for øving og fremvisning i kommunale lokaler

Dette er hovedpunktet rådet denne runden ønsker at det gjøres noen grep omkring. Med kommunale lokaler menes primært skolelokalene som f.eks. aulaene på ungdomsskolene som blir brukt en del som kulturarenaer, ikke Kulturverket Flammen.

Rådet ønsker altså at det skal jobbes for gratis leie for kulturorganisasjonene i kommunens lokaler uansett aktivitet- det er det ikke i dag. Kulturorganisasjonene betaler leie for åpne forestillinger og arrangementer mens øvelse er gratis. Dette ønsker rådet at man tydeliggjør hvorfor eller avviker. Skolebyggene er ikke teknisk utstyrt i likhet med Flammen og rammene for visninger gir langt fra de samme mulighetene som man betaler for i Flammen. Rådet ønsker at det "ryddes opp" og mener man bør ha samme leievilkår som idrettslag har på sine kamper i kommunale skolebygg (til sammenligning). Vi ønsker ikke med dette innspillet at idrettslagene skal begynne å betale- men man bør etterstrebe like prinsipp.

Til info er Kulturrådet med i brukerrådet for Kulturverket Flammen, der vi orienteres om og er med på å gi innspill til prissetting for leie til lokale aktører. Flammen er et profesjonelt teknisk bygg og gratis leie for alle fremvisninger og øvelser forstår vi at ikke er gjennomførbart mtp vedlikehold og profesjonell styring av utstyret. Her syns rådet at man heller kunne sett på mulighet for gratisleie der barn og ungdom er hovedarrangører. Mange kulturaktører benytter seg i dag gjerne av gratis leie for øvelse ved ledig tid, denne ordningen er en fordel for mange.

Plan for flere kulturarenaer

Etter orientering i dialogmøte med politisk ledelse og administrasjon om at bygging av ny Rotnes skole er omdirigert/avlyst ser Kulturrådet videre. I en ny skole hadde man regnet med en ny lavterskel fremvisningsarena og den ser nå Kulturrådet for seg bør plasseres inn i planene for samfunnsutviklingen av Nittedal sentrum. Kulturrådet foreslår at det legges planer for en lavterskel møteplass på tvers av alder i Nittedal sentrum som også kan fungere som en mini-scene. Kulturrådet tenker på en type "hall" der ungdom, voksne og eldre kan samhandle og bruke scenen for fremvisning/foredrag/øvelser. En ny kulturarena som kan være en satellitt fra Flammen. Kulturrådet skal gi innspill om dette i aktuelle kanaler og ønsker i denne sammenheng å orientere.

2. Tilskuddsordninger- driftstøtte - aktivitetsfondet

Å skape kulturopplevelser og fremvisninger må vi ha støtte til og vi er glade for at denne potten nå er på kr 600.000,- ! Det gir rom til at mange kan skape kultur i Nittedal og det kan være en døråpner/motivasjon for unge voksne som ønsker å skape kunst "hjemme" i bygda.

At kommunen har løftet blikket i 2024 for å se etter lag og foreninger som ønsker å inngå partnerskapsavtaler mtp å sammen løse samfunnsnyttige utfordringer er meget positivt. Vi tror på slike samarbeid i fremtiden også, og håper at kommunen kan finne flere partnerskap for store prosjekt blant lag og foreninger.

Driftstøtte

Videre er vi fornøyd med at hodestøtten er økt etter vårt ønske for barne- og ungdomsorganisasjoner som driver med kultur. Allikevel mener vi det fortsatt er et behov for å se på etablering av en støtteordning kalt "driftstøtte". Dette er vårt hovedpunkt for tilskudd denne runden. En driftstøtte-ordning vil direkte kunne hjelpe kulturaktører til å tilby gratis aktiviteter/kurs, eller til å kunne senke medlemsavgifter. Vi foreslår at det etableres en tilskuddsordning kalt "driftstøtte" der kulturaktører som ønsker å tilby kort-kurs eller etablere lavterskeltilbud som er gratis eller har lav deltakeravgift kan søke. Da vil Nittedal Kommune i likhet med Oslo kommune kunne tilby sine kulturaktører bedre økonomiske rammevilkår. Dersom kommunen ønsker å ha flere kriterier som f.eks. handler om realisere kommunens vedtatte kulturpolitiske mål og strategier kan man det. Kulturrådet tror det vil gi et betydelig løft for kulturlivets virke ved å etablere denne driftstøtten, samt at det har positive ringvirkninger mtp samhandling mellom kommune og frivillige i fremtiden.

Aktivitetsfondet

Vi er også glad for at det har vært søkt ekstra støtte til Aktivitetsfondet fra Kulturenheten og oppfordrer til en fast økning av denne budsjettpotten, da vi vet det er et økende behov. Aktivitetsfondet kommer mange til gode og gjør at flere kan delta på en aktivitet. Et enkelt og viktig tiltak. Det er et stort behov blant lag og foreninger til å kunne hjelpe til med økonomisk støtte til de som har behov for det. For våren 2024 ble det utbetalt kr 610. 904,- kr til søkere på aktivitetfondet. 354 individer fikk hjelp så langt i 2024, det er en økning fra 259 året i forveien. Størst behov er det blant dem i alderen 10-15 år. Totalt i 2023 ble det utbetalt kr 733 313,-. Derfor må denne budsjettpotten økes for å ikke ødelegge et godt etablert samarbeid og økonomisk tiltak for alle aktiviteter i Nittedal.

3. Samarbeid- kulturaktivitet til alle

Nittedal Kommune er i stadig utvikling og Kulturrådet registrerer en større involvering i prosjekter og saker som feks PÅDRIV. Kulturrådet stiller seg positiv til dette initiativet og setter pris på å bli invitert som medarrangør. Vi håper at PÅDRIV kan iverksettes uten at det går utover eksisterende engasjement og støtte fra lokalt næringsliv, kommunen med mer og er spent på veien videre.

Kulturaktivitet til alle

I fjor nevnte kulturrådet begrepet "Kulturkarusell" og ønsket å etablere en rullering av aktiviteter for barn og unge i og etter skoletid der flere kulturfag er representert. Et samarbeid mellom kulturskolen og kulturaktører i Nittedal kunne etableres. Denne karusellen er fortsatt et forslag fra oss og hva med kulturkarusell for eldre?

Kulturrådet er derfor nysgjerrige i år igjen på muligheten for midler til en ny fast samarbeidsavtale mellom Kulturskolen, skolen, SFO og lag og foreninger, som kan hete "Kulturkarusellen". Kulturskolen kan sammen med lag og foreninger stå for innholdet mens SFO, skolen og kanskje Døli kan få kulturaktiviteter fra profesjonelle. En kulturkarusell ser vi fortsatt på som en unik ny mulighet til å komme videre i saken som berører betalende tilbud etter skoletid og gi en forutsigbarhet i aktuelle kulturtilbud som kan nå enda fler. Dessuten kan dette gi nye fagtilbuds-grener til Kulturskolen i Nittedal som nevnt, men nye midler må til for å dekke undervisningen og organiseringen.

Vedlegg - Nittedal kirkelige fellesråd økonomiplan 2025-2028

DEN NORSKE KIRKE

Nittedal kirkelige fellesråd

ØKONOMIPLAN
2025 – 2028

NITTEDAL KIRKELIGE FELLESRÅD

Kirkemøtet har vedtatt følgende visjon for Den norske kirke:

Mer himmel på jord

Den norske kirke er en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke, som vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus.

Denne overordnede visjon gjenspeiles i menighetsrådenes visjoner:

- **Mer himmel på jord** (Nittedal menighetsråd)
- **Nær Kristus i ord og handling, himmelvendt og jordnær** (Hakadal menighetsråd)

STRATEGISKE MÅL FOR DEN NORSKE KIRKE I BORG FOR PERIODEN 2022-2029:

1. Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv
2. Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å søke dåp, konfirmasjon og deltar i barne- og ungdomsaktiviteter

3. Flere deltar i og opplever gudstjenester, kirkelige handlinger og kirkelige møteplasser som inkluderende og trosstyrkende fellesskap

Menighetene i Nittedal er en del av Borg bispedømme og deler disse visjoner og målsettinger. Med dette som basis ønsker Nittedal kirkelig fellesråd (NKF) **at kirken kan være en viktig bidragsyter og ressurs for å skape et godt lokalsamfunn, preget av nærhet, omsorg og engasjement.**

Vi tror at en livskraftig kirke vil gjøre kommunen til et bedre sted å bo. Dette mener vi blant annet fordi:

- Kirken i Nittedal er i nærkontakt med alle slags mennesker gjennom alle livsfaser, fra vugge til grav, i glede så vel som i sorg
- 57,2 % av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke
- Kirken bidrar til fellesskapsfølelse, forankring, mening, støtte, i høytidelige og kritiske situasjoner i livet
- Kirken driver et stort arbeid for barn og ungdom med mange forskjellige tilbud
- Kirken er en sentral kulturbærer i kommunen, og kirkebygg og kirkegårder representerer tilknytning både til det evige og til slektene som har gått foran

LOV OM TROS- OG LIVSSYNSSAMFUNN (Trossfunnsloven)

I lov om tros- og livssynssamfunn, trossamfunnsloven er Den norske kirke omtalt spesielt i kapittel 3.

Finansiering av Den norske kirke er fra stat og kommune slik som tidligere, selv om loven har fått en annen ordlyd. Om finansiering sier loven følgende:

§ 14 Finansiering av Den norske kirke

Staten gir tilskudd til prestedtjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

REGNSKAPSRESULTAT 2023

Driftsregnskapet 2023 har ved årsslutt et udekket beløp (underskudd) på kr. 646 380,-. Dette skyldes hovedsakelig et godt lønnsoppgjør, pensjonsutgifter og økte strømutgifter. Også investeringsregnskapet 2023 har ved årsslutt et udekket beløp (underskudd) på kr. 498 679,-. Dette skyldes et noe høyere merforbruk ved slutføring av automatisk slukkeanlegg i Hakadal kirke, som endelig er ferdig

DRIFTSBEHOV UTOVER RAMMEN FOR 2024

Kirkelig fellesråd mottar i 2024 et driftstilskudd fra Nittedal kommune på kr. 10 220 000,-. I tillegg kommer verdien av tjenesteytingsavtalen på kr. 4 078 935,-. Utover dette har kirkelig fellesråd behov for følgende:

Elektronisk arkivløsning

Fellesrådet har ingen elektronisk arkivløsning, noe som gjøre arkivarbeidet lite effektivt og med betydelig fare for at særlig elektronisk korrespondanse ikke blir arkivert. Det blir stadig mer presserende å få en elektronisk løsning.

Kirkepartner IKT AS er kirkens egen leverandør av IKT-tjenester. Initiativtakerne er Kirkerådet, Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA), Opplysningsvesenets fond og Kirkelig fellesråd i Oslo. Kirkepartner IKT AS leverer i dag IKT-tjenester til 8000 brukere.

Kirkepartner IKT skal bidra til å samle enhetene i Den norske kirke til ett IKT-rike, med felles verktøy for alle medarbeidere, og likt servicenivå til alle, der kirkens brukere er i sentrum.

For Nittedal kirkelige fellesråd vil det bety en økt årlig utgift på kr. 200 000,- å gå over til Kirkepartner, hvor elektronisk arkivløsning er inkludert. I tillegg kommer det er engangskostnad på ca. kr. 70 000,-. Kirkepartner er den leverandøren kirken sentralt har valgt.

Nødvendig vedlikehold Hakadal kirke og Nittedal kirke

Det ble i 2018 utarbeidet tilstandsrapport for Hakadal kirke og Nittedal kirke, med tilhørende vedlikeholdsplan.

Hakadal kirke har ifølge rapporten mindre eller moderate avvik, har normal slitasje, og er vedlikeholdt. Overordnet sett er bygningen i god stand. Vedlikeholdsbehovet nå består hovedsakelig i restaurering av vinduer, samt overflatebehandling innvendig i sakristi.

Rapporten inneholder en del anbefalinger for oppgradering av det elektriske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve kvaliteten på de elektrotekniske installasjonene og bedre drifts- og personsikkerheten. Rapporten inneholder også en del anbefalinger for oppgradering av det VVS-tekniske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve/sikre kvaliteten på installasjonene opp mot dagens krav, samt bedre drifts- og bygningssikkerheten. Det legges til en prisvekst på summene som ble antatt i 2018. Sammendrag kostnader i hele 1000:

Fag	Straks	1-4 år	5-9 år	10 år +
Bygning	221	83	7	144
VVS	23			
Elektro	9	22	6	
Sum alle fag	253	105	13	144

De største postene på kort sikt er vedlikehold av samtlige vinduer. Ellers er vedlikeholdsbehovet moderat de neste 10 årene.

Det må tas forbehold om at det ikke er foretatt en utvendig befaring av kirketårnet.

Nittedal kirke har mindre eller moderate avvik, har normal slitasje, og er vedlikeholdt. Overordnet sett er bygningen i god stand, men har noen avvik når det kommer til grunnmur, takrenner, nedløp og overflatebehandling.

Rapporten inneholder en del anbefalinger for oppgradering av det elektriske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve kvaliteten på de elektrotekniske installasjonene og bedre drifts- og

personsikkerheten. Rapporten inneholder også en del anbefalinger for oppgradering av det VVS-tekniske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve/sikre kvaliteten på installasjonene opp mot

dagens krav, samt bedre drifts- og bygningssikkerheten. Sammendrag kostnader i hele 1000:

Fag	Straks	1-4 år	5-9 år	10 år +
Bygning	7	283	605	215
VVS		48		
Elektro	8	22		
Sum alle fag	15	353	605	215

De største vedlikeholdspostene i Nittedal kirke er maling og vedlikehold av vinduene, slipe og lakkere gulv, skifte av takrenner/nedløp/beslag, og utskifting av oljefyrt oppvarming. Det tas også her forbehold om at det ikke er foretatt utvendig befarings av kirketårn.

Ungdomsdiakon

Vi ser at det er behov for å styrke arbeidet med å se og snakke med ungdommene i Nittedal kommune. Vi ønsker å kunne tilby møteplasser utenom treningstider og utenom skoletid. Vi ønsker å styrke arbeidet med å tilby en plass å være ungdom på blant annet i Rotnes kirke. En ungdomsdiakon vil være en trygg person i miljøet og vil også kunne jobbe sammen alle våre frivillige og med diakonen vi allerede har. Dette vil skape et mer helhetlig diakoniarbeid i menighetene. Årlig kostnad ca. kr. 727 000,-. Oppstart er ønskelig i august 2025.

OPPSUMMERING BEHOV DRIFT	2025	2026	2027	2028
Elektronisk arkiv	270 000	207 000	207 000	207 000
Vedlikehold Hakadal kirke	312 000			
Vedlikehold Nittedal kirke	831 000			
Ungdomsdiakon	364 000	763 000	765 000	803 000
SUM BEHOV UTOVER DAGENS RAMME	1 777 000	970 000	972 000	1 010 000

INVESTERINGSBEHOV

Varme Nittedal kirke

Oljefyren til Nittedal kirke er ødelagt og må erstattes. Denne oljefyren har fungert som ekstra oppvarming i kalde perioder, da eksisterende varmeovner som er montert under kirkebenkene ikke klarer å holde varmen i kirken. I de verste periodene vinteren 2023/24 klarte vi kun 10 grader i kirken. Vi trenger derfor å oppgradere dette og den eksisterende oljefyren må tømmes og fjernes. Erstatning av varmekilde er ønskelig å få gjort i 2024, men fjerning av den gamle oljefyren må bregnes å gjøres i 2025. Endelig pris er ikke klart enda, summen må derfor stipuleres

Automatisering kirkeklokker

Det er forbundet med stor risiko å gå opp de bratte og smale trappene til klokkene. Ved kraftig vind kreves mye styrke for å åpne lukene. Ved automatisering kan kirkeklokker og luker betjenes fra et panel i sakristiet eller programmeres inn på forhånd. Kiming i forbindelse med høytider kan da skje uten at

kirketjener må dra til kirken. Det vil være lettere å få vikarer som kirketjener, siden svært mange kvier seg for å klatre opp i kirketårnet for å ringe.

Sprinkelanlegg i Nittedal kirke

Vi har i 2024 ferdigstilt arbeidet med sprinkleranlegg i Hakadal kirke. Nittedal kirke har heller ikke sprinkleranlegg. Kirken er fra 1869 og er listeført. Av erfaring fra prosessen med sprinkling av Hakadal kirke ser vi at det koster mye. Vi vil derfor anta at å få brannsikret Nittedal kirke, som er større en Hakadal kirke, med sprinkleranlegg vil koste ca. 6 700 000,-

Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke

Bruken og presset på parkeringsplassen har økt betydelig etter at kirkestua ble tatt i bruk. Det er derfor et stort behov for å asfaltere og oppmerke parkeringsplassen slik at den kan utnyttes optimalt, forhindre parkeringskaos og redusere støvplager.

Behovsanalyse av Nittedal kirkegård

På starten av 2000 tallet tok vi i bruk den nye delen av Nittedal kirkegård. Med befolkningsvekst ser vi at også antall begravelser øker, og da også behov for gravplasser. Vi har tatt i bruk det siste nye feltet. Selv om det stadig blir ledige graver grunnet sletting er det på tide å gjøre en behovsanalyse med tanke på når vi må utvide kirkegården igjen. Det er påkrevd at gravferdsetaten til 3 %, av folketallet i bygden, ledige graver. Det er derfor krav om at det skal være 763 ledige graver i hele Nittedal kommune. Det har vi, med god margin, men flesteparten av disse gravene er på Hakadal kirkegård. For å dekke ønske om gravsted nært sitt hjemsted må vi også vurdere kapasiteten på Nittedal kirkegård.

Maskinpark på kirkegården

Maskinpark må jevnlig fornyes. Dersom vi får et årlig fast tilskudd til maskinparken vil det være mulig for oss å oppgradere den ved behov. Det er blant annet lenge siden vi har kjøpt ny gressklipper og så mye de kjøres må de jevnlig byttes ut.

Stilling til vedlikehold av kirker

Barne- og familiedepartementet kom i år med en «Bevaringsstrategi for kulturhistoriske verdifulle kirkebygg». Dette er midler som tidligere lå i opplysningsvesenets fond. De neste 20 – 30 årene skal staten bruke inntil 500 millioner kroner pr. år på blant annet å bevare kirker. Dette er midler som må søkes på. Får å få disse midlene må vi være i forkant og ha beskrivelser på behov i våre kirker. Administrativt har ikke kirkekontoret kapasitet til det slik det ser ut nå. I stedet for å leie inn konsulenter ønsker vi oss en stilling som kan ha oversikt over, søke og drifte arbeid ved vedlikeholdsbehovene på kirkene våre. Tallene er oppgitt i hele tusen:

INVESTERINGER	2025	2026	2027	2028
Varme Nittedal kirke	2 000			
Automatisering kirkeklokker Nittedal			353	
Automatisering kirkeklokker Hakadal			353	
Sprinkleranlegg Nittedal kirke		6 700		
Behovsanalyse Nittedal kirkegård	207			
Fornyning av maskinpark kirkegård	100	100	100	100
Stilling bygg	727	727	727	727
SUM	3 034	7 527	1 533	827

Vedlegg - Gebyrforskrift for sektor for miljø og samfunnsutvikling

Gebyrforskrift for sektor for miljø og samfunnsutvikling

Dette dokumentet inneholder generelle bestemmelser i gebyrforskriften. Gebyrprisene fastsettes av kommunestyret i forbindelse med budsjett og økonomiplan. Både generelle bestemmelser og gebyrprisliste vil bli lagt ut på kommunens hjemmeside etter vedtak.

Gebyrforskriften er vedtatt med hjemmel i
Plan- og bygningsloven § 33-1
Matrikkeloven § 32
Eierseksjoneringsloven § 15
Forurensningsforskriften § 2-12
Forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og
fellingsavgift for elg og hjort § 6
Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3
Brann og eksplosjonsvernlova § 3
Forurensningsforskriften § 2-12
Forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og
flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg § 18

1. utgave 1. januar 2025

Innhold

Kapittel 1 – Alminnelige bestemmelser	5
§ 1-1 Generelt	5
§ 1-2 Betalingsbestemmelser	5
§ 1-3 Beregningstidspunkt	5
§ 1-4 Betalingstidspunkt	5
§ 1-5 Prisregulering	6
§ 1-6 Timepris	6
§ 1-7 Avbrutt arbeid/trukket sak	6
§ 1-8 Avslag	6
§ 1-9 Sakkyndig bistand	6
§ 1-10 Urimelig gebyr	6
§ 1-11 Klageadgang	7
§ 1-12 Merverdiavgift	7
Kapittel 2 – Planbehandling	8
§ 2-1 Generelt	8
§ 2-2 Reguleringsplaner PBL kap. 12	8
§ 2-3 Endring av reguleringsplan PBL § 12-14, 2. ledd (mindre og små endringer)	9
§ 2-4 Planprogram og konsekvensutredning (KU), PBL §§ 4,1, 12-9 og tilhørende KU-forskrift	9
Kapittel 3 – Delesaker	10
§ 3-1 Grunnbeløp	10
§ 3-2 Oppretting av eiendommer	10
§ 3-3 Tilbaketrekking av søknad	10
§ 3-4 Retur av søknad	10
§ 3-5 Andre kostnader	10
§ 3-6 Forhåndskonferanse	11
Kapittel 4 – Byggesaker	11
§ 4-1 Generelt og definisjoner	11
§ 4-2 Grunngebyr	12
§ 4-3 Registreringsgebyr	12
§ 4-4 Tilsyn	12
§ 4-5 Ulovlighetsoppfølging	12

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyrforskrift av 01.01.25

§ 4-6 Timepris for byggesaker	12
§ 4-7 Tilbaketrekking og retur av søknad	12
§ 4-8 Mangelbrev	13
§ 4-9 Forhåndskonferanse	13
§ 4-10 Søknad om endring av gitt tillatelse	13
§ 4-11 Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett).....	13
§ 4-12 Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak.....	14
§ 4-13 Andre vurderinger	14
§ 4-14 Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest	14
§ 4-15 Søknad om utslippstillatelse etter forurensningsloven, anlegg inntil 50 PE, inkl. byggetillatelse	14
Kapittel 5 – Tiltaksplan for forurenset grunn.....	15
Kapittel 6 – Saker etter eierseksjoneringsloven	16
§ 6-1 Seksjonering og reseksjonering.....	16
§ 6-2 Sletting/opphøving av seksjonert sameie	16
§ 6-3 Saker som ikke fullføres eller trekkes	16
§ 6-4 Mangelbrev	16
§ 6-5 Andre kostnader	16
Kapittel 7 – Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (oppmålingsgebyr).....	17
§ 7-1 Oppmålingsforretning – oppretting av ny eiendom med grensemerking	17
§ 7-2 Oppmålingsforretning – uten oppmøte i marka	17
§ 7-3 Utsatt oppmålingsforretning	17
§ 7-4 Oppmålingsforretning – grensejustering mellom matrikkelenheter	17
§ 7-5 Oppmålingsforretning – arealoverføring mellom eksisterende eiendommer ..	18
§ 7-6 Oppmålingsforretning – grensepåvisning.....	18
§ 7-7 Oppmålingsforretning – anleggseiendom	18
§ 7-8 Timepris for oppmålingstekniske arbeid og matrikulering.....	18
§ 7-9 Saker som ikke fullføres eller trekkes	18
§ 7-10 Utstedelse av matrikkelbrev	18
§ 7-11 Andre kostnader	18
Kapittel 8 – Selvbetjeningsløsninger.....	20
Kapittel 9 – Kommunaltekniske gebyrer	21
§ 9-1 Tilknytningsgebyr for vann og avløp	21
§ 9-2 Årsgebyr for vann og avløp	21
§ 9-3 Tømming av slamavskillere	23

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyrforskrift av 01.01.25

§ 9-4 Renovasjonsgebyr	23
§ 9-5 Feie- og tilsynsgebyr	24
§ 9-6 Særskilte betalingsbestemmelser.....	24
§ 9-7 Utskrift/kopiering	24
Kapittel 10 – Øvrige kommunaltekniske tjenester inkl. NRBR	25
§ 10-1 Prisliste for leie av utstyr fra maskinforvaltningen	25
§ 10-2 Prisliste for vedlikehold av private veier	25
§ 10-3 Graving og arbeid i kommunale veier	25
§ 10-4 Tjenester fra Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR).....	25
§ 10-5 Gebyr for saksbehandling og for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri, samt tilsyn ift. Dette.....	25
Kapittel 11 – Refusjon	26
Kapittel 12 – Dispensasjonssøknad	27
Kapittel 13 – Ekspropriasjon	28
Kapittel 14 – Fellingsavgift for storvilt	29
Kapittel 15 – Heftelser	30

Kapittel 1 – Almennelinge bestemmelser

§ 1-1 Generelt

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for alle plansaker, byggesaker, delesaker, oppmålingstjenester, seksjoneringssaker, felling av vilt m.m. med mindre annet er bestemt under det enkelte kapittel i forskriften.

§ 1-2 Betalingsbestemmelser

Alle som får utført tjenester etter denne forskriften skal betale gebyr etter satser som framgår av forskriften. Alle priser er angitt i norske kroner.

Forskriftens gebyrer reflekterer kommunens arbeid med de ulike sakstypene der gebyrene skal beregnes i samsvar med selvkostprinsippet. For øvrig beregnes gebyrene etter det som er bestemt i lov.

Alle gebyrer skal betales til økonomiavdelingen etter faktura fra kommunen. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Udekket krav videresendes til kommunens inkassobyrå.

§ 1-3 Beregningstidspunkt

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tilleggs- eller endringssøknad, rekvisisjon eller bestilling foreligger.

§ 1-4 Betalingstidspunkt

Gebyret skal i hovedregel betales før endelig avgjørelse treffes i en sak, eller en tjeneste utføres. Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/forslagsstiller/ rekvirent, kan det kreves at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes. Gebyret for ulike sakstyper forfaller for øvrig til betaling slik:

A. Planforslag og konsekvensutredninger

Gebyr for reguleringsplan, planprogram, planendring og dispensasjon skal være betalt før saken legges fram til førstegangsbehandling. Unntak gjelder for planer der beregning av gebyr må justeres så nært opp mot behandlingen, at fakturafrist må påløpe etter behandlingsdato. Gebyr for oppstartsmøte faktureres når referat fra oppstartsmøte er godkjent.

B. Byggesaker og delesaker

Gebyret faktureres når vedtak fattes. Igangsettingstillatelse; brukstillatelse; eller ferdigattest vil ikke bli gitt før gebyret er betalt.

C. Oppmålingsarbeider

Gebyret betales før oppmålingsarbeidet igangsettes. Dette gjelder ikke gebyr etter anvendt tid.

- **Situasjonskart**

Gebyret for situasjonskart betales ved bestilling i e-Torg.

- D. **Seksjoneringssaker**

- Gebyret kreves betalt før tinglysing.

Gebyret må betales og forfaller uansett om det aktuelle vedtaket som utløser gebyr er påklaget eller det er søkt om reduksjon av gebyr etter pkt. 1.10.

§ 1-5 Prisregulering

Satsene blir regulert den 1. januar hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen.

§ 1-6 Timepris

For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid jfr. forskriften, skal det brukes en timesats etter gebyrlisten punkt 1.6 med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i forskriften.

§ 1-7 Avbrutt arbeid/trukket sak

Når en tiltakshaver/forslagsstiller/rekvirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre, basert på timepris i henhold til det enkelte kapittel som gjelder den konkrete sakstype, eventuelt etter pkt. 1.6 hvis annen timespris ikke er angitt.

Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der forskriften inneholder detaljerte kriterier for slike forhold.

§ 1-8 Avslag

Saksbehandlingen anses som avsluttet dersom det ikke er sendt inn endring eller klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr. Beløpet blir ikke godskrevet ved ny eller endret søknad.

§ 1-9 Sakkyndig bistand

Der kommunen leier inn sakkyndige i bistand for kontroll, uttalelse, vurdering ut fra lov- og forskriftskrav og lignende, vil kommunens kostnader for slik bistand bli tillagt gebyret. I tillegg blir det fakturert for medgått tid for kommunes arbeid med å hente inn denne bistanden etter kommunens timepris i pkt. 1.6.

§ 1-10 Urimelig gebyr

Dersom kommunen etter egen vurdering, eller etter skriftlig søknad, anser gebyret som åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, kan gebyret settes ned. Den enkelte søker må selv søke om nedsettelse av

Gebyrforskrift av 01.01.25

gebyret hvis kommunen ikke selv har satt det ned etter en konkret vurdering på eget initiativ. Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen. Søknad om nedsettelse av gebyr skal fremmes senest tre uker fra mottatt faktura.

§ 1-11 Klageadgang

Gebyrfastsettelse iht. gebyrforskriften er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser iht. pkt. 1.10 og kommunens avgjørelse på søknad om reduksjon av gebyr etter pkt. 1.10 kan derfor påklages til Statsforvalteren.

§ 1-12 Merverdiavgift

Med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i forskriften, skal det ikke beregnes merverdiavgift av gebyrene.

Etter merverdiavgiftsloven i 2001 skal alle varer og tjenester være avgiftspliktige. Et unntak nevnt i Mval. §2, 2 ledd, er for offentlig myndighetsutøvelse. Med offentlig myndighetsutøvelse menes å fatte beslutninger, vedta tiltak eller lignende overfor private rettssubjekter med hjemmel i offentligrettslige regler.

Kapittel 2 – Planbehandling

§ 2-1 Generelt

Etter denne forskriften skal det betales gebyr for følgende elementer iht. lov om planlegging og byggesaksbehandling, Lov 2008-06-27 nr 71 (Plan- og bygningsloven, heretter PBL):

- reguleringsplan PBL kap 12
- planprogram PBL §§ 11-13 og 12-9
- reguleringsendring PBL § 12-14

For planbehandling gjelder følgende betalingsbetingelser:

- a) Gebyr for oppstartsmøte faktureres når referat fra oppstartsmøte er godkjent.
- b) Gebyr planbehandling, planendring, planprogram eller dispensasjon skal innbetales i forbindelse med første politiske behandling.
- c) Ved skriftlig tilbaketrekking av en sak og før den legges ut til offentlig ettersyn, skal det betales 50 % av fullt gebyr. Det samme gjelder når en sak må anses som uaktuell som følge av manglende oppfølging av saken fra forslagsstiller.
- d) Gebyret avspeiler kommunens utgifter knyttet til plansaksbehandling og refunderes ikke selv om saken forkastes eller avvises. For øvrig vises det til kapittel 1 – Alminnelige bestemmelser.
- e) Det er adgang til justering av gebyr etter søknad. Det må fremmes begrunnelse for ønske om justert gebyr.

§ 2-2 Reguleringsplaner PBL kap. 12

Gjelder forslag til nye planer og planendring som krever ny planprosess.

Det beregnes bygningsgebyr etter det BRA (inkludert parkering under tak) som planen maksimalt kan utløse iht. bestemmelser, beregnet på bakgrunn av BYA og regulert areal. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng. Ved regulering for ombygging medregnes byggets totale areal, ved påbygg skal kun ny bebyggelse regnes med.

Dialogmøter. En planprosess forutsetter normalt å innbefatte 3 dialogmøter mellom plankonsulent og kommunens saksbehandler. Dialogmøter ved detaljregulering eller endring av reguleringsplan etter ordinær prosess utover dette faktureres etter medgåtte timer.

Det kan kreves et tilleggsgebyr per ekstra medgått time (jf. kap 1.6) dersom:

Gebyrforskrift av 01.01.25

- Forslagsstiller fremmer endringsforslag (utbyggers ønske) etter formelt mottatt komplett planforslag og før 1.gangsbehandling
- Forslagsstiller fremmer endringsforslag (utbyggers ønske) etter 1.gangsbehandling/offentlig ettersyn som krever ny 1.gangsbehandling
- Kommunen inngår avtale om bundet framdrift
- Digitalisering av plankart og tilpasning av format for innlegging i GIS-database må utføres av kommunen. Minstepris 4 timer, kr 4 180.

Fratrekk for arealer

Følgende forslag til reguleringsformål er fritatt for gebyr:

- Landbruks-, natur- og friluftsmål
- Grønnstruktur
- Arealer som ikke kan bebygges og som kommunen av egen interesse eller av andre årsaker ønsker å tillegge planen, f.eks. for å komplettere planen (eks. tilliggende offentlig formål), eller for å rydde opp i uklare forhold omkring eksisterende planer. Veg- og parkeringsareal skal inngå i arealgebyrberegningen.

§ 2-3 Endring av reguleringsplan PBL § 12-14, 2. ledd (mindre og små endringer)

Se gebyrliste.

§ 2-4 Planprogram og konsekvensutredning (KU), PBL §§ 4,1, 12-9 og tilhørende KU-forskrift

Se prisliste

Kapittel 3 – Delesaker

Etter denne forskriften skal det betales gebyr for følgende elementer iht. Lov 2008-06-27 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (PBL) § 20-1, bokstav m:

§ 3-1 Grunngebyr

Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.

§ 3-2 Oppretting av eiendommer

«Opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie, eller opprettelse av ny festegrunn for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år, eller arealoverføring, jf. lov om egedomsregistrering»

§ 3-3 Tilbaketrekking av søknad

Ved tilbaketrekking av søknad skal tiltakshaver betale for medgått tid kommunen har arbeidet med saken.

§ 3-4 Retur av søknad

Ved retur påløper det gebyr. En søknad kan returneres dersom søknaden er mangelfull og ikke komplett. Dersom søker ikke har komplett søknad etter første mangelbrev, påløper gebyr for hvert mangelbrev som må skrives. Dersom det fremstår som åpenbart for plan- og bygningsmyndighetene at tiltakshaver ikke har de privatrettslige rettigheter søknaden forutsetter, skal søknaden avvises (jfr. pbl § 21-6).

Mangelbrev blir normalt sendt ut ved en eller flere mangler. Se eksempler under.

Uten nabovarsel
Søknad som er sendt inn før nabovarselsfrist er gått ut
Manglende situasjonskart
Manglende dispensasjonssøknad
Manglende dokumentasjon av privatrettslige forhold

Listen er ikke uttømmende. Søknaden vurderes returnert i sin helhet dersom den inneholder vesentlige mangler.

§ 3-5 Andre kostnader

Når deling medfører dispensasjon betales et tillegg etter kapittel 12.

Når deling medfører mindre reguleringsendring betales et tillegg etter kapittel 2.3.

I tillegg kommer oppmålingsgebyr etter matrikkelloven kapittel 7 og tinglysingsgebyr.

§ 3-6 Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Forhåndskonferanse utløser ikke grunngebyr.

Kapittel 4 – Byggesaker

§ 4-1 Generelt og definisjoner

For alle søknadspliktige tiltak etter pbl. skal det beregnes grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av forskriften. For tiltak som er unntatt søknadsplikt skal det beregnes registreringsgebyr dersom tiltaket skal matrikkelføres (se punkt 4.3).

I kap. 4 i denne forskriften menes med:

- a. Pbl: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).
- b. SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- c. TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)
- d. Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-1, 20-2, 20-3, 20-4.
- e. Grunngebyr: Gebyr som skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- f. Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- g. Registreringsgebyr: Gebyr som skal dekke arbeidet med oppgavene knyttet til registrering i matrikkelen.
- h. Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.
- i. Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. boenhet, kontorenhet, verksted og lager.
- j. Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
- k. Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe boligbygning.
- l. Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
- m. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.

§ 4-2 Grunngebyr

Kommunen fakturerer grunngebyr for alle byggesaker, med mindre denne forskriften angir noe annet. Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Ferdigattester som kommunen utsteder innen fem år etter at tillatelse er gitt, inngår også i grunngebyret.

Grunngebyret legges til i alle vedtak etter førstegangsvedtak, som for eksempel endringsvedtak, midlertidig brukstillatelse og ferdigattest.

§ 4-3 Registreringsgebyr

For tiltak etter pbl. skal det betales registreringsgebyr, som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen. For boliger betales per bruksenhet som må registreres i matrikkelen. For andre tiltak enn boliger betales det per tiltak. Meldepliktige tiltak skal registreres i matrikkelen og det skal betales gebyr etter punkt 4.3.

§ 4-4 Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. I gebyrene inngår en andel på 10 % som skal brukes til ordinært byggesakstilsyn jfr. pbl. § 25-1.

§ 4-5 Ulovlighetsoppfølging

For oppfølging av ulovlige tiltak som er igangsatt/utført uten nødvendig tillatelse, kan det kreves gebyr for ulovlighetsoppfølgingen. Gebyret beregnes etter medgått tid.

Ved eventuell etterfølgende søknad om godkjenning av tiltaket betales et tilleggsgebyr etter punkt 4.13 for søknadsbehandlingen.

§ 4-6 Timepris for byggesaker

For de tjenester som ikke er omtalt i forskriften, men som krever behandling etter pbl. gjelder et gebyr etter medgått tid. Det samme gjelder ved saker som åpenbart vil føre til ekstraarbeid utover det som er forventet arbeidsmengde for sakstypen. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og tilsyn. Timesatsen gjelder for byggesak.

§ 4-7 Tilbaketrekking og retur av søknad

Ved tilbaketrekking og retur av søknad skal det betales gebyr etter punkt 4.7.

§ 4-8 Mangelbrev

Ved mangler i søknader med ansvarlig foretak påløper det gebyr. Dersom søker ikke har komplett søknad, påløper gebyr for hvert mangelbrev som må skrives. For mangler i søknader uten ansvarlig foretak, påløper gebyr fra brev nr. 2. Dersom det fremstår som åpenbart for bygningsmyndighetene at tiltakshaver ikke har de privatrettslige rettigheter søknaden forutsetter, skal søknaden avvises (jfr.pbl. § 21-6).

Mangelbrev blir normalt sendt ut ved en eller flere mangler. Se eksempler under.

Uten nabovarsel

Søknad som er sendt inn før nabovarselsfrist er gått ut

Manglende tegninger (plan, snitt, fasader og situasjonskart)

Manglende dispensasjonssøknad

Mangelfull ansvarsdekning

Manglende gjennomføringsplan (for tiltak som krever ansvarlig foretak)

Manglende dokumentasjon av privatrettslige forhold

Listen er ikke uttømmende, se SAK kapittel 5 for utfyllende oversikt. Søknaden vurderes returnert i sin helhet dersom den inneholder vesentlige mangler.

§ 4-9 Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Forhåndskonferanse utløser ikke grunngebyr.

§ 4-10 Søknad om endring av gitt tillatelse

Ved søknad om endring av gitt tillatelse påløper det grunngebyr. Registreringsgebyr tilkommer ved større endringer.

Mindre endring: ingen endring kreves i matrikkelen. Større endring: krever endring i matrikkelen. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, gjelder bestemmelsene for ny søknad.

§ 4-11 Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett)

Søknad, prosjektering og utførelse av tiltak som skal forestås av foretak med ansvarsrett.

Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, herunder vesentlig endring eller reparasjon.

Gebyrforskrift av 01.01.25

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg. Første tiltak for garasje, uthus, anneks mv. til bolig som er en del av søknad om ny bolig, rekkehus, store boligbygg, næringsbygg mv er inkludert i prisen.

§ 4-12 Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak

For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1, jf. § 20-4 tiltak som kan forestås av tiltakshaver jf. SAK §§ 3-1 og 3-2, skal det betales gebyr. Grunngbyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

§ 4-13 Andre vurderinger

§ 4-14 Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

§ 4-15 Søknad om utslippstillatelse etter forurensningsloven, anlegg inntil 50 PE, inkl. byggetillatelse

Søknad om utslippstillatelse utløser grunngebyr. Behandling av eventuelle dispensasjoner medfører også gebyr etter kapittel 12.

Kapittel 5 – Tiltaksplan for forurenset grunn

Det faktureres etter tiltakets vanskelighet og konsekvenser for helse og miljø. Gebyret baserer seg på enhetspris/timespris for byggesaker, jf. kap. 4, pkt. 4.5.

Kapittel 6 – Saker etter eierseksjoneringsloven

Etter denne forskriften skal det betales gebyr iht. lov om eierseksjoner, Lov 2017-06-16-65 (eierseksjonsloven), § 15

§ 6-1 Seksjonering og reseksjonering

§ 6-2 Sletting/oppheving av seksjonert sameie

§ 6-3 Saker som ikke fullføres eller trekkes

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, avslag, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre eller av andre grunner ikke kan fullføres.

§ 6-4 Mangelbrev

Dersom søker ikke har komplett søknad, påløper gebyr for hvert mangelbrev som må skrives. Mangelbrev blir normalt sendt ut ved en eller flere mangler.

Eksempler er manglende tegninger (plan, snitt, fasade, situasjonskart) eller manglende dokumentasjon av privatrettslige forhold

§ 6-5 Andre kostnader

- Tinglysingsgebyr
- Matrikelbrev, pr. seksjon
- Oppmålingsforretning for uteareal (grunnareal) som inngår i en seksjon betales etter kap. 7 og kommer i tillegg til prisene i kap. 6.

Kapittel 7 – Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (oppmålingsgebyr)

Etter denne forskriften skal det betales gebyr iht. Forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften), FOR-2009-06-26-864, § 16.

§ 7-1 Oppmålingsforretning – oppretting av ny eiendom med grensemerking

Gjelder for oppretting av nye eiendommer (grunneiendommer, festegrunner og uteareal til eierseksjoner) med grensemerking og oppmåling i marka.

Ved oppretting av flere eiendommer i samme sak, gis det følgende rabatter (ved ulike areal, gis det minst rabatt for de største eiendommene):

- 1.eiendom – fullt gebyr
- 2. til 5.eiendom betales 70 % av gebyret pr eiendom
- 6. til 10.eiendom betales 50 % av gebyret pr eiendom
- Fra 11.eiendom betales 30 % av gebyret pr eiendom

Ved oppretting av tilleggsareal til en eksisterende eiendom gjelder gebyrene i punkt 7.4.

§ 7-2 Oppmålingsforretning – uten oppmøte i marka

Gjelder for oppretting av nye eiendommer (grunneiendommer, festegrunner og uteareal til eierseksjoner) og overføring av areal som kan avholdes med kontorforretning, uten merking og oppmåling i marka i henhold til matrikkelloven.

§ 7-3 Utsatt oppmålingsforretning

Kommunen kan godkjenne bruk av utsatt oppmålingsforretning hvis det foreligger særlige grunner. Søknad skal grunngis.

I tillegg kommer gebyr etter pkt. 7.1 Ved behov/krav for målinger i marka ved 1. gangs oppmålingsforretning betales det i tillegg etter medgått tid i henhold til kap 7.8. Dersom det må holdes en 3. oppmålingsforretning (ikke ferdig innen 2 år), kommer det tillegg for den siste forretningen tilsvarende gebyr for 7.6 (etter faktureres) og det er gebyrene på det aktuelle tidspunktet som gjelder.

§ 7-4 Oppmålingsforretning – grensejustering mellom matrikkelenheter

Det er kun mindre arealer som kan overføres ved grensejustering. Ingen av eiendommenes areal kan økes eller reduseres med mer enn 5 % eller verdien med mer enn folketrygdens grunnbeløp.

Ved grensejustering i forbindelse med pkt. 7.1 betales kun 30 % grensejusteringsgebyr. Ved justering av flere arealer i samme sak, betales fullt gebyr for det største arealet og deretter 30 % for hver av de følgende justeringene.

§ 7-5 Oppmålingsforretning – arealoverføring mellom eksisterende eiendommer

Areal kan overføres mellom tilgrensende eiendommer uten at arealet blir opprettet som egen eiendom.

Ved arealoverføring i forbindelse med pkt. 7.1 betales kun 30 % arealoverføringsgebyr. Ved overføring av flere arealer i samme sak, betales fullt gebyr for det største arealet og deretter 30 % for hver av de følgende overføringene. I tillegg kommer dokumentavgift og tinglysningsgebyr til staten.

§ 7-6 Oppmålingsforretning – grensepåvisning

Grensepåvisning - klarlegging av eksisterende grenser med oppmålingsforretning og merking.

§ 7-7 Oppmålingsforretning – anleggseiendom

Ved behov for oppmålingsarbeider eller befaringsbetaling betales gebyr etter medgått tid etter kap 7.8 i tillegg.

§ 7-8 Timepris for oppmålingstekniske arbeid og matrikulering

For tjenester som ikke er omtalt i forskriften, men som krever behandling etter matrikkeloven gjelder gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon og materiell. Saker som er fritatt for gebyr er sammenslåing av eiendommer og adressering.

§ 7-9 Saker som ikke fullføres eller trekkes

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre eller av andre grunner ikke kan fullføres.

§ 7-10 Utstedelse av matrikkelbrev

Matrikkelbrev kan kun utstedes i henhold til ML § 30. Prisene følger matrikkelforskriften § 16, 4.ledd.

§ 7-11 Andre kostnader

Økonomiplan for 2025-2028

Gebyrforskrift av 01.01.25

- Oppretting av ny eiendom/arealoverføring: Saksbehandlingsgebyr etter PBL - kapittel 3, samt tinglysingsgebyr for oppretting og erklæringer kommer i tillegg.
- For arealoverføringer må dokumentavgift betales i tillegg.
- For uteareal til eierseksjoner kommer gebyr etter kapittel 6 i tillegg.

Kapittel 8 – Selvbetjeningsløsninger

Kart og eiendomsinformasjon selges **kun** via selvbetjente nettportaler som administreres av eksterne forhandlere. Kommunen har avtale med Ambita (Infoland), Proconet (ePlassen) og Norkart (eTorg). Prisene går fram av produktkatalogene til forhandlerne.

Kapittel 9 – Kommunaltekniske gebyrer

§ 9-1 Tilknytningsgebyr for vann og avløp

Tilknytningsgebyret fastsettes i forhold til boligkategori og til antall boenheter i den enkelte bygning. Gebyr per boenhet for vann og gebyr per boenhet for avløp er henholdsvis beregningsfaktoren multiplisert med enhetsprisen for vann og beregningsfaktoren multiplisert med enhetsprisen for avløp.

§ 9-2 Årsgebyr for vann og avløp

Rammer for gebyrberegning

- Gebyrene skal ikke overstige kommunens kostnader, men kan avregnes over en 5-årsperiode.
- Gebyrberegning baseres på L16.03.2012 nr. 12 Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg, samt nasjonale og kommunale forskrifter om vann- og avløpsgebyrer.
- Overslag over forventede kostnader (drifts- og kapitalkostnader) for de nærmeste 4 årene skal foreligge før gebyrenes størrelse fastsettes.
- Alle priser tillegges 25 % mva.

9.2.1 Abonnementsgebyr

Kommunens totale årsinntekter fra abonnementsgebyrer skal dekke følgende andel av kommunens samlede årskostnader for henholdsvis vann- og avløpstjenestene. Dette reflekterer kommunens faste kostnader for disse tjenestene:

- Vann: Cirka 40 %
- Avløp: Cirka 40 %

Abonnementsgebyret differensieres etter brukerkategori:

- Abonnementsgebyr for næring betales av næringseiendommer, bensinstasjoner og offentlige virksomheter.
- Abonnementsgebyr for bolig betales av øvrige abonnenter.

Alle abonnenter i én brukerkategori betaler likt abonnementsgebyr. Ringnes, Diplom Is og Arcus er satt alene i hver sin brukerkategori, dette fordi de er i en særstilling når det gjelder forbruk.

9.2.2 Forbruksgebyr

Forbruksgebyret beregnes på grunnlag av målt eller stipulert forbruk.

9.2.3 Målt forbruk

Forbruksgebyret baseres på faktisk vannforbruk (vannmåler) og pris per m³. Avløpsmengde regnes lik vannmengde. Unntak fra dette må dokumenteres av abonnenten*.

* Ringnes særordning, da en del vann inngår i produksjonen

Forbruksgebyr ved bruk av vannmåler:

Gebyrforskrift av 01.01.25

Vann: Enhetspris [kr/m³] x Målt forbruk [m³]
 Avløp: Enhetspris [kr/m³] x Målt forbruk [m³]

9.2.5 Stipulert forbruk

Forbruksgebyret baseres på stipulert forbruk og pris per m³. Stipulert forbruk [m³] beregnes slik: Bruksareal BRA [m²] x spesifikt forbruk [m³/m²], der:

- Arealet beregnes som bruksareal BRA [m²] etter NS 3940
- Areal faktoren er satt til 1.0 pr. m³/m²

Spesifikt forbruk pr. brukerkategori er satt til:

	Stipulert forbruk, m ³ /år
Kategori 1. BRA 0-99 m ²	80
Kategori 2. BRA 100- 119 m ²	100
Kategori 3. BRA 120- 139 m ²	120
Kategori 4. BRA 140- 159 m ²	140
Kategori 5. BRA 160- 179 m ²	160
Kategori 6. BRA 180- 199 m ²	180
Kategori 7. BRA 200- 219 m ²	200
Kategori 8. BRA 220- 239 m ²	220
Kategori 9. BRA > 240 m ²	240

9.2.6 Tilleggsgebyr for særskilt forurenset avløpsvann

For abonnenter i Nittedal med særskilt forurenset avløpsvann, hvor avløpsvannet renses i Oslo, beregnes det et tilleggsgebyr basert på Oslo kommunes til enhver tid gjeldende retningslinjer og gebyrforskrift.

For abonnenter i Nittedal med særskilt forurenset avløpsvann, hvor avløpsvannet renses i kommunens eller Nedre Romerike avløpsselskaps renseanlegg, beregnes det et tilleggsgebyr basert på faktiske kostnader for å rense avløpsvannet.

Grenseverdier som utløser tilleggsgebyr:

Parameter	Grenseverdi
Organisk stoff (KOF)	< 600 mg/l
Organisk stoff (KOF-filtrert)	< 300 mg/l
Total fosfor (Tot-P)	< 10 mg/l
Total nitrogen (Tot-N)	< 60 mg/l
Nitrat Nitrogen (NO ₃ -N)	< 60 mg/l
Suspendert stoff (SS)	< 400 mg/l

Abonnentene er selv ansvarlige for å utarbeide og gjennomføre et prøveprogram for å

dokumentere årlige utslippsmengder av KOF, KOFiltrert, tot-P, SS og tot-N.
Programmet skal godkjennes av kommunen og utføres på akkreditert laboratorium.

9.2.7 Kontrollgebyr, avlesningsgebyr og fremmøtegebyr

- Kommunen kan utføre kontroll av vannmåleren. Ved minst 10 % målefeil skiftes måleren uten kostnader for abonnenten. I motsatt fall bekoster abonnenten kontrollkostnadene (kontrollgebyr).
- Dersom abonnenten ikke leser av vannmåleren, kan kommunen foreta avlesning på abonnentens bekostning (avlesningsgebyr).
- Dersom abonnenten ikke er til stede for å ta imot rørlegger på varslet tidspunkt ved for eksempel utskiftning av vannmåler, vil kostnadene for fremmøte måtte dekkes av abonnenten (fremmøtegebyr).

§ 9-3 Tømming av slamavskillere

Se gebyrliste.

§ 9-4 Renovasjonsgebyr

Beholderrenovasjon og differensierte gebyrer blir innkrevd etter følgende tabell:

Beholderstørrelse for restavfall (i liter).	Anbefalt antall abonnenter per beholder
140	1
240	2
360	3
660	5
2500	20
4000	32
6000	48
8000	64
10000	80
Avfallsbrønn	1
Hytterrenovasjon (tømming 1.5.-1.10.)	1

Serviceabonnement

Ønskes lenger henteavstand enn 5 meter fra vegkant for beholdere til og med 240-liter, kan det bestilles et serviceabonnement mot tilleggsgebyr. Beholderne må merkes med egne klistremerker som bestilles fra servicetorget.

Hjemmekompostering

Gebyrforskrift av 01.01.25

Abonnenter som inngår avtale om hjemmekompostering, får 20 % reduksjon i renovasjonsgebyret. Det gjelder egne vilkår for å få rabatten. For mer informasjon, se eget avtaleskjema for hjemmekompostering.

§ 9-5 Feie- og tilsynsgebyr

Se gebyrliste.

§ 9-6 Særskilte betalingsbestemmelser

Gebyrene betales på bakgrunn av tilsendt faktura. Merverdiavgift på 25 % kommer i tillegg til fastsatte priser.

§ 9-7 Utskrift/kopiering

Utskrift og kopiering av kart/tegninger/øvrige dokumenter belastes etter satser satt i forskriftens kapittel 8.

Kapittel 10 – Øvrige kommunaltekniske tjenester inkl. NRBR

§ 10-1 Prisliste for leie av utstyr fra maskinforvaltningen

Prisene er inkludert fører der ikke annet er nevnt spesielt. Gebyrene betales på bakgrunn av tilsendt faktura. Merverdiavgift på 25 % kommer i tillegg til fastsatte priser.

§ 10-2 Prisliste for vedlikehold av private veier

Brøyting, strøing/salting, drift av veibelysning og støvdemping/skraping (grusveier) kan, avhengig av kapasitet, utføres til priser i pkt. 10.1, med tillegg for brukte materialer. Det opprettes egne ordrer som faktureres via tidsregistreringssystemet som avdelingen bruker. Transport av utstyr til og fra kommer i tillegg.

§ 10-3 Graving og arbeid i kommunale veier

Gebyr for graving og/eller arbeidstillatelse består av et behandlingsgebyr som belastes alle gravesaker, og et tilsynsgebyr som ilegges etter påløpt tid.

Behandlingsgebyret er ikke mva-pliktig. Merverdiavgift på 25 % kommer i tillegg til tilsynsgebyret.

Kommunen kan sette krav om økonomisk garanti før tillatelse gis.

§ 10-4 Tjenester fra Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR)

I forbindelse med at Nittedal kommune gikk inn som medeier i NRBR fra 1. januar 2014 vises det til NRBRs tjenestetilbud og priser. (se www.nrbr.no). Gebyr for feiing og tilsyn av fyringsanlegg betales i henhold til kapittel 9, punkt 5.

§ 10-5 Gebyr for saksbehandling og for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri, samt tilsyn ift. Dette

Se gebyrliste.

Kapittel 11 – Refusjon

Gebyr for behandling av refusjonssaker beregnes etter en prosentsats på 3 % av godkjent regnskap i henhold til plan- og bygningsloven § 18-9.

Minstegebyret betales når tilsendt dokumentasjon aksepteres som tilstrekkelig for å starte anlegget, jf. pbl § 18-8, og vil bli trukket fra der kommunen godkjenner regnskapsbeløp jf. pbl § 18-9. Minstegebyret er beregnet etter enhetspris for byggesak.

Kapittel 12 – Dispensasjonssøknad

Tiltak som ikke er i overensstemmelse med bestemmelser i lov, forskrift eller plan krever søknad om dispensasjon. Gebyret kommer i tillegg til eventuelle saksbehandlingsgebyr. Ved flere dispensasjonsforhold skal det betales gebyr for dispensasjonen i den høyeste prisklassen pluss tilleggsgebyr per forhold for de øvrige dispensasjonene. Ved søknader som fremmes til politisk behandling skal søker få beskjed om dette så tidlig som mulig etter at kommunen har sett at saken kan få et slikt omfang. Det er kommunens skjønn som avgjør om saken skal behandles politisk.

Kapittel 13 – Ekspropriasjon

Saker om ekspropriasjon etter plan- og bygningsloven kapittel 16, jf. ervervslova, dekkes etter medgått tid med timepris som bestemt i punkt 1.6.

Kapittel 14 – Fellingsavgift for storvilt

Fellingsavgiftene for 2023 behandles av Stortinget i desember og maksimalsatsene offentliggjøres i februar. Det er disse satsene som vil gjelde for 2023.

Kapittel 15 – Heftelser

Eventuelt tinglysingsgebyr kommer i tillegg.

Gebyrforskrift av 01.01.25

Sentralbord: 67 05 90 00
Epost: postmottak@nittedal.kommune.no
Besøksadresse: Rådhusveien 1, 1482 Nittedal
www.nittedal.kommune.no

Vedlegg- Priser og avgifter for gravplasser og gravferd, Nittedal kirkelige fellesråd

Justering av priser og avgifter for gravplasser og gravferd gjeldende fra 1. januar 2025. Nittedal kirkelige fellesråd godkjente forslag til justering av priser og avgifter i møte 28.8.2024, saksnummer 028/24.

Avgifter for beboere i kommunen	Pris	Forslag 25
Nytt enkelt kistegravsted (1 frigrav i 20 år)	-	-
Nytt dobbelt kistegravsted (1 frigrav + 1 festet i 20 år)	3 900	4 060
Nytt urnegravsted med plass til 4 urner	-	-
Urneplass i anonym minnelund	-	-
Årlig festeavgift ved forlengelse av feste etter 20 år	195	203
Navnet minnelund	6 500	6 767
Reservering av plass navneskilt	650	677
Gravferdsseremoni for ikke medlem i DNK	5 800	6 038
	12 950	13 481
Avgifter for beboere utenfor kommunen		-
Nytt enkelt kistegravsted (etablering og festeavgift 20 år)	17 000	17 697
Nytt dobbelt kistegravsted (etablering og festeavgift 20 år)	34 000	35 394
Nytt urnegravsted med plass til 4 urner (etablering og feste 20 år)	13 600	14 158
Urneplass i anonym minnelund	1 800	1 874
Årlig festeavgift pr grav og ved fornyelse av feste	390	406
Årlig festeavgift for urnegrav	390	406
Nedsetting av urne i tidligere festet grav	1 800	1 874
Nestsetting av kiste i tidligere festet grav	3 600	3 748
Leie av kirke til gravferdsseremoni	5 800	6 038
Leie av kirke til gravferdsseremoni uten organist	3 900	4 060
Navnet minnelund	10 700	11 139
Reservering av plass til navneskilt	1 300	1 353
		-
Andre priser		-
Preludering	650	677
Fjerning og destruering av gravminner*	820	854
Plantekasse (krav ved stellavtale)*	1 310	1 364
Sommerstell – vanning/stell (1. juni -15 sept.)*	820	854
Sommerstell – vanning/stell/ planting (1. juni -15 sept.)*	1 310	1 364
Gravlegat – vanning/stell/ planting (1. juni -15 sept.) *	1 310	1 364
Høststell (1 stk Erika) inkludert i sommerstellet	-	-
Krans Allehelgensdag*	330	344
Julekrans*	330	344
Oppretting av monument pr påbegynt time*	820	854
Arbeid bestilt av fester pr time*	820	854
* sum inkludert MVA.		

Vedlegg - Kommunale gebyrer, budsjettnotat Momentum

Kommunale gebyrer - Budsjett 2025

Nittedal kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene.

En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene.

Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2020 i sin helhet være disponert innen 2025.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,01 % i 2025. Budsjettet er utarbeidet den tirsdag 1. oktober 2024. Tallene for 2023 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2024 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2025 til 2028 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vann, avløp, renovasjon og slamtømming

Fra 2024 til 2025 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 12,5 %, hvor slamtømming øker mest i prosent med 23,1 %. I perioden 2023 til 2028 øker samlet gebyr med kr 13 912, fra kr 18 530 i 2023 til kr 32 443 i 2028. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 11,9 %. Gebyreksempelene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter. Gebyrsatsene er inkl. mva. for gebyrområder hvor det er aktuelt.

Gebyrøring fra året før	2025	2026	2027	2028	2029
Vann	9,8 %	15,6 %	15,8 %	14,8 %	2,7 %
Avløp	16,0 %	27,5 %	10,2 %	1,6 %	-0,7 %
Renovasjon	7,8 %	3,0 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %
Slamtømming	23,1 %	3,9 %	3,6 %	3,6 %	3,4 %
Samlet endring	12,5 %	16,5 %	9,9 %	5,9 %	1,2 %

Nittedal kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Forslaget til gebyrsatser for 2025 er utarbeidet av Nittedal kommune i samarbeid med Momentum by Visma som har mer enn 20 års erfaring med selvkostberegninger og -rådgivning og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

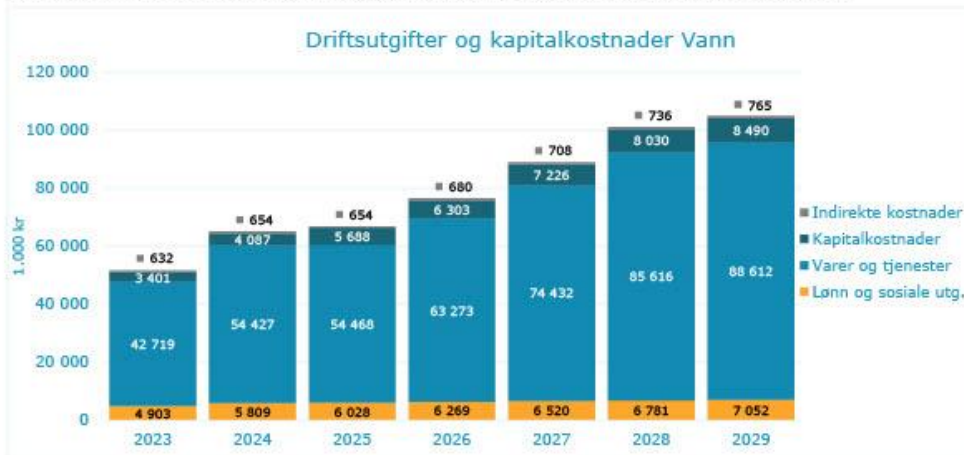
Vann - 2023 til 2029**Gebyrsatser - Vann 2023 til 2029**

De samlede gebyrinntektene for vann i Nittedal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2025 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 2 538 kroner og forbruksgebyret bør settes til 31,84 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 7 313 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsatser, Vann (inkl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 931	2 256	2 538	2 958	3 460	3 973	4 086
Endring, abonnementsgebyr		16,6 %	12,5 %	16,6 %	17,0 %	14,8 %	2,9 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	22,69	29,43	31,84	37,06	43,24	49,53	50,81
Endring, forbruksgebyr		29,7 %	8,2 %	16,4 %	16,7 %	14,6 %	2,6 %
Årsgebyr ved 150 m ³ årlig forbruk	5 334	6 670	7 313	8 517	9 946	11 401	11 708
Endring fra året før		26,0 %	9,0 %	16,6 %	16,8 %	14,0 %	2,7 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Vann

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for vann i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 2,89 %, hvorav kapitalkostnadene øker mest med omtrent 1 802 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 8,51 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 2,8 millioner kr fra 2025 til 2029 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	4 903	5 809	6 028	6 269	6 520	6 781	7 052
11*** Varer og tjenester	2 119	2 346	2 428	2 513	2 601	2 692	2 786
12*** Varer og tjenester	4 567	6 725	6 961	7 204	7 456	7 717	7 988
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp.	36 033	45 356	45 079	53 556	64 374	75 206	77 838
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	5	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	47 628	60 236	60 456	69 543	80 951	92 396	95 664
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	1 758	1 776	2 987	3 263	3 710	4 072	4 403
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	1 642	2 311	2 701	3 040	3 516	3 958	4 088
Sum kapitalkostnader	3 401	4 087	5 688	6 303	7 226	8 030	8 490
Indirekte kostnader (drift og kapital)	632	654	654	680	708	736	765
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-10 016	-14 995	-12 807	-13 128	-13 456	-13 792	-14 137
Gebyrgrunnlag	41 645	49 982	54 031	63 398	75 429	87 370	90 783
Gebyrinntekter	36 547	50 012	54 029	63 395	75 426	87 366	90 775
Herav tilknytningsgebyr	209	150	255	425	900	900	900
Selvkostresultat	-5 097	30	-2	-3	-3	-4	-8
Selvkost dekningsgrad i %	87,76 %	100,06 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	99,99 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	4 980	-12	18	16	14	11	8
+/- Bruk av/avsetning til selvkostfond	-5 097	30	-2	-3	-3	-4	-8
+/- Kalkulert rentekostnadsinntekt selvkostfond	104	0	1	1	0	0	0
Selvkostfond 31.12	-12	18	16	14	11	8	0

Avløp - 2023 til 2029

Gebyrsatser - Avløp 2023 til 2029

De samlede gebyrinntektene for avløp i Nittedal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2025 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 3 123 kroner og forbruksgebyret bør settes til 39,69 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 9 076 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsatser, Avløp (inkl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	2 593	2 658	3 123	3 986	4 401	4 474	4 446
Endring, abonnementsgebyr		2,6 %	17,6 %	27,7 %	10,4 %	1,6 %	-0,6 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	31,28	34,90	39,69	50,55	55,68	56,48	56,01
Endring, forbruksgebyr		11,6 %	13,7 %	27,4 %	10,1 %	1,4 %	-0,8 %
Årsgebyr ved 150 m ³ årlig forbruk	7 285	7 893	9 076	11 569	12 753	12 948	12 848
Endring fra året før		8,3 %	16,0 %	27,8 %	10,2 %	1,5 %	-0,7 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Avløp

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 11,91 %, hvorav kapitalkostnadene øker mest med omtrent 11 792 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 44,15 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 7,8 millioner kr fra 2025 til 2029 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	5 909	6 090	6 398	6 654	6 920	7 197	7 485
11*** Varer og tjenester	5 313	4 223	4 371	4 524	4 683	4 847	5 016
12*** Varer og tjenester	9 780	9 017	9 333	9 659	9 997	10 347	10 709
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp.	30 216	33 831	31 103	50 204	53 236	55 606	55 606
14*** Overføringsutgifter	176	0	0	0	0	0	0
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	2	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	51 397	53 161	51 205	71 041	74 836	77 997	78 816
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	12 147	12 253	17 086	20 393	21 208	21 439	21 684
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	12 866	17 147	24 106	28 370	28 378	27 927	27 268
Sum kapitalkostnader	25 013	29 400	41 192	48 763	49 586	49 366	48 952
Indirekte kostnader (drift og kapital)	836	865	900	936	973	1 012	1 052
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-9 152	-6 066	-5 218	-5 373	-5 533	-6 696	-6 863
Gebyrgrunnlag	68 094	77 359	87 078	114 367	118 862	121 678	121 958
Gebyrinntekter	61 422	72 926	82 374	106 168	118 659	121 675	121 957
Herav tilknytningsgebyr	209	150	255	425	000	000	000
Selvkostresultat	-6 672	-4 433	-4 704	-8 198	-163	-3	-0
Selvkost dekningsgrad i %	90,20 %	94,27 %	94,60 %	92,83 %	99,86 %	100,00 %	100,00 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)							
Selvkostfond 01.01	22 187	16 325	12 495	8 198	163	3	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-6 672	-4 433	-4 704	-8 198	-163	-3	-0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	810	604	407	163	3	0	0
Selvkostfond 31.12	16 325	12 495	8 198	163	3	0	0

Renovasjon - 2023 til 2029**Gebyrsatser - Renovasjon 2023 til 2029**

De samlede gebyrinntektene for renovasjon i Nittedal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2025 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for renovasjon bør settes til 5 039 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på 365 kroner fra 2024 til 2025. Normalgebyret som er vist i tabellen nedenfor er 535 Mat/restavfall 140 liter. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.

Gebyrsatser, Renovasjon (inkl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normalgebyr (kr/vare)	4 348	4 674	5 039	5 190	5 250	5 313	5 380
Endring fra året før		7,6 %	7,8 %	3,0 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Renovasjon

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for renovasjon i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 3,89 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 1 323 000 kroner.

Selvkostoppstilling Renovasjon

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	106	108	112	117	121	126	131
11*** Varer og tjenester	1	5	5	5	5	5	6
12*** Varer og tjenester	71	51	53	55	57	59	61
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp.	32 983	35 792	37 113	38 412	39 756	41 148	42 588
Direkte driftsutgifter	33 161	35 956	37 283	38 589	39 940	41 338	42 786
Indirekte kostnader (drift og kapital)	14	15	15	16	17	17	18
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-9	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	33 175	35 971	37 299	38 605	39 957	41 356	42 804
Gebyrinntekter	32 635	35 227	37 385	38 711	40 062	41 461	42 909
Selvkostresultat	-540	-744	86	106	106	105	105
Selvkost dekningsgrad i %	98,37 %	97,83 %	100,23 %	100,27 %	100,26 %	100,26 %	100,24 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	803	286	-461	-392	-300	-204	-105
+/- Bruk av/avsetning til selvkostfond	-540	-744	86	106	106	105	105
+/- Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	23	-4	-17	-13	-10	-6	-2
Selvkostfond 31.12	286	-461	-392	-300	-204	-105	-2

Slamtømming - 2023 til 2029

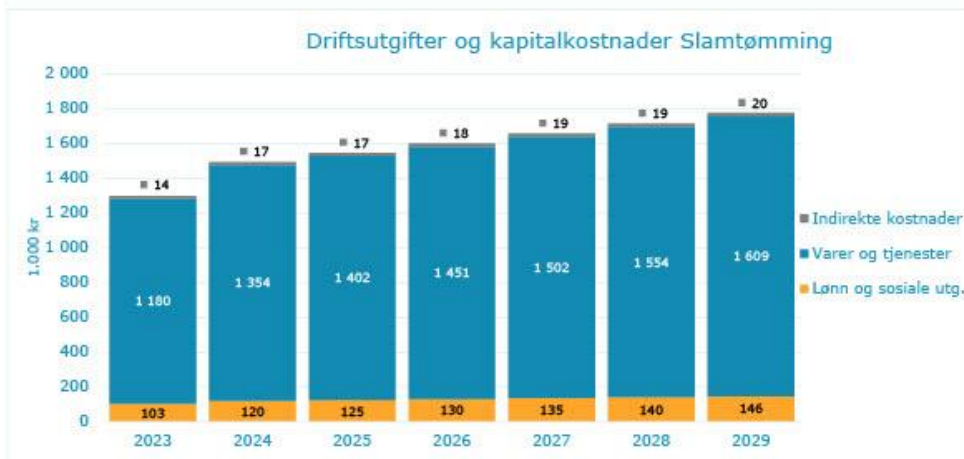
Gebyrsatser - Slamtømming 2023 til 2029

De samlede gebyrinntektene for slamtømming i Nittedal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2025 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for slamtømming bør settes til 2 503 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på 470 kroner fra 2024 til 2025. Normalgebyret som er vist i tabellen nedenfor er 670 Slamavskiller under 6 m3. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.

Gebyrsatser, Slamtømming (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normalgebyr (kr/vare)	1 564	2 033	2 503	2 600	2 690	2 784	2 880
Endring fra året før		30,0 %	23,1 %	3,9 %	3,6 %	3,6 %	3,4 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Slamtømming

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for slamtømming i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 3,54 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 47 000 kroner.

Selvkostoppstilling Slamtømming

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	103	120	125	130	135	140	146
11*** Varer og tjenester	1	4	4	4	4	4	4
12*** Varer og tjenester	128	138	142	147	153	158	163
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	1 051	1 213	1 256	1 300	1 345	1 392	1 441
Direkte driftsutgifter	1 282	1 474	1 527	1 581	1 637	1 695	1 755
Indirekte kostnader (drift og kapital)	14	17	17	18	19	19	20
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-9	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	1 297	1 491	1 544	1 599	1 655	1 714	1 775
Gebyrinntekter	964	1 275	1 570	1 631	1 688	1 746	1 807
Selvkostresultat	-333	-216	27	33	33	33	32
Selvkost dekningsgrad i %	74,36 %	85,61 %	101,72 %	102,06 %	101,97 %	101,90 %	101,93 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	397	75	-143	-121	-93	-63	-32
+/- Bruk av/avsetning til selvkostfond	-333	-216	27	33	33	33	32
+/- Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	10	-1	-5	-4	-3	-2	-1
Selvkostfond 31.12	75	-143	-121	-93	-63	-32	-1

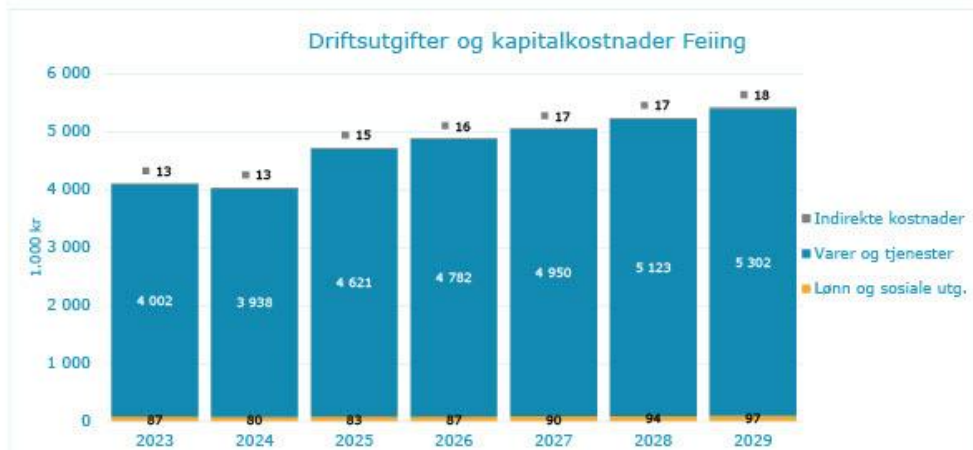
Feiing - 2023 til 2029**Gebyrsatser - Feiing 2023 til 2029**

De samlede gebyrinntektene for feiing i Nittedal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2025 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for feiing bør settes til 514 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på -27 kroner fra 2024 til 2025. Normalgebyret som er vist i tabellen nedenfor er 530 Feie/Tilsynsgebyr bolig. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.

Gebyrsatser, Feiing (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Normalgebyr (kr/varer)	541	541	514	606	622	642	668
Endring fra året før		0,0 %	-5,0 %	17,9 %	2,0 %	3,2 %	4,0 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Feiing

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for feiing i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 17,08 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 683 000 kroner.

Selvkostoppstilling Feiing

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	87	80	83	87	90	94	97
11*** Varer og tjenester	0	3	3	3	3	3	3
12*** Varer og tjenester	50	51	53	55	57	59	61
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	3 951	3 884	4 565	4 725	4 890	5 061	5 236
Direkte driftsutgifter	4 089	4 018	4 704	4 869	5 040	5 217	5 400
Indirekte kostnader (drift og kapital)	13	13	15	16	17	17	18
+/- Øvrige inntekter og kostnader	5	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	4 108	4 031	4 719	4 885	5 056	5 234	5 418
Gebyrinntekter	4 239	4 251	4 062	4 813	4 955	5 132	5 359
Selvkostresultat	131	220	-657	-72	-102	-102	-59
Selvkost dekningsgrad i %	103,19 %	106,46 %	85,05 %	85,62 %	87,92 %	88,06 %	88,02 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd							
(1.000 kr)							
Selvkostfond 01.01	532	689	943	311	250	156	59
+/- Bruk av/avsetning til selvkostfond	131	220	-657	-72	-102	-102	-59
+/- Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	26	34	25	11	8	4	1
Selvkostfond 31.12	689	943	311	250	156	59	1

Private planer - 2023 til 2029

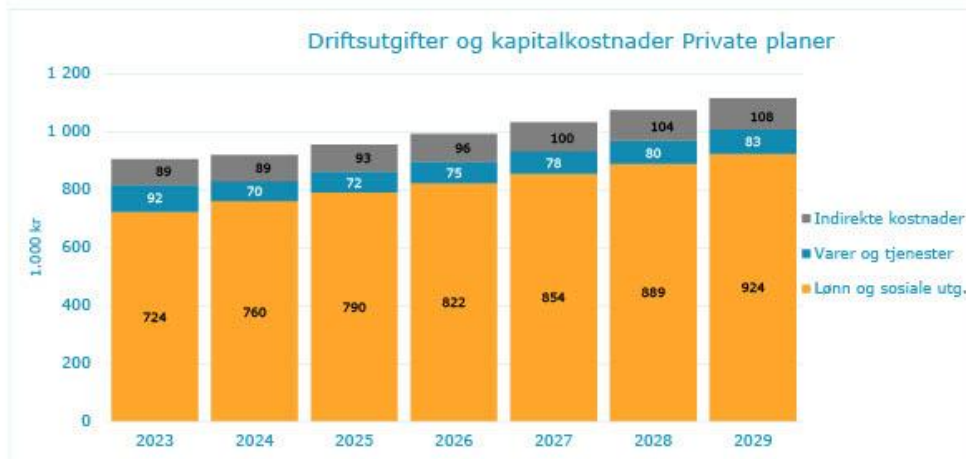
Gebyrsetter - Private planer 2023 til 2029

Gebyrinntektene for kommunens myndighetsoppgaver svinger normalt en del, fordi de avhenger av hvor mange og hvilke typer saker kommunen får til behandling hvert år. Dekningsgraden viser hvor mye gebyrene dekker av kommunens kostnader på tjenesteområdet. For årene etter 2024 viser tabellen hvilke inntekter kommunen må ha for å oppnå vedtatt kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Private planer (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsinntekter	342 054	1 115 000	918 068	947 161	986 388	1 027 294	1 069 824
Endring fra året før		226,0 %	-17,7 %	3,2 %	4,1 %	4,1 %	4,1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Private planer

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for private planer i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 3,91 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 30 000 kroner.

Selvkostoppstilling Private planer

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	724	760	790	822	854	889	924
11*** Varer og tjenester	38	50	52	54	55	57	59
12*** Varer og tjenester	55	20	21	21	22	23	24
Direkte driftsutgifter	816	830	862	897	932	969	1 007
Indirekte kostnader (drift og kapital)	89	89	93	96	100	104	108
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-73	-15	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	832	904	955	993	1 032	1 073	1 116
Gebyrinntekter	269	1 100	918	947	986	1 027	1 070
Subsidiering	563	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-563	196	-37	-46	-46	-46	-46
Selvkost dekningsgrad i %	32,29 %	121,67 %	95,13 %	95,40 %	95,56 %	95,73 %	95,59 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	0	200	170	131	89	46
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	196	-37	-46	-46	-46	-46
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	4	7	6	4	3	0
Selvkostfond 31.12	0	200	170	131	89	46	0

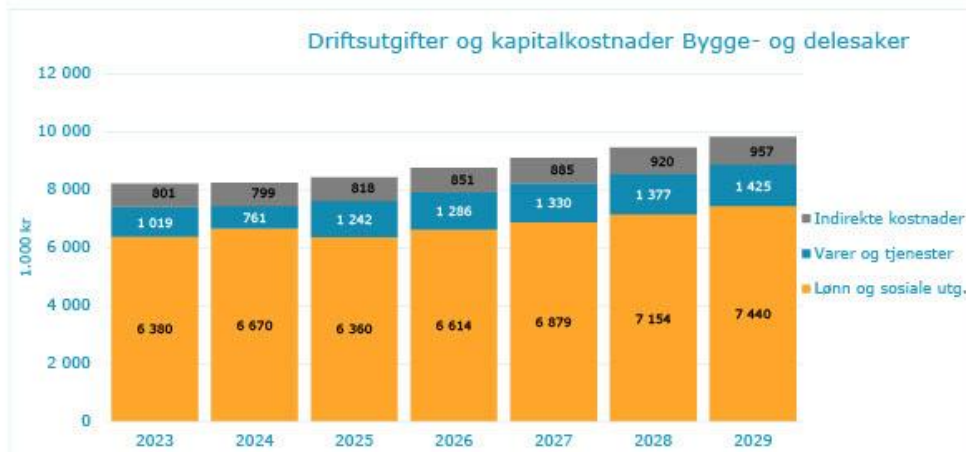
Bygge- og delesaker - 2023 til 2029**Gebyrtsatser - Bygge- og delesaker 2023 til 2029**

Gebyrinntektene for kommunens myndighetsoppgaver svinger normalt en del, fordi de avhenger av hvor mange og hvilke typer saker kommunen får til behandling hvert år. Dekningsgraden viser hvor mye gebyrene dekker av kommunens kostnader på tjenesteområdet. For årene etter 2024 viser tabellen hvilke inntekter kommunen må ha for å oppnå vedtatt kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Bygge- og delesaker (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsinntekter	8 004 032	5 799 883	8 261 502	8 313 456	9 066 604	9 451 227	9 822 391
Endring fra året før		-27,6 %	42,4 %	0,6 %	9,1 %	4,2 %	3,9 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Bygge- og delesaker

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for bygge- og delesaker i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 2,30 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 481 000 kroner.

Selvkostoppstilling Bygge- og delesaker

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	6 380	6 670	6 360	6 614	6 879	7 154	7 440
11*** Varer og tjenester	121	135	139	144	149	154	160
12*** Varer og tjenester	497	80	83	86	89	92	95
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod.	401	546	1 020	1 056	1 093	1 131	1 170
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	0	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	7 399	7 431	7 602	7 900	8 209	8 531	8 866
Indirekte kostnader (drift og kapital)	801	799	818	851	885	920	957
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-4	-59	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	8 197	8 172	8 420	8 751	9 094	9 451	9 822
Gebyrinntekter	8 000	5 741	8 262	8 313	9 067	9 451	9 822
Selvkostresultat	-197	-2 431	-158	-437	-28	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	97,80 %	70,26 %	95,12 %	95,01 %	99,70 %	100,00 %	100,00 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	3 021	2 343	593	455	28	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-197	-2 431	-158	-437	-28	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	126	74	21	9	0	0	0
Selvkostfond 31.12	2 949	593	455	28	0	0	0

Oppmåling - 2023 til 2029

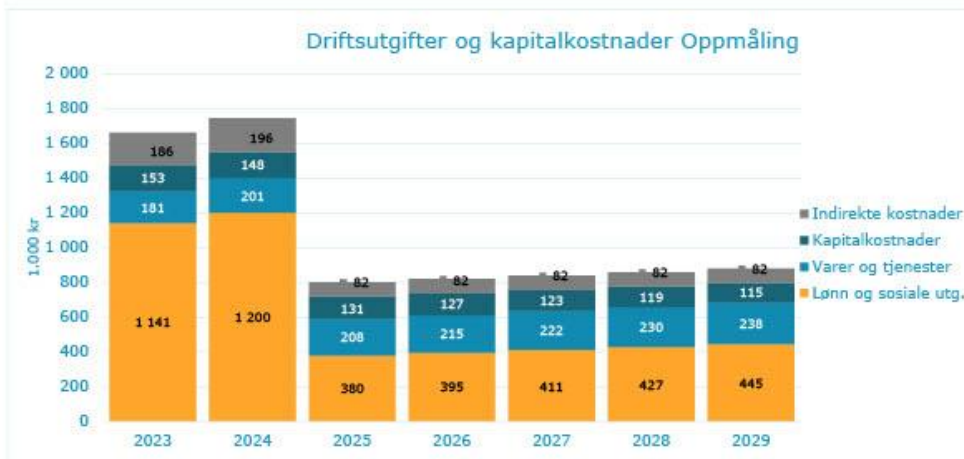
Gebyrsatser - Oppmåling 2023 til 2029

Gebyrinntektene for kommunens myndighetsoppgaver svinger normalt en del, fordi de avhenger av hvor mange og hvilke typer saker kommunen får til behandling hvert år. Dekningsgraden viser hvor mye gebyrene dekker av kommunens kostnader på tjenesteområdet. For årene etter 2024 viser tabellen hvilke inntekter kommunen må ha for å oppnå vedtatt kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Oppmåling (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsinntekter	821 208	736 000	800 937	819 069	838 270	858 366	879 392
Endring fra året før		-10,4 %	8,8 %	2,3 %	2,3 %	2,4 %	2,4 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Oppmåling

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for oppmåling i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å reduseres med 53,58 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 7 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 16,39 % av de totale kostnadene og forventes å reduseres med 16 712 kr fra 2025 til 2029.

Selvkostoppstilling Oppmåling

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	1 141	1 200	380	395	411	427	445
11*** Varer og tjenester	51	77	79	82	85	88	91
12*** Varer og tjenester	130	124	128	133	137	142	147
Direkte driftsutgifter	1 322	1 401	588	610	633	658	683
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	114	114	104	104	104	104	104
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	39	34	28	23	19	15	11
Sum kapitalkostnader	153	148	131	127	123	119	115
Indirekte kostnader (drift og kapital)	186	196	82	82	82	82	82
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-59	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	1 612	1 744	801	819	838	858	879
Gebyrinntekter	772	736	801	819	838	858	879
Subsidiering	840	1 008	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-840	-1 008	-0	-0	0	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	47,87 %	42,20 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	0	0	0	0	0

Eierseksjonsering - 2023 til 2029

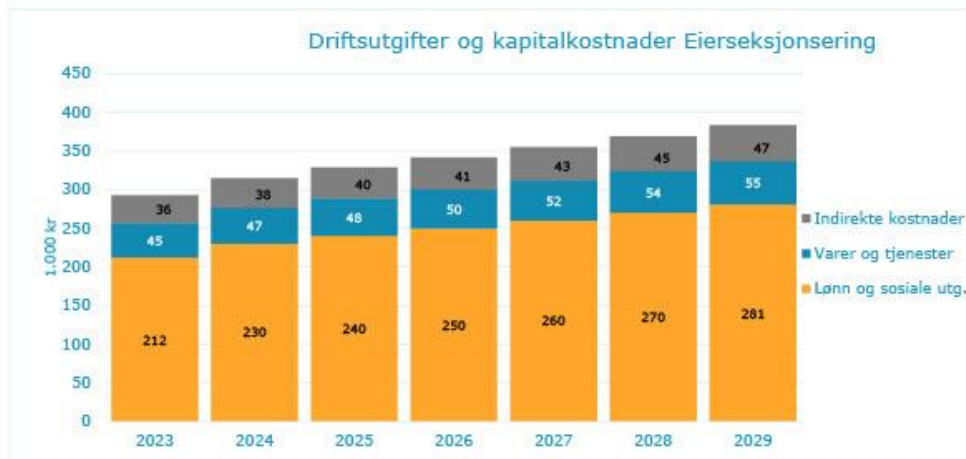
Gebyrsatser - Eierseksjonsering 2023 til 2029

Gebyrinntektene for kommunens myndighetsoppgaver svinger normalt en del, fordi de avhenger av hvor mange og hvilke typer saker kommunen får til behandling hvert år. Dekningsgraden viser hvor mye gebyrene dekker av kommunens kostnader på tjenesteområdet. For årene etter 2024 viser tabellen hvilke inntekter kommunen må ha for å oppnå vedtatt kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Eierseksjonsering (ekskl. mva.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsinntekter	299 227	60 000	328 532	341 431	354 839	368 773	383 256
Endring fra året før		-79,9 %	447,5 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %	3,9 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Eierseksjonsering

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for eierseksjonsering i Nittedal kommune frem mot 2029.

Fra 2024 til 2025 forventes de totale kostnadene å øke med 4,33 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 10 000 kroner.

Selvstoppstilling Eierseksjonsering

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	212	230	240	250	260	270	281
11*** Varer og tjenester	4	4	4	4	4	4	4
12*** Varer og tjenester	41	43	44	46	48	49	51
Direkte driftsutgifter	257	277	289	300	312	324	337
Indirekte kostnader (drift og kapital)	36	38	40	41	43	45	47
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-62	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	231	315	329	341	355	369	383
Gebyrinntekter	237	60	329	341	355	369	383
Subsidiering	0	248	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	7	-255	0	0	0	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	102,85 %	19,05 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	0	7	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	7	-7	0	0	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	7	0	0	0	0	0	0